

Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2022 rok

Spis treści

Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2022 rok	3
Wprowadzenie.....	3
1. Ochrona interesów konsumentów	4
1.1. Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym.....	4
1.2. Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym.....	5
1.3. Badanie opinii i preferencji konsumentów rynku telekomunikacyjnego	10
1.4. Dostęp do bezpłatnego internetu w miejscach publicznych.....	15
1.5. Monitorowanie jakości usług	15
1.6. Regulacja usługi roamingu (RLAH)	25
1.7. Monitorowanie realizacji wymagań Rozporządzenia 2015/2120	27
1.8. Działalność informacyjno-edukacyjna.....	28
1.9. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego	33
1.10. Zwiększanie dostępności i użyteczności usług	37
1.11. Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych.....	39
1.12. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku pocztowego	40
1.13. Usługa powszechna na rynku pocztowym	43
1.14. Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publiczna usługa hybrydowa	46
1.15. Kontrole wyrobów	49
2. Rozwój infrastruktury i usług	52
2.1. Prowadzenie rejestrów RPT i RJST	52
2.2. Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych	54
2.3. Sprawozdawczość z art. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne.....	55
2.4. Społeczeństwo gigabitowe	56
2.5. Analizy dotyczące rynku usług telekomunikacyjnych.....	57
2.6. Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastruktury	58
2.7. Programy cyfrowe w zakresie budowy sieci szerokopasmowych	63
2.8. Prace nad wdrożeniem 5G.....	65
2.9. Działania wspierające wdrożenie 5G.....	67
2.10. Zarządzanie zasobami częstotliwości.....	71
2.11. System KPI	77
2.12. Rozwój rynku pocztowego	78

3.	Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom	81
3.1.	Regulacje rynków właściwych	81
3.2.	Efektywna współpraca międzyoperatorska	83
3.3.	Kontrole w zakresie telekomunikacji	87
3.4.	Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami	90
3.5.	Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej	91
3.6.	Kontrole na rynku pocztowym	93
3.7.	Gospodarowanie zasobami numeracji	98
3.8.	Legislacja i postępowania sądowe	99
3.9.	Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego	105
3.10.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja	109
3.11.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta	121
4.	Organizacja i funkcjonowanie UKE	129
4.1.	Struktura organizacyjna	129
4.2.	Zatrudnienie	131
4.3.	Dochody i wydatki	133
4.4.	Kontrola zarządcza	137
4.5.	Kontrole zewnętrzne	139
4.6.	Polityka informacyjna	140
4.7.	UKE on-line	141
5.	Załączniki	148
6.	Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków	156
6.1.	Spis tabel	156
6.2.	Spis wykresów	156
6.3.	Spis rysunków	157
7.	Słownik zastosowanych skrótów	158

Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2022 rok

Wprowadzenie

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest regulatorem rynku telekomunikacyjnego i pocztowego w Polsce, zarządza zasobami częstotliwości oraz kontroluje spełnianie wymagań w obszarze kompatybilności elektromagnetycznej. Jest także organem wyspecjalizowanym w zakresie kontroli wyrobów emitujących lub podatnych na emisję pola elektromagnetycznego, w tym aparatury i urządzeń radiowych wprowadzonych do obrotu handlowego w Polsce.

Prezes UKE jako centralny organ administracji rządowej wykonuje – przy pomocy Urzędu Komunikacji Elektronicznej – zadania wynikające z ustawy Prawo telekomunikacyjne, ustawy Prawo pocztowe, ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz innych przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W 2022 r. funkcję Prezesa UKE pełnił Jacek Oko.

Niniejszy dokument stanowi sprawozdanie Prezesa UKE z działalności regulacyjnej oraz realizacji polityki rządu i wspólnotowej polityki telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 190 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Sprawozdanie obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. i podobnie jak w latach ubiegłych zawiera cztery główne części, poświęcone kolejno:

- ochronie interesów konsumentów,
- wspieraniu rozwoju infrastruktury i usług, w tym tworzeniu fundamentów 5G i wspieraniu nowych technologii i innowacji,
- regulacji rynków telekomunikacyjnego i pocztowego, w tym przeglądowi rynków i rozstrzyganiu sporów między przedsiębiorcami, przeprowadzaniu kontroli, postępowaniom legislacyjnym i sądowym oraz działaniom podejmowanym na arenie międzynarodowej,
- zarządzaniu organizacją i zasobami ludzkimi, finansom oraz rozwijaniu komunikacji elektronicznej z klientami.

1. Ochrona interesów konsumentów

1.1. Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym

Istotą usługi powszechnej jest zapewnienie każdemu użytkownikowi na terenie kraju dostępu do podstawowych usług telekomunikacyjnych o dobrej jakości i po przystępnej cenie, takich jak:

- przyłączenie do sieci w stałej lokalizacji na potrzeby telefonii stacjonarnej i internetu,
- usługa abonamentu telefonicznego,
- usługi krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych,
- Ogólnokrajowe Biuro Numerów (OBN),
- Ogólnokrajowy Spis Abonentów (OSA),
- aparaty publiczne (PAS).

Przez okres 5 lat (od 8 maja 2006 r. do 8 maja 2011 r.) Telekomunikacja Polska S.A., aktualnie Orange Polska S.A. (OPL), była przedsiębiorcą wyznaczonym, zobowiązanym do świadczenia na obszarze całego kraju usługi powszechnej w ww. zakresie. Obecnie żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny w Polsce nie jest wyznaczony do realizacji obowiązku zapewnienia usługi powszechnej. Usługi wchodzące w skład tego obowiązku są świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na zasadach rynkowych (komercyjnych).

Tylko w przypadku, gdy mechanizm rynkowy nie prowadzi do zaspokojenia potrzeb użytkowników na obszarze całego kraju lub części kraju w zakresie usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład, na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców powinien zostać nałożony obowiązek świadczenia usługi powszechnej.

W obecnej rzeczywistości rynkowej wszystkie usługi wchodzące w skład usługi powszechnej są dostępne w oparciu o mechanizm rynkowy z zachowaniem odpowiedniej dostępności, przystępności cenowej i dobrej jakości.

W listopadzie 2018 r. Prezes UKE przeprowadził badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów, a następnie w oparciu o wyniki tego badania przygotował [raport dotyczący stanu i oceny dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej](#)¹.

Z badania wynika, że poziom zapotrzebowania użytkowników na usługi telefonii stacjonarnej jest niski, a podaż tych usług znacząco przewyższa popyt, spada liczba abonentów telefonii stacjonarnej i zarówno konsumenci, jak i klienci biznesowi są coraz mniej zainteresowani korzystaniem z tych usług. Występuje również znikome zapotrzebowanie na pozostałe elementy usługi powszechnej takie jak OBN, OSA i PAS. Dodatkowo, wchodząca w skład usługi powszechnej usługa przyłączenia zakończenia sieci w stałej lokalizacji może być zrealizowana w dowolnej technologii, w tym także bezprzewodowej. W związku z tym, do zapewnienia dostępu do usług telefonicznych i internetu nie jest konieczne przewodowe podłączenie do sieci stacjonarnej.

¹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/raporty/raport-o-usłudze-powszechnej,24.html>.

Z oceny Prezesa UKE, dokonanej na podstawie uprzednio przeprowadzonego badania opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów (skonsultowanej, zgodnie z art. 81a ust. 2 ustawy Pt, na przełomie roku 2018 i 2019, z zainteresowanymi podmiotami – m.in. z użytkownikami końcowymi, konsumentami i przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi) wynikało, że zapotrzebowanie użytkowników na usługi wchodzące w skład usługi powszechnej jest zapewnione w ramach mechanizmu rynkowego z zachowaniem odpowiedniej dostępności, przystępności cenowej i dobrej jakości. W konsekwencji w ocenie Prezesa UKE nie występują przesłanki do wyznaczenia przedsiębiorcy/przedsiębiorców do realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Przedmiotowa teza została postawiona w oparciu o wspomnianą ocenę Prezesa UKE, dokonaną na podstawie badania z przełomu 2018 i 2019. Aktualność wniosków z tego badania dodatkowo potwierdza bieżący (prowadzony również w 2022 r.) monitoring przedmiotu wpływających do UKE zapytań, prowadzonych interwencji i rozpatrzonych wniosków ADR, który nie dawał podstaw do stwierdzenia, że usługi wchodzące w skład usługi powszechnej nie są zapewnione w ramach mechanizmu rynkowego, a co za tym idzie – do konieczności podjęcia działań zmierzających do wyznaczenia przedsiębiorcy/ów do realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Dodać należy, że wspomniana ocena dostępności, jakości i przystępności cenowej usługi powszechnej jest oceną cykliczną, przy czym ustawa Pt nie definiuje przedmiotowej cykliczności, nie określa wprost z jaką częstotliwością taka ocena miałaby być przeprowadzana.

Z uwagi na planowane wejście w życie Prawa komunikacji elektronicznej (Pke), zastępującego obecną ustawę Pt, i zmieniającego po części przedmiot usługi powszechnej oraz obowiązek jej świadczenia, kolejna analiza Prezesa UKE w tym przedmiocie planowana jest już w okresie po wejściu w życie Pke. Niezasadnym byłoby przeprowadzanie takiej analizy teraz, w przededniu wejścia w życie Pke, kiedy część z usług wchodzących aktualnie w skład usługi powszechnej stała się przestarzała, a zapotrzebowanie na nie jest znikome. Co więcej, usługi te (jako schyłkowe) prawdopodobnie znajdą się w Pke poza usługą powszechną, za to inne (np. internet szerokopasmowy) – powiększą jej zakres.

1.2. Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym

Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów świadczonych przez niego usług w przypadku ich nierentowności. Dopłata do usługi powszechnej to proces wieloetapowy, obejmujący:

- w pierwszej kolejności – decyzje o przyznaniu/odmowie przyznania przedsiębiorcy wyznaczonemu dopłaty za poszczególne usługi wchodzące w skład usługi powszechnej,
- następnie – rozliczenie przyznanych dopłat na zobowiązanych, zgodnie z art. 97 ustawy Pt, przedsiębiorców telekomunikacyjnych² – co obejmuje 2 etapy:
 - ustalenie grona przedsiębiorców zobowiązanych do pokrycia danej dopłaty i wskaźnika ich procentowego udziału w tej dopłacie,
 - wydanie indywidualnych (dla każdego zobowiązanego) decyzji z wyliczonymi kwotami udziału w pokryciu danej opłaty.

² Których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku, za który przysługuje dopłata, przekroczył 4 mln PLN.

Cały ten proces jest powtarzany w przypadku dopłat przyznanych za usługi, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje we wspomnianych częściach odmawiających przyznania dopłaty.

Taki stan rzeczy ma miejsce dla dopłat za lata 2006-2010. Jedynie za rok 2011 nie będzie ponownego procedowania przyznania dopłaty – sąd w części skarżonej, dotyczącej odmowy przydzielenia dopłaty, nie stwierdził bowiem konieczności uchylecia decyzji i decyzja stała się prawomocna. Rok 2011 jest zatem jedynym rokiem, za który dopłata została przyznana „w całości”.

OPL za okres, w którym była przedsiębiorcą wyznaczonym, wystąpiła z wnioskami o przyznanie dopłaty do kosztów świadczonych przez nią usług wchodzących w skład usługi powszechnej w łącznej wysokości 1 106 927 451,32 PLN³.

Po weryfikacji ww. kosztów netto i ocenie, czy stanowią one uzasadnione obciążenie, decyzjami Prezesa UKE przyznana została dopłata w wysokości łącznie 136 999 992,84 PLN⁴.

W pozostałym zakresie Prezes UKE odmówił przyznania dopłaty.

Przed polskimi sądami administracyjnymi toczyły się postępowania w zakresie wszystkich decyzji Prezesa UKE ws. dopłaty. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wynikającym z prawomocnych orzeczeń WSA w Warszawie, Prezes UKE przyznał dopłatę na łączną kwotę 193 799 966,55 PLN⁵.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.:

- wydane zostały wszystkie decyzje w przedmiocie przyznania dopłaty w związku z prawomocnymi wyrokami sądów,
- przyznana OPL przez Prezesa UKE łączna kwota dopłaty za lata 2006-2011 wyniosła 330 799 959,39 PLN.

³ W tym za rok: 2006 (8 maja - 31 grudnia) - w kwocie 139 933 596,51 PLN, 2007 - w kwocie 219 189 611,75 PLN, 2008 - w kwocie 208 363 479,65 PLN, 2009 - w kwocie 236 166 485,33 PLN, 2010 - w kwocie 269 436 354,80 PLN, 2011 (1 stycznia - 8 maja) - w kwocie 33 837 923,28 PLN.

⁴ W tym:

- a. dopłata do usługi udogodnień dla osób niepełnosprawnych, z wyłączeniem aparatów publicznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, odpowiednio za rok: 2006 – w kwocie 744 838,18 PLN, 2007 – w kwocie 1 269 111 PLN, 2008 – w kwocie 1 829 836 PLN, 2009 – w kwocie 1 826 517 PLN, 2010 – w kwocie 1 044 752,26 PLN,
- b. dopłata do usługi świadczenia usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych: za rok 2009 w kwocie 61 324 043,64 PLN i za rok 2010 w kwocie 54 057 623,12 PLN,
- c. dopłata do obu ww. usług za rok 2011 (1 stycznia - 8 maja) w jednej, łącznej kwocie 14 903 271,64 PLN.

⁵ W tym:

- a. przyznana decyzją z 11 września 2017 r.:
 - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów: za rok 2006 w kwocie 8 129 299,38 PLN i za rok 2007 w kwocie 11 529 324,00 PLN,
 - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS): za rok 2006 w kwocie 37 191 694,06 PLN i za rok 2007 w kwocie 35 736 835,32 PLN,
- b. przyznana decyzją z 7 sierpnia 2018 r.:
 - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów: za rok 2008 w kwocie 18 147 200,39 PLN i za rok 2009 w kwocie 18 430 152,00 PLN,
 - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS): za rok 2008 w kwocie 52 169 302,48 PLN,
- c. przyznana decyzją z 10 kwietnia 2019 r. dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów za rok 2010 w kwocie 12 466 158,92 PLN.

Tabela 1

Stan postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty

Składnik usługi powszechnej	Przyznana OPL dopłata (w PLN)/ Odmowa przyznania dla części usług (Odm) I tura						Przyznana OPL dopłata (w PLN) po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje w częściach odmawiających przyznania dopłaty/ Odmowa przyznania dla części usług (Odm) II tura					Wyroki sądowe do I i II tury (prawomocność-PR)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Usługa przyłączenia, utrzymania łącza oraz połączeń telefonicznych (art. 81 ust. 3 pkt 1-3 Pt)	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	
OBN i OSA (art. 81 ust. 3 pkt 4 ustawy Pt)	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	Odm	8 129 299,38	11 529 324,00	18 147 200,39	18 430 152,00	12 466 158,92	Uchylenie decyzji II instancji w części						
Udogodnienia dla niepełnosprawnych (art. 81 ust. 3 pkt 5 ustawy Pt)	744 838,18	1 269 111,00	1 829 836,00	1 826 517,00	1 044 752,26	Odm	-	-	-	-	-	Uchylenie decyzji II instancji w części						
Publiczne aparaty samoinkasujące (art. 81 ust. 1 pkt 6 ustawy Pt)	Odm	Odm	Odm	61 324 043,64	54 057 623,12	14 903 271,64	37 191 694,06	35 736 835,32	52 169 302,48	-	-	Uchylenie decyzji II instancji w części						
Decyzje Prezesa UKE (przyznające/odm. dopłaty)	I inst. - 24 maja 2011											I tura: WSA - 3 lutego 2012; NSA - 5 grudnia 2013; WSA - 17 lipca 2014; NSA - 7 czerwca 2016; Uchylenie decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 28 lutego 2019						
	II inst. - z 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)											I tura: WSA - 3 lutego 2012; NSA - 5 grudnia 2013; WSA - 17 lipca 2014; NSA - 17 maja 2016; Uchylenie decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 6 października 2022; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR						
	I inst. - 24 maja 2011											I tura: WSA - 28 maja 2012; NSA - 13 maja 2014; WSA - 7 stycznia 2015; NSA - 9 listopada 2016; Uchylenie decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 6 czerwca 2019						
	II inst. - z 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)											I tura: WSA - 19 czerwca 2012; NSA - 13 maja 2014; WSA - 7 stycznia 2015; NSA - 9 listopada 2016; Uchylenie decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 30 maja 2019; NSA - 19 lipca 2022; Przyznanie dopłaty w części odmowy; PR						
	I inst. - 24 maja 2011											I tura: WSA - 15 stycznia 2013; NSA - 2 października 2014; WSA - 16 grudnia 2015; NSA - 26 stycznia 2017; Uchylenie decyzji II instancji w części odmowy przyznania dopłaty; II tura: WSA - 2 października 2019						
	II inst. - z 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)											I tura: WSA - 17 września 2014; NSA - 17 maja 2016; WSA - 22 marca 2017; NSA - 29 grudnia 2017						
	I inst. - 24 maja 2011												Decyzja II inst. PR					
	II inst. - z 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)																	
	I inst. - 24 maja 2011																	
	II inst. - z 6 września 2011 (utrzymanie w mocy I inst.)																	
	I inst. - 10 stycznia 2012																	
	II inst. - 11 kwietnia 2012 (utrzymanie w mocy I inst.)																	
	I inst. - 5 kwietnia 2013																	
II inst. - 17 września 2013 (uchylenie w całości I inst. i przyznanie/częściowa odmowa dopłaty)																		
11 września 2017																		
11 września 2017																		
7 sierpnia 2018																		
7 sierpnia 2018																		
10 kwietnia 2019																		

Źródło: UKE

Wspomniane w tabeli powyżej decyzje dot. przyznania OPL dopłaty po prawomocnych wyrokach sądów uchylających decyzje w częściach odmawiających przyznania dopłaty/odmowy przyznania dopłaty dla części usług (tzw. II tura):

- Dla lat: 2007 i 2009 stały się w 2022 r. prawomocne.

Oznacza to, że w zakresie przyznania dopłaty za rok 2007 i 2009 nie będzie III tury (tj. dalszego procedowania w przedmiocie usług, za które uprzednio odmówiono przyznania dopłaty). Tym samym dopłata za te lata, podobnie jak za rok 2011, została już w całości przyznana.

- Dla lat: 2006, 2008 i 2010 nadal znajdują się przed NSA.

Wcześniej (tj. w okresie grudzień 2018 – październik 2019), WSA we wszystkich tych sprawach oddalił złożone skargi kasacyjne.

W następstwie postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty do usługi powszechnej, **w 2022 r. Prezes UKE prowadził postępowania dotyczące rozliczenia przyznanej dopłaty**, w tym postępowania w sprawie ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału w zakresie usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnym orzeczeniu WSA w Warszawie, za:

- lata 2007-2010 – w II instancji⁶.

Średnio w jednym tego rodzaju postępowaniu bierze udział ponad 100 stron, co wpływa na jego złożoność i czas trwania.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zakończone zostały w całości postępowania II instancji za lata: 2009 i 2010.

Pozostałe (za lata 2007-2008), z powodu konieczności podjęcia przez Prezesa UKE czynności walidujących braki organów uprawnionych do reprezentowania niektórych uczestników tych postępowań, zakończone zostały częściowo, mianowicie zakończone zostały postępowania w przedmiocie ustalenia podmiotów zobowiązanych do udziału w dopłacie i wskaźnika tego udziału. Do załatwienia pozostają 2 postępowania z wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy w przedmiocie umorzenia postępowania dot. ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału względem jednego z przedsiębiorców.

Z racji bowiem tego, że przedmiotowe postępowania (z uwagi na wspomniane powyżej kwestie walidacji braków organów uprawnionych do reprezentacji) rozstrzygane były decyzjami częściowymi, w II instancji (z uwagi na złożone wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy) rozstrzygnięciu podlegają postępowania prowadzone w przedmiocie wszystkich decyzji częściowych.

Warto przy tym podkreślić, że do 31 grudnia 2022 r. Prezes UKE rozstrzygnął w całości 9 z 11 postępowań (w tym 2 w roku 2022) ustalających grono przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i ustalenia wysokości wskaźnika tego udziału za lata 2006-2011 (6 – w I turze i 3 – w II turze, tj. w zakresie

⁶ Za lata 2007 i 2008:

- wydano decyzje w przedmiocie ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału, odpowiednio: 22 i 21 grudnia 2022 r.,
- postępowania w przedmiocie umorzenia postępowania dot. ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału względem jednego z przedsiębiorców, są w toku.

Za lata 2009 i 2010 – wydano decyzje w przedmiocie umorzenia postępowania dot. ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokości wskaźnika tego udziału względem jednego z przedsiębiorców, odpowiednio: 15 i 11 kwietnia 2022 r.

usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty), wydając w tym zakresie 29 decyzji (15 w I instancji i 14 w II instancji), w tym 4 decyzje w roku 2022.

W 2022 r. prowadzone były także postępowania w sprawie ustalenia dla przedsiębiorców zobowiązanych indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2009 i 2010.

W tym zakresie w 2022 r. Prezes UKE wydał dla 2009 r. – 98 decyzji (w tym: 94 decyzje w I i 4 decyzje w II instancji) a dla 2010 r. – 104 decyzje (w tym: 100 decyzji w I i 4 decyzje w II instancji). Łącznie w roku 2022 Prezes UKE wydał 202 decyzje indywidualne.

Wszystkie prowadzone w 2022 r. postępowania dot. ustalenia dla przedsiębiorców zobowiązanych indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2009 i 2010 zostały zakończone w I instancji, a w II instancji zakończonych zostało 8 z 9 prowadzonych postępowań.

Jednocześnie, do wydania decyzji dot. ustalenia, dla przedsiębiorców zobowiązanych, indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat, wg stanu na koniec grudnia 2022 r., pozostało odpowiednio:

- 1 decyzja (w II instancji) – dla roku 2010,
- 81 decyzji (w I instancji) – dla roku 2007, w związku z wydaniem w II instancji decyzji z 22 grudnia 2022 r., ustalającej grono przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokość wskaźnika tego udziału,
- 87 decyzji (w I instancji) – dla roku 2008, w związku z wydaniem w II instancji decyzji z 21 grudnia 2022 r., ustalającej grono przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej i wysokość wskaźnika tego udziału,
- decyzje w II instancji dla lat 2007-2008, wg liczby złożonych wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Należy przy tym zaznaczyć, że do 31 grudnia 2022 r. wydane już zostały: 903 decyzje (w I instancji) i 72 decyzje (w II instancji), ustalające indywidualne kwoty udziału w pokryciu dopłat za lata 2006-2011.

Złożoność postępowań dopłatowych, ich wieloetapowy charakter, a przy tym istotny skutek finansowy nie tylko dla OPL, ale i dla około stu przedsiębiorców uczestniczących w pokryciu dopłat za poszczególne lata, a także konieczność przeanalizowania i uwzględnienia orzeczeń sądów w tym przedmiocie oraz liczne zmiany podmiotowe (w tym te związane z brakami organów uprawnionych do reprezentacji), wpływa na czas trwania przedmiotowych postępowań.

Jednocześnie, mając na uwadze potrzebę usprawnienia procesu rozliczania dopłat, przy okazji prac nad Pke, które zastąpi obecną ustawę Pł, Prezes UKE przedłożył Ministrowi Cyfryzacji propozycje odpowiednich zmian legislacyjnych w tym zakresie.

1.3. Badanie opinii i preferencji konsumentów rynku telekomunikacyjnego

Badanie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz oceny preferencji użytkowników

Tak jak w latach ubiegłych Prezes UKE przeprowadził w 2022 r. badanie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz oceny preferencji użytkowników. Objęło ono następujące grupy:

- klientów indywidualnych,
- klientów instytucjonalnych,
- dzieci i rodziców,
- nauczycieli szkół podstawowych,
- osoby o szczególnych potrzebach w wieku 18 lat i więcej.

Badanie klientów indywidualnych i instytucjonalnych

Próbie badawczej zapewniono reprezentatywność – objęto nią 2 011 klientów indywidualnych oraz 500 klientów instytucjonalnych. Uzyskane rezultaty umożliwiły porównanie z poprzednimi latami co z kolei pozwoliło na analizę rynku telekomunikacyjnego w szerszej perspektywie czasowej. Badania konsumentów indywidualnych określiły obraz użytkowania usług telekomunikacyjnych przez pryzmat ich potrzeb. Objęły również takie tematy jak: bezpieczeństwo w sieci, ocena przystępności cenowej usług telekomunikacyjnych, jakość i dostępność tych usług, roaming, usługi wiązane oraz problemy występujące na rynku. Zapytano o kwestie związane z sieciami 5G (w tym fakty i mity na temat sieci 5G) oraz usługami IoT. Ponadto w badaniu opinii publicznej pojawiły się zagadnienia, które coraz częściej występują w świadomości obywateli takie jak np. treści Over-The-Top (OTT). Poruszono także kwestie związane ze zmianą standardu nadawania naziemnej telewizji cyfrowej (DVB-T2).

Wyniki badania klientów indywidualnych:

- Zarówno w 2022 r., jak i 2021 r. około 97% respondentów w badaniu klientów indywidualnych korzystało z usług telefonii komórkowej. Około 3/4 badanych korzystało z oferty abonamentu.
- Znacząco wzrosła liczba osób korzystających z internetu w telefonie (z 74,6% do 92,7%), najczęściej w formie abonamentu. Internet mobilny w telefonie wykorzystywany był głównie do przeglądania stron www, korzystania z poczty elektronicznej, portali społecznościowych i komunikatorów.
- W 2022 r. z komunikatorów internetowych w telefonie korzystało 74,3% badanych. Za główne powody ich wykorzystywania respondenci wskazywali brak opłat (82,3%) oraz jakość połączenia (54,9%).
- Spośród osób objętych badaniem wyjeżdżających za granicę do krajów UE większość korzystała z roamingu w telefonie (91,9% w 2022 r. wobec 89,9% w 2021 r).
- W 2022 r. nieznacznie wzrosło (o 2,2 p.p. do 12,3%) korzystanie z usług telefonii stacjonarnej. Blisko połowa badanych posiadała telefon stacjonarny z przyzwyczajenia, a inni otrzymali go w pakiecie z internetem. Dla nieco więcej niż połowy respondentów jest on istotny – wykorzystują go codziennie lub kilka razy w tygodniu.

- Usługi dostępu do internetu są trzecią najpopularniejszą usługą telekomunikacyjną w Polsce. Dostęp do usług internetowych posiadało w 2022 r. 79,1% badanych wobec 77,3% w 2021 r. W 2022 r. 69,8% stanowił dostęp do internetu stacjonarnego, 57,3% dostęp mobilny w telefonie, a 42,8% mobilny w komputerze. Internet najczęściej wykorzystywany był do przeglądania stron internetowych, korzystania z poczty elektronicznej, portali społecznościowych oraz komunikatorów. Zdecydowana większość uważa, że posiadany przez nich dostęp umożliwia korzystanie z większości podstawowych i dostępnych za pomocą internetu usług.
- Zarówno w 2021 r., jak i w 2022 r., jedna trzecia respondentów korzystała z usług wiązanych, z czego najwięcej z pakietu dwóch usług. Główną przyczyną wyboru paczki usług była korzystniejsza oferta niż w przypadku kupowania usług osobno.
- Około 90% respondentów korzystało z usług telewizyjnych w latach 2021-2022. W 2022 r. najczęściej wskazywano na wideo (41,7%), telewizję naziemną (33,2%), telewizję kablową (30,2%), telewizję satelitarną (28,5%) i usługi OTT od dostawców telewizji satelitarnej (25,1%).
- Nowością w badaniu za 2022 r. były zagadnienia związane ze zmianą standardu nadawania telewizji. Spośród odbiorców naziemnej telewizji cyfrowej 39,2% dostrzegało korzyści związane ze zmianą standardu nadawania DVB-T2, głównie w zakresie poprawy jakości nadawania (74,7%). Mniej niż połowa badanych (45,6%) miewała czasem problemy z odbiorem sygnału telewizji naziemnej.
- W 2022 r. do 22,3% (6,8 p.p.) wzrosła liczba badanych, którzy spotkali się z pojęciem usług OTT. Respondenci korzystali głównie z komunikatorów internetowych i usług aplikacyjnych.
- W 2022 r. wzrosła świadomość pojęcia 5G. 84,8% respondentów znało to pojęcie. Był to wzrost o 11 p.p. w stosunku do 2021 r. W 2022 r. Polacy podzieleni byli w kwestii akceptacji dla nadajnika sieci 5G obok miejsca swojego zamieszkania. 32,2% badanych deklarowało, że nie zgodziłoby się na postawienie takiego nadajnika blisko swojego domu. 42,5% badanych twierdziło, że pole elektromagnetyczne ma negatywny wpływ na zdrowie człowieka.
- Wzrasta świadomość bezpieczeństwa Polaków w sieci internet. W 2022 r. 71,5% ankietowanych (wobec 56,2% w 2021 r.) korzystało z programów antywirusowych, anty spyware lub innych, pozwalających zabezpieczyć komputer czy laptop przed potencjalnymi zagrożeniami. W przypadku telefonów komórkowych odsetek ten w obydwu latach wynosił ok. 40%. Urządzenia takie jak komputer, laptop czy tablet częściej posiadały aktualne oprogramowanie. Niewiele ponad połowa deklarowała, że ich telefon posiada aktualne oprogramowanie.
- Pojęcie Internetu rzeczy (IoT) nie jest dobrze znane Polakom. Jedynie ok. 16% osób biorących udział w badaniu w 2022 r. przyznało, że zna definicję IoT.
- Wzrosła liczba ankietowanych dostrzegających korzystne zmiany na rynku telekomunikacyjnym. W 2021 r. takich osób było zaledwie 12,4%, natomiast w 2022 r. odsetek ten wzrósł do 23,1%. Ponad dwukrotnie wzrósł odsetek osób, które słyszały o działalności UKE. W 2021 r. o UKE słyszała jedynie 1/5 klientów indywidualnych, a ponad połowa z nich oceniła Urząd pozytywnie. W 2022 r. o regulatorze słyszało 46,5%, a około 1/3 z nich oceniła działania UKE pozytywnie.

Natomiast badanie użytkowników instytucjonalnych pozwoliło określić nie tylko usługi telekomunikacyjne z jakich korzystają firmy, ale również uzyskać od ankietowanych opinie na temat potrzeb i wyzwań stojących przed dynamicznie zmieniającym się rynkiem telekomunikacyjnym. Ponadto badaniem objęto zagadnienia związane z automatyzacją pracy, tj. możliwością zastąpienia pracowników wykorzystując rozwiązania sztucznej inteligencji oraz przetwarzaniem danych w chmurze.

Wyniki badania klientów instytucjonalnych:

- Usługą telekomunikacyjną, z której korzysta największy odsetek przedsiębiorstw (99,4%) jest telefonia komórkowa. Z usług komunikatorów internetowych w telefonach komórkowych korzystało 68,6% badanych przedsiębiorstw. Według ankietowanych komunikatory instalowane w telefonach mogą stanowić konkurencję dla tradycyjnych usług telefonii mobilnej.
- Internet to druga (po telefonii komórkowej) najpopularniejsza usługa telekomunikacyjna. Dostęp do sieci wykorzystywany jest przede wszystkim w celu pozyskiwania informacji i komunikacji z klientami.
- Większość przedsiębiorstw korzysta z różnego typu rozwiązań zwiększających poziom bezpieczeństwa w sieci internetowej: zaktualizowanej wersji oprogramowania komputerowego i oprogramowania antywirusowego.
- Ponad 2/3 przedsiębiorstw korzysta z usług OTT z poziomu smartfona, tabletu czy komputera, np. z komunikatorów internetowych. W niewielu przedsiębiorstwach korzysta się z takich usług codziennie.
- Prawie wszyscy z biorących udział w badaniu zetknęli się z pojęciem sieci „5G” w kontekście życia zawodowego. Jednak ponad połowa respondentów uznała, że rozwój sieci 5G pozostawał bez związku z funkcjonowaniem ich firmy.
- Co dwudzieste badane przedsiębiorstwo korzystało w momencie realizacji projektu z automatyzacji pracy, tj. możliwego zastąpienia pracowników rozwiązaniami sztucznej inteligencji.
- Główną przyczyną, dla której przedsiębiorstwa wdrażały rozwiązania polegające na automatyzacji pracy, była chęć podążania za rozwojem technologicznym, oszczędność czasu oraz wzrost produktywności.
- 42,8% respondentów spotkało się z pojęciem „Big Data” z perspektywy przedsiębiorstwa, jednak zdecydowana większość badanych przedsiębiorstw nie korzystała z przetwarzania wielkich zbiorów danych w firmie.
- 56,8% przedstawicieli firm deklarowało, że do tej pory spotkało się z pojęciem „przetwarzania danych w chmurze” (Cloud) z perspektywy firmy. Nieco ponad połowa badanych widziała korzyści dla firmy związane z korzystaniem z przetwarzania danych w chmurze. Dla 72,8% respondentów chmura oznacza zmniejszenie prawdopodobieństwa wykradzenia danych, a dla 64,5% – wydajność i niezawodność.
- Zdecydowana większość przedsiębiorców bardzo dobrze ocenia funkcjonowanie rynku telekomunikacyjnego. Wysoko ocenione zostały jasne i przejrzyste procedury.

Badanie dzieci i rodziców

Badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych przeprowadzone zostało wśród dzieci w wieku 7-14 i ich rodziców. Zakres tematyczny badania objął: naukę zdalną, korzystanie z telefonii komórkowej, korzystanie z internetu, negatywne zjawiska w internecie, korzystanie z internetu w szkole, gry komputerowe oraz wpływ pandemii COVID-19 na rynek telekomunikacyjny.

Wyniki badania dzieci i rodziców:

- Dzieci zwykle zaczynają korzystać z telefonu komórkowego w wieku 7-10 lat (7-8 lat – 38,3%, 9-10 lat – 41,4%). Wyniki nieco różnią się od danych z badania przeprowadzonego w 2021 r., gdzie 46,8% badanych wskazało, że zaczęło korzystać z telefonu komórkowego w wieku 7-8 lat. Niemal każde dziecko ma telefon typu smartfon (96,9%), co jest zbliżone z danymi z roku 2021 (97,7%). Zwykle telefon był wybierany przez rodziców (wg odpowiedzi: dzieci – 58,2%, rodziców – 54%) i przede wszystkim to rodzice decydowali o wyborze oferty komórkowej (82,7%), w 2021 r. (79,1%). Podobnie, jak w roku 2021 niemal połowa rodziców przyznała, że wydaje na korzystanie z telefonu przez dzieci od 21 do 30 PLN (46,9%).
- 73,5% rodziców wskazało, że dzieci samodzielnie instalują sobie aplikacje na telefon. Podobny odsetek dzieci wskazał, że instaluje sobie aplikacje (71,5%). Jest to wzrost w stosunku do 2021 r. gdzie odpowiednio wskazało na to 57,8% rodziców i 57,4% dzieci. Blisko połowa rodziców (43,8%) uważała, że ich dzieci potrafią sprawdzić koszty korzystania z aplikacji mobilnych. Podobnie było w 2021 r. – 41% rodziców.
- Najczęściej dzieci zaczynają korzystać z internetu w wieku 7-8 lat (38,8%), nieco rzadziej jest to 5-6 lat (23,1%). Zdecydowana większość dzieci (91,3%) korzysta z internetu poza edukacją on-line. Wyniki z 2022 r. są zbliżone do 2021 r., kiedy 36,2% dzieci wskazało wiek 7-8 lat, a 27,6% 5-6 lat, a 88,8% korzystanie z internetu poza edukacją online.
- 69% badanych rodziców deklaruje, że stosuje kontrolę rodzicielską w kontekście korzystania przez ich dziecko z internetu (62,3% w 2021 r.), ale zaledwie 39,4% zadeklarowało, że korzysta z programów i aplikacji do kontroli rodzicielskiej.
- Do 3 najczęstszych zagrożeń i niebezpiecznych zachowań, które mogą wynikać z korzystania z internetu przez dziecko, rodzice zaliczają: cyberprzemoc (51,4%), kontakt z nieznanymi (34,4%), możliwość zainfekowania sprzętu (29,6%) i negatywny wpływ na relacje z otoczeniem i społeczne interakcje (29,5%). Według dzieci najgroźniejsze były wirusy internetowe (46,6% dzieci obawiało się wchodzenia na „zainfekowane” strony) i cyberprzemoc (43,3%). W 2021 r. rodzice wskazywali uzależnienie, kontakt z nieznanymi (nieznajomy może nie być osobą, za którą się podaje), kontakt z nieodpowiednimi treściami takimi, jak: pornografia, przemoc, rasizm (odpowiednio 38,2%, 37,8% i 37,4%).

Badanie osób ze szczególnymi potrzebami

Badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych przeprowadzone zostało wśród osób ze szczególnymi potrzebami. Zakres tematyczny badania objął: udogodnienia oferowane przez operatorów telekomunikacyjnych, zawieranie i rozwiązywanie umów, korzystanie z BOK i składanie reklamacji, telefonię komórkową, dostęp

do internetu i korzystanie z komunikatorów internetowych, zakup urządzeń przystosowanych dla osób o szczególnych potrzebach, ocenę rynku telekomunikacyjnego, wpływ pandemii COVID-19 na rynek telekomunikacyjny.

Wyniki badania osób ze szczególnymi potrzebami:

- 45,5% osób ze szczególnymi potrzebami wie, że operatorzy usług telekomunikacyjnych mają obowiązek świadczyć udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami. Jest to znaczący wzrost świadomości w tym zakresie w porównaniu do 2021 r., kiedy jedynie 14% badanych posiadało taką wiedzę.
- 41,8% osób ze szczególnymi potrzebami wie, z jakich udogodnień może korzystać (dla porównania, w 2021 r. jedynie 10% badanych znało przysługujące im udogodnienia).
- Najczęściej wskazywane rozwiązania, które powinny być wprowadzone, dotyczą udogodnień w salonach dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz zlokalizowania miejsc parkingowych blisko wejścia (41,8%).
- Pozostałe udogodnienia, jakie powinny zostać wprowadzone, to przede wszystkim zniżki lub darmowe opcje dla osób z niepełnosprawnością (32,7%), pierwszeństwo obsługi w salonie lub punkcie obsługi klienta (29,1%), potrzeba aparatów telefonicznych przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami (głośność, wielkie litery, alfabet Braille'a, tryb głosowy itp.) – 25,5%, jak również potrzeba materiałów informacyjnych z dużym drukiem (16,4%). Znaczna część respondentów wskazała także na to, iż użytecznym udogodnieniem byłaby możliwość kontaktu wzrokowego, np. za pośrednictwem wideorozmowy, jako alternatywna forma kontaktu z pracownikiem Biura Obsługi Klienta. W porównaniu z rokiem 2021 nie ma w tym zakresie znaczących różnic – wówczas również jako najbardziej pożądane udogodnienia wskazano zwiększenie dostępności architektonicznej punktów obsługi klienta (30%), pierwszeństwo w obsłudze osób ze szczególnymi potrzebami (40%) oraz potrzebę materiałów informacyjnych z dużym drukiem.
- 78,2% osób ze szczególnymi potrzebami woli zawrzeć umowę w formie papierowej. UKE obserwuje tu wzrost w stosunku do 2021 r., kiedy tę formę zawierania umów preferowało 66% respondentów.
- 37,2% osób ze szczególnymi potrzebami wskazało, że wie, iż pracownik BOK ma obowiązek zaproponować urządzenie dostosowane do ich potrzeb (w 2021 r. było to jedynie 12% badanych).
- Prawie 31% badanych osób ze szczególnymi potrzebami zdecydowanie dobrze ocenia jakość usług świadczonych przez pracowników swoich operatorów, natomiast raczej dobrze – 65,5%.
- Zdecydowana większość badanych osób potwierdza, że korzysta z komunikatorów internetowych (78,2%), jako główne powody wskazując na stabilność połączenia, jego jakość oraz fakt, iż używanie ich jest bezpłatne.
- Aż 89,1% ankietowanych posiada dostęp do internetu, najczęściej wykorzystując do tego telefon komórkowy i laptop. Jedynie 27,3% z tych osób w trakcie korzystania z internetu używa urządzenia wyposażonego w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.
- 83,6% respondentów zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, a ich wiedza na ten

temat pochodzi w głównej mierze od bliskich, rodziny i przyjaciół (72,7%) oraz z samego internetu (54,5%).

- Badani ocenili pozytywnie usługi telekomunikacyjne świadczone przez ich operatorów, przy czym najwyższą oceniono dopasowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz ich jakość.
- 45,5% respondentów zauważyło pozytywne zmiany w ciągu ostatniego roku na rynku usług telekomunikacyjnych. Negatywnie oceniono wzrost cen (78,2% badanych).
- Pandemia COVID-19 nie wpłynęła w znaczący sposób na ocenę jakości udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami, natomiast przyczyniła się do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne u ponad połowy badanych oraz wydłużyła czas trwania połączeń głosowych (u 27,3% badanych).

1.4. Dostęp do bezpłatnego internetu w miejscach publicznych

Prezes UKE gromadził [dane dotyczące publicznych hotspotów JST](#), za pomocą których świadczone są usługi dostępu do internetu bez pobierania opłat na podstawie otrzymywanych zgłoszeń⁷. Zgodnie z wymaganiami opisanymi w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu wymagana przepływność usługi to minimum 30 Mb/s.

Na koniec 2022 r. na terenie Polski działało 6 277 samorządowych hotspotów, podczas gdy w 2018 r. oraz 2019 r. było to odpowiednio 5 965 oraz 5 681, natomiast w 2020 r. 5 681, a w 2021 r. 6 154. Powyższe oznacza, że na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba hotspotów JST nieznacznie się wahała, pozostając generalnie na zbliżonym poziomie. W 2022 r. Prezes UKE kontynuował prace nad stworzeniem narzędzia umożliwiającego samodzielne zasilanie bazy danych Hotspot przez JST. Narzędzie powinno zostać udostępnione w 2023 r.

1.5. Monitorowanie jakości usług

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował prowadzenie monitoringu jakości usług dostępu do internetu w Polsce oraz rozpoczął realizację projektu p.n. *Dostęp do bieżącej informacji o jakości usług IAS w oparciu o System Monitorowania Jakości Internetu (SMJI)* w ramach II osi Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa „E-administracja i otwarty rząd”, na podstawie porozumienia o dofinansowanie POPC.02.01.00-00-0136/21-00⁸, którego beneficjentem jest Skarb Państwa – Urząd Komunikacji Elektronicznej.

W ramach realizacji projektu UKE zrealizował w 2022 roku wstępne konsultacje rynkowe w wyniku których pozyskano informacje wykorzystane następnie przy przygotowaniu opisu przedmiotu zamówienia, w procesie szacowania wartości zamówienia oraz określenia warunków umowy, z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji.

Ogłoszenie postępowania w celu wyboru wykonawcy SMJI nastąpiło w III kwartale 2022 r. i zakończyło się podpisaniem umowy w przedmiocie zaprojektowania i zbudowania Systemu

⁷ Dane na ten temat są dostępne w narzędziu: <https://wyszukiwarka.uke.gov.pl>.

⁸ Strona informacyjna projektu: <https://uke.gov.pl/system-monitorowania-jakosci-internetu>.

Monitorowania Jakości Internetu (SMJI) oraz wdrożenia e-usługi pn. *Dostęp do bieżącej informacji o jakości usługi IAS* – na początku grudnia 2022 r.

Budowana w ramach projektu e-usługa zostanie udostępniona do końca 2023 r. i będzie wykorzystywana komplementarnie i równolegle z mechanizmem certyfikowanym PRO SpeedTest, którego certyfikacja została przedłużona do 30 listopada 2024 r.

Prowadzone przez Prezesa UKE w 2022 roku działania monitorujące jakości usług dostępu do internetu w Polsce opierały się na analizach wskaźników prędkości pobierania i wysyłania danych oraz wskaźników dotyczących opóźnienia pakietów. Szczegółowe wyniki przedmiotowych analiz zostały wskazane w „[Sprawozdaniu Prezesa UKE dotyczącym przestrzegania na polskim rynku regulacji Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie otwartego Internetu](#)”⁹, opublikowanym na stronie internetowej UKE w czerwcu 2022 r.

W ww. sprawozdaniu Prezes UKE przedstawił dane o jakości IAS, które zostały zgromadzone na podstawie pomiarów wykonanych ogólnodostępными w Polsce aplikacjami pomiarowymi oferowanymi przez podmiot badawczy V-SPEED sp. z o.o. Analizowane dane obrazują jakość usługi dostępu do internetu na podstawie pomiarów przeprowadzonych w kwietniu 2022 r.

W celu obserwacji trendu zmian na przestrzeni lat odniesiono je do danych z lat poprzednich, tj. do pomiarów realizowanych w kwietniu w latach 2016-2021.

W celu oceny sytuacji rynkowej oraz oceny jakości usług UKE dokonał analizy danych pozyskanych z testów konsumenckich realizowanych:

- aplikacją dostępną z poziomu przeglądarki internetowej (dostępnej pod adresem <https://www.speedtest.pl>) – wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach stacjonarnych i ruchomych,
- aplikacją Internet Speed Test dostępną na urządzeniach mobilnych – wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach ruchomych.

Poddane analizie dane zostały pozyskane z bardzo dużej liczby wykonanych przez użytkowników pomiarów, co pozwala na ogólną ocenę jakości usług oferowanych przez polskich ISP. Jak zostało wskazane powyżej pomiary były przeprowadzane samodzielnie przez użytkowników końcowych, tj. użytkowników internetu. Na uzyskane wyniki pomiarów wpływ miały indywidualne warunki w jakich użytkownicy korzystają z danych usług takie jak: technologia urządzeń końcowych, ograniczenia planów taryfowych, wykorzystanie w sieciach domowych technologii Wi-Fi, liczba równocześnie aktywnych urządzeń, warunki propagacji fal radiowych itp.

W celu oceny sytuacji rynkowej i oceny jakości usług UKE dokonał analizy danych pozyskanych z testów konsumenckich realizowanych:

- aplikacją dostępną z poziomu przeglądarki internetowej pod adresem <https://speedtest.pl>. Wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach stacjonarnych i ruchomych.
 - w kwietniu 2017 r. wykonano około 1,8 mln testów,
 - w kwietniu 2018 r. wykonano około 1,7 mln testów,
 - w kwietniu 2019 r. wykonano około 2,0 mln testów,

⁹ Sprawozdanie jest dostępne pod adresem: <https://www.uke.gov.pl/akt/sprawozdanie-dotyczące-przestrzegania-regulacji-w-zakresie-otwartego-internetu,430.html>.

- w kwietniu 2020 r. wykonano około 3,8 mln testów,
 - w kwietniu 2021 r. wykonano około 3,0 mln testów,
 - w kwietniu 2022 r. wykonano około 2,3 mln testów.
- aplikacją Internet Speed Test dostępną na urządzeniach mobilnych.

Wyniki dotyczą wszystkich technologii dostępowych w sieciach ruchomych.

- w kwietniu 2017 r. wykonano około 111 tys. testów,
- w kwietniu 2018 r. wykonano około 250 tys. testów,
- w kwietniu 2019 r. wykonano około 530 tys. testów,
- w kwietniu 2020 r. wykonano około 822 tys. testów,
- w kwietniu 2021 r. wykonano około 833 tys. testów,
- w kwietniu 2022 r. wykonano około 843 tys. testów.

Duża liczba poddanych analizie danych, wyników wykonanych przez użytkowników pomiarów, pozwala na ogólną ocenę jakości usług oferowanych przez polskich ISP. Jak zostało wskazane powyżej, pomiary były przeprowadzane samodzielnie przez użytkowników końcowych, tj. użytkowników internetu.

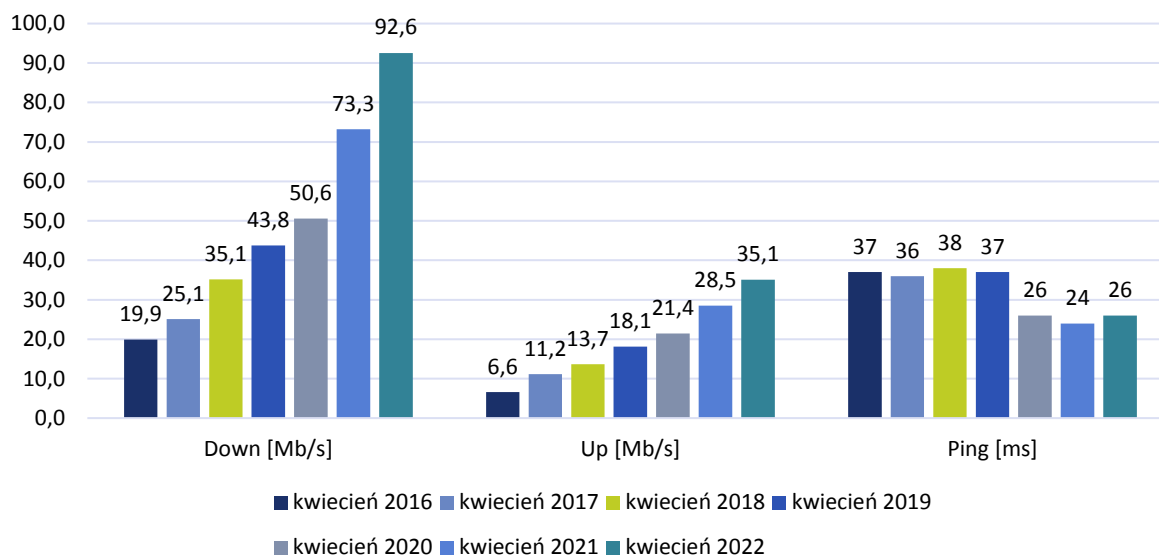
Na uzyskane wyniki pomiarów wpływ miały indywidualne warunki, w jakich użytkownicy korzystają z danych usług. Należą do nich m.in. technologia urządzeń końcowych, ograniczenia planów taryfowych, wykorzystanie w sieciach domowych technologii Wi-Fi, ilość równocześnie aktywnych urządzeń, warunkami propagacji fal radiowych, itp.

Należy pamiętać, że analiza danych z kwietnia 2020 r., a zwłaszcza z 2021 r. wskazuje na nietypowe zachowania użytkowników spowodowane trwającym wtedy stanem epidemicznym. Wspomniane nietypowe zachowania polegają na tym, iż w latach 2020 i 2021 wielu użytkowników wykonywało pracę zdalną wykorzystując w tym celu domowe wolumeny usług, bardzo często w technologiach sieci mobilnych. Obserwowany był wówczas także zwiększony ruch związany ze wzrostem korzystania z platform streamingowych oferujących treści edukacyjne i rozrywkowe.

W 2022 r. trend wzrostu ruchu został nieco spowolniony, należy jednak podkreślić, iż zauważalne jest znaczne zwiększenie średniej prędkości przesyłu danych w obu kierunkach.

Wykres 1

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy

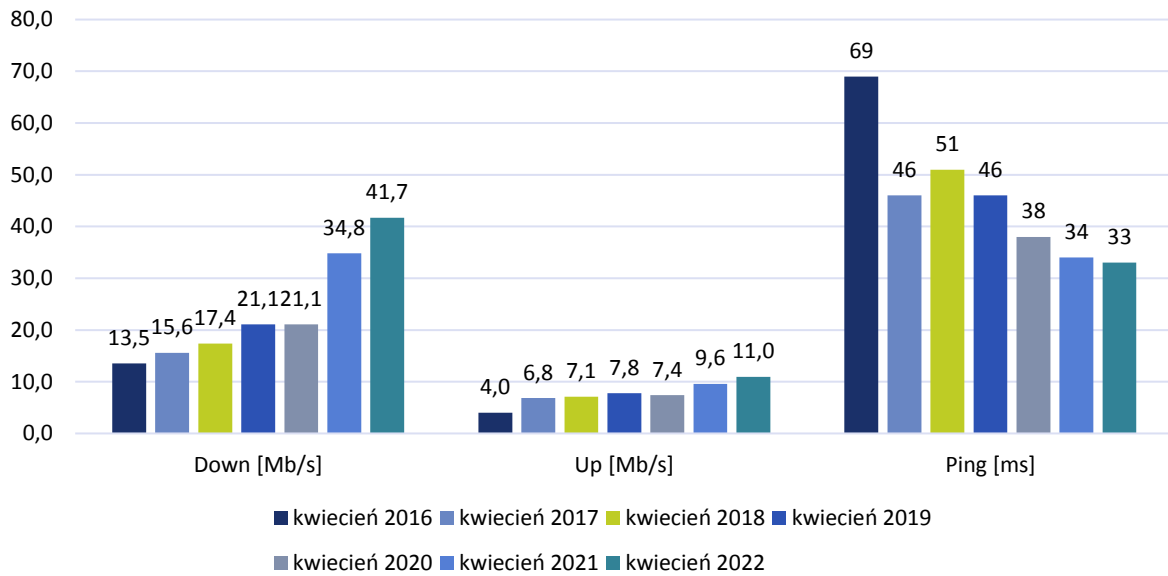
Źródło: UKE

Powyższy wykres wskazuje, że na przestrzeni lat poddanych analizie widać wyraźny trend wzrostowy w obszarze prędkości transmisji danych w obu kierunkach. Szczególnie duży wzrost poziomu pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku pobierania danych zauważalny jest w dwóch ostatnich latach. Średnia prędkość pobierania danych od roku 2020 z poziomu 50,6 Mb/s wzrosła aż do 92,6 Mb/s w roku 2022, co stanowi wzrost o 83%.

Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest wyraźny trend spadkowy poziomu opóźnienia przesyłanych pakietów. W roku 2016 współczynnik ten wynosił 37 ms, w roku 2020 zanotowany został spadek o ok. 30% – do poziomu 26 ms. Od roku 2020 poziom opóźnienia przesyłanych pakietów ustabilizował się na tym właśnie poziomie.

Wykres 2

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni

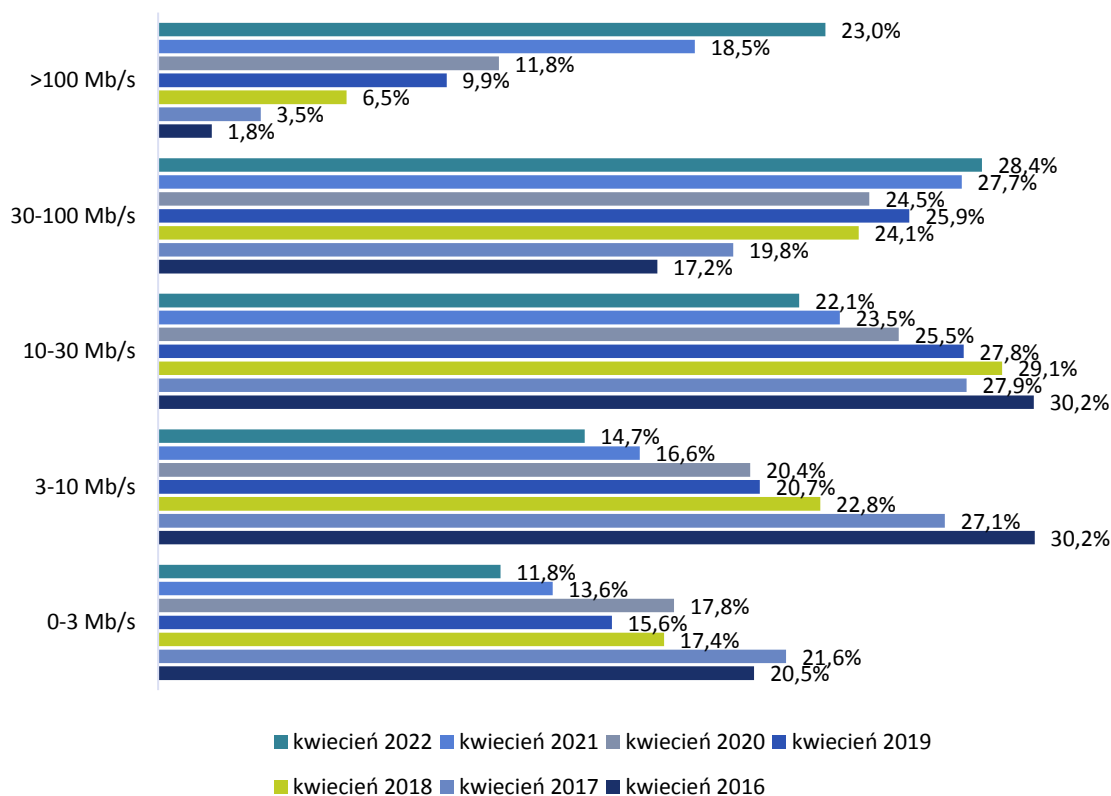

Źródło: UKE

W sieciach ruchomych u większości dostawców usług IAS w ostatnich latach można zaobserwować tendencję wzrostową średnich prędkości strumieni danych w obu kierunkach.

Wykres 3

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy (%)

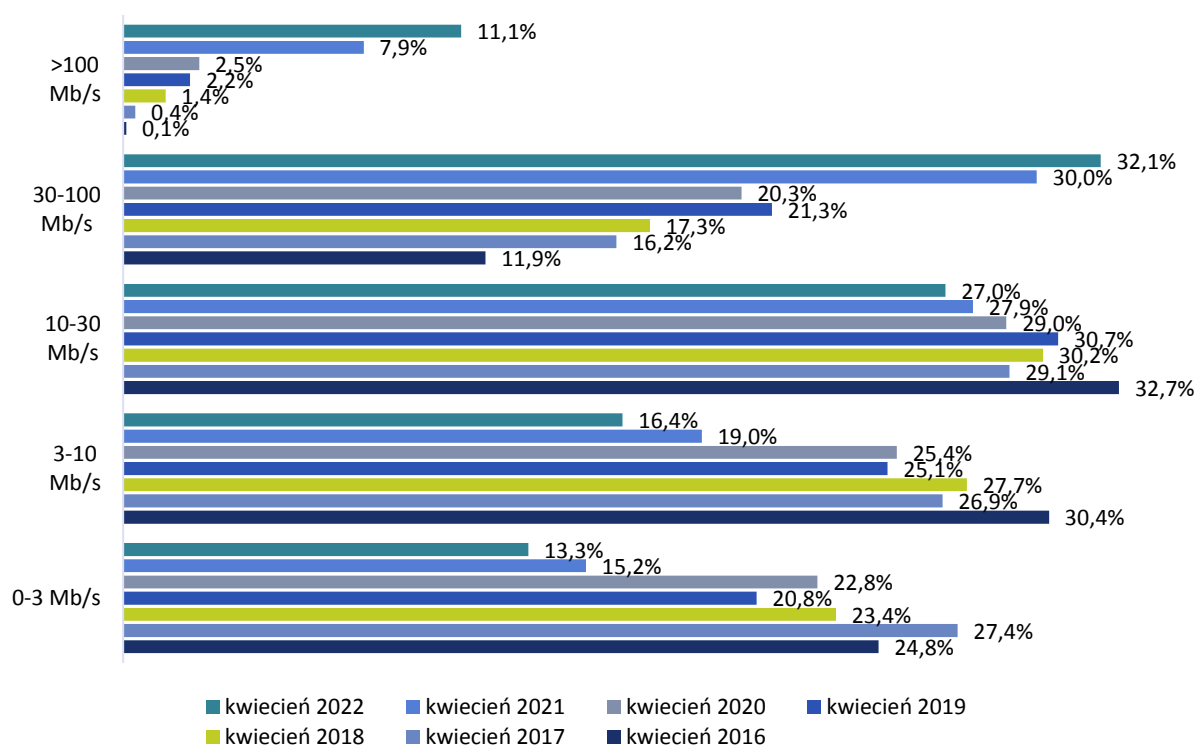

Źródło: UKE

W przypadku pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku do użytkownika uzyskane wyniki świadczą o tym, że na przestrzeni analizowanych lat nastąpił wyraźny wzrost udziału prędkości w kierunku do użytkownika z zakresu wyższych prędkości, tj. 30-100 Mb/s, a w szczególności z zakresu powyżej 100 Mb/s.

Wykres 4

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni (%)

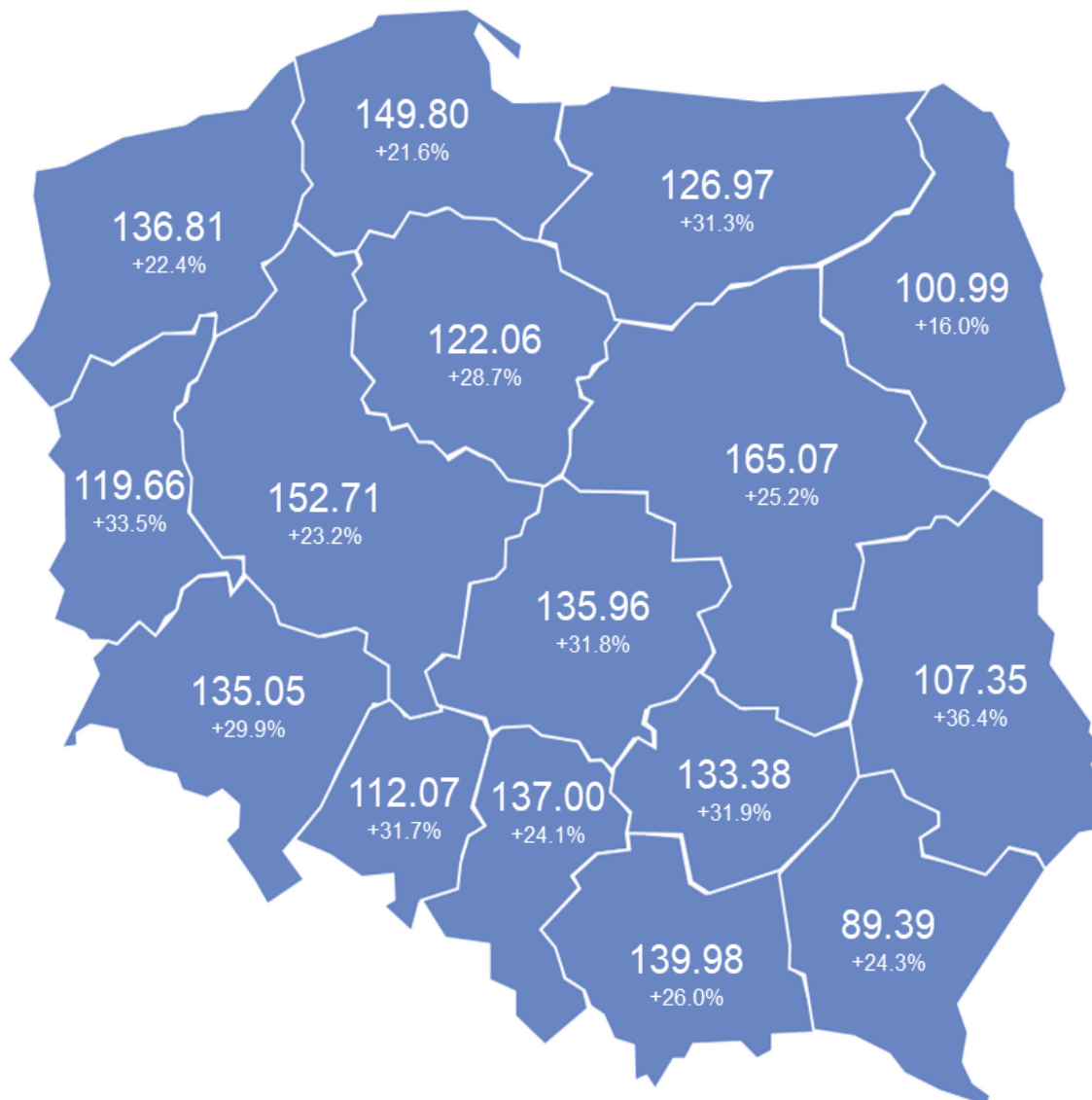
Źródło: UKE

Podobne, wyraźne tendencje wzrostu widać w przypadku pomiarów realizowanych za pomocą aplikacji w sieciach mobilnych. W przypadku pomiarów realizowanych za pośrednictwem przeglądarki w kierunku do użytkownika uzyskane wyniki świadczą o tym, że na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wyraźny wzrost udziału prędkości w kierunku do użytkownika z zakresu 30-100 Mb/s, a w szczególności z zakresu powyżej 100 Mb/s. Ten kierunek zmian jest zgodny ze wzrostem udziału technologii LTE oraz 5G w sieciach ruchomych.

Dodatkowo należy mieć na uwadze, że pandemia COVID-19 spowodowała, w szczególności w latach 2020 i 2021 zwiększenie ruchu transmisji danych w sieciach mobilnych.

Rysunek 1

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2022 r. w stosunku do 2021 r. [%] z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych

Źródło: UKE

Średnie wartości prędkości pobierania danych w sieciach stacjonarnych na terenie niemal całego kraju przekraczają 100 Mb/s. W kwietniu 2022 r., w stosunku do tego samego okresu roku wcześniejszego, we wszystkich województwach odnotowano zdecydowany wzrost średniej prędkości pobierania danych.

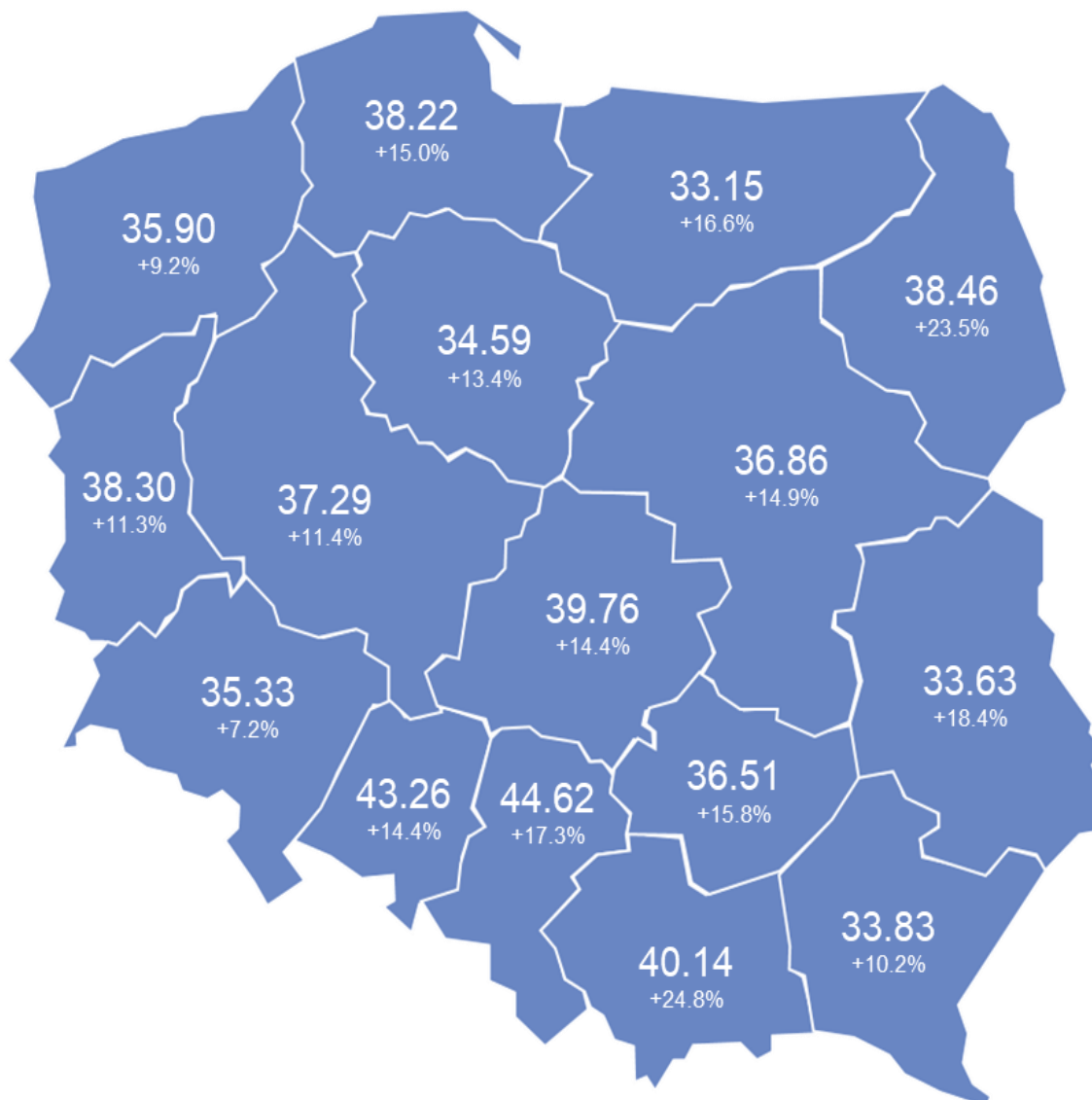
Największy przyrost średniej prędkości pobierania danych został osiągnięty w województwie lubelskim (do poziomu 107,35 Mb/s – wzrost w stosunku do 2021 r. o 36,4%), zaś najmniejszy przyrost nastąpił w województwie podlaskim (do poziomu 100,99 Mb/s – wzrost w stosunku do 2021 r. o 16,0%).

Podobną tendencję stwierdzono we wszystkich województwach odnośnie do średniej prędkości wysyłania danych (14-34%). W zdecydowanej większości województw odnotowano spadek

średniej wartości opóźnienia strumieni danych. Największy spadek odnotowano w województwach lubuskim i podlaskim – do poziomu odpowiednio 28 ms i 26 ms.

Rysunek 2

Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2022 r. w stosunku do 2021 r. [%] z aplikacji mobilnej, wszystkie technologie, dla dostawców mobilnych

Źródło: UKE

Średnie wartości prędkości pobierania danych w sieciach ruchomych na terenie całego kraju są zbliżone i nie różnią się od siebie w sposób istotny. Podobnie, jak w przypadku wyników średniej prędkości pobierania danych z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych, w przypadku dostawców mobilnych w kwietniu 2022 r., w stosunku do tego samego okresu roku wcześniejszego, we wszystkich województwach odnotowano zdecydowany wzrost średniej prędkości w kierunku pobierania danych. Największy przyrost średniej prędkości pobierania danych został osiągnięty w województwie małopolskim (24,8%), najmniejszy przyrost nastąpił w województwie dolnośląskim (7,9%). Wzrostowy trend wskazuje, że przedsiębiorcy

telekomunikacyjni starają się odpowiadać na zapotrzebowanie użytkowników związane z bardziej intensywnym wykorzystywaniem dostępu do internetu w technologii sieci ruchomych.

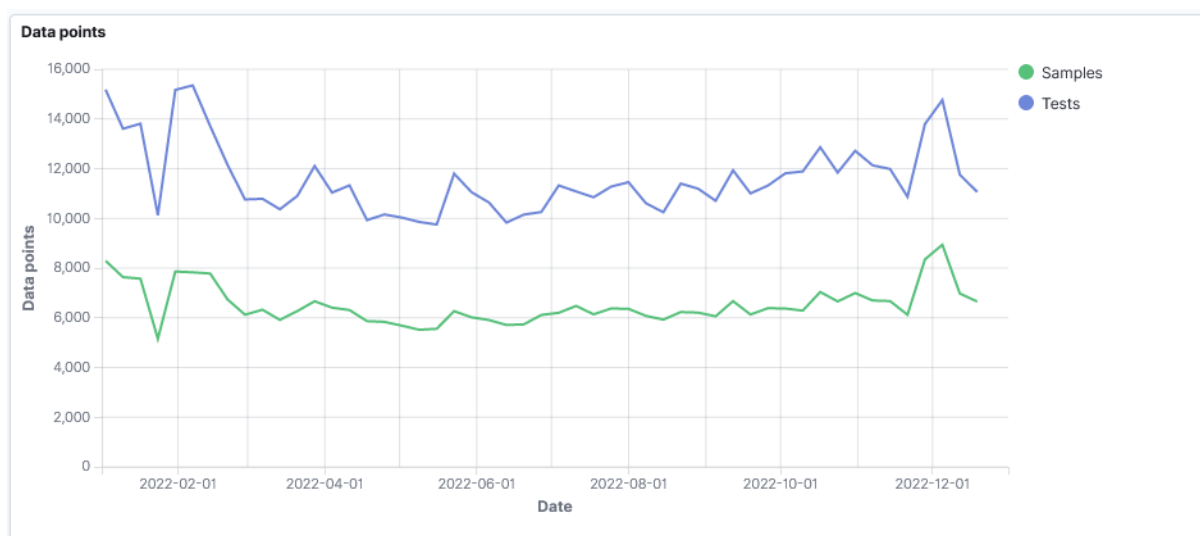
Poza ww. działaniami Prezes UKE, działając w myśl art. 4 ust. 4 Rozporządzenia 2015/2120, mając na uwadze wspieranie uprawnień użytkowników końcowych, jak również tworzenie warunków rynkowych wspierających działania ISP w zakresie podnoszenia jakości usług telekomunikacyjnych podjął prace w celu dalszego zapewnienia użytkownikom końcowym narzędzia do pomiarów jakości IAS. W listopadzie 2022 r., w związku z nadchodzącym końcem okresu certyfikacji działającego mechanizmu monitorowania jakości usługi dostępu do internetu, Prezes UKE ponownie certyfikował aplikacje natywne na komputery z systemami operacyjnymi Windows oraz macOS pod nazwą PRO Speed Test, udostępnioną przez firmę V-Speed sp. z o.o. Certyfikat został nadany na okres od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada 2024 r.

Strona <https://speedtest.pl> jest w pełni zgodna z WCAG 2.1, AA, co zostało potwierdzone przez Fundację Widzialni Certyfikatem Strona Internetowa Bez Barrier. Certyfikat jest gwarantem dostępności serwisu dla osób z niepełnosprawnościami.

Poniższy wykres obrazuje skalę korzystania z narzędzia pomiarowego w roku 2022.

Wykres 5

Rozkład liczby pomiarów wykonanych z użyciem certyfikowanego mechanizmu monitorowania w roku 2022

Źródło: UKE

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. użytkownicy wykonali 605 357 pomiarów w następującym podziale:

- certyfikowane – 32 580,
- niecertyfikowane – 572 957.

1.6. Regulacja usługi roamingu (RLAH)

Prezes UKE kontynuował w 2022 r. monitoring wdrożenia, wprowadzonej w 2017 r. na mocy Rozporządzenia 2015/2120, zasady zrównania cen w roamingu w UE i EOG z cenami usług w kraju (RLAH). Monitoring ten jest realizowany na kilku płaszczyznach:

- wykonywanie obowiązków nałożonych przez Rozporządzenia 531/2012 (od 1 lipca 2022 r. Rozporządzenie 2022/612) i 2016/2286 (przekazywanie informacji KE i BEREC),
- interweniowanie w sprawach zgłaszanych przez abonentów,
- analizy własne na podstawie danych pozyskanych od operatorów.

W piątym roku funkcjonowania zasady RLAH, w przypadku operatorów MNO Prezes UKE niezmiennie obserwował dodatnią marżę z tytułu świadczenia usług roamingu regulowanego. Z tego powodu obecnie jedynie operatorzy wirtualni dysponują, na mocy decyzji Prezesa UKE, możliwością pobierania dodatkowych opłat do usług świadczonych w roamingu. Obie grupy operatorów nadal korzystają z drugiego instrumentu wsparcia zapewnionego przez ustawodawcę unijnego – polityki uczciwego korzystania.

Operatorzy infrastrukturalni zaadaptowali się do funkcjonowania rynku z powszechnym RLAH, negocjują stawki hurtowe i korzystają na roamingu obcokrajowców w Polsce. Sytuacja operatorów, którzy nie posiadają własnej infrastruktury, nadal nie jest ustabilizowana, co dla tej grupy oznacza straty z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu – głównie ze względu na brak hurtowych przychodów z roamingu oraz brak siły negocjacyjnej.

W ramach realizowania obowiązków sprawozdawczych wynikających z przepisów o roamingu, Prezes UKE raz w roku zbiera i przekazuje BEREC dane dotyczące:

- informacji w zakresie wolumenu ruchu oraz przychodów z realizacji usług telekomunikacyjnych,
- przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom.

Najnowsze posiadane dane na temat wykorzystania roamingu dotyczą końca roku 2021 i wskazują, że w roamingu dominują te same kierunki zarówno dla rozmów i przesłanych wiadomości, jak również dla wykorzystanej transmisji danych. Niezmiennie przy korzystaniu z roamingu za granicą prym wiodą Niemcy, a na kolejnych miejscach znajdują się Niderlandy i Francja. W 2021 r. odsetek kart SIM, które były aktywne w roamingu na obszarze EOG wyniósł 11,7%. Liczba minut wykorzystana w roamingu po 2% spadku w 2020 r. wzrosła o 8% w 2021 r. Liczba wysłanych wiadomości SMS w roamingu pozostała niemal na tym samym poziomie, co rok wcześniej. Jeśli chodzi o wykorzystanie danych to wzrosło ono o 50% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Prezes UKE podejmował interwencje w następstwie zgłoszeń od abonentów. Zgłoszenia miały formę wniosków o interwencję, wniosków ADR lub zapytań o wysokość dodatkowych opłat z tytułu usług świadczonych w roamingu pobieranych zgodnie z przepisami Rozporządzenia 531/2012 (od 1 lipca 2022 r. Rozporządzenie 2022/612), określonych we wzorcach umownych.

W 2022 r. wpłynęło do Prezesa UKE 246 takich zgłoszeń dotyczących usług świadczonych w roamingu, co stanowiło 5% wszystkich spraw adresowanych do Prezesa UKE.

Ponadto, 1 lipca 2022 r. weszło w życie nowe rozporządzenie regulujące zasady roamingu wewnątrzunijnego – Rozporządzenie 2022/612. Na jego podstawie przedłużone zostało o kolejne 10 lat, czyli do 2032 r. korzystanie z roamingu regulowanego bez dodatkowych opłat, z zastrzeżeniem uczciwego korzystania z usług roamingu oraz możliwości zastosowania odstępstwa w celu zachowania zrównoważonego charakteru opłat krajowych. W związku z powyższą zmianą Prezes UKE na stronie internetowej opublikował odpowiedzi na pytania kierowane przez dostawców usług dotyczące właściwego wdrożenia nowych przepisów.

W 2022 r. Prezes UKE nie wszczął postępowań o nałożenie kary z tytułu naruszenia obowiązków określonych w Rozporządzeniu 531/2012 (od 1 lipca 2022 r. określonych w Rozporządzeniu 2022/612) oraz Rozporządzeniu wykonawczym 2016/2286.

Dostawca usług roamingu może wystąpić do Prezesa UKE z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na stosowanie opłaty dodatkowej do usług świadczonych w roamingu w przypadku, gdy wykáže, że świadcząc usługi roamingu po cenach krajowych zgodnie z zasadą RLAH ponosi straty, tj. przychody z tych usług nie pokrywają kosztów ich świadczenia. Zezwolenia takie wydawane są na okres 12 miesięcy i do niedawna wszyscy operatorzy telefonii komórkowej (MNO i MVNO) występowali o nie w takich właśnie cyklach. Po decyzjach odmownych dla operatorów infrastrukturalnych z 2020 r., w 2022 r. o zezwolenie wystąpiło 4 operatorów wirtualnych.

Prezes UKE ocenia czy dostawca usługi nie jest w stanie odzyskać wartości kosztów świadczenia usługi, co doprowadziłoby do naruszenia zrównoważonego charakteru modelu jego opłat krajowych, tzn. czy świadczenie roamingu regulowanego mogłoby mieć negatywny wpływ na poziom krajowych cen detalicznych. W wyniku analizy wniosków przedstawionych przez poszczególnych operatorów telefonii mobilnej Prezes UKE w 2022 r. wydał 4 decyzje wyrażające zgodę na stosowanie dodatkowej opłaty z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów tych usług.

Decyzje wydane przez Prezesa UKE pozwalają zminimalizować straty operatorów związane z wdrożeniem zasady RLAH, tym samym możliwość stosowania opłat dodatkowych do usług świadczonych w roamingu zapobiega wzrostowi detalicznych cen krajowych.

Obowiązujące na mocy najnowszych decyzji maksymalne stawki netto opłat dodatkowych do usług roamingu regulowanego uległy obniżeniu w porównaniu ze stawkami z decyzji z lat wcześniejszych.

Tabela 2

Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu z decyzji Prezesa UKE w poszczególnych latach obowiązywania regulacji (netto)

	Połączenie wykonywane [PLN/min]	Połączenie odbierane [PLN/min]	SMS [PLN/szt.]	Transmisja danych [PLN/MB]
pierwszy rok	0,2114	0,0407	0,0732	0,0325
drugi rok	0,1301	0,0385	0,0410	0,0191
trzeci rok	0,1301	0,0364	0,0407	0,0167
czwarty rok	0,1301	0,0364	0,0407	0,0153
piąty rok	0,1301	0,034634	0,0407	0,01369
szósty rok	0,0976	0,0244	0,0163	0,00828

Źródło: UKE, wg stanu na koniec 2022 r.

Tabela 3

Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu u poszczególnych operatorów z decyzji Prezesa UKE wydanych w szóstym roku obowiązywania regulacji

Dostawca	Połączenie wykonywane [PLN/min]	Połączenie odbierane [PLN/min]	SMS [PLN/szt.]	Transmisja danych [PLN/MB]
Premium Mobile sp. z o.o.	0,0651	0,0244	0,0163	0,0076
Canal+ Polska S.A.	0,0976	0,02439	0,0163	0,00742
VikingCo Poland sp. z o.o.	0,081301	-	0,016260	0,008130
FM GROUP Mobile sp. z o.o.	0,02000	0,01900	0,0100	0,00828

Źródło: UKE, wg stanu na koniec 2022 r.

1.7. Monitorowanie realizacji wymagań Rozporządzenia 2015/2120

W 2022 r. Prezes UKE w dalszym ciągu monitorował realizację wymagań Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie zarządzania ruchem w internecie i usług specjalistycznych, poprzez:

- przygotowanie Kwestionariusza UKE w zakresie monitorowania i zapewniania zgodności oferowanych usług dostępu do internetu z wymogami art. 3 i art. 4 Rozporządzenia 2015/2120 w obszarze stosowanych praktyk zarządzania ruchem i świadczenia usług specjalistycznych,
- wezwanie 24 dostawców usługi dostępu do internetu (ISP) do przekazania odpowiedzi na pytania zawarte w Kwestionariuszu UKE.

Efektem powyższych prac było przygotowanie i opublikowanie [„Sprawozdania Prezesa UKE dotyczącego przestrzegania na polskim rynku regulacji Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie](#)

[otwartego Internetu](#)¹⁰ za okres od 1 maja 2021 r. do 30 kwietnia 2022 r. Sprawozdanie zostało przedłożone KE i BEREC.

Ponadto w związku z przyjęciem i opublikowaniem 19 marca 2020 r. przez BEREC wspólnego stanowiska KE i BEREC w sprawie radzenia sobie ze zwiększonym zapotrzebowaniem na usługi dostępu do internetu spowodowanym pandemią COVID-19 oraz przedstawionym w nim podejściu do stosowania środków zarządzania ruchem przez dostawców usług dostępu do internetu w tym okresie Prezes UKE gromadził i analizował informacje otrzymywane od dostawców usług dostępu do internetu dotyczące oceny stanu funkcjonowania sieci i usług telekomunikacyjnych oraz wdrożonych środków (w tym środków zarządzania ruchem) w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na usługi dostępu do internetu spowodowanym pandemią COVID-19, w ramach mechanizmu sprawozdawczego wprowadzonego przez BEREC.

1.8. Działalność informacyjno-edukacyjna

Prezes UKE kontynuował w 2022 r. kampanie informacyjno-edukacyjne dla użytkowników usług telekomunikacyjnych.

Kampanie Prezesa UKE są prowadzone na rzecz podniesienia kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Edukacja konsumentów i organizowanie kampanii dot. bezpieczeństwa w internecie są jednym z zadań państw członkowskich UE wymienionych w Europejskiej Agencji Cyfrowej. Kampanie prowadzone przez UKE wpisują się w cel 4 Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024 *Budowanie świadomości i kompetencji społecznych w zakresie cyberbezpieczeństwa*.

Klikam z głową

Kampania skierowana do najmłodszych użytkowników usług telekomunikacyjnych oraz ich rodziców, nauczycieli i opiekunów, której celem jest promowanie bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń telekomunikacyjnych. W 2022 r. dla szkół na terenie całej Polski Prezes UKE zorganizował łącznie lekcje dla 3 947 uczniów. Zajęcia były prowadzone zazwyczaj w formie on-line. Dzięki kampanii uczniowie dowiedzieli się jak rozsądnie korzystać ze smartfonów, komputerów, gier i aplikacji dostępnych w internecie, jak chronić swoje dane osobowe i bronić się przed cyberprzemocą.

Zajęcia edukacyjne były prowadzone dla uczniów ze wszystkich poziomów nauczania w szkołach podstawowych (klasy 1-8). Były one zróżnicowane tematycznie i przystosowane do wieku odbiorców. Do najstarszych uczniów z klas 6-8 adresowany jest projekt #keepCTRL, zapoczątkowany w grudniu 2019 r. W trakcie zajęć poruszano m.in. temat niebezpiecznych zjawisk związanych z korzystaniem z sieci, jak uzależnienie od internetu i portali społecznościowych, seksting, cyberprzemoc, phishing wraz z poradami jak sobie z nimi radzić.

W 2022 r. UKE otrzymał zgłoszenia do udziału w programie ze szkół na terenie całej Polski. Zgłoszenia otrzymane od nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół jednoznacznie potwierdzają zapotrzebowanie na prowadzenie kampanii, w tym rozszerzenie tematyki. Młodzież uczestnicząca

¹⁰ Sprawozdanie jest dostępne pod adresem: <https://www.uke.gov.pl/akt/sprawozdanie-dotyczace-przestrzegania-regulacji-w-zakresie-otwartego-internetu,430.html>.

w zajęciach, jak również nauczyciele, dyrekcja i pedagodzy szkolni zareagowali pozytywnie na przygotowane scenariusze, filmy edukacyjne i treści przekazywane przez pracowników UKE.

W 2022 r. UKE przeprowadził 10 webinarów z rodzicami i nauczycielami. Uczestniczyło w nich 515 osób, a głównym założeniem było pokazanie szerszej perspektywy zagrożeń w cyberświecie. Uczestnicy dowiedzieli się, jak radzić sobie w sytuacjach, kiedy dziecko staje się ofiarą hejtu bądź sekstortionu, gdzie można szukać pomocy i jak reagować na takie zdarzenia. Rodzice i nauczyciele pozytywnie ocenili spotkania. Pytali o możliwość organizacji kolejnych i prosili o materiały edukacyjne wykorzystywane podczas wykładów.

UKE w ramach kampanii „Klikam z głową” był również partnerem Wojewódzkiego Projektu Edukacyjnego „Uczę się bezpieczeństwa” zapoczątkowanego przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. Projekt był skierowany do młodszych klas szkół podstawowych województwa pomorskiego. W ramach zajęć przedstawiciele miejskich i powiatowych jednostek Policji oraz eksperci UKE edukowali najmłodszych w zakresie bezpieczeństwa w drodze do szkoły oraz bezpieczeństwa w sieci.

W ramach kampanii został również poprowadzony wykład otwarty dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i ponadpodstawowych w Kinie Helios w Białymstoku.

Koduj z UKE

Zmiany technologiczne wymagają szybkiego napływu nowych kadr dysponujących odpowiednimi kompetencjami (m.in. programistycznymi, analitycznymi). Dlatego Prezes UKE w 2022 r. kontynuował projekt „Koduj z UKE” ukierunkowany na rozwój kompetencji cyfrowych wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych. Podczas zajęć uczniowie rozwijali dodatkowe umiejętności, takie jak współpraca w grupie, umiejętność rozwiązywania problemów, wnioskowania, przewidywania czy logicznego myślenia i koncentracji. Łącznie w warsztatach UKE wzięło udział 1 205 uczestników.

W czerwcu 2022 r. UKE wzięło udział w Rzeszowskim Pikniku Nauki i Techniki – Moc Odkrywców. Na zorganizowanym przez edukatorów UKE stanowisku odbywały się warsztaty kodowania dla uczestników wydarzenia, z wykorzystaniem posiadanych przez UKE narzędzi – gry hybrydowej Scottie Go! oraz zestawów do nauki robotyki – Ozobot.

W ramach współpracy z Olsztyńskim Parkiem Naukowo – Technologicznym UKE poprowadził również warsztaty dla uczniów ze szkół podstawowych w Olsztynie.

Zajęcia kodowania były prowadzone w ramach Małopolskiego Festiwalu Innowacji w Krakowie, którego partnerem było UKE. Warsztaty UKE dla uczniów krakowskich szkół były zorganizowane w Muzeum Inżynierii i Techniki. Dzieci poznały nie tylko podstawy kodowania, ale również miały okazję do eksperymentów na specjalnej wystawie, której celem było objaśnienie natury światła.

UKE był również partnerem ogólnoeuropejskiego projektu CodeWeek 2022. W ramach obchodów organizowanych przez KPRM i NASK, UKE prowadził warsztaty na wydarzeniach w Centrum Nowoczesności Targowa – 8 października 2022 r. oraz w Centrum Kongresowym Politechniki Wrocławskiej – 15 października 2022 r. UKE zorganizował również warsztaty CodeWeek Kodowanie łączy dla dzieci z Polski i Ukrainy. Warsztaty były prowadzone we współpracy z trenerami ze Stowarzyszenia Cyfrowy Dialog.

Wiem, co podpisuję

Prezes UKE kontynuował w 2022 r. kampanię „Wiem, co podpisuję” skierowaną do konsumentów zawierających umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, przede wszystkim do osób starszych. To oni najczęściej stają się ofiarami nieuczciwych praktyk handlowych przedstawicieli reprezentujących operatorów. Łącznie w 2022 r. pracownicy UKE spotkali się z grupą ponad 1 755 konsumentów.

Na spotkaniach pracownicy UKE odpowiadali na pytania seniorów i udzielali im indywidualnych porad konsumenckich. Spotkania pozytywnie wpłynęły na wzrost świadomości konsumenckiej wśród najstarszych użytkowników usług telekomunikacyjnych. Seniorzy, którzy skarżyli się na sporne sytuacje ze swoim operatorem bądź sygnalizowali nieuczciwe praktyki rynkowe, otrzymywali kompleksową poradę oraz informację jak złożyć wniosek o interwencję Prezesa UKE lub pozasądowe rozwiązanie sporu.

UKE wzięło również udział w Festiwalu Pracy i Aktywności Seniorów w Gdańsku, gdzie eksperci z UKE w Gdyni nie tylko rozmawiali z konsumentami o ich prawach i obowiązkach, ale również zachęcali do podnoszenia kompetencji cyfrowych i korzystania z nowych technologii. Okazją do rozmowy i edukacji osób starszych był też udział UKE w Świętokrzyskich Senioraliach w Zachocinku. Wydarzenie było organizowane w ramach promocji Rządowego Programu „Senior+”.

Razem dla Konsumenta

UKE współpracuje z urzędami centralnymi oraz instytucjami i organizacjami, które na co dzień pomagają konsumentom w dochodzeniu swoich praw.

Z okazji Światowego Dnia Konsumenta UKE był jednym z partnerów ogólnopolskiej kampanii „Wszyscy jesteście konsumentami”. W akcję informacyjną skierowaną głównie do polskich i ukraińskich konsumentów włączyły się Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznik Finansowy, Komisja Nadzoru Finansowego, Urząd Transportu Kolejowego i Europejskie Centrum Konsumenckie. UKE przygotował Przewodnik dla obywateli Ukrainy dot. korzystania z usług telekomunikacyjnych w Polsce oraz Poradnik pytania i odpowiedzi dla konsumentów. Poradniki zostały opublikowane w języku polskim, ukraińskim i angielskim.

W marcu 2022 r. UKE wzięło również udział w VI Kongresie Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości, gdzie podczas panelu „Cyfrowe usługi finansowe a seniorzy” eksperci rozmawiali o kompetencjach cyfrowych i potrzebach starszych konsumentów korzystających z bankowości on-line.

W ramach współpracy z Urzędem Ochrony Danych Osobowych UKE wzięło udział w debacie „Cyberzagrożenia – czego się boją Polacy”. Tematyką webinaru były największe zagrożenia dla danych osobowych i sposoby reagowania w przypadku wycieku danych czy ataku hakerskiego i wyludzenia.

Na zaproszenie Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Elblągu oraz Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu UKE prowadził wykład dla studentów i uczniów szkół ponadpodstawowych w ramach konferencji „Niebezpieczna oferta – wykrywanie zagrożeń na rynku konsumenckim”. Partnerami konferencji byli również Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Europejskie Centrum Konsumenckie i Komenda Miejska Policji.

UKE prowadził również wykłady dla policjantów i konsumentów w ramach projektu „Fałszywy telefon – zagrożone oszczędności” skierowanego do osób pokrzywdzonych przestępstwem, w szczególności do seniorów, jako grupy, która jest najbardziej narażona na skutki oszustw, m.in. „na wnuczka”, „na policjanta”, „na przedstawiciela banku”. W projekcie partnerskim brali udział funkcjonariusze z Komend Wojewódzkich Policji w Rzeszowie, Białymstoku, Lublinie, Gorzowie Wielkopolskim oraz Olsztynie. Założenia projektu podejmują problematykę związaną ze zorganizowaną przestępczością o charakterze międzynarodowym przeciwko mieniu, na tzw. legendę.

We współpracy ze Stowarzyszeniem Nasza Szczywieńska Ziemia UKE prowadził wykład dot. praw i obowiązków konsumentów w ramach debaty publicznej „Świadomy Senior to bezpieczny Senior”. Wystąpienie eksperta UKE obejrzało 650 osób. Przedstawiciele UKE brali również udział w debacie „Świadomy Senior to bezpieczny Senior” na zaproszenie Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej.

Ja Online

W 2022 r. UKE kontynuował kampanię „Ja Online” zapoczątkowaną w 2021 r. Kampania jest skierowana zarówno do młodych użytkowników sieci, jak i starszych osób wymagających podnoszenia kompetencji cyfrowych. W ramach kampanii prowadzone były działania edukacyjne dot. tematyki cyberbezpieczeństwa, m.in. ochrony danych, ochrony urządzeń, profilaktyki phishingu i spoofingu. W ramach kampanii konsumenci mogli skorzystać z bezpłatnych kursów on-line:

- bankowość elektroniczna,
- zakupy on-line,
- sprawy urzędowe w internecie.

Kursy zawierają kompleksowe informacje na temat usług z jakich można korzystać w sieci, jak one działają i jak zachować podstawowe zasady bezpieczeństwa by nie paść ofiarą oszustwa.

Po ukończeniu kursów i sprawdzeniu wiedzy w teście, uczestnik może otrzymać Certyfikat UKE. Kursy są dostępne na stronie: [J@ online - Centrum Informacji Konsumenckiej \(uke.gov.pl\)](https://j@online-cik.uke.gov.pl)¹¹.

W ramach kampanii „Ja Online” w 2022 r. UKE przeprowadził wykłady, szkolenia i webinary dla 19 544 uczestników. Wielkim sukcesem były webinary zorganizowane z okazji Dnia Dziecka, w których wzięło udział łącznie 14 300 uczniów z 568 klas. W trakcie webinarów eksperci UKE podkreślali jak ważna jest ochrona prywatności, stosowanie zabezpieczeń i skomplikowanych haseł, mówili o filtrowaniu informacji, fake newsach oraz sposobach ochrony przed phishingiem.

W ramach kampanii „Ja Online” UKE przeprowadził również cykl wykładów we współpracy Urzędem Marszałka Województwa Dolnośląskiego podczas konferencji Bezpieczny Senior oraz VII Dolnośląskiego Kongresu Obywatelskiego. O phishingu i bezpieczeństwie w sieci UKE poprowadził również wykład otwarty w ramach Śląskiego Festiwalu Nauki.

Założenia kampanii i materiały edukacyjne były ponadto promowane na Ogólnopolskich Senioraliach w Krakowie. W wykładzie UKE dot. podstaw cyberbezpieczeństwa w kinie Kijów wzięło udział 1 500 uczestników senioraliów. Uczestnicy korzystali również z porad ekspertów

¹¹ Więcej: <https://cik.uke.gov.pl/aktualnosci-cik/j-online,19.html>.

na pikniku edukacyjnym.

UKE przygotował również dwa artykuły edukacyjne „JaOnlinem, czyli bezpieczeństwo w sieci” i „Bezpieczny Senior na wakacjach”, które zostały opublikowane w Głosie Seniora w ramach cyklu Bezpieczny Senior.

UKE przeprowadził również warsztaty dla ponad 200 uczniów VII i VIII klas szkoły podstawowej z użyciem gry symulacyjnej dot. cyberbezpieczeństwa *Jak będzie w internecie?* Symulacja pomaga w nauce bezpiecznego zachowania się w sieci, wykorzystując zalety grywalizacji.

Strona cik.uke.gov.pl i media społecznościowe

Podczas pracy i nauki zdalnej, która częściowo była kontynuowana w 2022 r., dużym problemem okazała się ochrona prywatności użytkownika. Wyłudzenie danych do logowania wciąż jest skutecznym działaniem cyberprzestępców. Aby uświadomić konsumentów w zakresie ochrony przed cyberzagrożeniami UKE na stronie CIK oraz w mediach społecznościowych publikował ostrzeżenia i materiały edukacyjne dotyczące m.in. ataków phishingowych, w których wskazywano konkretne przykłady działań cyberprzestępców i sposoby ochrony. UKE opublikował również artykuły edukacyjne dot. bezpiecznych haseł, ochrony wizerunku, sharentingu i usług o podwyższonej opłacie.

UKE przygotował również Poradnik wakacyjny dla konsumentów dot. zasad korzystania z usług telekomunikacyjnych na wakacjach: zasada RLAH, roaming międzynarodowy, roaming przygraniczny, połączenia międzynarodowe, usługi premium rate, phishing i rodzaje oszustw z jakimi mogą spotkać się wczasowicze – [poradnik wakacyjny uke 2022 \(5\).pdf](#)

W 2022 r. UKE zapoczątkował również cykl ciekawostek „czy wiesz, że..”, w których przybliżał konsumentom interesujące fakty i informacje dot. telekomunikacji, informatyki i nauki. W ramach Europejskiego Miesiąca Bezpieczeństwa UKE przygotował cykl porad dot. rodzajów phishingu i ochrony przed atakami ransomware.

Łącznie wszystkie materiały na stronie CIK zostały w roku 2022 wyświetlone ponad 292 tys. razy.

Edukacja dla osób z niepełnosprawnością

Osoby z różną niepełnosprawnością mogą wziąć udział w kampaniach informacyjno-edukacyjnych. Materiały są dostosowywane do potrzeb odbiorców, m.in. przetłumaczone na polski język migowy, a zajęcia są prowadzone przez Głuchego eksperta.

W ramach interaktywnych kursów online nt. *Bankowości online*, *Zakupów w Internecie* oraz warsztatów *Wiem, co podpisuję* zostały opracowane dedykowane materiały i poprowadzono 8 warsztatów edukacyjnych dla osób głuchych w siedzibach organizacji pozarządowych m.in. w Bydgoszczy, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu i Toruniu. Łącznie w 2022 r. pracownicy UKE spotkali się z grupą około 200 osób głuchych i słabosłyszących.

Ponadto w roku 2022 na kanale YouTube UKE w zakładce UKE w PJM opublikowano ponad 30 nowych filmów informacyjno-edukacyjnych nagranych w polskim języku migowym z napisami. Łącznie nowe filmy zostały w 2022 r. wyświetlone ponad 20 tys. razy.

Realizacja działań edukacyjnych w różnych miejscach pokazała stałe zapotrzebowanie na materiały edukacyjno-informacyjne przekazywane odbiorcom. Poszerzenie zakresu działań edukacyjnych wymagało opracowania nowego sposobu dotarcia do szerszego grona odbiorców.

W związku z powyższym UKE przygotował webinar dla młodzieży i dorosłych na temat *bezpieczeństwa w sieci* w polskim języku migowym z napisami.

Wszystkie materiały video są dostępne na kanale YouTube UKE w zakładce UKE w PJM.

1.9. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego

Prezes UKE podejmował interwencje w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych, prowadził postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) oraz udzielał konsumentom porad.

W 2022 r. UKE:

- przeprowadził 1 375 interwencji,
- rozpatrzył 561 wniosków ADR,
- udzielił ponad 600 porad w ramach bezpośrednich konsultacji,
- odpowiedział na 2 243¹² zapytania,
- udzielił ponad 17 000 porad telefonicznych.

Liczba wpływających do UKE interwencji, wniosków ADR czy zapytań to korelacja zachowań na rynku dostawców usług telekomunikacyjnych na etapie przedkontraktowym i w toku wykonywania umowy, jak również świadomości, poziomu wiedzy i działań samych użytkowników w zakresie dochodzenia roszczeń: postępowania reklamacyjnego, postępowania ADR, postępowania wyjaśniającego z wniosku o interwencję, poszukiwania i pozyskiwania przez użytkowników informacji na temat przepisów lub wchodzących w życie zmian przepisów prawa oraz ich praw i obowiązków.

Tabela 4

Porównanie skali działań konsumenckich UKE w latach 2021 i 2022

Działanie	2021	2022
Interwencje	1 699	1 375
ADR	651	561
Zapytania	2 577	2 243
Porady telefoniczne	ponad 17 000	ponad 17 000

Źródło: UKE

Podejmowane przez Prezesa UKE szerokie działania informacyjno-edukacyjne, w tym poradnictwo telefoniczne (infolinia CIK) w zakresie przysługujących konsumentom praw m.in. do złożenia w pierwszej kolejności reklamacji do dostawcy usług i pozytywne rozpatrywanie spraw już na etapie procesu reklamacyjnego, stale zmniejszają roczną liczbę wpływów wniosków o interwencję oraz wniosków ADR kierowanych do UKE.

¹² Liczba nie uwzględnia odpowiedzi udzielanych na zapytania dotyczące statusu realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków POPC, przyczyn nieuwzględnienia punktów adresowych na liście obszarów interwencji – szczegółowe informacje na ten temat zostały opisane w pkt 2.7 Sprawozdania.

Najczęstsze problemy zgłaszane przez konsumentów w 2022 r. dotyczyły poniższych kategorii:

- nienależyte wykonanie usługi – 14%,
- faktury/opłaty – 13%,
- rozwiązanie umowy – 9%,
- otrzymywanie informacji handlowej – 7%,
- infrastruktura – 7%.

W ramach przeprowadzonych interwencji i postępowań ADR w 2022 r. Prezes UKE odzyskał na rzecz konsumentów 691 044,71 PLN.

W 2022 r. 51% wniosków ADR i 68% wniosków o interwencję Prezesa UKE zostało przesłanych w formie elektronicznej za pośrednictwem m.in.: formularza zgłoszeniowego UKE i platformy e-PUAP. W 2022 r. 94% zapytań przesłanych do UKE wpłynęło w formie elektronicznej.

Średni czas załatwienia przez UKE spraw w 2022 r. wyniósł w przypadku:

- postępowań wyjaśniających (interwencji) – 23 dni,
- postępowań ADR – 23 dni,
- udzielania odpowiedzi na zapytania – 7 dni.

Średni czas załatwienia przez UKE spraw w porównaniu z rokiem 2021 pozostał taki sam w przypadku interwencji i postępowań ADR. W odniesieniu do zapytań średni czas udzielenia odpowiedzi wydłużył się o 1 dzień.

Rysunek 3

Podsumowanie działań konsumenckich UKE

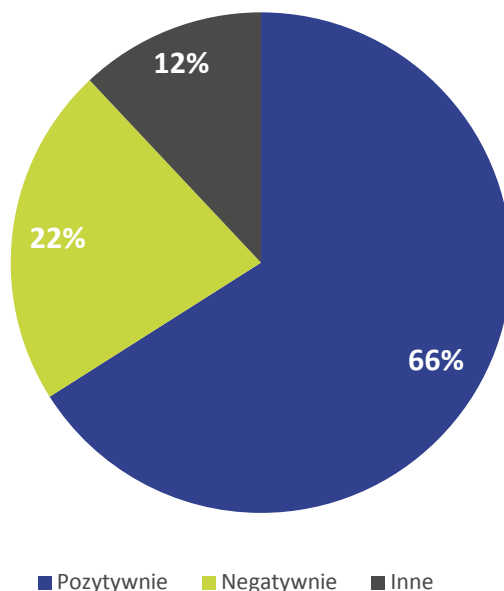
Działania UKE dla konsumentów w 2022 r.

UKE | Urząd Komunikacji Elektronicznej

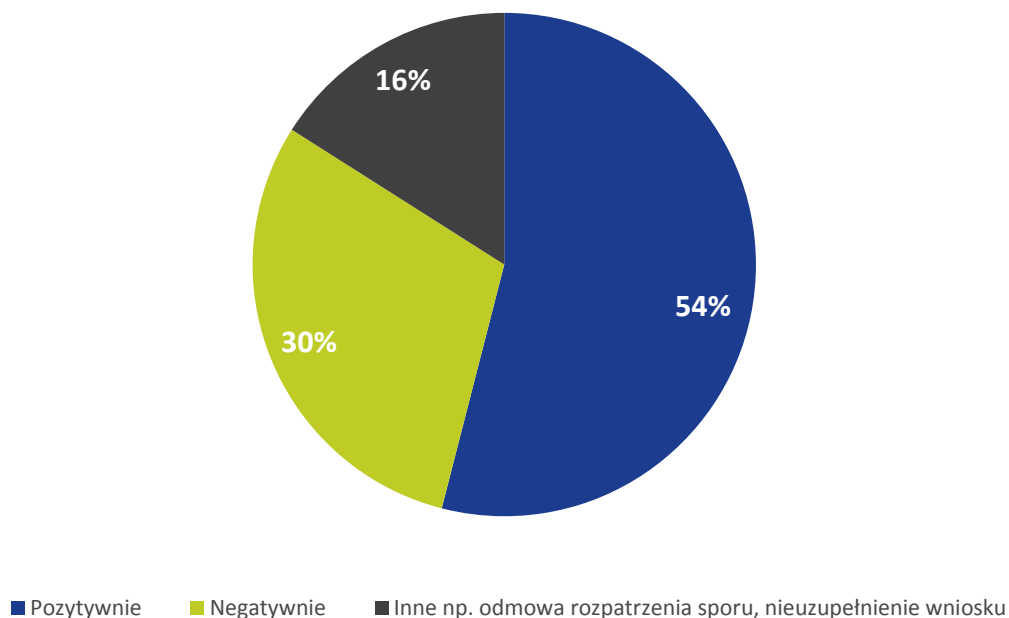
Źródło: UKE

Wykres 6
Efektywność interwencji

Źródło: UKE

Wykres 7
Efektywność postępowań ADR

Źródło: UKE

Efektywność podejmowanych przez Prezesa UKE interwencji i postępowań ADR ma związek z rodzajem wpływających spraw oraz formułowanych żądań kierowanych przez użytkowników usług telekomunikacyjnych. Reklamacja i sam proces reklamacyjny umożliwia rozwiązanie sprawy

bezpośrednio na linii abonent – dostawca usług, np. dokonanie przez dostawcę usług korekty nieprawidłowych rozliczeń, uznanie zasadnych roszczeń abonenta, z drugiej strony co oczywiste, powoduje spadek liczby zgłoszeń kierowanych przez użytkowników do UKE.

Wnioski do Prezesa UKE kierowane są co do zasady w tych sprawach, które nie zostały załatwione w procesie reklamacyjnym, z uwagi na ich niezasadność lub brak stwierdzenia naruszenia warunków zawartych umów lub w przypadku braku udzielenia przez dostawcę usług odpowiedzi na reklamację, ale również w przypadkach, gdy pomimo pozytywnie rozpatrzonej reklamacji, użytkownicy mają wątpliwości, co do zasadności zapadłych w toku reklamacji rozstrzygnięć.

Postępowania ADR prowadzone są w tych sprawach, które nie zostały zakończone pozytywnie w procesie reklamacyjnym lub w ramach interwencji, z uwagi np. na brak podstaw do stwierdzenia naruszenia przez dostawcę usług zasad i warunków świadczenia usług.

Postępowanie ADR to postępowanie polubowne, umożliwiające znalezienie porozumienia również w trudnych i niestandardowych sprawach. Często na etapie postępowania ADR prowadzonego przez Prezesa UKE, sprawy, które nie znalazły pozytywnego rozwiązania w ramach reklamacji, kończą się pozytywnie dla konsumenta. Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE w zakresie ADR publikowane jest na stronach UKE i CIK.

Istotnym elementem budowania dobrych relacji pomiędzy użytkownikami usług i dostawcami usług telekomunikacyjnych jest podnoszenie świadomości prawnej stron umów i nadzór nad realizacją przepisów prawa.

Prezes UKE podejmując działania na rzecz zwiększenia dostępności informacji dla użytkowników publikował na stronie internetowej UKE lub stronie CIK informacje dotyczące: podstawowych praw i obowiązków abonentów publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zasad świadczenia usług telekomunikacyjnych, sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR).

Na stronie CIK publikowane były informacje dotyczące: zmian w rozporządzeniu roamingowym, które obowiązują od 1 lipca 2022 r. oraz porady w zakresie korzystania z usług jak np. informacje dotyczące naliczania opłat w roamingu (FUP), jakości usług w roamingu, wprowadzenia dodatkowego pułapu ochronnego, połączeń z numerem 112. Wraz z informacjami konsumentom udostępniano filmy edukacyjne i wzory przydatnych dokumentów.

W 2022 r. Prezes UKE podejmował interwencje w sprawach prawidłowej realizacji przez dostawców usług: obowiązku rejestracji kart SIM użytkowników pre-paid i potwierdzania danych przed rozpoczęciem świadczenia usług; ustalania progów kwotowych dla usług Premium Rate; prawidłowej prezentacji przez podmiot realizujący dodatkowe świadczenie informacji na temat opłat za połączenie z numerem usługi o podwyższonej opłacie; informacji zamieszczanych przez dostawców usług w wykazach wykonanych usług oraz bilingach¹³.

Prezes UKE zamieszczał ponadto na bieżąco ostrzeżenia o występujących zagrożeniach m.in. spoofingu telefonicznym, atakach phishingowych. Informacje na te tematy są publikowane na stronie CIK.

¹³ Stanowisko Prezesa UKE z 20 października 2022 r. w zakresie obowiązku informacyjnego dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w sferze dokumentowania świadczeń, o którym mowa w art. 80 ust. 1, ust. 3 ustawy Pt, opublikowane na stronie internetowej UKE - <https://uke.gov.pl/akt/bez-numerow-116-w-billingach-stanowisko-prezesa-uke,448.html>

W 2022 r. Prezes UKE współpracował z Prezesem UOKiK. Współpraca polegała m.in. na sygnalizowaniu oraz zgłaszaniu przez Prezesa UKE nieprawidłowości występujących na rynku telekomunikacyjnym, które wykraczały poza kompetencje Prezesa UKE np. w zakresie nieuczciwych praktyk reklamowych, jak również spraw, w których Prezes UKE podejrzewał naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Szczegółowe informacje i efekty współpracy z Rzecznikami Konsumentów, którzy również zajmują się ochroną interesów konsumentów na rynku usług telekomunikacyjnych, zostały opisane w pkt 1.8 Sprawozdania.

1.10. Zwiększanie dostępności i użyteczności usług

Monitorowanie dostępności udogodnień telekomunikacyjnych

W okresie od 1 września do 10 października 2022 r. Prezes UKE przeprowadził kontrolę biur obsługi klienta dostawców usług telekomunikacyjnych na terenie całego kraju w celu zweryfikowania przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

Dostawcy publicznie dostępnych usług telefonicznych mają obowiązek zapewnienia dostępności świadczonych usług dla osób z niepełnosprawnościami. Obowiązek dotyczy między innymi zapewnienia obsługi, dostosowania biur obsługi do potrzeb klientów z niepełnosprawnościami, dostępności serwisów internetowych i odpowiednio przystosowanych urządzeń telekomunikacyjnych.

Prezes UKE przeprowadził bezpośrednie kontrole w wytypowanych salonach przedsiębiorców telekomunikacyjnych, poddając ocenie dostępność architektoniczną biur obsługi klienta oraz zakres i jakość świadczonych przez przedsiębiorców udogodnień. Kontrola została przeprowadzona u 51 operatorów, a w tym u:

- 3 największych operatorów lokalnych z każdego z 15 województw (z wyłączeniem mazowieckiego),
- 2 największych operatorów kablowych,
- 4 największych operatorów mobilnych.

Wyniki kontroli z 2022 r. wskazują, że najwięksi operatorzy lokalni realizują obsługę osób z niepełnosprawnościami na znacząco niższym poziomie niż operatorzy kablowi i operatorzy mobilni.

Wyniki przeprowadzonej oceny wskazują generalnie na stosowanie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych przepisów rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych w biurach obsługi klienta. Niemniej w ramach realizowanej oceny Prezes UKE ujawnił nieprawidłowości w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami w następujących obszarach:

- obszar architektoniczny:
 - utrudnione dojście do BOK,
 - stanowisko utrudniające dostęp i obsługę dla osób z niepełnosprawnościami z uwagi na zbyt małą przestrzeń pod blatem biurka,

- obszar obsługowy:
 - brak możliwości lub umiejętności realizacji zamówienia na fakturę w alfabecie Braille'a,
 - brak wyposażenia stanowiska w sprzęt oraz oprogramowanie umożliwiające komunikację audiowizualną osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego w czasie rzeczywistym (np. dodatkowy ekran, tablet, słuchawki z mikrofonem dla konsultanta, które ułatwiają komunikację w relacji klient, pracownik BOK i tłumacz PJM/SJM),
 - brak dostępności sporządzonych na papierze przy użyciu dużej czcionki informacji o wszystkich udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami,
- obszar informacyjny:
 - oznakowanie BOK niezgodne ze świadczonymi udogodnieniami, stosowanie piktogramów niezgodnych z wzorem określonym w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych,
 - brak umiejętności lub wiedzy w zakresie informowania klienta o terminie dostarczenia faktury w alfabecie Braille'a,
 - brak wzorca umowy przy użyciu dużej czcionki w postaci elektronicznej w formacie tekstowym na stronie internetowej,
 - brak lub niewłaściwość piktogramów informujących o obsłudze osób z niepełnosprawnościami.

Na podstawie wyników kontroli Prezes UKE opublikował „[Raport dostępności BOK 2022 - Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)](#)”¹⁴.

W odniesieniu do wskazanych nieprawidłowości Prezes UKE wydał zalecenia w zakresie ich usunięcia, rekomendacje oraz wezwanie do stałego podnoszenia standardów obsługi osób z niepełnosprawnościami. Zarówno zalecenia pokontrolne, jak i rekomendacje zostały przez poddanych kontroli operatorów wdrożone.

Inicjowanie nowych rozwiązań i udogodnień dla pracowników i klientów UKE ze szczególnymi potrzebami

W ramach inicjowania nowych rozwiązań i udogodnień dla pracowników i klientów UKE ze szczególnymi potrzebami, zostały utrzymane udogodnienia, które umożliwiają i ułatwiają korzystanie z usług UKE: wsparcia, wiedzy, informacji czy działań edukacyjnych, tj.:

- kontakt z Koordynatorem ds. dostępności w polskim języku migowym,
- wniosek o interwencję czy pytanie można wysłać do UKE za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego w formie filmu nagranych w polskim języku migowym,
- przesyłanie wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych: +48 668 470 945, WhatsApp,

¹⁴ Więcej: [Raport dostępności BOK 2022 - Urząd Komunikacji Elektronicznej \(uke.gov.pl\)](#).

- komunikacja audiowizualna, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych: aplikacja MS Teams,
- możliwość złożenia wniosku o zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego.

1.11. Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych

Zadania związane z podnoszeniem jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych Prezes UKE w 2022 r. realizował w wymiarze krajowym oraz międzynarodowym.

W wymiarze krajowym UKE:

- w ramach Centrum Reputacyjnego Komunikacji Elektronicznej (formuła ISAC – *Information Sharing and Analysis Center*) realizował warsztaty oraz cykliczne spotkania koordynacyjne nt. bezpieczeństwa sektora telekomunikacyjnego, przeciwdziałania nadużyciom w komunikacji elektronicznej, w tym zapewniał platformę współpracy przy projektowanym przez KPRM projekcie ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (łącznie 51 spotkań),
- opracował i przekazał do ministra właściwego ds. informatyzacji raport o wszystkich zgłoszonych w 2021 r. przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zagrożeniach i podjętych przez nich działaniach zapobiegawczych oraz środkach naprawczych,
- wydał 21 wewnętrznych biuletynów Centrum Reputacyjnego Komunikacji Elektronicznej podejmujących problematykę cyberbezpieczeństwa oraz zawierających odpowiednie rekomendacje w tym obszarze,
- realizował działania informacyjne w zakresie jakości usług telekomunikacyjnych w ramach projektu pn. *Dostęp do bieżącej informacji o jakości usług IAS w oparciu o System Monitorowania Jakości Internetu (SMJI)*,
- uczestniczył w konferencjach w charakterze ekspertów w ramach paneli dyskusyjnych podejmujących problematykę cyberbezpieczeństwa (m.in. TelSec 2022, KIKE 2022, EduMixer 2022),
- uczestniczył w przygotowaniach (obszar wymagań dotyczących bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług) oraz rozpoczęciu postępowania konsultacyjnego dla aukcji częstotliwości w paśmie C (5G).

Ponadto ze względu na szybki rozwój usług komunikacji elektronicznej, a wraz z nim wzrost zagrożeń dla prywatności związanych m.in. z korzystaniem z internetu i dostępem do danych, Prezes UKE dostrzegając wagę i złożoność problemu oraz jego potencjalną skalę dokonał zmian regulaminu organizacyjnego uwzględniając w strukturze Departamentu Bezpieczeństwa UKE utworzenie Wydziału Prywatności w Telekomunikacji. Kluczowym zadaniem tej nowej komórki organizacyjnej ma być kształtowanie polityki prywatności w telekomunikacji. Podkreślić należy jednak, że rozwój tej komórki, w tym obsadzenie jej wysoko wykwalifikowanym personelem, związany jest z zapewnieniem odpowiedniego poziomu finansowania. W 2022 r. brak dostępności dodatkowych środków budżetowych stanowił zasadniczą barierę uniemożliwiającą jej zbudowanie i osiągnięcie gotowości do podjęcia działań w zamierzonym obszarze.

W wymiarze międzynarodowym UKE przede wszystkim kontynuował współpracę z ENISA (opartą na przepisach polskiego prawa transponujących znowelizowaną Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej), w ramach której utrzymywano system informowania ENISA o najpoważniejszych przypadkach naruszenia bezpieczeństwa oraz integralności sieci i usług komunikacji elektronicznej. W obszarze tym odnotowano 63 naruszenia bezpieczeństwa i integralności sieci i usług. Większość z nich miała charakter lokalny o małej skali oraz krótkim czasie trwania i nie wpłynęła w sposób istotny na obsługę klientów telekomunikacyjnych, natomiast 7 naruszeń, ze względu na rozległość i czas trwania zostało zakwalifikowanych jako istotne, a informacje o nich przekazano do ENISA w postaci sformalizowanego raportu w ramach wspólnego europejskiego systemu CIRAS. Podsumowanie przedmiotowej współpracy stanowił raport roczny przesłany do ENISA.

Ponadto w wymiarze międzynarodowym UKE:

- uczestniczył w rozpropagowaniu wśród kierowniczej kadry kluczowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, otrzymanego w ramach współpracy z ENISA, dokumentu dotyczącego podnoszenia poziomu gotowości i ogólnej odporności w obliczu potencjalnych cyberataków w związku z konfliktem w Ukrainie,
- uczestniczył w działaniach zachęcających do przyjęcia przez uczestników rynku telekomunikacyjnego w Polsce, minimalnego zestawu najlepszych praktyk w zakresie cyberbezpieczeństwa, opracowanego przez ENISA i CERT-EU,
- uczestniczył w badaniach ENISA dotyczących zgłaszania incydentów naruszenia bezpieczeństwa i integralności sieci i usług za pośrednictwem platformy CIRAS, bezpieczeństwa eSIM, w kontekście zgłaszanych naruszeń oraz awaryjnego zasilania w telekomunikacji,
- realizował współpracę oraz uczestniczył w spotkaniach w ramach grupy ECASEC (*European Competent Authorities for Secure Electronic Communications*),
- kontynuował współpracę z BEREC oraz uczestniczył w spotkaniach dotyczących problematyki pozostającej w obszarze kompetencyjnym grupy 5G Cybersecurity WG.

1.12. Działania bezpośrednio na rzecz konsumentów rynku pocztowego

Prezes UKE, będąc organem właściwym w sprawach poczty, pełni funkcję i zadania organu regulacyjnego w dziedzinie rynku usług pocztowych (art. 189 ust. 1 pkt 2 oraz art. 190 ust. 1 ustawy Pł). Stosownie do przepisu art. 192 ust. 1 pkt 5 ustawy Pł, do zadań Prezesa UKE należy podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług pocztowych z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności przez użytkowników usług pocztowych, do których należą nadawcy oraz adresaci przesyłek pocztowych.

Obowiązujące przepisy przewidują również możliwość rozwiązywania sporów cywilnoprawnych pomiędzy nadawcą albo adresatem a operatorem pocztowym w ramach postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR), które toczy się przed Prezesem UKE.

W ramach prowadzonego postępowania interwencyjnego Prezes UKE, w celu umożliwienia zajęcia stanowiska w sprawie, zwraca się do operatora pocztowego o ustosunkowanie się do zarzutów

przedstawionych przez nadawcę albo adresata przesyłki pocztowej oraz podejmuje czynności zmierzające do wyjaśnienia sprawy. Natomiast w pismach kierowanych do wnoszących interwencję, oprócz informacji o działaniach podjętych w sprawie, UKE udziela m.in. wyjaśnień odnoszących się do zasad: świadczenia usług pocztowych, odpowiedzialności operatorów pocztowych i doręczania przesyłek pocztowych wraz ze wskazaniem mających zastosowanie przepisów prawa.

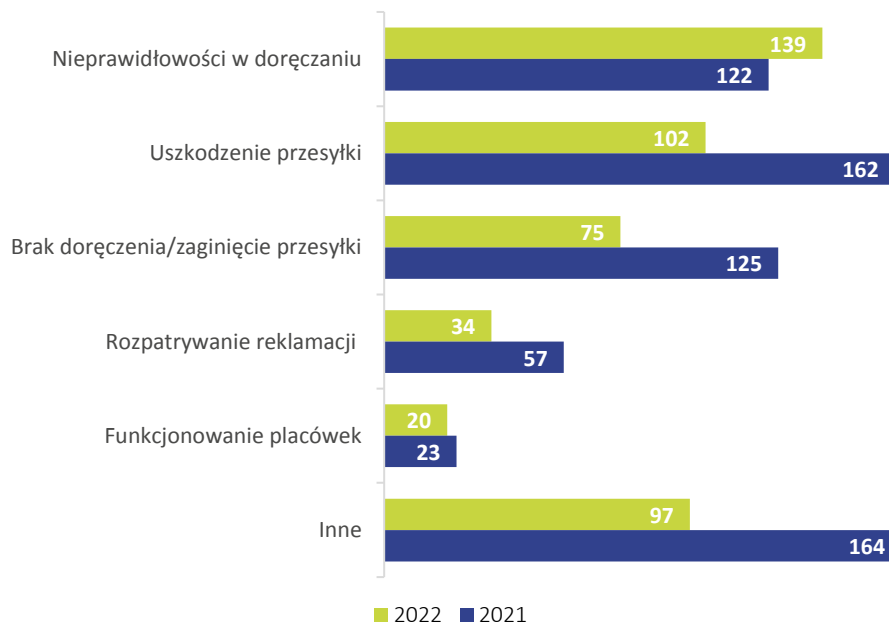
W 2022 r. do Prezesa UKE wpłynęło 467 wniosków o interwencję oraz zapytań użytkowników usług pocztowych w sprawach: nieprawidłowości w świadczeniu usług, interpretacji w zakresie stosowania przepisów oraz zasad prowadzenia działalności pocztowej, z czego pisemnie – 91, a elektronicznie – 376.

W porównaniu z rokiem 2021 spadła liczba wniosków o interwencję oraz zapytań kierowanych do UKE (653 w 2021 r.). Ponadto zauważyć można wzrost (o ok. 5% względem roku 2021) liczby wniosków o interwencję i zapytań wnoszonych drogą elektroniczną (81%), w stosunku do liczby wniosków wnoszonych pisemnie, tradycyjną drogą pocztową (19%).

W 2022 r. nastąpił wzrost wystąpień użytkowników usług pocztowych dotyczących nieprawidłowości w doręczaniu. Odnotowano z kolei, w porównaniu z rokiem 2021, spadek liczby interwencji czy zapytań dotyczących uszkodzenia przesyłki, braku doręczenia/zaginięcia przesyłki oraz rozpatrywania reklamacji.

Wykres 8

Przedmiot spraw kierowanych do UKE

Źródło: UKE

Spośród 467 wniesionych wniosków o interwencję i zapytań 270 dotyczyło Poczty Polskiej, natomiast 197 – innych operatorów pocztowych oraz kwestii związanych z działalnością pocztową. 174 wnioski i zapytania odnoszące się do Poczty Polskiej dotyczyły usług powszechnych.

We wszystkich sprawach Prezes UKE podjął czynności polegające m.in. na wystąpieniu do operatorów pocztowych, udzieleniu wyjaśnień wnioskującemu oraz prowadzeniu innych

odpowiednich działań w celu ich rozpatrzenia.

Prawo dochodzenia roszczeń wobec operatora pocztowego, w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej, przysługuje również w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR). Prezes UKE prowadzi postępowanie ADR pomiędzy nadawcą albo adresatem a operatorem pocztowym m.in. na podstawie przepisu art. 95 ustawy Pp i rozporządzenia wykonawczego (rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej), a także na podstawie ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Istota wskazanej instytucji sprowadza się do przedstawienia przez Prezesa UKE operatorowi pocztowemu propozycji rozwiązania sporu, na którą operator pocztowy może wyrazić zgodę lub też może odmówić. Istotnym elementem postępowania ADR jest co do zasady jego nieodpłatność, jak również jego dobrowolność, która wyraża się w tym, że postępowanie ADR może być prowadzone przez Prezesa UKE po wyrażeniu zgody na przystąpienie do postępowania przez operatora pocztowego.

W przypadku usług powszechnych prowadzenie postępowania ADR, zgodnie z przepisem art. 94 ustawy Pp, jest uzależnione od wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez nadawcę albo adresata.

Cechą charakterystyczną postępowania ADR prowadzonego w obszarze rynku pocztowego, która wyróżnia je spośród postępowań prowadzonych na innych rynkach, jest możliwość złożenia wniosku o wszczęcie i prowadzenie postępowania ADR nie tylko przez konsumentów, ale również w sytuacji, gdy nadawca albo adresat nie jest konsumentem (art. 95 ust. 3 ustawy Pp).

W 2022 r. do Prezesa UKE wpłynęło 129 wniosków o pozasądowe rozwiązanie sporu konsumenckiego z zakresu usług pocztowych dotyczących w większości uszkodzenia przesyłki, niedoręczenia (zaginięcia) przesyłki oraz nieprawidłowości w doręczeniu.

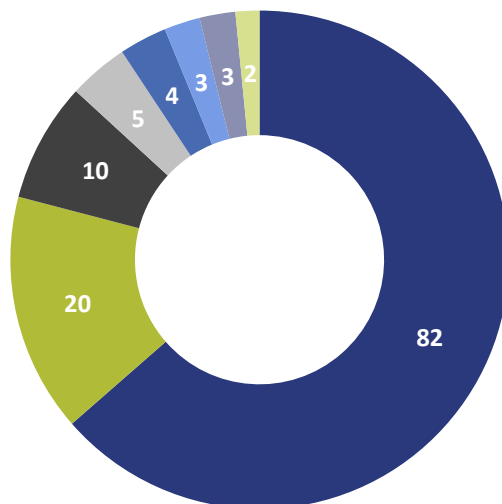
W 3 sprawach Prezes UKE odmówił rozpatrzenia wniosku (we wszystkich przypadkach przedmiot sporu znajdował się poza kompetencjami Prezesa UKE), natomiast 5 wniosków zostało wycofanych przez wnioskodawców.

Efektom działań Prezesa UKE w zakresie interwencji oraz pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zapewnienie im właściwego poziomu jakości usług oraz dostępu do nich na równych i jednolitych zasadach.

W wyniku przeprowadzonych w 2022 r. interwencji oraz postępowań ADR Prezes UKE odzyskał na rzecz użytkowników usług pocztowych 47 931,79 PLN.

Wykres 9

Efektywność postępowań ADR

- Operator odmówił wzięcia udziału w postępowaniu ADR
- Wnioski pozostawione bez rozpoznania
- Uznanie roszczenia wnioskodawcy przed przedstawieniem stronom propozycji rozwiązania sporu
- Strony nie wyraziły zgody na propozycję rozwiązania sporu
- Strony wyraziły zgodę na propozycję rozwiązania sporu
- Wnioski wycofane
- Odmowa wszczęcia postępowania ADR
- Strony nie odpowiedziały na propozycję rozwiązania sporu

Źródło: UKE

1.13. Usługa powszechna na rynku pocztowym

Projekt zmian cennika usług powszechnych

Zgodnie z art. 57 ustawy Pp operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt cennika usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego cennika wraz z określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia każdej usługi, co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika usług powszechnych albo zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy.

02 maja 2022 r. Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE projekt zmian do obowiązującego cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym. Projekt ten został w całości wycofany przez operatora wyznaczonego w dniu 24 maja 2022 r.

29 lipca 2022 r. Poczta Polska ponownie przedłożyła Prezesowi UKE projekt zmian do obowiązującego cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami ustawy Pp. Stanowią one, że usługi powszechne muszą być świadczone po przystępnych cenach, a ustalanie wysokości opłat musi odbywać się w sposób przejrzysty i niedyskryminujący oraz odzwierciedlający koszty ich świadczenia. Jednocześnie proponowane opłaty nie mogą przekroczyć maksymalnych rocznych

poziomów opłat za usługi powszechne w obrocie krajowym w roku 2022 określonych w decyzji Prezesa UKE z dnia 22 lipca 2022 r.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości albo części projektu zmian do obowiązującego cennika, ponieważ przedłożone propozycje zmian cennika nie przekraczały limitów maksymalnych rocznych poziomów opłat na rok 2022 określonych przez Prezesa UKE w ww. decyzji. Zmiany cennika weszły w życie 1 października 2022 r.

Wprowadzone zmiany dotyczyły podniesienia opłat za 41 pozycji usług powszechnych, w tym przesyłki listowe oraz paczki pocztowe w obrocie krajowym oraz potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej.

Podjęcie tej decyzji było konieczne ze względu na postępujące zmiany na rynku pocztowym, w tym w szczególności spadający wolumen tradycyjnej korespondencji, ale także z uwagi na zmiany czynników mikro i makroekonomicznych (podwyżka płacy minimalnej, wzrost przeciętnego wynagrodzenia, inflacja, wzrost cen paliw i energii elektrycznej).

17 listopada 2022 r. Poczta Polska przedłożyła kolejny projekt zmian do Cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym. Projektowane zmiany nie dotyczyły zmian wysokości opłat, lecz polegały na dostosowaniu części opisowej cennika do obowiązujących przepisów ustawy Pp, uwzględniających zmiany wprowadzone ustawą z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy Prawo pocztowe, ogłoszonej w Dz. U. pod poz. 2042, w zakresie art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Pp. W przepisie tym zmienione zostały maksymalne wymiary paczek pocztowych przyjmowanych, sortowanych, przemieszczanych i doręczanych w ramach usług powszechnych.

Ww. zmiany weszły w życie 17 stycznia 2023 r.

Projekt zmiany regulaminu świadczenia usług powszechnych

Zgodnie z art. 49 Pp operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projekt zmian do obowiązującego regulaminu, wraz z uzasadnieniem, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia. Prezes UKE może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu regulaminu świadczenia usług powszechnych albo projektu zmian do obowiązującego regulaminu, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa lub naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

17 listopada 2022 r. Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE projekt zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia usług powszechnych.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz weryfikacji czy zmiany nie naruszają praw podmiotów korzystających z usług powszechnych.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości albo części projektu zmian do obowiązującego regulaminu świadczenia usług powszechnych. Ww. zmiany cennika weszły w życie 19 grudnia 2022 r.

Zmiany zaproponowane przez operatora wyznaczonego były konsekwencją nowelizacji ustawy Pp (ustawa zmieniająca ustawę Pp weszła w życie 4 listopada 2022 r.). Najistotniejsze zmiany dotyczyły maksymalnego wymiaru paczek pocztowych przyjmowanych, sortowanych, przemieszczanych i doręczanych w ramach usług powszechnych, wykazu materiałów zabronionych w przesyłkach pocztowych nadawanych w obrocie zagranicznym oraz rozszerzenia zakresu żądań,

jakie nadawca może zgłosić przed doręczeniem przesyłki rejestrowanej o żądanie w zakresie zmiany miejsca doręczenia przesyłki.

Rachunkowość regulacyjna

Zgodnie z art. 101 ust. 4 ustawy Pp w 2020 r., po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, Prezes UKE powołał biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania rocznych sprawozdań Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za lata 2019, 2020 i 2021 pod względem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej i opisem kalkulacji kosztów. W 2022 r. powołany biegły rewident zweryfikował roczne sprawozdanie operatora wyznaczonego z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej w 2021 r. oraz wydał stosowną opinię w tym zakresie. W 2022 r. Prezes UKE, zgodnie z art. 101 ust. 5 ustawy Pp, opublikował w BIP UKE sprawozdanie Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2021 wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta.

Zgodnie z art. 103 ustawy Pp, decyzją z 31 maja 2022 r. Prezes UKE nałożył na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia do publikacji instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2022 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2022, zatwierdzonych decyzją z 28 lutego 2022 r. Przedłożone przez Poczta Polską dokumenty zostały opublikowane 29 lipca 2022 r. w BIP UKE.

W 2022 r. Poczta Polska opracowała i przedłożyła do zatwierdzenia Prezesowi UKE projekt instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2023 oraz projekt opisu kalkulacji kosztów na rok 2023. Prezes UKE w 2022 r. prowadził postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia ww. dokumentów.

Koszt netto obowiązku świadczenia usług powszechnych

27 stycznia 2022 r., realizując obowiązek wynikający z art. 107 ust. 1 ustawy Pp, Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE do uzgodnienia i zatwierdzenia projekt opisu kalkulacji kosztu netto za 2021 r. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, 5 lipca 2022 r. Prezes UKE wydał decyzję, którą zatwierdził opis kalkulacji kosztu netto za 2021 r., uwzględniający wprowadzone przez Poczta Polską zmiany. 29 lipca 2022 r., tj. 7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, w którym wystąpiła strata na usługach powszechnych, Poczta Polska przedłożyła Prezesowi UKE kalkulację kosztu netto i straty na usługach powszechnych za 2021 r., rachunki oraz inne dokumenty, służące za podstawę kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych, zgodnie ze zbadanym przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym za ostatni rok obrotowy. Wraz z ww. dokumentami operator wyznaczony złożył wniosek o dopłatę (art. 112 ust. 1 ustawy Pp). Przedłożone przez Poczta Polską dokumenty zostały poddane weryfikacji przez niezależnego biegłego rewidenta powołanego przez Prezesa UKE zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy Pp.

W związku z przedłożonym przez Poczta Polską wnioskiem o dopłatę wraz z kalkulacją kosztu netto i straty, 12 sierpnia 2022 r. Prezes UKE, w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 112 ust. 3 ustawy Pp ogłosił postępowanie konkursowe na wybór podmiotu, który przeprowadzi weryfikację przedłożonych przez Poczta Polską S.A. z siedzibą w Warszawie dokumentów, o których mowa w art. 112 ust. 1 ustawy Pp, dotyczących kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i straty na świadczeniu usług powszechnych za rok obrotowy 2021. 16 września 2022 r. Prezes UKE powołał Ernst & Young sp. z o.o. Consulting sp. k.

z siedzibą w Warszawie oraz Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie. Wykonawca przeprowadził weryfikację przedłożonych przez Poczta Polską dokumentów, tj.:

- kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i straty na usługach powszechnych, za rok obrotowy 2021,
- rachunków oraz innych dokumentów, służących za podstawę kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych,

zgodnie ze zbadanym przez niezależnego biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym za rok obrotowy 2021 oraz sporządził pisemne sprawozdanie z badania zawierające opinię biegłego rewidenta wraz z raportem z przeprowadzonej weryfikacji.

Prezes UKE w 2022 r. prowadził postępowanie administracyjne w sprawie weryfikacji kosztu netto i straty oraz przyznania należnej dopłaty z tytułu świadczenia usług powszechnych w 2021 r. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z weryfikacji przedłożonych przez Poczta Polską dokumentów, w tym kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych i straty na usługach powszechnych, stanowi podstawowy dokument w prowadzonym przez Prezesa UKE ww. postępowaniu administracyjnym, który umożliwia wydanie ostatecznego rozstrzygnięcia.

Podjęte przez Prezesa UKE działania w zakresie rachunkowości regulacyjnej umożliwiły kontrolowanie prawidłowości alokacji kosztów i przychodów operatora wyznaczonego oraz sposobu kalkulacji kosztów jednostkowych usług powszechnych, co jednocześnie wpływa na wiarygodność kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych oraz na uzasadnienie poziomu cen za te usługi.

1.14. Publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publiczna usługa hybrydowa

Prezes UKE na podstawie przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych otrzymał nowe kompetencje w zakresie związanym ze świadczeniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) oraz publicznej usługi hybrydowej (PUH). Powierzenie nowych zadań Prezesowi UKE podyktowane jest dotychczas wykonywanymi kompetencjami regulacyjnymi w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych.

Na mocy ustawy o doręczeniach elektronicznych, obowiązki świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej zostały powierzone operatorowi wyznaczonemu (do 2025 r. Poczta Polska), nad którym nadzór w dziedzinie rynku usług elektronicznych i pocztowych sprawuje Prezes UKE. W obszarze właściwości organu regulacyjnego znajdują się więc nowe specjalistyczne zadania dotyczące obrotu korespondencją podmiotów publicznych i nadawanych do podmiotów publicznych, a także uzgadnianie przedłożonego przez operatora wyznaczonego regulaminu oraz cennika tych usług.

W związku z przyjęciem ustawy o doręczeniach elektronicznych, zadaniem Prezesa UKE będzie przeprowadzanie konkursu na operatora wyznaczonego do świadczenia zarówno pocztowych usług powszechnych, jak i obowiązków w zakresie świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej.

Świadczone przez operatora wyznaczonego usługi w sensie prawnym stanowią kompleksową usługę, ale faktycznie są to dwa, częściowo oddzielne procesy, wymagające odrębnych procedur

i analiz prawidłowości ich świadczenia, zarówno od strony regulacyjnej, jak i od strony ekonomicznej:

- nadanie elektroniczne – doręczenie elektroniczne,
- nadanie elektroniczne – przekształcenie w przesyłkę listową (wydruk i konfekcjonowanie) – doręczenie tradycyjne.

W szczególności zatem w pierwszych latach wdrażania nowego systemu doręczenia korespondencji istotnym zadaniem Prezesa UKE jest przygotowanie narzędzi do weryfikacji prawidłowego świadczenia usług cyfrowych i hybrydowych (wypracowanie nowych procedur działania organu regulacyjnego) w celu badania prawidłowości procesu świadczenia tych usług oraz zastosowanie w praktyce szeregu nowych rozwiązań prawnych.

Pewność nowych usług, a w tym skuteczność nadzoru, będzie istotnym czynnikiem kształtującym zaufanie społeczeństwa do interakcji elektronicznej między obywatelami, przedsiębiorstwami i organami publicznymi.

Zmiana cennika publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej

28 lipca 2022 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian cennika publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej.

Zgodnie z art. 52 ust. 6 i 7 ustawy o doręczeniach elektronicznych operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt cennika lub projekt zmian do obowiązującego cennika dla:

- publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, wraz z uzasadnieniem i określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia tej usługi,
- publicznej usługi hybrydowej, wraz z uzasadnieniem i określeniem poszczególnych składników kosztów świadczenia tej usługi

– zawierający propozycję opłat, ustalonych zgodnie z metodologiami ustalania każdej z opłat, ustalonymi w Rozporządzeniu Ministra Aktywów Państwowych i Ministra Cyfryzacji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie metodologii ustalania opłat za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej (Rozporządzenie PURDE/PUH) co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem wprowadzenia tych opłat.

Prezes UKE może, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika albo projektu zmian do obowiązującego cennika, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika oraz projektu zmian do obowiązującego cennika, jeżeli są one sprzeczne z przepisami ustawy. Cennik albo jego zmiany w zakresie objętym sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

Projekt zmian cennika został poddany analizie pod kątem zgodności z ustawą o doręczeniach elektronicznych oraz Rozporządzeniem PURDE/PUH.

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia PURDE/PUH opłata za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego stanowi nie więcej niż 45% opłaty za najtańszą przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, określonej w cenniku usług

powszechnych, w rozumieniu ustawy Pp, obowiązującym na dzień zatwierdzenia cennika usługi PURDE i PUH, z uwzględnieniem § 4 Rozporządzenia PURDE/PUH. Opłatę powiększa się o podatek od towarów i usług.

Natomiast w § 3 Rozporządzenia PURDE/PUH wskazano, że opłata za przekazywanie korespondencji przy użyciu PUH stanowi nie więcej niż 71% opłaty za najtańszą przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, określonej w cenniku usług powszechnych, w rozumieniu ustawy Pp, obowiązującym na dzień zatwierdzenia cennika usługi PURDE i PUH, z uwzględnieniem § 4 Rozporządzenia PURDE/PUH. Opłatę powiększa się o podatek od towarów i usług.

Proponowana opłata za publiczną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego w wysokości 4,10 PLN, jak i proponowana opłata za publiczną usługę hybrydową w wysokości 6,50 PLN nie przekraczały odpowiednich limitów obliczonych zgodnie z metodologią zawartą w Rozporządzeniu PURDE/PUH.

Na podstawie § 1 Rozporządzenia PURDE/PUH opłatę za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, oraz publicznej usługi hybrydowej, ustala się corocznie na okres od 5 października danego roku do 4 października roku następnego.

Ww. zmiany opłat zostały wprowadzone 5 października 2022 r.

Zmiana regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej

26 sierpnia 2022 r. Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej. Zasadniczą zmianą regulaminu PURDE i PUH było wprowadzenie zapisów dotyczących kwalifikowanej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego

Zgodnie z art. 54 ust. 3-5 ustawy o doręczeniach elektronicznych operator wyznaczony przedkłada Prezesowi UKE projekt regulaminu świadczenia publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego i publicznej usługi hybrydowej albo projekt zmian do obowiązującego regulaminu, wraz z uzasadnieniem, co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem ich wejścia w życie. Prezes UKE może, w drodze decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu regulaminu PURDE i PUH albo projektu zmian do obowiązującego regulaminu, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są one sprzeczne z przepisami prawa lub naruszają prawa podmiotów korzystających z tych usług. Regulamin świadczenia PURDE i PUH albo jego zmiany w części objętej sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzi w życie.

Projekt zmian został poddany analizie pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz weryfikacji czy zmiany nie naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.

Prezes UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości ani części projektu zmian do obowiązującego regulaminu PURDE i PUH.

Operator wyznaczony poinformował, że z uwagi na trwające prace projektowe, związane z zapewnieniem pełnej funkcjonalności nowej usługi, regulamin w niezmienionej treści wejdzie w życie w styczniu 2023 r.

Zmiany legislacyjne w zakresie Publicznej Usługi Rejestrowanego Doręczenia Elektronicznego i Publicznej Usługi Hybrydowej

W 2022 r. Prezes UKE brał udział w pracach legislacyjnych dotyczących zmiany przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych, zainicjowanych przez KPRM w związku z zaplanowanymi modyfikacjami zasad funkcjonowania publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz zasad korzystania z tej usługi przez użytkowników publicznych i niepublicznych. W prace legislacyjne, w tym związane z wypracowaniem optymalnego rozwiązania, opartego o obowiązujące przepisy europejskie (eIDAS), oprócz Prezesa UKE, zaangażowani byli również eksperci zewnętrzni UKE posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie budowania rozwiązań dotyczących usług zaufania.

Projektowane zmiany mają na celu zmianę ram prawnych i organizacyjnych umożliwiających wdrożenie i funkcjonowanie usług doręczenia elektronicznego. Ponadto projektowane zmiany mają na celu wdrożenie rozwiązań regulacyjnych w związku ze zbliżającym się konkursem na operatora wyznaczonego, w szczególności pod kątem procesu zmiany operatora wyznaczonego i zachowania ciągłości świadczenia usług.

Prace będą kontynuowane w 2023 r.

1.15. Kontrole wyrobów

W ramach ochrony interesów konsumentów w obszarze nadzoru rynku wyrobów, na podstawie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz ustawy o systemie oceny zgodności, Prezes UKE był w 2022 r. odpowiedzialny za kontrole wymagań określonych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (wdrożonej ustawą o kompatybilności elektromagnetycznej),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (wdrożonej ustawą Pt),
- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią, o których mowa w:
 - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia oraz czuwania przy podłączeniu do sieci,
 - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów,
 - rozporządzeniu Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu

do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy,

- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów,
- rozporządzeniu Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów.

W ramach kontroli powyższych wymagań Prezes UKE skontrolował w 2022 r. 752 wyroby, wśród których stwierdził 338 wyrobów niezgodnych z wymaganiami (45% wszystkich wyrobów poddanych kontroli), zarówno formalnymi¹⁵, jak i technicznymi¹⁶. Najwięcej wyrobów niezgodnych ustalono wśród: urządzeń AGD i RTV, urządzeń radiowych bliskiego zasięgu (SRD), urządzeń oświetleniowych oraz urządzeń zasilających. Pod względem spełniania wymagań formalnych dokonano oceny wszystkich skontrolowanych wyrobów, z czego w przypadku 289 stwierdzono niezgodności formalne. W ramach kontroli zbadano pod względem wymagań technicznych 359 modeli urządzeń, z czego 92 uzyskały negatywne wyniki badań laboratoryjnych.

Ponadto Prezes UKE przeprowadził kampanie w zakresie:

- ozonatorów – pomiędzy 1 kwietnia a 30 czerwca 2022 r.,
- urządzeń sterowanych za pomocą pilota radiowego – nie wykorzystujących technologii Bluetooth, Wi-Fi oraz Zigbee – pomiędzy 1 lipca a 30 września 2022 r.

Celem powyższych kampanii była weryfikacja spełniania wymagań formalnych umożliwiających dokonanie świadomego wyboru przez konsumenta, jak również weryfikacja wymagań technicznych poprzez przeprowadzenie badań w Centralnym Laboratorium Badań Technicznych UKE.

Prezes UKE publikował informacje o wynikach kontroli wyrobów na stronie www UKE, a ponadto w celu zwiększenia świadomości i ochrony konsumentów, co miesiąc aktualizował w 2022 r. *Listę wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami* (wymaganiami technicznymi).

W 2022 r. Prezes UKE prowadził systematyczny monitoring aukcyjnych portali oraz podejmował kontrole w celu usunięcia wyrobów niespełniających wymagań z oferty internetowej.

UKE w tym zakresie koncentrował działania na urządzeniach zagłuszających, w szczególności sygnał GSM (jammerach). Należy podkreślić, że w wyniku wieloletnich działań oraz rozwoju skutecznej współpracy z portalami odnotowano ograniczenie występowania ofert jammerów

¹⁵ Wymagania formalne polegają na sprawdzeniu, czy dla poszczególnych urządzeń:

- została wystawiona prawidłowa deklaracja zgodności,
- dołączona jest instrukcja obsługi,
- na wyrobie znajduje się oznakowanie zgodności CE,
- producent oraz importer umieścili na wyrobie lub opakowaniu informacje o swoich danych teleadresowych,
- na wyrobie znajdują się dane identyfikujące urządzenie.

¹⁶ Wymagania techniczne polegają na sprawdzeniu, poprzez badania laboratoryjne, czy poszczególne urządzenia np.:

- nie zakłócają pracy innych urządzeń,
- są odporne na zakłócenia,
- efektywnie i skutecznie wykorzystują widmo radiowe,
- nie przekraczają dopuszczalnego zużycia energii.

na aukcjach internetowych. Obecnie portale Allegro i OLX prowadzą samodzielnie działania mające zapobiegać publikacji ofert jammerów, a tylko w sytuacji wątpliwości zwracają się o pomoc do pracowników UKE, w ocenie przedmiotu aukcji.

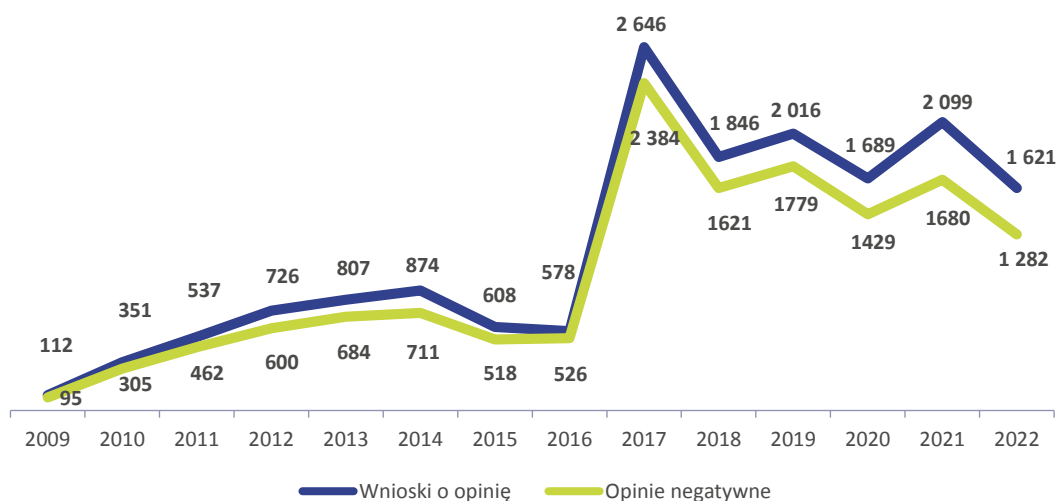
Działania Prezesa UKE w ramach rynku wyrobów zmierzają nie tylko do sprawnego i skutecznego eliminowania z rynku urządzeń, które nie spełniają wymagań, ale również do zapobiegania wprowadzaniu takich wyrobów do obrotu.

Organy celne, w przypadku stwierdzenia podczas kontroli celnej wyrobów, które mają być dopuszczone do obrotu, istnienia uzasadnionych okoliczności wskazujących, że wyrób nie spełnia wymagań zwracają się systematycznie do UKE z wnioskami o wydanie opinii w sprawie spełniania przez wyroby wymagań.

W 2022 r. Prezes UKE wydał w tej sprawie 1 621 opinii, z czego 1 282 opinie negatywne (wyroby nie spełniały wymagań). Negatywne opinie najczęściej dotyczyły następujących grup wyrobów: urządzenia zasilające (np. zasilacze, ładowarki) – 10%, urządzenia informatyczne i biurowe – 7%, urządzenia AGD – 7%.

Wykres 10

Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE

Źródło: UKE

2. Rozwój infrastruktury i usług

2.1. Prowadzenie rejestrów RPT i RJST

Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych (RPT) oraz rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji (RJST) jest Prezes UKE (zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy Pt).

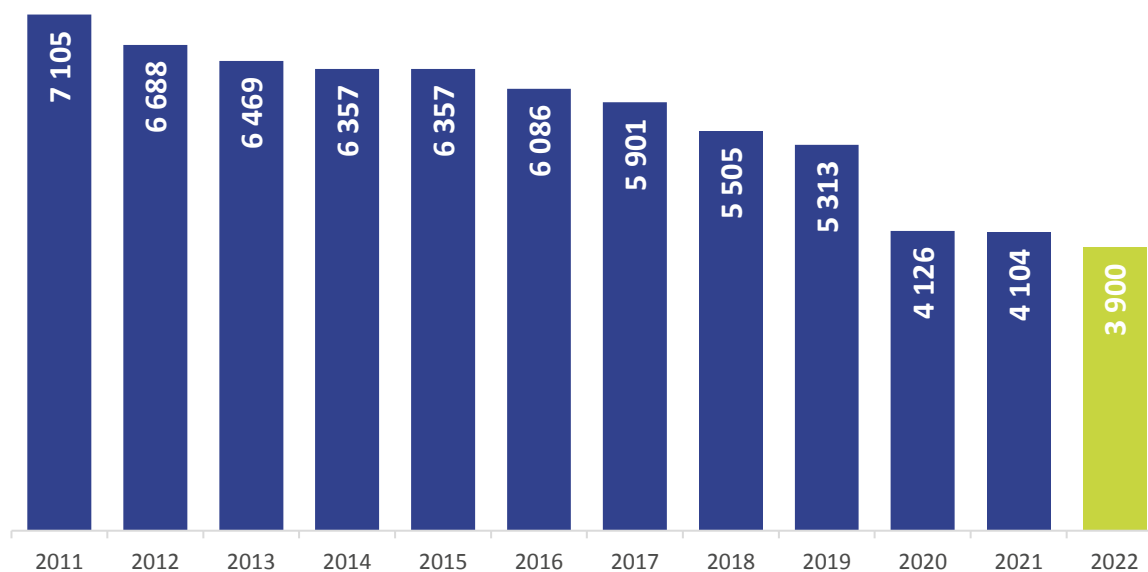
Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (bez uwzględnienia podmiotów wykreślonych) w RPT znajdowało się 3 900 podmiotów, a w RJST 542 jednostki.

W roku 2022 r.:

- do RPT wpisano 115 przedsiębiorców, w tym 14 przedsiębiorców zagranicznych, co stanowi ok. 12% wszystkich dokonanych wpisów, zaś wykreślono 319 przedsiębiorców,
- do RJST wpisano 4 jednostki i wykreślono 6 jednostek.

Wykres 11

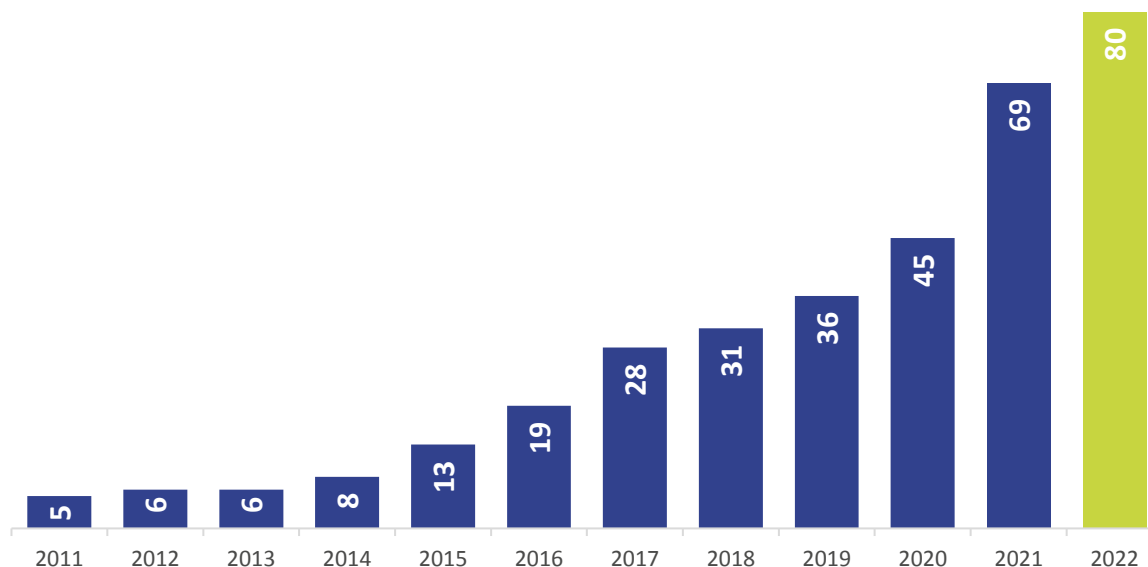
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT

Źródło: UKE

Wykres 12

Zagraniczni przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT

Źródło: UKE

W zakresie RPT należy wskazać, że zgodnie z art. 12a ustawy Pt, Prezes UKE posiada kompetencję do wykreślenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z RPT z urzędu w trzech przypadkach:

- po uzyskaniu informacji z CEIDG albo KRS o wykreśleniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- po uzyskaniu informacji o wydaniu prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu prowadzenia działalności gospodarczej objętej wpisem,
- w przypadku niewypełnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Pt, za dwa kolejne lata.

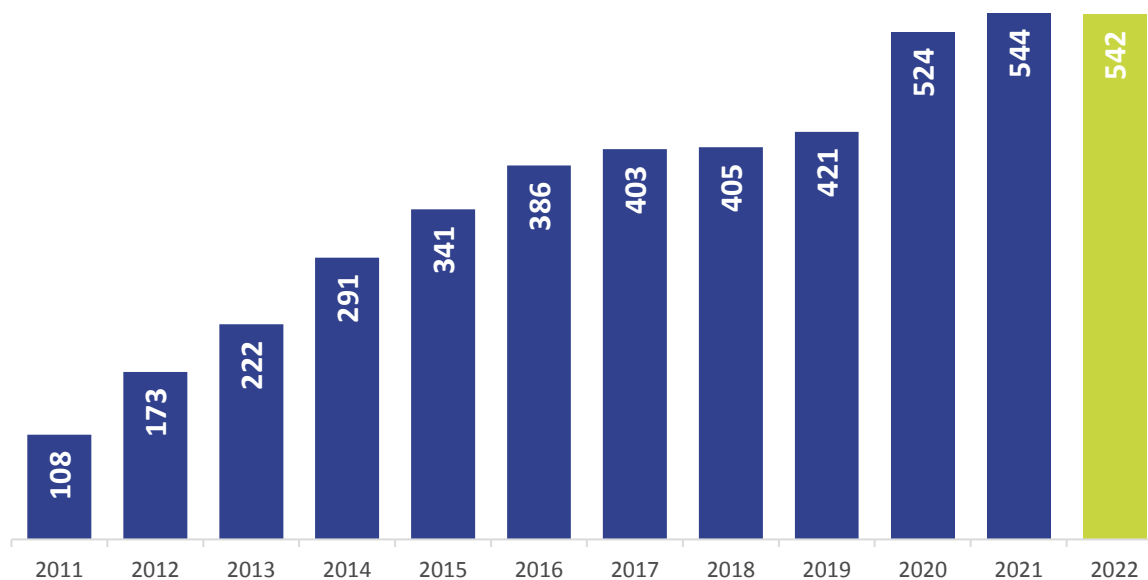
UKE na bieżąco monitoruje spójność RPT z danymi zawartymi w CEIDG i w przypadku stwierdzenia wykreślenia danego przedsiębiorcy z tego rejestru, realizuje swój obowiązek, o którym mowa w art. 12a ustawy Pt. Wykreśleniem z RPT z urzędu skutkuje również powzięcie przez UKE informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z KRS. Podobnie, bieżącej kontroli podlega realizacja obowiązku sprawozdawczego wynikającego z art. 7 ustawy Pt. W przypadku stwierdzenia jego zaniechania przez dwa kolejne lata, Prezes UKE dokonuje wykreślenia z urzędu.

Prezes UKE w 2022 r. dokonał 215 wykreśleń na podstawie art. 12a ust. 2 ustawy Pt, czyli na wniosek przedsiębiorcy, co było najczęstszą przyczyną wykreśleń z RPT.

W związku z niewypełnieniem obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Pt, za dwa kolejne lata wykreślono 63 przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Pozostałe wykreślenia spowodowane były uzyskaniem informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z CEIDG albo KRS.

Wykres 13

Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST

Źródło: UKE

W odniesieniu do RJST należy zauważyć, że Prezes UKE nie został wyposażony w kompetencję do wykreślenia jednostki samorządu terytorialnego z RJST z urzędu, i w konsekwencji jedyną możliwością wykreślenia danej JST z ww. rejestru jest jej wniosek w tym zakresie. Należy zatem zauważyć, że Prezes UKE nie dysponuje mechanizmem umożliwiającym weryfikację rzeczywistego prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez JST, a w przypadku stwierdzenia nieprowadzenia takiej działalności – wykreślenie z RJST.

2.2. Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych

Coroczna inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych została przeprowadzona przez Prezesa UKE na podstawie art. 29 megaustawy i obejmowała zgodnie ze stanem faktycznym i kompletne informacje o:

- świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych,
- posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych i budynkach umożliwiających kolokację.

Obowiązek inwentaryzacyjny dotyczy:

- przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych,
- podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej.

Informacje należało przekazać w formacie elektronicznym za pośrednictwem dedykowanego systemu SIIS (System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej) do dnia 31 marca 2022 r., według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego 2021 roku.

W 2022 r. dane o infrastrukturze i usługach przekazało do SIIS 3 396 podmiotów, co stanowi 44,9% zobligowanych podmiotów. Ponadto 2 538 podmiotów złożyło w SIIS wyłącznie oświadczenia o nieposiadaniu infrastruktury i usług co stanowi 33,6% wszystkich podmiotów. Podsumowując, w ramach inwentaryzacji, przekazując dane lub oświadczenia, sprawozdało się łącznie 78,5% zobligowanych podmiotów posiadających konto w systemie. W uzasadnionych przypadkach wobec przedsiębiorców, którzy nie dopełnili obowiązku sprawozdawczego Prezes UKE podejmował działania opisane w pkt 3.3 Sprawozdania.

W porównaniu do inwentaryzacji za rok 2020 dane o infrastrukturze i usługach przekazało o 6 podmiotów więcej, mimo że ogólna liczba podmiotów w SIIS uległa zmniejszeniu o 55 podmiotów. Spadek liczby podmiotów dotyczył głównie przedsiębiorców telekomunikacyjnych i wynikał w szczególności z wykreślenia z RPT przedsiębiorców, którzy nie wypełnili obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2 ustawy Pt.

Dane uzyskane podczas inwentaryzacji pozwoliły Prezesowi UKE na przeprowadzanie analizy i oceny rynku usług telekomunikacyjnych, a na ich podstawie na sporządzenie raportu pokrycia Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawienie prognoz inwestycyjnych dotyczących rozwoju tych sieci.

Z opublikowanego 30 czerwca 2022 r. „Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2021 r.” wynika, że wyraźnie wzrosła liczba przekazanych elementów infrastruktury. Istotnie, bo o 22,5% wzrosła liczba przekazanych linii kablowych (i bezprzewodowych), podobny wzrost (25,9%) dotyczył elementów łączenia kabli. System SIIS zasilono również większą liczbą danych o węzłach własnych i współdzielonych (7,7%) oraz punktach styku (7,3%).

2.3. Sprawozdawczość z art. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne

Zgodnie z ustawą Pt, od 2019 r. sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej mogą być składane wyłącznie w formie elektronicznej za pomocą dedykowanej Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (PUE).

Z obowiązku sprawozdawczego za rok 2021 w wymaganej formie wywiązały się 3 974 podmioty. Na podstawie danych otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych UKE opublikował w czerwcu 2022 r. „[Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2021 r.](#)”¹⁷.

Od kwietnia 2021 r. w UKE trwają prace nad przygotowaniem projektów nowych formularzy sprawozdawczych. W grudniu 2022 r., w ramach zamówienia publicznego, przeprowadzono postępowanie na usługę wsparcia przy aktualizacji projektów formularzy na potrzeby sprawozdawczości z art. 7 Pt, z uwzględnieniem przepisów służących implementacji Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej do polskiego porządku prawnego. W ramach zamówienia,

¹⁷ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/raporty/raport-rpt-2021/>.

z projektami formularzy zapoznało się i wypowiedziało na ich temat niemal 500 przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wykonawca dokonał analizy, przygotowanych wcześniej przez pracowników UKE, projektów formularzy sprawozdawczych pod kątem potrzeb UKE, zmian i trendów panujących na rynku, zrozumienia definicji i sformułowań oraz możliwości technicznych dostarczenia danych przez przedsiębiorców. Produktem końcowym, poza raportem z wyników przeprowadzonej usługi wsparcia, były również nowe projekty formularzy sprawozdawczych, wypracowane w wyniku wspólnych działań wykonawcy i pracowników UKE.

2.4. Społeczeństwo gigabitowe

Cele Wspólnoty Europejskiej na 2025 r. w zakresie rozwoju sieci szerokopasmowych wskazano w komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Łączność dla Konkurencyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego* (COM(2016) 587 final). Jako strategiczny cel wyznaczono zapewnienie wszystkim gospodarstw domowym w Europie dostępu do internetu o prędkości wynoszącej co najmniej 100 Mb/s dla łącza „w dół”, z możliwością modernizacji do prędkości mierzonej w gigabitach.

Na potrzeby realizacji tego celu Prezes UKE wraz z Ministrem Cyfryzacji wypracowali podejście, zgodnie z którym przyjęto, że przez gospodarstwa domowe należy rozumieć lokale mieszkalne w budynkach, znajdujące się w zasięgu sieci światłowodowych, miedzianych współosiowych (z ograniczeniem do technologii (EURO) DOCSIS 3.x) i miedzianych parowych (z ograniczeniem do technologii 1 Gigabit Ethernet, 10 Gigabit Ethernet) oraz te lokale mieszkalne, gdzie już świadczone są usługi o prędkości powyżej 100 Mb/s z wykorzystaniem medium radiowego. Uwzględniając wypracowane kryteria, na podstawie danych z inwentaryzacji infrastruktury i usług za rok 2021, a przeprowadzonej w 2022 r., odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łącza wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach, wyniósł 72,5% wg stanu na koniec roku 2021 i wzrósł o 6,6 p.p. w odniesieniu do danych pochodzących z inwentaryzacji za rok 2020.

Prezes UKE wspierał osiągnięcie wymienionych celów między innymi poprzez realizację postanowień Porozumienia Trójstronnego zawartego 3 czerwca 2015 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju, CPPC a Prezesem UKE oraz porozumienia wykonawczego do niego. Pracownicy UKE, w ramach tego porozumienia realizowali zadania związane ze wsparciem budowy telekomunikacyjnych sieci dostępowych i wzrostu dostępności usług szerokopasmowych. Działania UKE w tym zakresie zostały szerzej opisane w pkt 2.7 Sprawozdania.

Prezes UKE w 2022 r. kontynuował realizację działań związanych z rozwojem rynku telekomunikacyjnego poprzez:

- promowanie wspólnych inwestycji,
- wspieranie budowy i wykorzystywania infrastruktury innych operatorów,
- efektywną współpracę międzyoperatorów.

Narzędziem wspierającym rozwój sieci udostępnionym przez Prezesa UKE jest platforma inTELi. Serwis jest dedykowany przedsiębiorcom telekomunikacyjnym planującym inwestycje

telekomunikacyjne, a korzystanie z informacji w nim zawartych ma na celu umożliwienie weryfikacji obszarów inwestycji pod kątem poznania ich potencjału dochodowego, rozwojowego a także konkurencyjności obszaru. Scharakteryzowanie analizowanego obszaru w formie wskaźnikowej ma na celu pomoc w podjęciu właściwej decyzji inwestycyjnej i w następstwie zwiększenie tempa inwestycji na obszarach poza zasięgiem sieci NGA.

Udostępniona przez Prezesa UKE platforma inTELi jest coraz popularniejszym narzędziem dla przedsiębiorców planujących inwestycje w sieci telekomunikacyjne o czym świadczą statystyki wyświetleń platformy. W 2021 r. platformę odwiedziło ok. 12 000 osób, natomiast w 2022 r. liczba odwiedzin była na poziomie 48 000 użytkowników. Wzrost liczby użytkowników o 300% wskazuje na słuszność udostępnienia i stosowania inTELi w kontekście rosnących potrzeb podmiotów inwestujących na obszarach poza zasięgiem sieci NGA.

2.5. Analizy dotyczące rynku usług telekomunikacyjnych

Analiza opłat poniesionych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w 2022 r. z tytułu utrzymywania w pasie drogowym elementów telekomunikacyjnej infrastruktury liniowej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego

Prezes UKE w związku z analizą lokalnych warunków prowadzenia inwestycji związanych z rozwojem sieci telekomunikacyjnych, a także oceną możliwości dostępu do rynku usług telekomunikacyjnych w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wezwał 699 przedsiębiorców telekomunikacyjnych do przekazania informacji o wysokości sumy rocznych opłat (w PLN) poniesionych w 2022 r. z tytułu utrzymywania w pasie drogowym elementów telekomunikacyjnej infrastruktury liniowej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oddzielnie dla każdej z gmin, w których przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadają infrastrukturę. Informacje te dotyczyły tych elementów infrastruktury, które zostały umieszczone w pasie drogowym na podstawie decyzji zarządców dróg wydanych w latach 2003-2021, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Dodatkowo przedsiębiorcy zostali zobligowani do przekazania informacji o wysokości podatku od nieruchomości poniesionego w 2021 r. (w PLN) na rzecz każdej z gmin w zakresie w jakim naliczony został on od budowli, do których zaliczają się również ww. elementy telekomunikacyjnej infrastruktury liniowej. Fakultatywnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogli przekazać informację o długości infrastruktury (w metrach), o której mowa powyżej, oddzielnie dla każdej gminy, w której ponoszą opłaty ze wskazanego powyżej tytułu.

Na podstawie przekazanych przez przedsiębiorców danych przeprowadzono analizę lokalnych warunków prowadzenia inwestycji związanych z rozwojem sieci telekomunikacyjnych.

Wyniki analizy wskazują, że:

- dla dróg gminnych średnia stawka za zajęcia pasa drogowego wynosi 1,18 PLN/m,
- dla dróg powiatowych średnia stawka za zajęcia pasa drogowego wynosi 1,08 PLN/m,
- dla dróg wojewódzkich średnia stawka za zajęcia pasa drogowego wynosi 0,82 PLN/m,
- stawka za zajęcia 1 m pasa drogi krajowej, autostrady i drogi ekspresowej wynosi 0,46 PLN.

Ponadto, Prezes UKE przygotował szeroko omawiany w niniejszym sprawozdaniu Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2021 r., Raport przenoszenia numerów za 2022 rok oraz 4 Raporty przenoszenia numerów w poszczególnych kwartałach 2022 roku. Przygotowane zostały również

raporty wykonania wskaźników KPI przez OPL, Raport z badania społecznego zapotrzebowania na usługi powszechne oraz Raport dotyczący Roam Like At Home wg stanu na grudzień 2021 r.

2.6. Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastruktury

Dostęp do nieruchomości, w tym do budynków

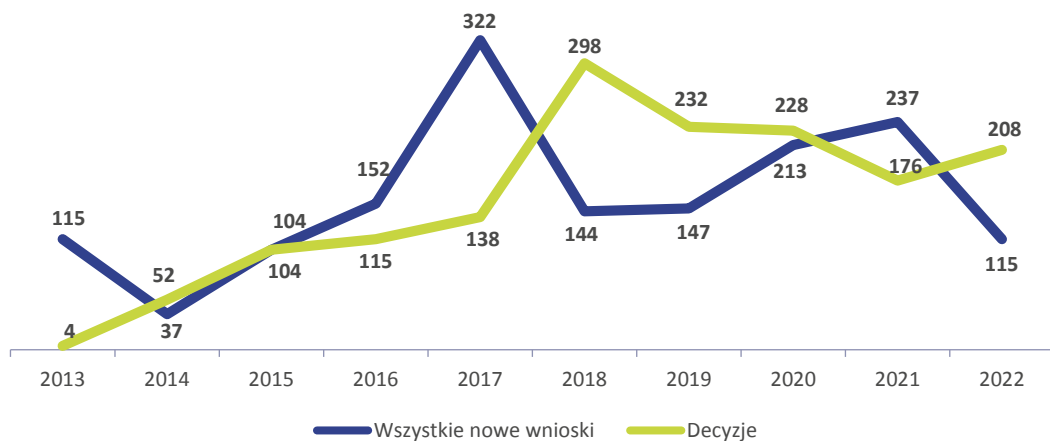
Prezes UKE kontynuował w 2022 r. rozstrzyganie sporów o dostęp do nieruchomości oraz budynków w celu zapewnienia w nich telekomunikacji (na koniec 2022 r. w toku pozostawały: 1 sprawa wszczęta w 2017 r. (zawieszona), 1 sprawa wszczęta w 2019 r., 10 spraw wszczętych w 2020 r. (8 zawieszonych), 26 spraw wszczętych w 2021 r. oraz 69 spraw wszczętych w 2022 r.; wszystkie sprawy wszczęte wnioskami z 2018 r. zostały rozpatrzone).

W wydawanych decyzjach UKE określał warunki wykonania infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach gruntowych oraz w budynkach. Decyzje Prezesa UKE głównie dotyczyły możliwości doprowadzenia przyłączy telekomunikacyjnych do budynków, korzystania z punktów styku oraz wykonania instalacji telekomunikacyjnych budynków przez przedsiębiorców.

W 2022 r. do UKE wpłynęło 115 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie ustalenia warunków dostępu do budynków na podstawie art. 30 megaustawy. Na podstawie 95 z nich UKE prowadził postępowania administracyjne, w 3 przypadkach odmówił wszczęcia postępowania, a 17 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych pozostawił bez rozpoznania.

Wykres 14

Nowe wnioski wszczynające postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości

Źródło: UKE

W 2022 r. Prezes UKE wydał 208¹⁸ decyzji dotyczących ustalenia warunków dostępu do nieruchomości oraz budynków (art. 30 megaustawy), spośród których:

- 155 decyzji zawierało rozstrzygnięcie pozytywne (przynajmniej co do jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania) i określało warunki współpracy

¹⁸ Poniższe liczby nie sumują się do ogólnej liczby wydanych w 2022 r. decyzji (208) – niektóre decyzje ujęte zostały kilkakrotnie w zależności od odmiennego rozstrzygnięcia o poszczególnych żądaniach zawartych we wnioskach o wszczęcie postępowania.

w zakresie dostępu przedsiębiorców telekomunikacyjnych do blisko 700 budynków, w tym do ponad 90 budynków użyteczności publicznej,

- 111 decyzji zawierało rozstrzygnięcie odmawiające uwzględnienia wniosku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (przynajmniej co do jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania) m.in. z powodu istnienia dostępnej instalacji telekomunikacyjnej budynku,
- w 56 przypadkach Prezes UKE wydał decyzje umarzające postępowania w części dotyczącej przynajmniej jednego z żądań zawartych we wniosku o wszczęcie postępowania,
- w 49 przypadkach Prezes UKE umorzył postępowanie w całości, przy czym najczęściej (41) takie rozstrzygnięcie wynikało z wycofania wniosku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

Postępowania administracyjne dotyczące dostępu do nieruchomości, w tym do budynków w celu zapewnienia telekomunikacji trwają z reguły dłużej niż przewidziane przepisami prawa 60 dni. Wynika to bardzo często ze skomplikowanego i zmieniającego się stanu faktycznego i prawnego dotyczącego nieruchomości i podmiotów zobowiązanych do udzielenia dostępu, braku aktywności strony zobowiązanej do udzielenia dostępu czy przekazywania do UKE niepełnych informacji, a zatem konieczności wielokrotnego wzywania do ich przekazania. Średni czas rozpatrzenia wniosku o wydanie decyzji dostępowej w 2022 r. wynosił 15 miesięcy. W 2022 r. do UKE wpłynęło 13 skarg na bezczynność w prowadzeniu postępowań z art. 30 megaustawy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w wydanych w 2022 r. wyrokach stwierdził bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowań administracyjnych z art. 30 megaustawy, nie stwierdzając jednocześnie, aby miały one miejsce z rażącym naruszeniem prawa.

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował analizę zasadności zastosowania art. 35a ust. 3 megaustawy wobec podmiotów zarządzających więcej niż 10 budynkami. W wyniku analizy informacji przekazanych przez izby telekomunikacyjne oraz podmioty wezwane na podstawie art. 35a ust. 1 megaustawy, Prezes UKE nie stwierdził, aby podejmowanie dalszych działań wobec wezwanych podmiotów było zasadne.

Podmioty przekazujące informacje na potrzeby przeprowadzenia analizy zostały poinformowane o jej wynikach.

Dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej i technicznej

W 2022 r. do UKE wpłynęły 34 wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie dostępu do infrastruktury na potrzeby realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej, wszystkie wnioski dotyczyły rozstrzygnięcia sporów międzyoperatorskich. Na podstawie 28 z nich UKE prowadził postępowania administracyjne, w 1 przypadku UKE odmówił wszczęcia postępowania, natomiast w 5 przypadkach pozostawił wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych bez rozpoznania.

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował również 17 postępowań administracyjnych wszczętych wnioskami złożonymi przed 2022 r. (1 postępowanie wszczęte w 2020 r. oraz 16 postępowań wszczętych w 2021 r.).

Łącznie w 2022 r. w zakresie dostępu do infrastruktury UKE prowadził 45 postępowań w zakresie dostępu do infrastruktury, z czego 2 postępowania dotyczyły dostępu do kanalizacji kablowej, 33 postępowania dotyczyły dostępu do słupów elektroenergetycznych w celu podwieszenia kabli

telekomunikacyjnych (z czego 22 dotyczyły zmiany umów, 10 dotyczyło udzielenia dostępu, 1 dotyczyło zmiany decyzji), a 10 postępowań dotyczyło dostępu do słupów oświetleniowych.

W 2022 r. UKE wydał 19 rozstrzygnięć w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej, w tym:

- 14 decyzji w zakresie dostępu do słupów elektroenergetycznych operatorów systemów dystrybucyjnych (3 dotyczyły słupów PGE – wszystkie dotyczyły udzielenia dostępu, 9 dotyczyło słupów Tauron, z czego 6 dotyczyło zmiany umów, a 3 udzielenia dostępu, 1 postępowanie dotyczyło udzielenia dostępu do słupów Energa, 1 dotyczyło zmiany umowy o dostępie do słupów E.ON Polska S.A. – dawny Innogy Polska S.A.),
- 1 decyzja dotyczyła kwestii spornej związanej z dostępem do słupów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,
- 3 decyzje w zakresie dostępu do słupów oświetleniowych,
- 1 decyzja dotyczyła sporu w zakresie dostępu do kanalizacji kablowej.

W ramach kontynuacji postępowań administracyjnych w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej wszczętych przed 2022 r.:

- w 14 sprawach, których przedmiotem było rozstrzygnięcie sporu i wydanie decyzji zastępującej lub zmieniającej umowę, zostały wydane rozstrzygnięcia.

Średni czas wydania decyzji w zakresie dostępu do infrastruktury w 2022 r. wyniósł 9 i pół miesiąca.

Efekty decyzji Prezesa UKE, wydane wobec OPL, Netia, UPC, Multimedia Polska, Vectra, INEA, Toya w zakresie regulacji dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (decyzje wydane 11 września 2018 r. na podstawie art. 18 ust. 3 megaustawy, które weszły w życie w marcu 2019 r.) były widoczne również w 2022 r.:

- OPL zawarła ponad 100 umów ramowych oraz aneksów do nich na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 55) oraz ponad 14 000 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w tym ponad 7 300 dyspozycji realizacji usługi),
- Netia zawarła ponad 20 umów ramowych (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 14) oraz ponad 340 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 300) oraz 4 umowy ramowe na dostęp do kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 3),
- UPC zawarła 13 umów ramowych (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 15) oraz ponad 70 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 30),
- Vectra zawarła 6 umów ramowych (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 8) oraz 20 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (analogicznie jak w 2021 r.),
- Multimedia Polska zawarła 10 umów ramowych (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 8) oraz ponad 19 umów szczegółowych na dostęp do kanalizacji kablowej (w 2021 r. liczba analogicznych umów wynosiła 40).

Regulacja dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej budynku i działania podjęte przez UKE odnoszą zatem efekt w postaci efektywnego współkorzystania z istniejących zasobów przedsiębiorców telekomunikacyjnych i eliminowania zbędnego ich dublowania.

W związku z wydaniem przez Prezesa UKE decyzji określających warunki zapewnienia dostępu do słupów elektroenergetycznych operatorów systemów dystrybucyjnych czyli Tauron, PGE, ENEA, Energa, innogy (decyzje wydane 12 lutego 2021 r. na podstawie art. 18 ust. 3 megaustawy):

- ENEA zawarła ponad 20 umów ramowych oraz ponad 200 umów szczegółowych, na podstawie których zostało udostępnionych ponad 12 000 słupów,
- Energa zawarła 9 umów ramowych na dostęp do słupów oraz 2 umowy szczegółowe, na podstawie których zostało udostępnionych ponad 2 000 słupów,
- PGE zawarła ponad 80 umów ramowych oraz ponad 250 umów szczegółowych, na podstawie których zostało udostępnionych ponad 77 000 słupów oraz ponad 44 aneksy do umów zawartych przed wydaniem decyzji Prezesa UKE z 12 lutego 2021 r. w zakresie zmiany opłat na dostęp do ponad 13 000 słupów,
- Tauron zawarła 13 umów ramowych na dostęp do słupów.

Efekt regulacji dostępu do infrastruktury technicznej w zakresie słupów elektroenergetycznych w postaci obniżenia opłat z tytułu współkorzystania z istniejących zasobów operatorów systemów dystrybucyjnych był kontynuowany w 2022 r. i przyczynił się do zwiększenia wykorzystania istniejącej infrastruktury oraz obniżenia kosztów inwestycji w szybkie sieci telekomunikacyjne.

Dostęp telekomunikacyjny z art. 28 ustawy Pt

W 2022 r. Prezes UKE wszczął na wniosek przedsiębiorców telekomunikacyjnych o rozstrzygnięcie sporów międzyoperatorskich 7 postępowań związanych z dostępem telekomunikacyjnym z art. 28 ustawy Pt. W tym zakresie w 2022 r. Prezes UKE wydał 1 decyzję zastępującą umowę o dostępie telekomunikacyjnym, 1 decyzję zmieniającą umowę o dostępie telekomunikacyjnym dotyczącą dostosowania umowy do brzmienia aktualnej oferty ramowej OPL, umorzył 3 postępowania w zakresie sporu międzyoperatorskiego o dostępie telekomunikacyjnym oraz uchylił 1 decyzję o dostępie telekomunikacyjnym.

Dostęp do infrastruktury lub sieci wybudowanej, przebudowanej, wyremontowanej lub nabytej z wykorzystaniem środków publicznych (art. 27 megaustawy)

Prezes UKE kontynuował w 2022 r. działania związane z zatwierdzaniem, monitorowaniem i weryfikowaniem opłat stosowanych przez operatorów infrastruktury Regionalnych Sieci Szerokopasmowych (RSS). W ramach tego działania UKE zatwierdził zmianę 1 cennika RSS.

W 2022 r. Prezes UKE prowadził 3 postępowania administracyjne o rozstrzygnięcie sporu w zakresie dostępu do sieci czy usług realizowanych na sieciach RSS. Prezes UKE prowadził również 4 postępowania o rozstrzygnięcie sporu w zakresie dostępu do sieci czy usług realizowanych na sieciach POPC.

Ponadto UKE zbierał umowy przekazywane przez operatorów infrastruktury RSS zawarte z operatorami w ramach dostępu do infrastruktury RSS (1 955 umów), jak również umowy zawierane na dostęp do sieci wybudowanych w ramach 1.1. POPC (1 115 umów). UKE prowadzi

ich rejestr, natomiast przekazane umowy stanowią źródło wiedzy o rynku i są wykorzystywane przy realizacji ustawowych kompetencji Prezesa UKE.

Udostępnianie nieruchomości na potrzeby telekomunikacji

Prezes UKE prowadził również postępowania administracyjne w sprawach dotyczących uzgodnienia projektów decyzji starostów z art. 124. ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (w związku z art. 33 megaustawy) w przedmiocie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, poprzez udzielenie zezwolenia na umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W 2022 r. do UKE wpłynęło 411 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie uzgodnienia projektów decyzji starostów z art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz 10 wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wydanych zostało 307 postanowień.

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował również postępowania administracyjne w 47 sprawach z 2021 r.

Ponadto w 2022 r. Prezes UKE:

- udzielał wyjaśnień dotyczących dostępu do nieruchomości na potrzeby telekomunikacji właścicielom nieruchomości, operatorom, jak i starostwom prowadzącym postępowania główne z art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- prowadził postępowania administracyjne z wniosków operatorów telekomunikacyjnych, dotyczących określenia, na podstawie art. 35a ust. 3 megaustawy, warunków umieszczenia na nieruchomościach leśnych obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 megaustawy.

Operatorzy hurtowi

Rok 2022 przyniósł dalszy rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej rozwijanej przez operatorów działających w modelu hurtowym, czyli świadczących usługi wyłącznie na rzecz podmiotów realizujących usługi detaliczne. Wśród najważniejszych graczy należy wymienić operatorów takich jak: Nexera sp. z o.o., Fiberhost S.A., TOK (Tauron Obsługa Klienta sp. z o.o.) czy Światłowód Inwestycje sp. z o.o. (SI).

W lipcu 2021 r. działalność operacyjną rozpoczął SI, podmiot joint venture OPL i APG Group. OPL i APG objęły po 50% udziałów, wspólnie kontrolując SI. Celem SI jest komercyjna budowa sieci telekomunikacyjnej na obszarach, na której tej sieci brakuje, oraz udostępnianie infrastruktury dla wszystkich zainteresowanych operatorów detalicznych. Działalność oparta jest o zasoby sieciowe przekazane przez OPL oraz wybudowane we własnym zakresie. Według stanu na koniec 2022 r. SI świadczy usługi hurtowe na rzecz OPL, jak również ma podpisane umowy m.in. z Grupą Polsat, P4 czy Inea sp. z o.o.

Do końca 2022 r. do Prezesa UKE nie wpłynęły skargi na działalność SI, niemniej jednak regulator na bieżąco monitoruje tę kwestię, jak również wpływ spółki na sytuację konkurencyjną na rynku.

2.7. Programy cyfrowe w zakresie budowy sieci szerokopasmowych

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował realizację zadań i zobowiązań w zakresie wspierania rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach projektów dofinansowanych z budżetu UE w ramach POPC oraz wykonywał działania związane z przygotowaniem do zadań w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) oś I *Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego* oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) Komponent C *Transformacja Cyfrowa*, cel C1 *Poprawa dostępu do szybkiego internetu*.

Na mocy Porozumienia Trójstronnego zawartego 3 czerwca 2015 r. pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju, CPPC a Prezesem UKE, w którym to UKE wskazano jako instytucję specjalistyczną w obszarze cyfryzacji, oraz Porozumienia wykonawczego do Porozumienia Trójstronnego, zawartego 10 maja 2016 r. pomiędzy Prezesem UKE a CPPC, Prezes UKE zrealizował zadania w ramach:

- I konkursu I osi POPC,
- II konkursu I osi POPC,
- III konkursu I osi POPC,
- IV konkursu I osi POPC,
- konkursu „Publiczny Internet dla każdego” I osi POPC,
- Pomocy Technicznej (IV oś POPC).

W ramach tych zadań pracownicy UKE udzielili odpowiedzi na ponad 1 000 zapytań konsumentów, dotyczących statusu realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków POPC lub przyczyn nieuwzględnienia punktów adresowych na liście obszarów interwencji w ramach konkursów POPC.

UKE kontynuował działania z zakresu obowiązku zapewnienia przez beneficjentów POPC otwartego i efektywnego dostępu hurtowego do sieci POPC. W 2022 r. UKE przeprowadził analizę realizacji przez beneficjentów wskaźników efektywności z zakresu wykorzystania sieci POPC oraz współpracy międzyoperatorskiej i realizacji obowiązku dostępu hurtowego. Przeprowadzone badanie wskazuje, iż najpopularniejszą usługą hurtową świadczoną z wykorzystaniem sieci POPC jest usługa BSA. Średnie wysycenie wybudowanej przez Operatorów Sieci Dostępowej sieci POPC usługą BSA kształtuje się na poziomie ok. 31%. Można zauważyć tendencję, iż operatorzy z I konkursu POPC charakteryzującego się mniejszymi obszarami w większym zakresie wykorzystują sieć na własne potrzeby niż na potrzeby świadczenia usług hurtowych. Natomiast sieć wybudowana przez Operatorów Sieci Dostępowej, którzy swoim zasięgiem zadeklarowali powyżej 10 tys. punktów adresowych (głównie operatorzy II-IV konkursu) jest lepiej wysycona.

Ponadto, UKE aktywnie uczestniczył w warsztatach z beneficjentami oraz operatorami korzystającymi z 1.1. POPC, które były organizowane przez CPPC, przedstawiając stanowisko UKE w zakresie m.in. współpracy międzyoperatorskiej.

W maju 2022 r. UKE zorganizował warsztaty dla beneficjentów POPC w zakresie przygotowania ich do corocznego przekazania uzupełnionego danymi rzeczywistymi testu MS 3 usług hurtowych.

W ramach projektów zrealizowanych w II - IV konkursu I osi POPC, UKE zaakceptował bez uwag 8 projektów zmian ofert hurtowych dla gospodarstw domowych.

W 2022 r. zgodnie z dokumentem „Test Margin Squeeze dla sieci POPC - opis narzędzia” beneficjenci, którzy rozpoczęli lub prowadzili działalność w 2021 r. zobowiązani byli do przekazania do UKE wypełnionych Testów MS, opartych na danych rzeczywistych, dla 3 usług o największym przyroście sprzedaży. UKE prowadził weryfikację Testów MS 3 najbardziej popularnych usług beneficjentów POPC. Weryfikacja dotyczyła 13 Operatorów Sieci Dostępowej, którzy w 2021 r. rozpoczęli lub kontynuowali świadczenie usług na sieciach POPC. Celem badania była weryfikacja czy testy MS zasilone rzeczywistymi danymi, podobnie jak testy MS uzupełnione o dane prognozowane, skutkują pozytywnym wynikiem (weryfikacja jest w toku). Ponadto, w 2022 r. UKE kontynuował analizę Testu MS pod kątem możliwych zmian/doprecyzowania, co w efekcie miałyby przyczynić się do zwiększenia efektywności narzędzia i dostosowania go do zmieniających się realiów rynkowych.

W obszarze kontroli sieci POPC, zadaniem Prezesa UKE jest wsparcie dla Instytucji Pośredniczącej w zakresie monitorowania, nadzoru i kontroli realizacji projektów, w celu ustalenia, czy zbudowana infrastruktura została wykonana zgodnie z umową o dofinansowanie oraz przedstawioną przez beneficjenta dokumentacją i czy umożliwia zapewnienie dostępu do internetu o wymaganych parametrach dla użytkowników końcowych oraz efektywny dostęp hurtowy dla innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Efekty pracy Prezesa UKE w zakresie kontroli, oceny oraz przygotowania opinii obejmują:

- 124 przeprowadzone kontrole, w tym 24 kontrole projektów w ramach konkursu „Publiczny Internet dla Każdego”,
- 173 przygotowane opinie ws. oceny wnioskowanych zmian w projektach,
- 39 opinii do wniosków o płatność w ramach konkursu „Publiczny Internet dla każdego”.

W ramach przygotowania do FERC oraz KPO pracownicy UKE:

- przeanalizowali i zaktualizowali koszty jednostkowe niezbędne do aktualizacji Modelu Kosztowo-Popytowego na potrzeby zwiększenia efektywności w wykorzystaniu go w kolejnych interwencjach państwa,
- wdrożyli system informatyczny realizujący Model Kosztowo-Popytowy,
- wyznaczyli ponad 3,4 mln punktów adresowych, które mogą zostać objęte zasięgiem przez beneficjentów w ramach przygotowywanych konkursów,
- na podstawie wyznaczenia optymalnego przebiegu sieci oszacowali koszty jej budowy do obszarów „białych” i „szarych” na potrzeby projektowanych interwencji ze środków publicznych, tj. wyznaczono gospodarstwa domowe, które mają zyskać dostęp do szerokopasmowego internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s,
- zidentyfikowali obszary *Socio-Economic Development* (SED) w wyznaczonych punktach adresowych, dla których planowane są projekty łączy dedykowanych co najmniej 1 000 Mb/s,
- brali udział w konsultacjach, w tym zebraniu i opiniowaniu planów inwestycyjnych operatorów w celu ujawnienia punktów adresowych, dla których dostęp do szerokopasmowego internetu zostanie zapewniony na zasadach rynkowych

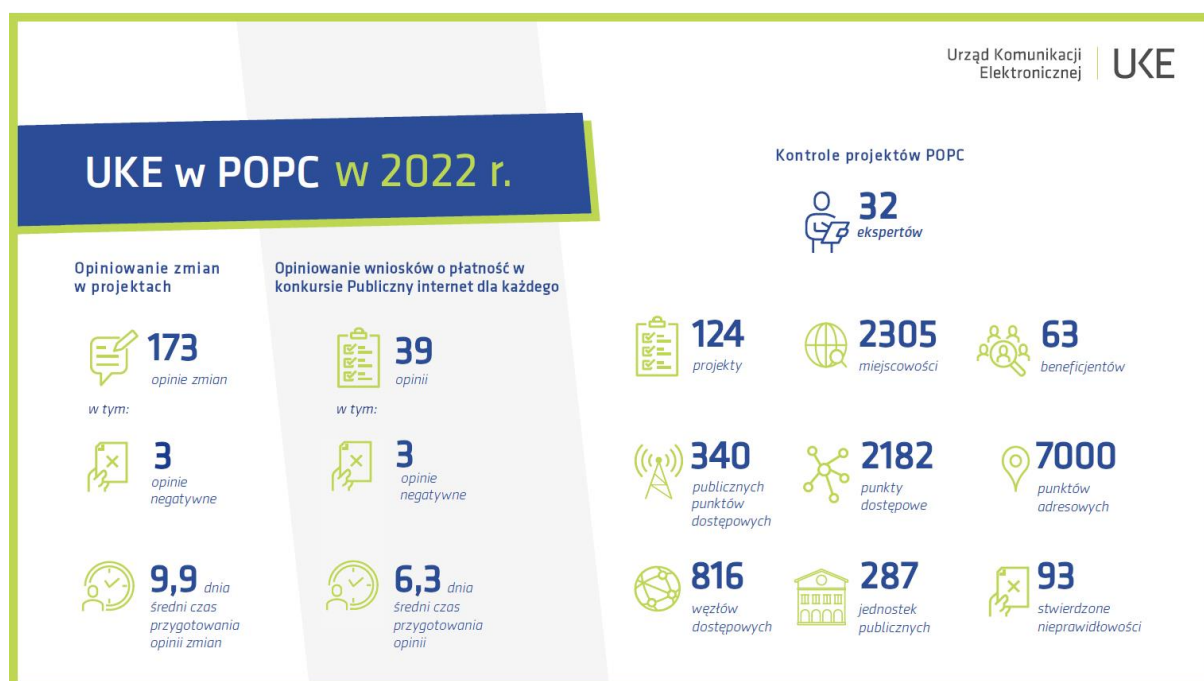
i gdzie nie ma potrzeby interwencji państwa,
oraz współuczestniczyli w pracach przy opracowaniu:

- założeń do programów,
- wymagań technicznych i hurtowych dla budowanych sieci,
- kryteriów wyboru projektów.

W 2022 r. pracownicy UKE współpracowali z Najwyższą Izłą Kontroli w ramach kontroli P/22/049 *Wykorzystanie infrastruktury sieci szerokopasmowej województwa podlaskiego wybudowanej w ramach PO Polska Wschodnia.*

Rysunek 4

Podsumowanie działań UKE w POPC

Źródło: UKE

2.8. Prace nad wdrożeniem 5G

Pasmo 700 MHz

W styczniu 2022 r. skierowano pismo do Administracji Białorusi z zapytaniem, czy proces wyłączeń naziemnej telewizji w paśmie 700 MHz na Białorusi został zakończony. W odpowiedzi z lutego 2022 r. strona białoruska potwierdziła ten fakt oraz poinformowała, że zakres częstotliwości 694-790 MHz będzie wykorzystywany na potrzeby systemów IMT.

W dniach 15-16 lutego 2022 r. odbyła się wideokonferencja pomiędzy Administracjami Łączności Polskiej oraz Federacji Rosyjskiej w sprawie koordynacji przydziałów częstotliwości dla stacji radiokomunikacyjnych pracujących w ramach służb naziemnych. Jednym z tematów było wykorzystanie pasma 700 MHz. Strona rosyjska poinformowała, że obecnie zakres częstotliwości 694-790 MHz jest wykorzystywany przez systemy telewizji analogowej i nie ma zatwierdzonych

planów opuszczenia tego pasma przez telewizję. Natomiast na propozycję strony polskiej, aby zagwarantować obecny status wykorzystania tego pasma w Obwodzie Kaliningradzkim i nie uruchamiać nowych stacji TV, strona rosyjska odparła, że nie może złożyć takiego zapewnienia, zastrzegając sobie prawo do uruchomienia w tym paśmie nowych nadajników telewizyjnych w przyszłości jeśli zajdzie taka potrzeba (na wniosek nadawców/operatorów).

W 2022 r. kontynuowano regularny monitoring pasma 700 MHz wzdłuż granicy z Białorusią, Federacją Rosyjską i Ukrainą. W toku monitoringu nie odnotowano stacji TV pracujących w tym paśmie w Obwodzie Kaliningradzkim i na Białorusi. Na Ukrainie zakres częstotliwości 694-790 MHz jest cały czas wykorzystywany przez stacje TV. Choć wcześniej strona ukraińska deklarowała wolę zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz, to z uwagi na trwającą agresję Rosji, trudno oczekiwać szybkiego wyłączenia tych stacji. Niemniej, ze względu na fakt, że zgodnie z obowiązującymi porozumieniami międzynarodowymi kraje sąsiedzkie mogą skorzystać ze swoich uprawnień do uruchomienia stacji bez dodatkowych uzgodnień z Polską oraz bez informowania Polski o takim uruchomieniu, ewentualne wykorzystanie pasma 700 MHz w Polsce przez systemy szerokopasmowe jest obarczone bardzo dużym ryzykiem zakłóceń, w szczególności we wschodniej części kraju.

W nocy z 26 na 27 czerwca 2022 r. zakończył się proces migracji NTC w Polsce z zakresu częstotliwości 470-790 MHz do zakresu 470-694 MHz. Kanały z pasma 700 MHz były wyłączane na kolejnych obszarach, począwszy od końca marca 2022 r., w czterech, oddalonych od siebie o ok. miesiąc, etapach. Monitoring widma, przeprowadzony po zakończeniu procesu potwierdził wyłączenie emisji na kanałach z zakresu 694-790 MHz. Tym samym zakończony został proces, rozpoczęty jeszcze w 2016 r., poprzedzony licznymi uzgodnieniami międzynarodowymi, w tym w ramach utworzonej pod przewodnictwem Administracji Łączności Polski grupy NEDDIF, wieloma analizami planistycznymi i zmianami rezerwacji częstotliwości czy pozwoleń radiowych, zwolnienia pasma 700 MHz dla systemów szerokopasmowych w Polsce.

Pasmo 3,5 GHz

UKE kontynuował działania związane z udostępnieniem pasma 3,5 GHz dla 5G. Efektem prowadzonych w 2022 r. postępowań było wydanie:

- 3 decyzji stwierdzających wygaśnięcie rezerwacji (na wniosek strony),
- 3 decyzji stwierdzających wygaśnięcie pozwolenia radiowego (na wniosek strony),
- 1 decyzji stwierdzającej brak możliwości dokonania rezerwacji na kolejny okres.

Jednocześnie w 2022 r. upłynął termin obowiązywania 3 rezerwacji częstotliwości, a 3 pozwolenia wygasły z mocy prawa w związku z wygaśnięciem rezerwacji.

Na dzień 1 stycznia 2023 r. w paśmie 3,5 GHz obowiązywało 14 decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości i 56 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych (z czego 41 pozwoleń wydanych poza rezerwacjami częstotliwości), co oznacza, że w stosunku do roku 2022 liczba obowiązujących rezerwacji zmniejszyła się o 6, liczba pozwoleń radiowych również zmniejszyła się o 6.

Pasmo 3,7 GHz

UKE kontynuował działania związane z udostępnieniem pasma 3,7 GHz dla 5G.

W ramach prowadzonych w 2022 r. postępowań administracyjnych, działając na wniosek stron stwierdzono wygaśnięcie rezerwacji regionalnych z zakresów 3657-3699 MHz i 3757-3799 MHz na obszarze:

- 09.3 (wygaśnięcie w całości na obszarze 1 gminy),
- 14.7 (wygaśnięcie w całości na obszarze 8 gmin).

W ramach wszczętych w 2022 r. postępowań administracyjnych zwolniono łącznie 9 gmin.

20 maja 2022 r. wygasła rezerwacja na obszarze 14.1 (1 gmina), natomiast z dniem 31 grudnia 2022 r. wygasły pozostałe rezerwacje regionalne z zakresu 3657-3699 MHz oraz 3757-3799 MHz na obszarze: 04.1 (35 gmin), 04.2 (37 gmin), 04.3 (72 gminy), 06.3 (19 gmin), 09.2 (2 gminy), 10.3 (5 gmin), 10.4 (6 gmin), 12.3 (9 gmin), 14.7 (1 gmina), 20.1 (2 gminy), 24.2 (23 gminy), 26.2 (1 gmina).

Tym samym od 1 stycznia 2023 r. w zakresie 3600-3800 MHz, który zostanie rozdysponowany w ramach aukcji na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz, nie ma obowiązujących rezerwacji częstotliwości i pozwoleń radiowych.

Aukcja na 4 rezerwacje częstotliwości z pasma 3,6 GHz

20 grudnia 2022 r. Prezes UKE ogłosił [konsultacje dotyczące aukcji](#)¹⁹. W założeniach aukcji przewidziano:

- rozdysponowanie 4 rezerwacji, każda po 80 MHz z pasma 3480-3800 MHz,
- udzielenie rezerwacji do 1 sierpnia 2038 r.,
- cenę wywoławczą każdego z bloków na poziomie 450 mln PLN,
- zobowiązania ilościowe i jakościowe.

Termin na złożenie stanowisk wyznaczono do dnia 31 stycznia 2023 r.

Pasmo 26 GHz

W 2022 r. stwierdzono wygaśnięcie 39 pozwoleń radiowych na wniosek strony, jednocześnie w 2022 r. upłynął termin obowiązywania 50 pozwoleń radiowych.

Na dzień 1 stycznia 2023 r. w paśmie 26 GHz obowiązywały 3 decyzje w sprawie rezerwacji częstotliwości oraz 93 decyzje w sprawie pozwoleń radiowych, co oznacza, że w stosunku do roku 2022 liczba obowiązujących pozwoleń radiowych zmniejszyła się o 89.

2.9. Działania wspierające wdrożenie 5G

W 2022 r. Prezes UKE wydał 96 decyzji zezwalających lub przedłużających zezwolenia na prowadzenie testów technologii 5G w pasmach 700 MHz, 800 MHz, 3,5 GHz, 3,9 GHz oraz 26 GHz.

¹⁹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/konsultacje-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2377.html>.

Tabela 5
Zestawienie testów 5G

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
1	P4	Legionowo	3	3,5 GHz	80	28.01.2022	30.06.2022
2	OPL	Łódź	1	3,5 GHz	80	14.02.2022	30.06.2022
3	OPL	Ksawerów	1	3,5 GHz	80	14.02.2022	30.06.2022
4	Politechnika Łódzka	Łódź	5	700 MHz	10	25.02.2022	31.12.2022
5	P4	Sokołów Podlaski	3	3,5 GHz	80	29.03.2022	31.12.2022
6	P4	Toruń	3	3,5 GHz	80	29.03.2022	31.12.2022
7	OPL	Warszawa	1	3,5 GHz	80	15.04.2022	30.06.2022
8	Politechnika Łódzka	Łódź	4	3,5 GHz	50	19.04.2022	31.12.2022
9	T-Mobile Polska	Jawor	1	3,5 GHz	80	09.06.2022	31.12.2022
10	T-Mobile Polska	Kraków	2	3,5 GHz	80	09.06.2022	31.12.2022
11	Nokia Solutions and Networks sp. z o.o.	Wrocław	1	3,5 GHz	80	30.06.2022	31.12.2022
12	OPL	Warszawa	1	3,5 GHz	80	01.07.2022	31.12.2022
13	T-Mobile Polska	Warszawa	1	3,5 GHz	80	12.07.2022	31.12.2022
14	OPL	Łódź	1	3,5 GHz	80	15.07.2022	31.12.2022
15	OPL	Ksawerów	1	3,5 GHz	80	15.07.2022	31.12.2022
16	P4	Legionowo	3	3,5 GHz	80	15.07.2022	31.12.2022
17	ADVA Optical Networking sp. z o.o.	Gdynia	1	3,5 GHz	80	20.07.2022	31.12.2022
18	Comarch S.A.	Kraków	1	700 MHz	10	22.07.2022	31.10.2022
19	Comarch S.A.	Kraków	1	800 MHz	40	22.07.2022	31.12.2022

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
20	P4	Siechnice	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
21	P4	Poznań	5	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
22	P4	Kędzierzyn – Koźle	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
23	P4	Majdan Królewski	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
24	P4	Kolbuszowa	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
25	P4	Stalowa Wola	4	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
26	P4	Białogard	2	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
27	P4	Nowogard	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
28	P4	Giżycko	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
29	P4	Kętrzyn	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
30	P4	Mikołajki	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
31	P4	Ostróda	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
32	P4	Szczytno	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
33	P4	Gdańsk	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
34	P4	Drawsko Pomorskie	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
35	P4	Wałcz	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
36	P4	Elbląg	3	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
37	P4	Kiełpino	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
38	P4	Miszewko	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
39	P4	Banino	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
40	P4	Kościerzyna	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
41	P4	Malbork	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
42	P4	Kaliska	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
43	P4	Zblewo	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
44	P4	Wejherowo	2	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
45	P4	Gościcino	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
46	P4	Luzino	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
47	P4	Brzezowa	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
48	P4	Bochnia	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
49	P4	Śrem	1	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
50	P4	Legnica	5	3,5 GHz	80	05.08.2022	31.12.2022
51	OPL	Lublin	1	3,5 GHz	80	23.08.2022	31.12.2022
52	Comarch S.A.	Kraków	1	3,9 GHz	250	03.10.2022	31.12.2022
53	P4	Toruń	3	26 GHz	200	18.11.2022	31.07.2023
54	T-Mobile Polska	Kielce	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
55	T-Mobile Polska	Gdańsk	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
56	T-Mobile Polska	Straszyn	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
57	T-Mobile Polska	Warszawa	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
58	T-Mobile Polska	Stare Budy	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
59	T-Mobile Polska	Łomża	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
60	OPL	Łódź	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
61	OPL	Ksawerów	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
62	OPL	Warszawa	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023
63	OPL	Lublin	1	3,5 GHz	80	23.12.2022	31.07.2023

Źródło: UKE

2.10. Zarządzanie zasobami częstotliwości

W 2022 r. Prezes UKE na bieżąco wydawał pozwolenia radiowe i decyzje, które je zmieniały, a także świadectwa radiooperatora.

We wszystkich służbach Prezes UKE wydał łącznie 72 461 decyzji związanych z obsługą wykorzystania częstotliwości.

Tabela 6

Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości

Lp.	Rodzaj decyzji	Liczba
1	Decyzje w służbie stałej typu punkt – punkt	13 750
2	Decyzje w służbie stałej typu punkt – wiele punktów	131
3	Decyzje w służbie ruchomej dla operatorów sieci komórkowych	50 130
4	Decyzje w służbie ruchomej dla sieci RRL	732
5	Decyzje w służbach lotniczych	1 015
6	Decyzje w służbach morskich	2 478
7	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla radiofonii	730
8	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla telewizji	710
9	Decyzje w służbach satelitarnych	134
10	Decyzje w służbie amatorskiej	2 469
11	Decyzje w zakresie wykorzystania PLB (osobisty nadajnik lokalizacyjny)	182
Razem		72 461

Źródło: UKE

Dodatkowo Prezes UKE dokonał, zgodnie z art. 144c ustawy Pt, 11 874 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, pracujących w stacjach bazowych telefonii komórkowej.

W 2022 r. Prezes UKE przeprowadził egzaminy na świadectwo radiooperatora w trakcie 410 sesji egzaminacyjnych oraz wydał 5 546 świadectw uprawniających do obsługi urządzeń radiowych.

Tabela 7

Świadectwa uprawniające do obsługi urządzeń radiowych

Lp.	Rodzaj świadectwa	Liczba
1	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej	3 446
2	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej	883
3	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej	1 217
Razem		5 546

Źródło: UKE

W ramach współpracy z organami regulacyjnymi innych państw w 2022 r. zawarto 2 porozumienia dotyczące wykorzystywania częstotliwości w obszarach przygranicznych:

- Porozumienie techniczne pomiędzy Urzędem Regulacji Łączności Republiki Litewskiej i Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące wykorzystania systemów naziemnych umożliwiających świadczenie usług łączności elektronicznej w zakresie częstotliwości 694-790 MHz na obszarach przygranicznych, podpisane korespondencyjnie (*Technical Arrangement between the Communications Regulatory Authority of the Republic of Lithuania and the Office of Electronic Communications of the Republic of Poland concerning the use of terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 694-790 MHz in border areas, done by correspondence, 2022*),
- Porozumienie techniczne pomiędzy Urzędem Regulacji Łączności Republiki Litewskiej i Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące wykorzystania systemów naziemnych umożliwiających świadczenie usług łączności elektronicznej w zakresie częstotliwości 2500-2690 MHz na obszarach przygranicznych, podpisane korespondencyjnie (*Technical Arrangement between the Communications Regulatory Authority of the Republic of Lithuania and the Office of Electronic Communications of the Republic of Poland concerning the use of terrestrial systems capable of providing electronic communications services in the frequency band 2500-2690 MHz in border areas, done by correspondence, 2022*).

Jednocześnie podczas zakończonych 8 września 2022 r. obrad plenarnych Porozumienia HCM (Harmonised Calculation Method) regulującego zasady koordynacji częstotliwości pomiędzy 29,7 MHz a 39,5 GHz dla służby radiokomunikacji stałej i służby radiokomunikacji ruchomej lądowej przedstawiciele Austrii, Belgii, Czech, Niemiec, Francji, Węgier, Niderlandów, Chorwacji, Włoch, Lichtensteinu, Litwy, Luksemburga, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii oraz Szwajcarii dokonali przeglądu bieżących prac oraz podpisali akta końcowe Porozumienia HCM.

W ramach planów zagospodarowania częstotliwości ogłoszono Zarządzenia Prezesa UKE z dnia:

- 7 czerwca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 470-790 MHz (Dz. Urz. UKE z 2022 r. poz. 8),

- 1 września 2022 r. w sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresów 1710-1785 MHz oraz 1805-1880 MHz (Dz. Urz. UKE z 2022 r. poz. 13).

Naziemna Telewizja Cyfrowa

Wnioskiem z dnia 22 marca 2022 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił się o zmianę rezerwacji na MUX3 tak aby sygnał MUX3 mógł być nieprzerwanie transmitowany w standardzie DVB-T lub standardzie DVB-T2, według wyboru dysponenta rezerwacji częstotliwości, aż do dnia 31 grudnia 2023 r., po której to dacie nadawanie na MUX3 będzie realizowane wyłącznie w standardzie DVB-T2. We wniosku wskazano, że w obecnej szczególnej sytuacji „*tak zdefiniowana zmiana zapewni możliwość realizacji podstawowych powinności telewizji publicznej względem obywateli, bez zakłóceń spowodowanych wdrażaniem nowego standardu nadawania.*”.

Po uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT i Ministrem SWiA, Prezes UKE 24 marca 2022 r. wydał decyzję zmieniającą rezerwację MUX3 w zakresie zmiany terminu przejścia na nowy standard NTC nie później niż do dnia 29 czerwca 2022 r. Wskazany termin 29 czerwca 2022 r. wynikał z brzmienia planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 470-790 MHz²⁰ (dalej „PZCz 470-790 MHz”) obowiązującego w dniu wydania decyzji zmieniającej rezerwację.

W związku z wnioskiem Ministra SWiA z dnia 11 kwietnia 2022 r. Prezes UKE ogłosił konsultacje zmiany PZCz 470-790 MHz, związanej z umożliwieniem wykorzystywania w MUX3 standardu DVB-T nie dłużej niż do 31 grudnia 2023 r. i wdrożeniem standardu DVB-T2 nie później niż od 1 stycznia 2024 r. Konsultacje zakończyły się 11 maja 2022 r. a 19 maja 2022 r. Prezes UKE ogłosił ich wynik.

8 czerwca 2022 r. Prezes UKE opublikował zmianę PZCz 470-790 MHz. Następnie 20 czerwca 2022 r. po uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT i Ministrem SWiA wydał decyzję zmieniającą rezerwację na MUX3 w zakresie zmiany terminu zmiany systemu emisji z DVB-T/AVC na DVB-T2/HEVC, która nastąpi nie później niż do dnia 1 stycznia 2024 r.

Równolegle Prezes UKE koordynował proces zwalniania pasma 700 MHz przez NTC i zmianę standardu emisji NTC (z DVB-T/AVC na DVB-T2/HEVC). Proces został podzielony w 2022 r. na cztery etapy wyznaczające datę przełączeń kanałowych na konkretnych obszarach rezerwacji:

- etap pierwszy, przeprowadzony w nocy z 27 na 28 marca 2022 r., obejmował województwa: dolnośląskie i lubuskie,
- etap drugi, przeprowadzony w nocy z 24 na 25 kwietnia 2022 r., obejmował województwa: zachodniopomorskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie oraz części województwa wielkopolskiego i mazowieckiego,
- etap trzeci, przeprowadzony w nocy z 22 na 23 maja 2022 r., obejmował województwa: opolskie, śląskie, łódzkie, świętokrzyskie, podkarpackie oraz części województwa mazowieckiego i lubelskiego i pozostającą część województwa wielkopolskiego,

²⁰ Zarządzenie Prezesa UKE z dnia 17 stycznia 2020 r. sprawie planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 470-790 MHz (Dz. Urz. UKE z 2020 r. poz. 4).

- etap czwarty, przeprowadzony w nocy z 26 na 27 czerwca 2022 r., obejmował województwa: warmińsko-mazurskie, podlaskie oraz pozostające części województwa mazowieckiego i lubelskiego.

Wraz z zakończeniem etapu czwartego zakończył się w Polsce proces zwalniania pasma 700 MHz przez NTC i zmiany standardu emisji NTC (z DVB-T/AVC na DVB-T2/HEVC)²¹.

Z każdym etapem związany był proces wydania nowych pozwoleń radiowych lub zmiany dotychczas obowiązujących. W 2022 r. Prezes UKE łącznie wydał 635 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych, związanych z procesem migracji i zmiany standardu. Przeprowadzony monitoring sieci NTC po zakończeniu całego procesu nie wskazał uchybień w tym zakresie.

Wprowadzone zmiany, obok udostępnienia pasma 700 MHz w Polsce na rzecz systemów szerokopasmowych, pozwoliły na podwojenie przepływności strumienia multipleksów, przez co programy rozpowszechniane m.in. w ramach MUX1-MUX2 w standardowej rozdzielczości (SD) mogą być nadawane w wysokiej rozdzielczości (HD), a obowiązujący PZCz 470-790 MHz udostępnił do zagospodarowania dwa nowe multipleksy ogólnokrajowe, tj. MUX5 i MUX6.

21 września 2022 r. Prezes UKE dokonał na rzecz Telewizji Polskiej S.A. ogólnokrajowej rezerwacji częstotliwości w MUX6 w standardzie DVB-T2/HEVC. Zgodnie z postanowieniami rezerwacji spółka jest uprawniona do rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją od dnia 1 lutego 2023 r.

Naziemne radio cyfrowe T-DAB+

W 2022 r. eksperci UKE uczestniczyli w pięciostronnych spotkaniach koordynacyjnych (w formie telekonferencji) z przedstawicielami Administracji Austrii, Czech, Słowacji oraz Węgier kolejno w lutym 2022 r. oraz czerwcu 2022 r. W ramach spotkań dyskutowane były plany wykorzystania częstotliwości z zakresu 174-230 MHz. Dyskusja wynikała przede wszystkim z projektu przeplanowania sieci na Słowacji (przeznaczenie całego zakresu 174-230 MHz, podobnie jak w Austrii i Czechach, na rzecz radia cyfrowego – konwersja jednego pokrycia NTC do maksymalnie czterech pokryć radia cyfrowego), który miałby wpływ na plany wykorzystywania częstotliwości z zakresu 174-230 MHz w Polsce. Z uwagi na brak konsensusu, dyskusja nad zmianą planu częstotliwości na Słowacji oraz ew. zmianami z tego wynikającymi w państwach uczestniczących w spotkaniach, będzie kontynuowana.

Reorganizacja pasma 2100 MHz

Decyzjami z 1 marca 2022 r. Prezes UKE dokonał zmiany 4 ogólnopolskich rezerwacji z pasma 2100 MHz. W wyniku dokonanych zmian rezerwacji równocześnie, z dniem 31 maja 2022 r., przesunięte zostały zasoby częstotliwości z pasma 2100 MHz będące w dyspozycji 4 operatorów. Wydanie przedmiotowych decyzji zakończyło pierwszy etap reorganizacji pasma 2100 MHz.

W wyniku wydania decyzji z 1 marca 2022 r., z uwagi na zmianę zakresów częstotliwości objętych zmienionymi rezerwacjami, konieczne było dokonanie zmian pozwoleń radiowych i wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia w paśmie 2100 MHz. W dniach 26-30

²¹ Wszystkie kanały z zakresu 694-790 MHz zostały zwolnione, natomiast przejście na nowy standard w MUX3, zgodnie z decyzją zmieniającą rezerwację z dnia 20 czerwca 2022 r., ma nastąpić nie później niż od dnia 1 stycznia 2024 r.

maja 2022 r. dokonano zmiany 22 456 pozwoleń radiowych i 1 303 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia.

Decyzjami z 27 października 2022 r. oraz z 8 listopada 2022 r. Prezes UKE dokonał na rzecz 4 operatorów dysponujących rezerwacjami częstotliwości w paśmie 2100 MHz czterech ogólnopolskich rezerwacji częstotliwości z pasma 2100 MHz, każdej o szerokości 2x200 kHz. W wyniku wydanych decyzji rezerwacyjnych, każdy z 4 operatorów, od stycznia 2023 r. dysponuje rezerwacjami częstotliwości umożliwiającymi wykorzystywanie częstotliwości z pasma 2100 MHz w 3 ciągłych blokach (FDD) o łącznej szerokości 2x15 MHz.

Rezerwacje częstotliwości na kolejny okres

10 października 2022 r. Prezes UKE wydał 4 decyzje dokonujące rezerwacji częstotliwości z pasma 2100 MHz na kolejny okres, do dnia 31 grudnia 2037 r. Rezerwacje te objęły następujące zakresy częstotliwości:

- 1920,1-1934,9 MHz i 2110,1-2124,9 MHz,
- 1935,1-1949,9 MHz i 2125,1-2139,9 MHz,
- 1950,1-1964,9 MHz i 2140,1-2154,9 MHz,
- 1965,1-1979,9 MHz i 2155,1-2169,9 MHz.

5 grudnia 2022 r. Prezes UKE wydał 3 decyzje dokonujące rezerwacji częstotliwości z pasma 1800 MHz na kolejny okres, do dnia 31 grudnia 2037 r. Rezerwacje te objęły zakresy częstotliwości:

- 1710,1-1719,9 MHz oraz 1805,1-1814,9 MHz,
- 1719,9-1720,1 MHz oraz 1814,9-1815,1 MHz,
- 1720,1-1729,9 MHz oraz 1815,1-1824,9 MHz.

W związku z wydaniem ww. decyzji rezerwacyjnych na kolejny okres, w dniach 20-30 grudnia 2022 r. wydano 22 760 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych oraz dokonano 8 812 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia.

Funkcja krajowego menedżera częstotliwości lotniczych (KMC)

Na mocy rozporządzeń KE, każde państwo członkowskie wyznacza osobę, organ lub organizację, jako KMC, którego obowiązkiem jest zapewnienie, by przydziały częstotliwości lotniczych były dokonywane, zmieniane i uwalniane, zgodnie z przepisami UE. W Polsce, od 1 stycznia 2021 r. funkcję tę pełni Prezes UKE.

Działalność KMC związana była z wykorzystaniem i międzynarodową koordynacją częstotliwości dla radiokomunikacji i radionawigacji lotniczej i realizowana we współpracy z europejskim menedżerem sieci, którą to funkcję sprawuje Europejska Organizacja ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol). Bieżące działania KMC realizowane były w ramach prac grup roboczych Eurocontrol i ICAO (*International Civil Aviation Organization*), których posiedzenia odbyły się w maju i wrześniu 2022 r.

Działania związane z wybuchem wojny w Ukrainie

W związku ze zbrojną agresją Rosji na Ukrainę, eksperci UKE, począwszy od dnia 24 lutego 2022 r., uczestniczyli w szeregu spotkań z operatorami sieci komórkowych. Ze względu na zaistniałą sytuację i napływ obywateli Ukrainy na granicę ukraińsko-polską, operatorzy komórkowi zaczęli odczuwać znaczące ograniczenia związane z aktualnymi konfiguracjami sieci radiowych. Operatorom w trybie pilnym zależało na zwiększeniu zasięgu, jakości oraz przepustowości swoich sieci komórkowych w obszarach przygranicznych. W ramach przedmiotowych spotkań ustalona została m.in. ścieżka zgłaszania inwestycji poprawiających dostępność sieci przy granicy z Ukrainą, jak również tryb uzyskiwania decyzji zezwalających na czasowe używanie urządzeń radiowych. W 2022 r. Prezes UKE wydał 284 takie decyzje.

Z agresją Rosji na Ukrainę wiązała się również zwiększona liczba wniosków o zapewnienie częstotliwości radiowych do obsługi wizyt zagranicznych (przedstawiciele innych państw oraz organizacji międzynarodowych) na terenie Polski. W UKE wyznaczone zostały osoby do całodobowego kontaktu z MSZ i służbami rządowymi do obsługi napływających zgłoszeń. Zgłoszenia dla większości wizyt kierowano do UKE w dniu poprzedzającym wizytę, niejednokrotnie w godzinach wieczornych. W zdecydowanej większości przypadków wymagane były uzgodnienia z MSWiA lub MON, co wymagało niezakłóconego dostępu do zasobów służbowych UKE, MSZ, MON i MSWiA poza godzinami pracy. W 2022 r. wydano zgody na używanie urządzeń przez 150 delegacji zagranicznych.

Ponadto, eksperci UKE pozostawali w stałym kontakcie z przedstawicielami regulatora z Ukrainy – NCEC, z którym ustalono m.in. kanały komunikacji pomiędzy stroną polską oraz ukraińską, w ramach których możliwe było określenie tymczasowych warunków wykorzystywania częstotliwości umożliwiających koegzystencję różnych systemów radiowych (sieci komórkowych oraz linii radiowych) po obu stronach granicy.

Działania związane ze zmianą polskiej pozycji orbitalnej dla satelity BSS

Koordinacja międzynarodowa nowych przydziałów BSS zgłoszonych do ITU w ramach załącznika 30/30A Regulaminu Radiokomunikacyjnego prowadzona jest zgodnie z Uchwałą 559 Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej WRC-19.

Aktualny polski przydział w planie BSS jest obciążony możliwością występowania zakłóceń (nieodpowiednia wartość ekwiwalentnego marginesu ochronnego EPM), co mocno utrudnia jego efektywne wykorzystanie. W 2019 r. Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna wprowadziła dodatkowe możliwości dla administracji posiadających takie przydziały.

W 2022 r. prowadzono rozpoczęte w 2020 r.²² prace nad zmianą polskiej pozycji orbitalnej dla satelity BSS. W 2022 r. kontynuowano koordynację międzynarodową z administracjami Francji, Gruzji, Szwecji, Papui Nowej Gwinei, Somalii, Norwegii oraz Izraela. Porozumienie osiągnięto z administracjami Francji, Gruzji, Papui Nowej Gwinei oraz Somalii. W grudniu 2022 r. zawarto również kompromisowe ustalenia z administracją Izraela, natomiast w przypadku administracji Norwegii oraz Szwecji w dalszym ciągu trwają uzgodnienia koordynacyjne.

²² W maju 2020 r. Prezes UKE wysłał do ITU zgłoszenie rozpoczynające proces uzyskania nowego przydziału, który będzie miał korzystniejsze wartości EPM oraz pozycję na orbicie geostacjonarnej. W październiku 2020 r. ITU opublikowało zgłoszone parametry nowego przydziału POL-BSS-4.2W wraz z listą potencjalnie zakłócanych przydziałów innych administracji.

Koordinacja międzynarodowa polskich przydziałów częstotliwości dla satelitów wykorzystujących orbity niegeostacjonarne (NGSO)

W 2022 r., podobnie jak w latach poprzednich, Prezes UKE prowadził postępowania o wydanie pozwoleń radiowych na użytkowanie urządzeń radiowych umiejscowionych na pokładach satelitów wykorzystujących niegeostacjonarne orbity okołozemskie. Uzgodnienia międzynarodowe, prowadzone przy wsparciu Biura Radiokomunikacji ITU-R są najbardziej pracochłonnym i czasochłonnym elementem tego procesu. W 2022 r. wpłynęły dwa wnioski o wydanie nowych pozwoleń radiowych dla satelitów:

- PWSAT-3 (Politechnika Warszawska),
- EagleEye (Creotech Instruments S.A.)

oraz jeden wniosek o zmianę parametrów technicznych satelity STORK (SatRevolution S.A.) dla złożonego wcześniej wniosku.

Zgodnie z przepisami Regulaminu Radiokomunikacyjnego dla wszystkich wniosków rozpoczęto koordynację międzynarodową poprzez przesłanie do BR ITU-R szczegółowych parametrów technicznych w celu ich opublikowania w odpowiedniej części Międzynarodowego Rejestru Częstotliwości.

Po rozpoczęciu koordynacji spłynęły zastrzeżenia od administracji i organizacji. W przypadku:

- STORK – 40 zastrzeżeń,
- PWSAT-3 – 22 zastrzeżenia,
- EagleEye – 48 zastrzeżeń.

Aktualnie trwają dalsze prace związane z pozytywnym zakończeniem procesu uzgodnień międzynarodowych.

2.11. System KPI

W 2022 r. Prezes UKE w dalszym ciągu prowadził pomiar poziomu obsługi operatorów alternatywnych przez OPL oraz realizacji zasady niedyskryminacji.

Nowy System KPI (NS KPI) działa od początku grudnia 2012 r. i zastąpił on tzw. Stary System KPI, który obowiązywał od początku Porozumienia zawartego w październiku 2009 r. pomiędzy Prezesem UKE a OPL aż do końca trzeciego kwartału 2012 r. Lista wskaźników w NS KPI została wypracowana wspólnie przez OPL i Prezesa UKE.

NS KPI obejmuje wszystkie Oferty Regulowane. Początkowo zawierał 36 wskaźników taktycznych oraz 30 wskaźników dodatkowych, zgrupowanych według poszczególnych usług, których one dotyczą (WLR, BSA, LLU, LL, ROI, itd.). Wskaźniki dodatkowe wprowadzono dla wybranych wskaźników taktycznych celem uszczegółowienia dziedziny zdarzeń, pomiarów i dokładniejszego monitoringu wyników. Wśród wskaźników w NS KPI znajdują się wskaźniki mierzące m.in. terminowość realizacji usług, poziomy awarii oraz czas ich naprawy. Obecnie jest to 26 wskaźników taktycznych i 24 wskaźniki dodatkowe.

Prezes UKE regularnie publikuje raporty NS KPI na stronie www UKE.

2.12. Rozwój rynku pocztowego

Prowadzenie rejestru ROP

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy Pp Prezes UKE prowadzi rejestr operatorów pocztowych (ROP). W 2022 r. Prezes UKE przyjął:

- 20 wniosków o wpis do ROP, w tym 1 wniosek wpłynął w 2022 r., ale wpisu dokonano w 2023 r., 1 wniosek pozostał bez rozpoznania (w związku z nieusunięciem braków wniosku),
- 11 wniosków o wykreślenie z ROP i 1 wniosek o zawieszenie wykonywania działalności pocztowej,
- 9 wniosków o zmianę danych w zakresie objętym wnioskiem o wpis do ROP, w tym 8 wniosków rozpatrzono pozytywnie, 1 wniosek pozostał bez rozpoznania (w związku z nieusunięciem braków wniosku).

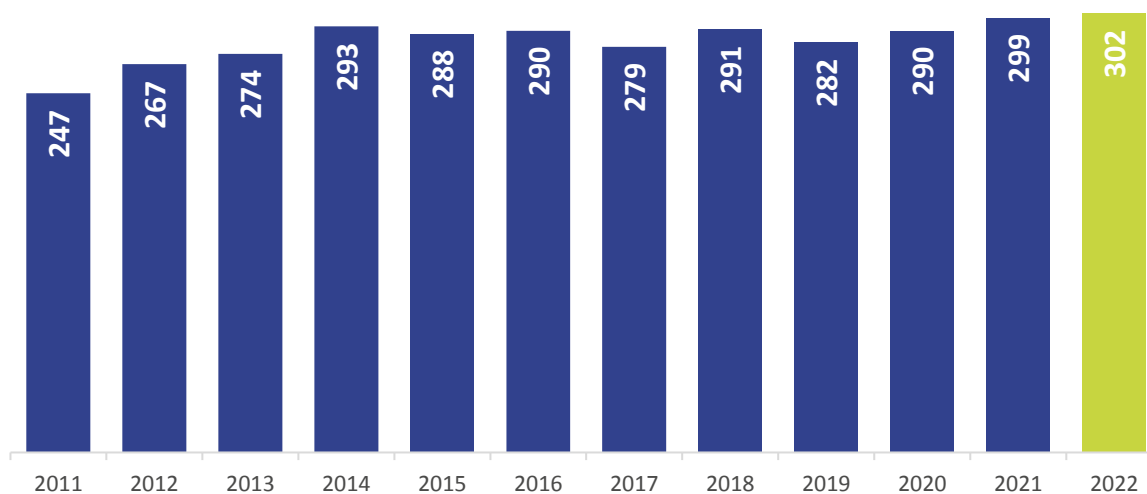
4 podmioty zostały wykreślone z ROP z urzędu, w tym:

- 2 podmioty zostały wykreślone na podstawie art. 11 pkt 2 lit. d ustawy Pp, tj. na skutek stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności pocztowej (podmioty te zostały wcześniej wykreślone z KRS),
- 2 podmioty zostały wykreślone na podstawie art. 11 pkt 2 lit. e ustawy Pp, tj. w związku z niewypełnieniem obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 43 ust. 1 ustawy Pp przez dwa kolejne lata (podmioty te nie przekazały sprawozdania z działalności pocztowej kolejno za 2018 r. i za 2019 r.).

Ogółem, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w ROP znajdowały się 303 podmioty, w tym Poczta Polska i 302 operatorów nieświadczących usług powszechnych.

Wykres 15

Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP

Źródło: UKE

Analizy rynku pocztowego

W 2022 r. Prezes UKE przeprowadził analizy funkcjonowania rynku pocztowego oraz opracował:

- [„Raport o stanie rynku pocztowego w 2021 roku”](#)²³ – zawiera informacje dotyczące funkcjonowania rynku pocztowego sporządzone na podstawie danych przekazanych przez operatorów pocztowych w sprawozdaniach z ich działalności w 2021 r. Analizie została poddana działalność Poczty Polskiej jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych oraz 133 operatorów alternatywnych. Dokonano także analizy poszczególnych segmentów rynku pocztowego. Zgodnie z ustawą Pp, Prezes UKE przedłożył Ministrowi Aktywów Państwowych „Raport o stanie rynku pocztowego w 2021 roku”, łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej. Raport został opublikowany w BIP UKE.
- [„Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2021”](#)²⁴ – omawia przeprowadzone w 2021 r. badania czasu przebiegu przesyłek listowych nieregistrowanych ekonomicznych i priorytetowych oraz paczek pocztowych ekonomicznych i priorytetowych, uzyskanego w 2021 r. w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym przez Poczta Polską. Wyniki badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych zostały porównane z celami w zakresie terminowości określonymi przepisami prawa. Zgodnie z ustawą Pp, Prezes UKE opublikował „Raport z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2021” w BIP UKE.
- **Informację na temat realizacji obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Rozporządzenie 2018/644)** – zgodnie z tym obowiązkiem krajowe organy regulacyjne państw członkowskich UE do dnia 30 czerwca danego roku kalendarzowego przedkładają KE swoją ocenę opłat za transgraniczną dostawę pojedynczej paczki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 Rozporządzenia 2018/644 krajowy organ regulacyjny identyfikuje – w odniesieniu do każdej pojedynczej przesyłki pocztowej wymienionej w załączniku do Rozporządzenia 2018/644 – te opłaty za transgraniczne dostawy paczek, które podlegają obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej i które organ obiektywnie uznaje za wymagające oceny.

W komunikacie KE z 12 grudnia 2018 r. w sprawie wytycznych dla krajowych organów regulacyjnych dotyczących przejrzystości i oceny stawek opłat za transgraniczne dostawy paczek na podstawie Rozporządzenia 2018/644 i rozporządzenia wykonawczego KE 2018/1263 zalecono krajowym organom regulacyjnym zastosowanie przed oceną zgodnie z zasadą proporcjonalności, obiektywnego mechanizmu filtrującego dostarczonego przez KE.

W odniesieniu do stawek operatorów świadczących usługi doręczania paczek objętych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej w Polsce mechanizm filtrujący w roku 2022 nie wskazał żadnych stawek jako wymagających dokonania dalszej oceny na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 Rozporządzenia 2018/644.

²³ Raport opracowany na podstawie sprawozdań z działalności pocztowej za rok 2019 składanych przez operatorów pocztowych na podstawie art. 43 ust. 1 i 5 ustawy Pp. Więcej: https://bip.uke.gov.pl/raporty/2022-5_arch.html.

²⁴ Raport opracowany na podstawie art. 52 ust. 8 ustawy Pp. Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/raporty/raport-prezesa-uke-z-badan-czasu-przebiegu-przesylek-pocztowych,62.html>.

Sporządzając i upubliczniając „Raport o stanie rynku pocztowego w 2021 roku” oraz „Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2021”, Prezes UKE zapewniał uczestnikom rynku pocztowego szersze i praktyczne informacje na temat jego funkcjonowania.

Realizacja rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek ma na celu zwiększenie przejrzystości cenowej i wzmocnienie nadzoru regulacyjnego nad usługami transgranicznego dostarczania przesyłek, w sposób umożliwiający konsumentom i detalistom korzystanie z niższych cen dostaw i dogodnych opcji zwrotu przesyłek.

3. Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom

3.1. Regulacje rynków właściwych

Jak wynika z przepisów ustawy Pt, Prezes UKE dokonuje przeglądów rynków właściwych, celem stwierdzenia występowania na nich skutecznej konkurencji bądź poddania ich regulacji w przypadku występowania przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej (SMP).

Zgodnie z prawem konkurencji rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości (w tym jakość) są uznawane przez ich nabywców za podobne (substytucyjne) oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj, właściwości, preferencje konsumentów, czy znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Prezes UKE jest uprawniony do samodzielnego określania rynków właściwych oraz ich analizowania. Niemniej jednak, przeprowadzając przeglądy rynków właściwych jest zobowiązany do uwzględnienia aktualnego Zalecenia Komisji Europejskiej dotyczącego rynków właściwych podlegających regulacji ex ante²⁵.

Zgodnie z obowiązującym aktualnie zaleceniem Komisji Europejskiej z 18 grudnia 2020 r. rynkami właściwymi podlegającymi regulacji ex ante są²⁶:

- Rynek 1: Hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (ostatni przegląd – 22 października 2019 r.),
- Rynek 2: Hurtowy rynek usługi dedykowanej przepustowości (ostatni przegląd – 15 lutego 2021 r.).

Po zdefiniowaniu rynku właściwego, a następnie przeprowadzeniu jego analizy, w przypadku stwierdzenia występowania operatora SMP, konieczne jest nałożenie obowiązków regulacyjnych, które są adekwatne i proporcjonalne do stwierdzonych problemów rynkowych. Główną ich funkcją jest umożliwienie operatorom alternatywnym korzystania z infrastruktury lub usług hurtowych operatora SMP, celem stworzenia warunków do rozwoju skutecznej konkurencji.

Jako że wspomniane regulacje dotyczą wielu uczestników rynku telekomunikacyjnego, a pośrednio i konsumentów, Prezes UKE zobligowany jest do przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego, podczas którego każdy może zgłosić swoje stanowisko. Z kolei biorąc pod uwagę wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi UE przeprowadzane jest także postępowanie konsolidacyjne, w ramach którego stanowisko (w formie decyzji) wyraża Komisja Europejska. Do przyjęcia rozstrzygnięcia potrzebna jest także opinia Prezesa UOKiK.

Ewentualne skargi rozpatrywane są przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

²⁵ Zalecenie Komisji w sprawie rynków właściwych w zakresie produktów i usług telekomunikacyjnych w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej.

²⁶ W nawiasie podano datę ostatniego przeglądu danego rynku właściwego przeprowadzonego przez UKE.

Rynki właściwe poddane przeglądowi w 2022 r.

W 2022 r. Prezes UKE rozpoczął przegląd hurtowego rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014), hurtowego rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014) oraz hurtowego rynku transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003). W jego ramach Prezes UKE pozyskał m.in. dane i informacje od podmiotów funkcjonujących na wskazanych rynkach właściwych, a także dokonał wstępnej oceny sytuacji konkurencyjnej, zachodzących zmian zarówno strukturalnych, jak i behawioralnych.

W związku z nowymi kierunkami rozwoju rynku telekomunikacyjnego w Polsce, które w 2022 r. uległy nasileniu, takimi jak: wydzielanie infrastruktury dostępowej (zarówno stacjonarnej, jak i mobilnej) do odrębnych podmiotów działających wyłącznie na rynku hurtowym, postępujący rozwój alternatywnych form dostarczania treści audio i wideo konsumentom (rozwój platform OTT, VoD, streaming mediów w internecie) konieczne stało się przeprowadzenie dodatkowych analiz ww. rynków właściwych, na które wymienione zmiany szczególnie silnie oddziałują. Prowadzony obecnie przez Prezesa UKE przegląd rynków 3a/2014, 3b/2014 oraz 18/2003 będzie miał istotny wpływ na dalszy rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej, a także zapewnienie konkurencyjnych i nowoczesnych usług użytkownikom końcowym, kluczowe jest zatem dokonanie trafnej diagnozy stanu konkurencji na tych rynkach, a następnie zaprojektowanie adekwatnych regulacji w tym obszarze. Z tych powodów zakończenie przeglądu zaplanowano na 2023 r.

Planowane w 2023 r. przeglądy rynków właściwych

W 2023 r. Prezes UKE planuje zakończenie przeglądów następujących rynków właściwych:

- hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014),
- hurtowy rynek usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014),
- hurtowy rynek transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003).

Ostatni przegląd rynków 3a i 3b oraz wydanie decyzji miał miejsce 22 października 2019 r., a rynku 18/2003 – 17 stycznia 2018 r. Wybór wspomnianych rynków wynika z terminów przeprowadzenia poprzednich przeglądów, jak również z faktu kluczowego znaczenia (w szczególności rynków 3a i 3b) dla rozwoju stacjonarnych sieci szerokopasmowych oraz jakości, ceny i dostępności usług internetu dla konsumentów.

Efekty ostatnich regulacji rynków właściwych

- Rozstrzygnięciami z 2019 r. (dotyczącymi rynków 3a i 3b) oraz z 2021 r. (dotyczącymi rynku 4/2014 – hurtowy rynek dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji) dostosowano otoczenie regulacyjne w Polsce do sytuacji konkurencyjnej na rynku telekomunikacyjnym. W odniesieniu do rynków 3a i 3b dokonano częściowej deregulacji geograficznej (51 obszarów gminnych rynku 3a i 151 obszarów gminnych rynku 3b zostało uznanych za skutecznie konkurencyjne). Z kolei rynek 4/2014 został całkowicie zderegulowany.

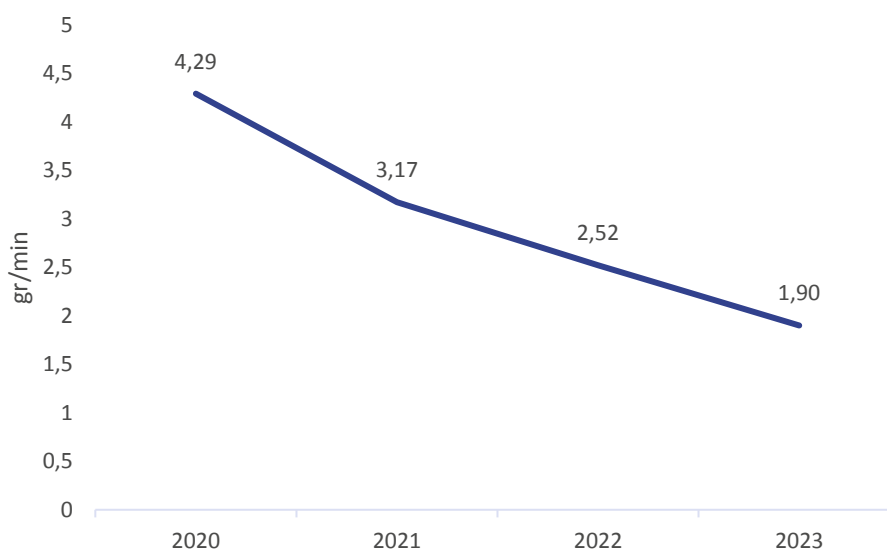
Przed działaniami deregulacyjnymi Prezesa UKE, operatorem o znaczącej pozycji rynkowej na wspomnianych rynkach był OPL.

- Wydane w grudniu 2021 r. decyzje dla rynku MTR (zakończanie połączeń głosowych w sieciach ruchomych) dostosowały regulacje do obowiązującego od 1 lipca 2021 r. rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej 2021/654 z 18 grudnia 2020 r. określającego wysokość stawek za zakończanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych oraz ruchomych. Podmiotami regulowanymi na rynku pozostają OPL, T-Mobile Polska, P4, Polkomtel. Decyzje regulacyjne nie określają (co miało miejsce w poprzedniej regulacji) wysokości stawek za zakończanie połączeń w sieciach ruchomych, ponieważ są one już wskazane we wspomnianym rozporządzeniu delegowanym.

W latach 2020-2022 wysokość stawki MTR spadła z 4,29 gr/min do 2,52 gr/min. Stawka MTR w 2023 r. wyniesie 1,90 gr/min.

Wykres 16

Wysokość stawki MTR w latach 2020-2023

Źródło: UKE

3.2. Efektywna współpraca międzyoperatorska

Postępowania dotyczące ofert ramowych

W 2022 r. Prezes UKE prowadził następujące postępowania administracyjne dotyczące ofert ramowych:

- postępowanie wszczęte na wniosek Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT) z 13 listopada 2020 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z 23 października 2020 r. zatwierdzającą zmianę Oferty SOR poprzez dodanie nowych opcji prędkości w technologii xPON (FTTH) oraz rozdzielenie opłaty za usługę utrzymania łącza Abonenckiego (dla zabudowy jedno-/wielorodzinnej) – postępowanie zostało zakończone decyzją z 25 stycznia 2023 r. uchylającą decyzję I instancji oraz umarzającą postępowanie w sprawie zmiany Oferty SOR. Konieczność

uchylenia decyzji I instancji i umorzenia postępowania wynika z faktu, iż 26 czerwca 2022 r. została wydana decyzja zatwierdzająca nową ofertę ramową dla rynków 3a i 3b w technologii światłowodowej, która dotyczy tego samego katalogu usług co uchylana decyzja, a tym samym jej dalsze obowiązywanie, jak również prowadzenie postępowania w tej sprawie było bezprzedmiotowe,

- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 23 stycznia 2020 r. dotyczące zatwierdzenia projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię miedzianą w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urzędzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej – 26 czerwca 2022 r. została wydana decyzja zatwierdzająca ofertę ramową,
- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 23 stycznia 2020 r. dotyczące zatwierdzenia projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię światłowodową w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urzędzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej – 26 czerwca 2022 r. została wydana decyzja zatwierdzająca ofertę ramową,
- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 28 lutego 2020 r. o zobowiązanie do zmiany Oferty SOR w zakresie dodania procedury realizacji zamówień na Punkty Dostępu do Usługi (PDU) w sytuacji zmiany stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej OPL – 1 czerwca 2021 r. zostało wydane postanowienie o zawieszeniu postępowania,
- postępowanie z wniosku Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z 8 lipca 2019 r. w zakresie zatwierdzenia projektu oferty ramowej Emitel o dostępie telekomunikacyjnym w celu świadczenia usługi transmisji radiofonicznych i telewizyjnych – postępowanie jest w toku,
- postępowanie wszczęte na wniosek OPL z 30 marca 2020 r. dotyczące zatwierdzenia zmiany Oferty SOR poprzez wprowadzenie do Oferty SOR punktów styku sieci w technologii IP/SIP – postępowanie jest w toku,
- postępowanie wszczęte przez Prezesa UKE z urzędu 4 maja 2021 r. w przedmiocie zobowiązania OPL do zmiany Oferty SOR poprzez dostosowanie Oferty SOR do aktualnie obowiązujących OPL obowiązków regulacyjnych, przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych, a w szczególności do rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej (UE) 2021/654 z 18 grudnia 2020 r. – postępowanie jest w toku.

Obowiązujące oferty ramowe

Na koniec 2022 r. obowiązywały następujące oferty ramowe:

- Oferta SOR, zatwierdzona decyzją z 29 września 2010 r., zmieniona następnie kolejnymi decyzjami Prezesa UKE, aktualna w zakresie usługi połączenia sieci i zakańczania połączeń,
- Oferta ramowa OPL, zatwierdzona decyzją z dnia 26 czerwca 2022 r., o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię światłowodową w zakresie zapewnienia

dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej (Oferta FTTH),

- Oferta ramowa OPL, zatwierdzona decyzją z dnia 26 czerwca 2022 r., o dostępie telekomunikacyjnym w oparciu o technologię miedzianą w zakresie zapewnienia dostępu do hurtowej usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji oraz zapewnienia dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej używanych na potrzeby szerokopasmowej transmisji danych kierowanej do lokalnej pętli abonenckiej (Oferta Cu),
- Oferta ramowa Emitel, zatwierdzona decyzją z 8 lipca 2019 r., o dostępie telekomunikacyjnym w celu świadczenia usługi transmisji radiofonicznych i telewizyjnych.

Określenie wskaźnika WACC

20 grudnia 2022 r. Prezes UKE wydał decyzję określającą wskaźnik WACC, mający zastosowanie w kalkulacji kosztów w odniesieniu do usług realizowanych przez OPL na hurtowym rynku usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (Rynek 3a) oraz hurtowym rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (Rynek 3b).

Prezes UKE określił wskaźnik WACC dla kalkulacji kosztów usług realizowanych za pośrednictwem światłowodowej sieci dostępowej na poziomie 8,46%. W odniesieniu do usług realizowanych w oparciu o miedzianą sieć dostępową, wskaźnik WACC wynosi 6,62%. W styczniu 2023 r. OPL oraz KIGeIT złożyły wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem decyzji z 20 grudnia 2022 r. – postępowanie jest w toku.

Realizacja obowiązków z art. 38-39 ustawy Pt

Rachunkowość regulacyjna – Instrukcja z rachunkowości regulacyjnej OPL za 2021 r. i Opis kalkulacji kosztów na rok 2023 – Badanie sprawozdania i wyników kalkulacji kosztów OPL

26 czerwca 2022 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą instrukcję z rachunkowości regulacyjnej OPL za rok 2021 (Instrukcja 2021) oraz opis kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego w zakresie usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014) oraz usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014) (Opis 2023).

Opis 2023 dotyczy kalkulacji kosztów bieżących dostępowej sieci światłowodowej oraz sieci miedzianej według metody LRIC+. Zatwierdzony Opis 2023, zgodny z Zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 11 września 2013 r. C(2013) 5761 w sprawie jednolitych obowiązków niedyskryminacji i metod kalkulacji kosztów w celu promowania konkurencji i poprawienia otoczenia dla inwestycji w sieci szerokopasmowe, wychodzi naprzeciw założeniom dotyczącym w szczególności: wyceny elementów sieci światłowodowej, okresu ekonomicznej użyteczności aktywów oraz wolumenu łączy abonenckich. W ramach uzgodnień z OPL, Prezes UKE wzywał OPL do dokonania zmian Instrukcji 2021 i Opisu 2023 oraz do przedstawienia wyjaśnień. OPL dokonała zmian i modyfikacji dokumentów, w efekcie czego Prezes UKE zatwierdził uzgodnioną Instrukcję 2021 i Opis 2023 bez zmian. Sporządzone przez OPL na podstawie Opisu 2023 wyniki kalkulacji kosztów zostały poddane badaniu niezależnego biegłego rewidenta. Stanowią one skuteczne

i wiarygodne źródło informacji o aktualnych kosztach infrastruktury sieciowej efektywnego operatora.

Podobnie badaniu niezależnego biegłego rewidenta zostały poddane, sporządzone zgodnie z Instrukcją 2021 OPL, sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej, prowadzone odrębnie dla działalności hurtowej i detalicznej. Sprawozdania służą ocenie majątkowej zysków, strat oraz stopy zwrotu z kapitału zaangażowanego w każdej z wyodrębnionych działalności OPL, a także stosowania zasady niedyskryminacji. Instrukcja 2021 i Opis 2023 zatwierdzone decyzją Prezesa UKE zapewniają stabilność i przewidywalność wyników kalkulacji kosztów.

25 sierpnia 2022 r. zakończyło się badanie sprawozdania z prowadzonej przez OPL rachunkowości regulacyjnej (art. 38 ustawy Pt) i wyników kalkulacji kosztów (art. 39 ustawy Pt) dotyczącego roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2021 r. (o którym mowa w art. 53 ust. 5 ustawy Pt).

Biegły rewident wydał pozytywną opinię z badania. Sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów, pozytywnie zaopiniowane przez biegłego rewidenta, dostarczyły informacji, że OPL nie stosowała dyskryminacji cenowej wobec operatorów alternatywnych, jak również nie zachodziło subsydiowanie skrośne pomiędzy wyodrębnionymi działalnościami operatora oraz usługami OPL.

Rachunkowość regulacyjna – Instrukcja z rachunkowości regulacyjnej Emitel za 2021 r. – Badanie sprawozdania Emitel

29 kwietnia 2022 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą instrukcję z rachunkowości regulacyjnej Emitel za rok 2021 dla usługi świadczenia transmisji programów telewizyjnych w celu dostarczania treści telewizyjnych użytkownikom końcowym oraz usługi świadczenia transmisji programów radiofonicznych w celu dostarczania treści radiofonicznych użytkownikom końcowym.

W ramach uzgodnień Prezes UKE wzywał Emitel do dokonania zmian oraz do wyjaśnień w zakresie Instrukcji 2021. Emitel przedstawił wyjaśnienia oraz instrukcję uwzględniającą zmiany, wobec czego Prezes UKE zatwierdził uzgodnioną z Emitel Instrukcję 2021 bez zmian. Sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej zostały poddane badaniu niezależnego biegłego rewidenta pod względem zgodności z przepisami prawa i zatwierdzoną przez Prezesa UKE Instrukcją Emitel. Sprawozdania służą ocenie majątkowej zysków, strat oraz stopy zwrotu z kapitału zaangażowanego w każdej z wyodrębnionych działalności Emitel, a także stosowania zasady niedyskryminacji.

25 sierpnia 2022 r. zakończyło się badanie sprawozdania z prowadzonej przez Emitel rachunkowości regulacyjnej (art. 38 ustawy Pt) dotyczącego roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2021 r., w zakresie rynku świadczenia usługi transmisji programów radiofonicznych i telewizyjnych. Biegły rewident wydał pozytywną opinię z badania, stwierdzając prawidłowość sprawozdania, które dostarczyło informacji, że Emitel nie stosował dyskryminacji cenowej, jak również nie zachodziło subsydiowanie skrośne pomiędzy wyodrębnionymi działalnościami Emitel.

Testy MS/PS zastąpione Testami ERT

Decyzje z 26 czerwca 2022 r. zatwierdzające Ofertę FTTH i Ofertę Cu, nie przewidują Testów MS/PS (testy zawężania marży/zawężania ceny). Dla usług realizowanych w technologii FTTH aktualnie zastosowanie mają Testy Ekonomicznej Odtwarzalności (Testy ERT).

- Celem Testu ERT jest weryfikacja czy ceny za usługi detaliczne OPL zostały ustalone na poziomie, który umożliwi przedsiębiorcom telekomunikacyjnym korzystającym z usług regulowanych, odtworzenie usług detalicznych konkurencyjnych w stosunku do usług detalicznych OPL.
- Test ERT jest wykonywany w odniesieniu do usług detalicznych mających swój odpowiednik hurtowy w usługach regulowanych BSA w technologii FTTH. Opłaty za usługi regulowane pochodzą z obowiązującej Oferty FTTH, zatwierdzonej przez Prezesa UKE.
- Test ERT wykonywany jest w oparciu o koncepcję EEO (*Equally Efficient Operator*), co oznacza, że dane dotyczące elementów sieci, procesów obsługi klienta, ich kosztów, zaangażowania i efektywności, przyjmowane są na podstawie danych przekazanych przez OPL.
- Test ERT jest wykonywany dla trzech najbardziej popularnych usług szerokopasmowych, o dominującym wolumenie sprzedaży w poprzednim roku. Usługi będą testowane w koszyku usług, dla każdej opcji prędkości.
- Test ERT wykonywany jest ex post raz w roku. Wynik samodzielnie wykonanego testu przekazywany jest przez OPL Prezesowi UKE do dnia 30 czerwca za rok ubiegły.
- Test ERT jest wykonywany z wykorzystaniem aktualnych, zaudytowanych danych, za rok poprzedni.

Testy ERT po raz pierwszy zostaną przeprowadzone przez OPL i przekazane do weryfikacji Prezesa UKE na koniec czerwca 2023 r.

3.3. Kontrole w zakresie telekomunikacji

Prezes UKE monitorując sytuację rynkową i dokonując analiz w zakresie podejrzenia naruszenia przepisów ustawy Pt oraz przepisów i aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie podejmuje decyzje o wszczęciu postępowania kontrolnego. Prezes UKE ma na względzie w szczególności obszary ochrony praw użytkowników końcowych oraz relacje między przedsiębiorcami działającymi na rynku usług telekomunikacyjnych.

W 2022 r. Prezes UKE przeprowadził 126 kontroli w zakresie telekomunikacji, wśród których 114 stanowiło kontrole planowe, natomiast 12 miało charakter doraźny. Kontrole zostały przeprowadzone w następujących obszarach:

- dotyczące relacji międzyoperatorskich / kontrole interconnectowe / kontrole zagadnień hurtowych – 7 kontroli,
- dotyczące indywidualnej działalności przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności w aspekcie technicznym, w aspekcie gospodarki numeracją i częstotliwościami – 9 kontroli,
- realizacja uprawnień abonenckich / kontrole zagadnień detalicznych – 46 kontroli,

- realizacja wymagań dotyczących świadczenia usług dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych – 46 kontroli,
- przestrzeganie przepisów ustawy Pt dotyczących wykonywania obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (działania UKE w tym zakresie zostały szerzej opisane w pkt 3.9 Sprawozdania) – 18 kontroli.

Ponadto, na przełomie 2021 r. i 2022 r. Prezes UKE przeprowadził kontrole dotyczące:

- naruszenia przez Euro Call Center sp. z o.o. przepisów art. 172 ust. 1 ustawy Pt, dotyczących używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, w związku z art. 174 ustawy Pt,
- przestrzegania przepisów art. 3 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 Rozporządzenia 2015/2120.

Wśród kluczowych postępowań kontrolnych przeprowadzonych przez Prezesa UKE w 2022 r. w zakresie telekomunikacji należy wskazać postępowania wszczęte wobec:

- 9 przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dla których wcześniej Prezes UKE wydał zalecenia pokontrolne, dotyczące realizacji przepisów Rozporządzenia 2015/2120 – sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych przez Inea sp. z o.o., Multimedia Polska sp. z o.o., Netia, OPL, Polkomtel, P4, T-Mobile Polska, Toya, Vectra S.A.,
- 6 przedsiębiorców: Medidesk sp. z o.o., Lovo sp. z o.o., Lovo sp. z o.o. sp. k., Vectra S.A., Multimedia S.A., Risngsoft sp. z o.o. – postępowania kontrolne wykonywania obowiązków regulacyjnych wynikających z przepisów ustawy Pt oraz z przepisów Aktu Delegowanego Komisji Europejskiej dotyczącego określenia stawek FTR,
- OPL – postępowanie kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów art. 3 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 Rozporządzenia 2015/2120,
- OPL – ogólnopolska kontrola w zakresie poprawności przekazywanych danych o infrastrukturze do systemu SIIS, przeprowadzona we wszystkich województwach.

Prezes UKE wydał w 2022 r. łącznie 48 zaleceń pokontrolnych dotyczących poszczególnych stwierdzonych nieprawidłowości odnoszących się do merytorycznych zagadnień podlegających kontroli m.in. w zakresie realizacji usług dla osób niepełnosprawnych, obowiązków informacyjnych wobec abonentów, ochrony użytkowników końcowych.

27 operatorów wykonało zalecenia pokontrolne w terminie wskazanym w zaleceniach pokontrolnych. W pozostałych 21 przypadkach zalecenia pokontrolne nie zostały zrealizowane, z czego dla:

- 14 przypadków termin na ich wykonanie jeszcze nie upłynął,
- w 1 przypadku podmiot został wykreślony z KRS,
- wobec 1 podmiotu, który nie zrealizował zaleceń pokontrolnych, podjęto decyzję o przeprowadzeniu postępowania administracyjnego o nałożenie kary pieniężnej za niewykonanie zaleceń pokontrolnych,

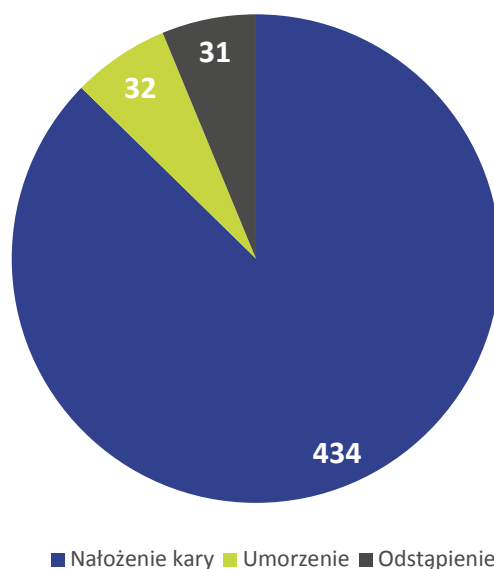
- w 5 przypadkach nie została zakończona weryfikacja wykonania przez kontrolowanego zaleceń.

W 2022 r. Prezes UKE prowadził i zakończył 497 postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, służących przede wszystkim zapewnieniu przez UKE przestrzegania przez podmioty zobowiązane podstawowych obowiązków wynikających z ustawy Pt oraz megaustawy, w tym obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych.

Zdecydowana większość postępowań dotyczyła nieprzekazania w terminie przez JST informacji do systemu PIT oraz niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków w zakresie sprawozdań dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, a także informacji w systemie SIIS o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej i świadczonych usługach telekomunikacyjnych.

Wykres 17

Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej

Źródło: UKE

Do najważniejszych kategorii postępowań Prezesa UKE zakończonych w 2022 r. zaliczyć należy postępowania, w wyniku których Prezes UKE wydał 5 decyzji nakładających kary pieniężne za wykorzystywanie częstotliwości niezgodnie z posiadanymi uprawnieniami. Prezes UKE ustalił, że pięciu przedsiębiorców prowadziło zorganizowaną działalność w ramach której oferowali i odpłatnie udostępniali innym podmiotom częstotliwości udostępnione im w ramach pozwolenia radiowego. Udostępnianie częstotliwości przyznanej w pozwoleniu radiowym osobom trzecim, tj. innym podmiotom niż wymienione w pozwoleniu radiowym na podstawie czynności cywilnoprawnej, z jednoczesnym zachowaniem tytułu administracyjnoprawnego do wykorzystywania częstotliwości (tj. pozwolenia radiowego) oznacza wykorzystywanie częstotliwości niezgodnie z posiadanymi uprawnieniami, a tym samym dysponent pozwolenia radiowego narusza przepis art. 209 ust. 1 pkt 9 ustawy Pt, w związku z czym podlega karze pieniężnej.

Prezes UKE zwrócił uwagę, iż bezpośrednią konsekwencją stwierdzonych nieprawidłowości była możliwość naruszenia ładu w gospodarce częstotliwościami. Z uwagi na wysoce niepożądane skutki naruszenia polegające na dopuszczeniu możliwości korzystania z częstotliwości radiowych przez znaczną liczbę niezwyfikowanych przez Prezesa UKE i nieuprawnionych do tego podmiotów, stwierdzono, że zakres oraz skutki naruszenia przemawiały za nałożeniem kar pieniężnych.

3.4. Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami

Prezes UKE prowadził w 2022 r. stały oraz doraźny monitoring widma częstotliwości radiowych za pomocą:

- Pomiarowych Stacji Stałych,
- Ruchomych Stacji Pomiarowych,
- Ruchomych Stacji Monitoringowych.

Stałym monitoringiem w 2022 r. objęto:

- 1 263 urządzenia radiowe nadawcze i nadawczo-odbiorcze, wobec których przeprowadzono w ciągu roku 42 595 pomiarów parametrów emisji,
- 48 emisji częstotliwości bezpieczeństwa w celu ochrony przed zakłóceniami.

Doraźnym monitoringiem objęto 8 759 pasm częstotliwości pod kątem efektywnej zajętości kanałów częstotliwości.

Ponadto w 2022 r. Prezes UKE przeprowadził:

- 265 postępowań kontrolnych wobec użytkowników urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych (745 urządzeń radiowych), ujawniając 86 przypadków naruszeń oraz 19 przypadków działalności bez uprawnień,
- 21 kontroli zaleceń pokontrolnych będących efektem stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości,
- 8 postępowań administracyjnych w sprawie używania urządzenia radiowego (art. 201 oraz 203 ustawy Pt),
- 3 postępowania w sprawie nałożenia kary (na łączną kwotę 34 952,00 PLN).

W 1 i 2 kwartale 2022 r. Prezes UKE przeprowadził ogólnopolską kampanię monitoringową, dotyczącą procesu migracji emisji NTC w MUX1, MUX2, MUX4 do systemu DVB-T2/HEVC. Za pomocą tego monitoringu zweryfikowano także prawidłowość przestrojenia ww. nadajników NTC na nowe kanały TV. Podczas monitoringu:

- zweryfikowano 241 nadajników NTC na terenie całego kraju tuż po przełączeniach, które zgodnie z warunkami rezerwacyjnymi miały miejsce: 28 marca, 25 kwietnia, 23 maja, 27 czerwca 2022 r.,
- na podstawie wyników przeprowadzonego monitoringu potwierdzono, że wszystkie nadajniki zostały przełączone zgodnie z warunkami rezerwacyjnymi.

W 3 kwartale 2022 r. Prezes UKE przeprowadził weryfikację obowiązków rezerwacyjnych dla nadawców sygnału NTC w MUX4 polegających na spełnieniu warunku pokrycia tym sygnałem

na poziomie co najmniej 78 dB μ V/m w 21% obszaru Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas monitoringu:

- zweryfikowano 43 stacje MUX4 na terenie całego kraju,
- na podstawie wyników przeprowadzonego monitoringu potwierdzono, że spełniony jest warunek minimalnego pokrycia sygnałem MUX4.

Od marca do grudnia 2022 r. Prezes UKE przy udziale Delegatury w Gdyni, Olsztynie, Białymstoku, Lublinie i Rzeszowie prowadził monitoring widma częstotliwości na granicy polsko – rosyjskiej, polsko – białoruskiej i polsko – ukraińskiej, związany z inwazją Rosji na Ukrainę.

3.5. Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej

W 2022 r. w zakresie spełniania wymagań kompatybilności elektromagnetycznej Prezes UKE przyjął 3 047 zgłoszeń o zakłóceniach w sieciach i urządzeniach radiokomunikacyjnych, co stanowi zmniejszenie liczby zgłoszeń o ok. 12% w stosunku do roku wcześniejszego, w tym:

- 2 601 zgłoszeń o zakłóceniach w sieciach komórkowych,
- 163 zgłoszenia o zakłóceniach w odbiorze radiowym i telewizyjnym.

W 2022 r. liczba zgłaszanych miesięcznie zakłóceń wyniosła średnio 254. Najwięcej zgłoszeń wpłynęło w marcu – 317, a najmniej w czerwcu – 227. Ponownie największą liczbę zakłóceń zarejestrowano w województwie mazowieckim, tj. 477, co stanowiło prawie 16% wszystkich zgłoszeń.

Liczba zgłoszeń zakłóceń w odbiorze RTV w 2022 r. utrzymywała się na poziomie roku poprzedniego i dotyczyła w znacznej większości przypadków niestanowiących zakłóceń w rozumieniu definicji zawartej w ustawie Pt. Jednakże z uwagi na społeczny aspekt zagadnienia pracownicy UKE podejmowali działania zmierzające do zidentyfikowania i rozwiązania problemu zgłaszającego. Abonenci zgłaszali utrudnienia spowodowane brakiem możliwości odbioru NTC bądź nieodpowiednią jakością odbieranych programów telewizyjnych. Przyczyny tych problemów były różnorodne, m.in. przeprowadzony w 2022 roku refarming kanałów telewizyjnych, skierowanie anteny na nadajnik, który nie jest przewidziany do odbioru programów na danym terenie, niesprawna instalacja antenowa abonenta, chwilowy brak sygnału wynikający z konserwacji nadajnika.

Prezes UKE prowadzi rejestr wykrytych urządzeń zakłócających wg rodzaju źródła, bez względu na zakłócaną służbę radiokomunikacyjną. W wyniku przeprowadzonych działań w 2022 r. wykryto 1 888 urządzeń zakłócających, w tym:

- repeater – 1 396 (najwięcej w województwach: małopolskim – 284, wielkopolskim – 168, mazowieckim – 161, łódzkim – 123, świętokrzyskim – 97),
- inne urządzenia radiowe – 241 (najwięcej w województwach: warmińsko-mazurskim – 49, mazowieckim – 37, zachodniopomorskim – 35),
- wzmacniacz antenowy – 166 (najwięcej w województwach: mazowieckim – 47, warmińsko-mazurskim – 21, łódzkim – 19),
- inne urządzenia EMC – 54,
- urządzenia sieci energetycznej – 17,

- przetwornice i zasilacze – 6,
- telefony bezprzewodowe – 3,
- urządzenia oświetleniowe – 2.

Liczba zgłoszeń zakłóceń w sieciach komórkowych w stosunku do 2021 r. zmalała o 421 (spadek o ok. 14%) i stanowiła ok. 74% wszystkich przypadków zakłóceń. Źródło przeważającej liczby zakłóceń stanowiły wzmacniacze sygnału GSM (repeatery), które zlokalizowano w 1 398 przypadkach. Nastąpił spadek o ponad 16% wykrytych przypadków używania wzmacniaczy w stosunku do 2021 r., co może świadczyć o skuteczności działań polegających na:

- wdrażaniu i rozwoju technologii 5G New Radio przez operatorów,
- kontynuowaniu współpracy z portalem handlowym Allegro, polegającej na wyszukiwaniu przez UKE aukcji z ofertami, które naruszają regulamin serwisu, ponieważ nie zawierają w opisie informacji o prawnych ograniczeniach i konsekwencjach używania wzmacniaczy przez osoby do tego nieupoważnione.

W 1 004 przypadkach stwierdzenia używania wzmacniaczy sygnału GSM, tj. urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia radiowego, Prezes UKE skierował zawiadomienia do organów ścigania o możliwości popełnienia wykroczenia w związku z nielegalnym używaniem urządzeń radiowych.

Inną formę ograniczenia instalowania wzmacniaczy stanowiła współpraca z serwisem aukcyjnym Allegro, polegająca na wyszukiwaniu przez UKE aukcji z ofertami, które naruszają regulamin serwisu, ponieważ nie zawierają w opisie informacji o prawnych ograniczeniach i konsekwencjach używania wzmacniaczy przez osoby do tego nieupoważnione oraz informowanie o tym Allegro. W wyniku działań UKE usunięto w 2022 r. 476 ofert sprzedaży wzmacniaczy, które nie spełniały wymagań regulaminu.

W związku z trwającym w 2022 r. stanem zagrożenia COVID-19 utrzymały się zmiany w sposobie świadczenia pracy, m.in. na uczelniach, w szkołach, administracji rządowej i samorządowej, zakładach pracy, firmach usługowych, handlu. Według operatorów telekomunikacyjnych praca zdalna oraz konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy nie spowodowały zwiększenia ruchu w sieciach szerokopasmowych w stosunku do roku wcześniejszego. Zwiększenie troski o potrzeby obywateli w zakresie dostępu do informacji pozyskiwanych z mobilnego internetu dostarczanego przez operatorów telekomunikacyjnych miało bezpośredni wpływ na działalność UKE, do którego (najczęściej poprzez interpelacje poselskie, KPRM i JST) wpłynęła zbliżona do roku poprzedniego liczba zgłoszeń – 22, związanych z niewłaściwą jakością usług telekomunikacyjnych (w 2021 r. zgłoszeń tego typu było 20, czyli nastąpił wzrost o 10%).

3.6. Kontrole na rynku pocztowym

Kontrole operatora świadczącego usługi powszechne

Prezes UKE uprawniony jest do kontroli przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej (art. 122 ust. 1 ustawy Pp). Prezes UKE przeprowadził w 2022 r. kontrole Poczty Polskiej będącej operatorem wyznaczonym w zakresie:

- badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym w zakresie usług powszechnych, w tym: przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych,
- zapewniania osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych,
- rozpatrywania reklamacji usług powszechnych.

Badanie czasu przebiegu przesyłek pocztowych

Zgodnie z art. 52 ustawy Pp Prezes UKE jest zobowiązany do zapewnienia przeprowadzania badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w danym roku w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym oraz do zapewnienia weryfikacji prawidłowości realizacji badania, a także jego wyników.

Prowadzone badania mają na celu stałe monitorowanie jakości świadczenia usług powszechnych oraz wywieranie wpływu na operatora wyznaczonego do jej podnoszenia. W tym zakresie stosuje się wymagania dotyczące zachowania wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych określonych w przepisach prawa wydanych na podstawie art. 47 ustawy Pp.

W przypadku niezachowania przez operatora wyznaczonego wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych, Prezes UKE każdorazowo przeprowadzał analizę przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary obejmujących: koniunkturę gospodarczą, aktualną sytuację finansową operatora wyznaczonego (w tym w zakresie świadczenia usług powszechnych), uwarunkowania rynku pracy oraz utrzymanie ciągłości świadczenia usług powszechnych. Prezes UKE uwzględnił także wyniki badań terminowości z ostatnich dwóch lat, wielkość różnicy między wskaźnikami obowiązującymi a osiągniętymi i działania podjęte przez operatora na rzecz poprawy osiągniętych wskaźników.

Dotychczas dokonywane analizy ww. przesłanek nie wykazały zasadności wymierzenia kary operatorowi wyznaczonemu.

W 2022 r. Prezes UKE zwrócił się do operatora wyznaczonego o wyjaśnienia w sprawie podjętych działań na rzecz poprawy osiągniętych wskaźników terminowości w związku z wynikami badania czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych w 2021 r. Poczta Polska przekazała informacje i dane wskazujące na realizację przez operatora wyznaczonego szeregu różnorodnych działań systemowych w celu poprawy jakości świadczenia usług pocztowych, w tym przede wszystkim usług powszechnych.

Tabela 8

Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w roku 2022

przesyłki listowe priorytetowe			przesyłki listowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n] ²⁷	wskaźnik czasu przebiegu ²⁸ - standard jakościowy ²⁹	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2022]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2022]
D+1	82%	48,1%	D+3	85%	70,1%
D+2	90%	78,1%	D+5	97%	93,9%
D+3	94%	90,5%			
paczki pocztowe priorytetowe			paczki pocztowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2022]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2022]
D+1	80%	86,4%	D+3	90%	99,4%

Źródło: UKE na podstawie badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych

Prezentowane powyżej wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych oraz paczek pocztowych w 2022 r. są wyższe od uzyskanych w 2021 r. w zakresie czterech celów: D+3 i D+5 – dla przesyłek listowych nierejestrowanych ekonomicznych a także D+1 – dla paczek pocztowych priorytetowych oraz D+3 – dla paczek pocztowych ekonomicznych. W przypadku przesyłek listowych nierejestrowanych priorytetowych wskaźniki są niższe.

Kontrola w zakresie zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych

Prezes UKE jest organem uprawnionym do kontroli w zakresie zapewnienia przez operatora wyznaczonego osobom niepełnosprawnym dostępu do powszechnych usług pocztowych, zgodnie z art. 62 ustawy Pp. W związku z powyższym, w okresie od sierpnia do października 2022 r. Prezes UKE przeprowadził kontrolę w 475 placówkach pocztowych (295 placówkach miejskich oraz 180 placówkach wiejskich), co stanowiło 6,2% wszystkich placówek Poczty Polskiej świadczących usługi pocztowe na terenie kraju³⁰. Spośród skontrolowanych placówek: 293 placówki pocztowe posiadały możliwość samodzielnego wjazdu do budynku, natomiast w przypadku braku możliwości samodzielnego wjazdu w 169 placówkach został zamontowany sprawnie działający dzwonek przywołujący personel placówki, jednakże w 13 przypadkach personel nie reagował na sygnał dzwonka, m.in. z powodu obsługi w tym czasie znajdujących się w placówce pocztowej klientów.

²⁷ „D” – dzień zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej; n - liczba dni, które upłynęły od dnia nadania do dnia doręczenia przesyłki pocztowej (do terminów nie wlicza się dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót).

²⁸ Udział liczby przesyłek pocztowych doręczonych w określonym terminie liczoną od dnia nadania do dnia doręczenia do ogólnej liczby nadanych przesyłek pocztowych.

²⁹ Wskaźnik czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym określony w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1026).

³⁰ Według danych umieszczonych w rocznym sprawozdaniu operatora wyznaczonego, na koniec roku 2021 na terenie kraju działało 7 626 placówek pocztowych, w tym 5 120 placówek było zlokalizowanych na obszarach miejskich oraz 2 506 na terenach wiejskich.

Wyniki kontroli wskazują, że w 449 placówkach Poczty Polskiej spośród 475 poddanych kontroli (95%), osobom niepełnosprawnym poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego zapewniono korzystanie z usług poprzez możliwość samodzielnego wjazdu do placówki lub możliwość skutecznego przywołania pracownika.

Wykres 18

Placówki z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych

Źródło: UKE

Spośród 152 skontrolowanych placówek pocztowych, które posiadały służbę doręczeń, ewidencja osób niepełnosprawnych była prowadzona w 150 placówkach (tj. 98,7%), natomiast przyjmowanie przesyłek od osoby niepełnosprawnej w miejscu zamieszkania gwarantowały wszystkie placówki posiadające służbę doręczeń (100%).

Przeprowadzona przez Prezesa UKE kontrola potwierdziła, że większość skontrolowanych placówek pocztowych spełnia określone w ustawie Pp wymogi. Ponadto uzyskane informacje wskazują, iż operator wyznaczony w ramach realizowanego procesu nowej wizualizacji placówek pocztowych, remontując, alokując lub rozwijając sieć placówek pocztowych, przystosowuje je do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kontrola w zakresie rozpatrywania reklamacji usług powszechnych

Przepisy ustawy Pp wraz z przepisami wykonawczymi określają możliwe tryby dochodzenia roszczeń przez użytkowników usług pocztowych, warunki i przesłanki odpowiedzialności operatora pocztowego, w tym okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność, a także zasady przyznawania odszkodowania oraz ustalania jego wysokości (art. 87-95 ustawy Pp). Podstawowym trybem dochodzenia roszczeń przez użytkowników usług pocztowych jest postępowanie reklamacyjne prowadzone przez operatorów pocztowych.

W okresie od sierpnia do października 2022 r. Prezes UKE przeprowadził kontrole w jednostkach organizacyjnych Poczty Polskiej zajmujących się rozpatrywaniem reklamacji. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 19 października 2022 r. W toku kontroli sprawdzeniu poddano łącznie 300 reklamacji w zakresie przesyłek rejestrowanych w obrocie krajowym, w tym: 228 reklamacji przesyłki listowej, 1 reklamację przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością, 70 reklamacji paczek pocztowych i 1 reklamację paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością. Celem kontroli było

ustalenie, czy Poczta Polska rozpatruje reklamacje powszechnej usługi pocztowej dotyczące przesyłki rejestrowanej, zgodnie z przepisami prawa, w tym uzyskanie danych dotyczących kompletności odpowiedzi na reklamacje i terminowości ich udzielania. W związku z ustaleniami kontroli wydane zostały zalecenia pokontrolne.

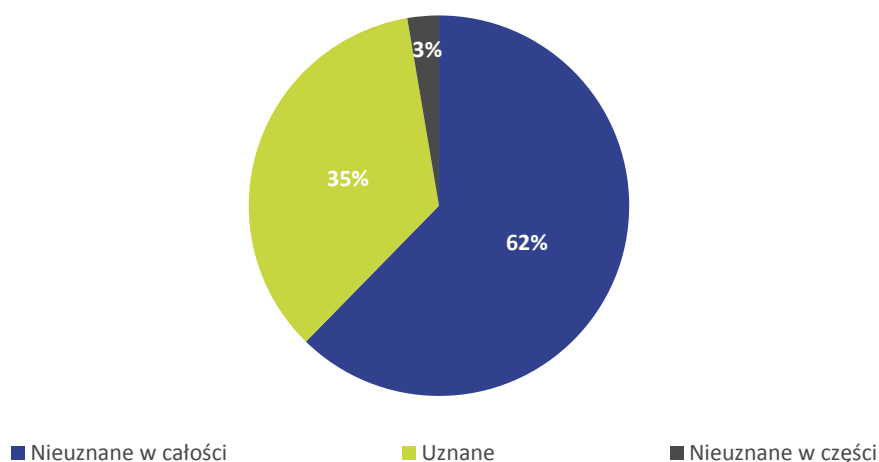
Wykres 19

Powody składania reklamacji poddanych kontroli

Źródło: UKE

Z ustaleń dokonanych przez Prezesa UKE podczas kontroli wynika, że 105 (35%) skontrolowanych reklamacji uznanych zostało za zasadne, natomiast 187 (62%) reklamacji zakwalifikowanych zostało jako nieuznane w całości.

Wykres 20

Sposób rozpatrzenia reklamacji

Źródło: UKE

Kontrole uprawnionych do wykonywania działalności pocztowej na podstawie wpisu do ROP

Pośród różnorodnych narzędzi regulacyjnych ustawodawca przyznał Prezesowi UKE prawo do prowadzenia kontroli działalności gospodarczej w zakresie przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej (art. 122 ust. 1 ustawy Pp). Obowiązujące przepisy przewidują karę pieniężną m.in. za naruszenie zasad prowadzenia działalności pocztowej, w tym m.in. zgodnie z art. 126 ust. 1 pkt 2 ustawy Pp, za niewypełnienie obowiązku sprawozdawczego, o którym jest mowa w art. 43 ust. 1 ustawy Pp.

W związku z powyższym w 2022 r. Prezes UKE objął kontrolą 8 operatorów pocztowych. Powodem kontroli było w szczególności nieprzedłożenie Prezesowi UKE sprawozdania z działalności pocztowej w latach 2020 lub 2021. Celem kontroli było m.in. ustalenie, czy operatorzy pocztowi prowadzą działalność pocztową i czy ją prowadzili w latach 2020 i 2021. Kontrole zostały przeprowadzone w zakresie przestrzegania przepisów i decyzji z zakresu działalności pocztowej oraz w zakresie świadczenia usług pocztowych i pod kątem zgodności z warunkami wymaganymi dla wykonywania działalności pocztowej. 7 kontroli było kontrolami planowymi.

Spośród 8 operatorów pocztowych skutecznie skontrolowano 3 podmioty. Wyniki kontroli ujawniły, że 1 ze skontrolowanych operatorów pocztowych zakończył wykonywanie działalności pocztowej w 2021 r. Na skutek podjętych czynności kontrolnych przedsiębiorca zgłosił zakończenie wykonywania działalności pocztowej, w związku z czym został wykreślony z ROP. Natomiast pozostałych dwóch skontrolowanych operatorów pocztowych wykonywało działalność pocztową, z czego jeden w zakresie przesyłek kurierskich, drugi w obszarze usług wchodzących w zakres usług powszechnych. W ramach kontroli stwierdzono braki w zapisach regulaminów świadczenia usług pocztowych. Jeden z operatorów pocztowych usunął uchybienia w toku kontroli, natomiast wobec drugiego z operatorów pocztowych wydano zalecenia pokontrolne, do których operator pocztowy zastosował się.

W przypadku 5 operatorów pocztowych, pomimo podejmowania wielokrotnych działań, nie było możliwe wszczęcie kontroli z uwagi na brak kontaktu z przedsiębiorcą. W omawianych przypadkach adres siedziby przedsiębiorcy wykorzystany został do rejestracji firmy, a pod nim przedsiębiorca nie przebywał i nie prowadził działalności gospodarczej albo wyprowadził się z adresu wskazanego w momencie rejestracji spółki, nie dokonując odpowiedniego zgłoszenia w tym zakresie.

Efektom działań kontrolnych UKE było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zabezpieczenie im dostępu do usług na równych i jednolitych zasadach, zapewnianie właściwej jakości usług oraz zapewnienie zgodności prowadzonej działalności pocztowej z obowiązującymi przepisami.

Postępowania administracyjne i kary pieniężne wymierzone na podstawie art. 126 ustawy Pp

W 2022 r. Prezes UKE prowadził postępowania administracyjne dotyczące:

- wymierzenia kar pieniężnych operatorom pocztowym, którzy nie przedłożyli sprawozdań z działalności pocztowej albo uczynili to z naruszeniem terminu (12 decyzji, w tym jedna decyzja o umorzeniu postępowania),

- nałożenia kary pieniężnej za naruszenie obowiązku świadczenia usług powszechnych z zachowaniem wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych w 2019 r.,
- ustalenia wysokości udziału w dopłacie dla operatora pocztowego zobowiązanego do tego udziału oraz określenia 30-dniowego terminu do jego wniesienia (15 października 2020 r. postępowanie zostało zawieszona),
- uzgodnienia i zatwierdzenia projektu opisu kalkulacji kosztu netto za rok 2021,
- określenia na trzyletnie okresy maksymalnych rocznych poziomów opłat za usługi powszechne w obrocie krajowym,
- weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnej dopłaty za rok 2020,
- weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty z tytułu świadczenia usług powszechnych oraz ustalenia kwoty należnego finansowania kosztu netto za rok 2021,
- zmiany decyzji Prezesa UKE z 30 listopada 2020 r., zatwierdzającej instrukcję rachunkowości regulacyjnej na rok 2021 i opis kalkulacji kosztów na rok 2021,
- zmiany decyzji Prezesa UKE z 28 lutego 2022 r., zatwierdzającej instrukcję rachunkowości regulacyjnej na rok 2022 i opis kalkulacji kosztów na rok 2022,
- zatwierdzenia instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2023 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2023,
- nałożenia na operatora wyznaczonego obowiązku przedłożenia do publikacji w BIP UKE zatwierdzonych: instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2022 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2022,
- odmowy udzielenia informacji publicznej na wniosek (2 decyzje).

3.7. Gospodarowanie zasobami numeracji

W 2022 r. Prezes UKE prowadził skuteczną gospodarkę zasobami numeracji – wydano 255 decyzji dotyczących gospodarowania zasobami numeracji, a średni czas wydania decyzji wyniósł 7 dni – tym samym został utrzymany na wysokim poziomie z lat poprzednich.

Przy współpracy z OPL, Netią i służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy ustalano numery kierowania alarmowego dla nowych lokalizacji służb obsługujących wywołania alarmowe oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Kontynuowano koordynowanie procesu zmiany operatora obsługującego dla wywołań na numer 999 wraz z aktualizacją numerów kierowania alarmowego (NKA) dla tego numeru, przy współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym oraz operatorami Netia i OPL. Proces ten zakończono na obszarze ostatnich trzech województw, tj. małopolskiego, lubelskiego i kujawsko-pomorskiego. Numery NKA na bieżąco publikowano na stronie internetowej UKE w formie Tablic NKA, zawierających aktualne lokalizacje służb obsługujących wywołania alarmowe na danym terenie oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Obecnie są dostępne aktualne Tablice NKA dla wszystkich numerów alarmowych, tj. numeru 112 oraz numerów 99X i 98X, stanowiąc jedyne wiarygodne źródło informacji o obszarach kierowania wywołań na numery alarmowe.

Ponadto UKE przygotował, we współpracy z MSWiA, i przekazał do BEREC dane dotyczące usług o podwyższonej opłacie, krajowego publicznego systemu ostrzegania oraz sposobów dostępu do służb ratunkowych, w celu zasilenia publikowanych przez BEREC baz danych realizujących wymogi nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE regulującego zasady roamingu wewnątrzunijnego. UKE uczestniczył również w europejskich konsultacjach dotyczących uruchomienia nowego europejskiego numeru zharmonizowanego z zakresu 116 na potrzeby telefonu zaufania dla ofiar przemocy wobec kobiet, którego udostępnienie do regulacji wewnątrz krajowej planowane jest na maj 2023 r.

W 2022 r. UKE zapewniał bieżącą aktualizację Tablic Zagospodarowania Numeracji w module systemu PLI CBD, prezentowanych również na stronie internetowej UKE, wykorzystywanych w procesach przenoszenia numerów.

Efekty gospodarki UKE w zakresie numeracji:

- sprawne wydawanie decyzji (średni czas wydania decyzji – 7 dni roboczych),
- wpływy do budżetu państwa na poziomie 86 mln PLN,
- zapewnienie aktualności publicznie dostępnych Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wyszukiwarki dostawcy usług dla numeru telefonu,
- zapewnienie pełnej i aktualnej informacji nt. numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie.

3.8. Legislacja i postępowania sądowe

Legislacja

Wzorem lat ubiegłych najważniejszym obszarem aktywności legislacyjnej Prezesa UKE pozostawała współpraca z Ministrem Cyfryzacji we wdrażaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, kompleksowo regulującej zasady świadczenia usług łączności elektronicznej w Unii Europejskiej.

W 2022 r. Prezes UKE kontynuował udział w pracach legislacyjnych nad projektami polskich aktów prawnych implementujących Europejski kodeks łączności elektronicznej: Prawem komunikacji elektronicznej (które ma zastąpić obowiązującą ustawę Pt) i ustawą Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej. W zakresie obu tych projektów przedstawiciele Prezesa UKE brali udział w pracach komisji prawniczej, która ustaliła ich brzmienie pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym, a następnie projekty te, po ich przyjęciu przez Radę Ministrów, zostały przekazane do prac parlamentarnych.

Kolejnym bardzo istotnym dla Prezesa UKE i rynku telekomunikacyjnego projektem był projekt ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej. Ekspertki UKE od początku uczestniczyły w opracowywaniu tego projektu m. in. proponując konkretne rozwiązania techniczne i prawne zmierzające do podniesienia poziomu ochrony użytkowników końcowych przed nadużyciami w komunikacji elektronicznej. W roku 2022 miały miejsce uzgodnienia międzyresortowe, konsultacje publiczne i opiniowanie przedmiotowego projektu ustawy, przyjęcie go przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji, Stały Komitet Rady Ministrów oraz rozpatrzenie przez komisję prawniczą.

W zakresie spraw dotyczących rynku pocztowego eksperci UKE kontynuowali aktywny udział w rozpoczętych w 2021 r. pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe, która została ostatecznie uchwalona przez Sejm w dniu 15 września 2022 r. i ogłoszona w Dz. U. pod poz. 2042. Zasadniczym celem tej ustawy jest dostosowanie obowiązujących regulacji do zmian zachodzących na rynku usług pocztowych, jak również zapewnienie skutecznego mechanizmu finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych.

Innymi procedowanymi w 2022 r. projektami ustaw, nakładającymi na Prezesa UKE nowe obowiązki, były:

- projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze, wdrażający dyrektywę UE nr 2019/882, w myśl którego Prezes UKE sprawować ma nadzór nad spełnianiem wymogów dostępności dla osób niepełnosprawnych przez: konsumenckie urządzenia końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminale samoobsługowe, a także usługi telekomunikacyjne i usługi dostępu do audiowizualnych usług medialnych,
- projekt ustawy o krajowym systemie nadzoru rynku w odniesieniu do produktów podlegających unijnemu prawodawstwu harmonizacyjnemu, w myśl którego Prezes UKE ma m. in. pełnić rolę organu nadzoru rynku w zakresie wymogów dotyczących ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych i dla produktów do przechowywania danych, jak również w zakresie wymogów dotyczących etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz ustawy- Prawo telekomunikacyjne, nakładający na Prezesa UKE obowiązek rozpatrywania wniosków dostawców usług telekomunikacyjnych o obniżenie opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji z tytułu zapewnienia użytkownikom możliwości skorzystania z usług, o których mowa w tym projekcie,
- projekt ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści nieodpowiednich w internecie, zgodnie z którym Prezes UKE obowiązany będzie do udzielania ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji wsparcia w zakresie prowadzonych przez niego czynności kontrolnych oraz przekazywania temu ministrowi informacji o dostawcach usługi dostępu do internetu niezbędnych do obliczania wysokości kary pieniężnej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ustanawiający System Informacyjny o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego będący publiczną bazą danych prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji – uchwalony przez Sejm 15 września 2022 r. i ogłoszony w Dz. U. pod poz. 2164.

Prezes UKE, w toku procesu legislacyjnego, zgłaszał do ww. projektów ustaw liczne uwagi oraz propozycje.

Oprócz prac nad ustawami, eksperci UKE uczestniczyli również w pracach nad licznymi aktami prawnymi rangi podustawowej. Do najważniejszych z nich należą:

- opracowany w UKE i przekazany do KPRM w celu podjęcia dalszych prac legislacyjnych projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług

telekomunikacyjnych, który został podpisany 19 grudnia 2022 r., a następnie ogłoszony w Dz. U. pod poz. 2796,

- opracowany przez UKE i przekazany do KPRM w celu podjęcia dalszych prac legislacyjnych projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie informacji o infrastrukturze technicznej i kanałach technologicznych oraz o stawkach opłaty za zajęcie pasa drogowego,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie warunków technicznych zasilania energią elektryczną obiektów budowlanych telekomunikacji,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie udzielania wsparcia finansowego na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie udzielania wsparcia finansowego na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – które zostało podpisane 5 maja 2022 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 1071,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością – które zostało podpisane 18 listopada 2022 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 2513,
- projekt rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie działania wojskowego systemu telekomunikacyjnego – które zostało podpisane 20 kwietnia 2022 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 870,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników cyfrowych – które zostało podpisane 18 sierpnia 2022 r. i ogłoszone w Dz. U. pod poz. 1793,
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego,
- projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości,
- projekt rozporządzenia Ministra Aktywów Państwowych w sprawie kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych oraz trybu wypłaty finansowania kosztu netto.

Kreowanie polityki związanej z osobami o szczególnych potrzebach

W 2022 r. Prezes UKE uczestniczył w pracach legislacyjnych w zakresie konsultacji:

- projektu ustawy o dostępności niektórych produktów i usług,
- projektu dyrektywy PE zmieniającej dyrektywę 2014/53/UE (uniwersalna ładowarka),
- projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usług i udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej,
- projektu aktu prawnego Akt dotyczący cyberodporności (*Digital Resilience Act, DRA*),
- projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie portalu danych,
- projektu rozporządzenia Akt o usługach cyfrowych (*Digital Services Act, DSA*).

W ramach prac pracowników UKE w grupach roboczych należy podkreślić:

- udział w pracach Rady Dostępności przy Ministrze Funduszy i Polityki Regionalnej, m.in. w konsultacjach:
 - projektu „Modelu Dostępnego Sądu”,
 - rozporządzenia KRRiT ws. udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w programach telewizyjnych,
 - materiału „Rekomendacje dla zapewnienia jakości szkoleń w temacie dostępności”,
 - rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych,
- udział w pracach grupy roboczej Business Accessibility Forum.

Postępowania sądowe

Postępowania sądowe z udziałem UKE dotyczą spraw z odwołań i skarg na rozstrzygnięcia Prezesa UKE. W 2022 r. do UKE wpłynęły ogółem 133 sprawy sądowe, w tym:

- odwołania wniesione do SOKiK – 31,
- skargi wniesione do WSA – 91,
- pozostałe sprawy (zawezwania do próby ugodowej, zgłoszenia wierzytelności, wnioski o ogłoszenie upadłości, ustanowienie kuratora) – 11.

Spośród 193 prawomocnie rozstrzygniętych w 2022 r. spraw z odwołań i skarg na decyzje oraz postanowienia UKE 165 zakończonych zostało pomyślnym dla UKE wynikiem, co oznacza ponad 85% wygranych spraw. W 9 przypadkach sąd zmienił decyzję Prezesa UKE, zaś w 19 uchylił ją lub stwierdził beczynność albo przewlekłe prowadzenie postępowania.

Tabela 9

Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w roku 2022

Rodzaj sprawy	Utrzymanie w mocy rozstrzygnięcia UKE	Uchylenie rozstrzygnięcia UKE	Zmiana rozstrzygnięcia UKE
Ustalenie znaczącej pozycji rynkowej, nałożenie obowiązków regulacyjnych, dostęp telekomunikacyjny	47		
Nałożenie kary pieniężnej	86	5	8
Usługa powszechna	5		
Rezerwacja częstotliwości, pozwolenia radiowe	2		
Dostęp do nieruchomości i infrastruktury	10	5	1
Dostęp telekomunikacyjny	2		
Inne – w kompetencji UKE ³¹	13	9	

Źródło: UKE

Spśród postępowań sądowych prowadzonych przez UKE w 2022 r. należy zwrócić uwagę na następujące istotne dla rynku telekomunikacyjnego sprawy:

- 17 listopada 2022 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Trybunał) w sprawie C-243/21 odpowiedział na pytanie prejudycjalne skierowane przez Sąd Okręgowy Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sąd krajowy) zadane w związku z postępowaniem sądowym z odwołania Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz Toya sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi od decyzji Prezesa UKE z 11 września 2018 r. określającej warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej operatora w zakresie kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej budynków.

Sąd krajowy zwrócił się do Trybunału z następującym pytaniem:

- Czy art. 8 ust. 3 dyrektywy 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń w zw. z art. 3 ust. 5 oraz art. 1 ust. 3 i ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej należy interpretować w ten sposób, że stoją one

³¹ M.in. ograniczanie prawa wglądu do akt administracyjnych, wyjaśnienie treści decyzji, odmowa udostępnienia akt, informacja publiczna, przewlekłość i beczynność organu.

na przeszkodzie temu, aby krajowy organ regulacyjny mógł nałożyć na operatora dysponującego infrastrukturą techniczną, będącego jednocześnie dostawcą publicznie dostępnych usług lub sieci łączności elektronicznej, który nie został wyznaczony jako operator o znaczącej pozycji rynkowej, obowiązek stosowania ustalonych przez ten organ ex ante warunków regulujących zasady dostępu do infrastruktury technicznej tego operatora, w tym w zakresie zasad i procedur zawierania umów oraz stosowanych opłat za dostęp, niezależnie od istnienia sporu o dostęp do infrastruktury technicznej tego operatora oraz istnienia skutecznej konkurencji na rynku?

Ewentualnie (wariant II)

- b) Czy art. 67 ust. 1 i 3 w zw. z art. 68 ust.2 i 3 dyrektywy 2018/1972 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej w zw. z art. 3 ust. 5 oraz art. 1 ust. 3 i ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby krajowy organ regulacyjny mógł nałożyć na operatora dysponującego infrastrukturą techniczną, będącego jednocześnie dostawcą publicznie dostępnych usług lub sieci łączności elektronicznej, który nie został wyznaczony jako operator o znaczącej pozycji rynkowej, obowiązek stosowania ustalonych przez ten organ ex ante warunków regulujących zasady dostępu do infrastruktury technicznej tego operatora, w tym w zakresie zasad i procedur zawierania umów oraz stosowanych opłat za dostęp, niezależnie od istnienia sporu o dostęp do infrastruktury technicznej tego operatora oraz istnienia skutecznej konkurencji na rynku?

Trybunał odpowiadając na pytanie sądu krajowego uznał, że:

Artykuł 1 ust. 3 i 4 oraz art. 3 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, w związku z art. 1 ust. 1, art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 3 dyrektywy 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r., a także z art. 8 i 12 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, zmienionej dyrektywą 2009/140, należy interpretować w ten sposób, że:

nie stoją one na przeszkodzie temu, aby krajowy organ regulacyjny właściwy w dziedzinie komunikacji elektronicznej zobowiązał operatora sieci, który nie został wskazany jako posiadający znaczącą pozycję rynkową, do stosowania warunków, takich jak ustalone ex ante przez ten organ, które regulują zasady dostępu przedsiębiorstw działających w tej dziedzinie do infrastruktury technicznej tego operatora, w tym w zakresie zasad i procedur zawierania umów oraz stosowanych opłat za ten dostęp, niezależnie od istnienia sporu o ów dostęp i skutecznej konkurencji.

Należy zaznaczyć, że odpowiadając na pytanie prejudycjalne Trybunał w całości podzielił stanowisko prezentowane przez Prezesa UKE co skutkowało oddaleniem przez sąd krajowy odwołań od decyzji Prezesa UKE.

- Wyrokiem z 16 marca 2022 r., sygn. akt VII AGa 277/21, Sąd Apelacyjny oddalił apelację OPL od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt XVII AmT 81/19, oddalającego odwołanie OPL od decyzji Prezesa UKE z 8 listopada 2018 r. nakładającej na OPL kary pieniężne:
 - a) w wysokości: 4 200 000 PLN, płatną do budżetu państwa, za naruszenie art. 172 ust. 1 ustawy Pt w związku z art. 174 ustawy Pt poprzez niewypełnienie obowiązku uzyskania zgody na używanie automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego w stosunku do 1 763 334 numerów MSISDN należących do abonentów lub użytkowników końcowych i użycie w stosunku do tych abonentów lub użytkowników końcowych automatycznych systemów wywołujących polegające na wysłaniu wiadomości SMS celem przedstawienia oferty marketingowej o treści: „Nowy pakiet internetowy 500MB za 5zł na 30 dni jest już dostępny. Aby go włączyć, wyślij SMS o treści NET5 pod numer 260 (20gr) i surfuj więcej niż dotychczas!”, co miało miejsce w okresie od 1 października 2015 r. do 29 lutego 2016 r.,
 - b) w wysokości: 4 900 000 PLN, płatną do budżetu państwa, za naruszenie art. 172 ust. 1 ustawy Pt w związku z art. 174 ustawy Pt poprzez niewypełnienie obowiązku uzyskania zgody na używanie automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego w stosunku do 2 056 851 numerów MSISDN należących do abonentów lub użytkowników końcowych i użycie w stosunku do tych abonentów lub użytkowników końcowych automatycznych systemów wywołujących polegające na wysłaniu wiadomości SMS celem przedstawienia oferty marketingowej o treści: „Rewelacyjna wiadomość BEZPŁATNIE zobaczysz gdzie jest TERAZ Bliski. Wyślij sms (0zł) o treści CP na 60504. 14 dni za darmo/ Potem 6,15z VAT tyg/Orange.pl”, co miało miejsce w okresie od 1 października 2015 r. do 29 lutego 2016 r.

3.9. Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Budowa i wdrażanie systemu cyberbezpieczeństwa RP

W ramach zintegrowanego systemu monitorowania i obrazowania zagrożeń w cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej oraz ostrzegania przed nimi (System S46), w UKE dokonano kolejnego procesu ankietowania usług zgłoszonych i wspierających, a we współpracy z CSIRT.GOV dokonano ich akceptacji i uspoźnienia. Natomiast w ramach monitorowania działania tego systemu, UKE kontynuował współpracę z NASK w wymianie informacji.

UKE realizował współpracę, w tym wymianę informacji o incydentach w obszarze cyberbezpieczeństwa z CSIRT GOV, CSIRT MON, NASK, CSIRT KNF, CSIRT PSE (łącznie 105 spotkań). Rozpoczął również prace inicjujące proces rozwijania w UKE systemu teleinformatycznego MILNET-Z dla potrzeb bezpiecznej wymiany informacji z SZ RP m.in. o bezpieczeństwie cyberprzestrzeni. UKE przystąpił do systemu wymiany informacji z organami cyberbezpieczeństwa za pomocą bezpiecznego komunikatora KPRM.

Realizacja zadań określonych w ramach stopni alarmowych lub stopni alarmowych dla zagrożeń w cyberprzestrzeni RP

18 stycznia 2022 r. na terenie całego kraju wprowadzono pierwszy stopień alarmowy CRP (ALFA-CRP). 21 lutego 2022 r. na terenie całego kraju wprowadzono wyższy – trzeci stopień alarmowy CRP (CHARLIE-CRP). Obowiązywanie tego stopnia było wielokrotnie przedłużane.

16 marca 2022 r. na terenie województwa lubelskiego i województwa podkarpackiego wprowadzono drugi stopień alarmowy BRAVO, następnie – w dniu 16 kwietnia 2022 r. – rozszerzono obszar jego obowiązywania na teren całego kraju. Obowiązywanie tego stopnia było wielokrotnie przedłużane.

Po wprowadzeniu stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP Prezes UKE wykonywał zadania wynikające z Planu Zarządzania Kryzysowego w oparciu o siły i środki komórek organizacyjnych i zamiejscowych jednostek organizacyjnych UKE oraz Punkt Kontaktowy rozwinięty na bazie Departamentu Bezpieczeństwa UKE.

Wprowadzenie ww. stopni alarmowych spowodowało realizację przez UKE m.in. następujących przedsięwzięć:

- prowadzenie wzmożonego monitoringu stanu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych,
- kontrola dostępności e-usług,
- kontrola kanałów łączności,
- zapewnienie dostępności w trybie alarmowym personelu odpowiedzialnego za systemy teleinformatyczne,
- zapewnienie gotowości do bezzwłocznego reagowania na zakłócenia systemów teleinformatycznych,
- dokonywanie przeglądu zasobów pod kątem możliwości wykorzystania w przypadku cyberataku,

a w obszarze bezpieczeństwa fizycznego:

- wzmocnienie ochrony obiektów UKE,
- ostrzeżenie pracowników o możliwych zagrożeniach,
- sprawdzenie stanu urządzeń przeznaczonych do zasilania awaryjnego,
- zapewnienie dostępności w trybie alarmowym pracowników wyznaczonych do wdrażania procedur działania na wypadek sytuacji kryzysowych.

Wsparcie działań uprawnionych podmiotów państwowych realizujących zadania w zakresie obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Prezes UKE współpracował z podmiotami realizującymi zadania w zakresie obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W ramach kontroli UKE podejmował działania mające na celu zapewnienie realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych ich obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Kontroli poddano wykonywanie obowiązków dotyczących zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 179 ust. 3 ustawy Pt oraz zatrzymywania i przechowywania danych, o których mowa w art. 180c ustawy Pt, generowanych w sieciach telekomunikacyjnych wybranych przedsiębiorców, dla których prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej oceniono jako wysokie. Podstawę oceny stanowiły wyniki dotychczasowej działalności kontrolnej Prezesa UKE, analiza RPT, jak i skargi uprawnionych podmiotów. Kontrole przeprowadzono zarówno w odniesieniu do pojedynczych przedsiębiorców, jak i przedsiębiorców działających w grupie. W przypadku skarg i wniosków uprawnionych podmiotów, prokuratorów i sądów UKE prowadził postępowania wyjaśniające i współpracował m.in. w kwestii spełniania wymogów w zakresie pełnego udostępniania danych uprawnionym podmiotom i wykonywania umów powierzeń (np. w przypadku otrzymania informacji o zmianie podmiotu lub wypowiedzenia umów) oraz problemów w ramach dokonywania ustaleń.

UKE prowadził powyższe działania wobec 53 podmiotów, w tym:

- Nadzorował przeprowadzenie 15 kontroli (tylko jedna kontrola potwierdziła pełną i właściwą realizację ustawowych obowiązków; w przypadku siedmiu – stwierdzone uchybienia zostały uzupełnione w trakcie ich trwania; w pozostałych 7 przypadkach wydano zalecenia pokontrolne w sprawie określenia zakresu naruszeń prawa i wskazano terminy ich usunięcia).
Najczęściej naruszenia dotyczyły niewłaściwego wykonania obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 3 ustawy Pt polegającego na braku świadectwa przemysłowego oraz obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 8 ustawy Pt polegającego na braku wskazania jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z zapewnieniem warunków dostępu i utrwalania. Zgodnie z przyjętymi zasadami działalność kontrolna Prezesa UKE dotyczyła jedynie tych przypadków, dla których prawdopodobieństwo nieprzestrzegania prawa w działalności telekomunikacyjnej zostało ocenione jako duże lub wysokie.
- Wszczął 6 interwencji wyjaśniających na wniosek uprawnionych podmiotów oraz 32 z urzędu.
Interwencje zarówno na wniosek uprawnionych podmiotów, jak i z urzędu w zasadniczej części dotyczyły braku wykonania obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 8 ustawy Pt (brak wskazania przez przedsiębiorcę reprezentanta).

Na skutek stwierdzenia uchybień w wykonywaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego w UKE wszczęto jedno postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia kary pieniężnej (sprawa w toku).

Doskonalenie procedur współpracy z organami państwa realizującymi zadania w zakresie obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

W ramach współpracy pracowników UKE z kluczowymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi i funkcjonariuszami uprawnionych podmiotów realizujących ustawowe zadania w obszarze utrzymania bezpieczeństwa państwa, UKE utrzymywał kontakt z pionierami bezpieczeństwa kluczowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz z uprawnionymi podmiotami w celu

uzgadniania wymogów technicznych i formalnych procesu, wyjaśniania wątpliwości oraz przekazywania wyjaśnień i opinii.

Przygotowywanie działań i procedur przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych w sytuacjach szczególnych zagrożeń

W 2022 r. UKE kontynuował proces uzgadniania planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych zawierających procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Plany te służą zapewnieniu ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych i pocztowych, przede wszystkim organom koordynującym działania ratownicze i służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. UKE sprawdzał posiadanie aktualnych planów również w ramach prowadzonych kontroli planowych.

Celem wsparcia przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych w realizacji rozporządzeń Rady Ministrów ws. planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia opracowano i zamieszczono na stronie BIP UKE materiały referencyjne dla przedsiębiorców i operatorów sporządzających plany (wytyczne oraz procedury sporządzania planu).

W zakresie planów działania przedsiębiorców telekomunikacyjnych współpracowano z 73 podmiotami. Na dzień 1 stycznia 2022 r., po zastosowaniu kryteriów zawartych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń obowiązanych do sporządzenia planu było 68 przedsiębiorców. W ciągu roku uzgodniono 41 planów sporządzonych przez 41 przedsiębiorców. Prezes UKE wydał wytyczne kolejnym 8 podmiotom, którym termin sporządzenia planu przypada w 2023 r. i którzy przystąpili już do ich sporządzenia w zakresie opracowania procedur współpracy w sytuacjach szczególnych zagrożeń z Prezesem UKE oraz wprowadzenia ograniczeń w działalności telekomunikacyjnej przewidzianych w ustawie Pt. Pozostali przedsiębiorcy otrzymali wyjaśnienia w tym zakresie.

Jednocześnie, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny UKE uczestniczył, we współpracy z KPRM, w przygotowaniu nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie planu działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (rozporządzenie weszło w życie w dniu 29 marca 2023 r.).

Rok 2022 był w praktyce pierwszym rokiem obowiązywania nowego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie planów działania operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia (zgodnie z przepisami przejściowymi nowego rozporządzenia, które zastąpiło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie planów działań operatora pocztowego w sytuacji szczególnego zagrożenia, tracące moc z dniem 2 stycznia 2021 r., w 2021 r. nie było podmiotów zobowiązanych do opracowania i uzgodnienia planów). Dzięki ograniczeniu obowiązku sporządzania planu, na dzień 1 stycznia 2022 r., po zastosowaniu kryteriów zawartych w § 2 nowego rozporządzenia, obowiązanych do sporządzenia planu było 30 operatorów pocztowych.

W 2022 r. UKE współpracował z 27 operatorami pocztowymi w zakresie planów działania. Ostatecznie 5 operatorów pocztowych sporządziło 5 planów. Natomiast 5 operatorów otrzymało

wytyczne do opracowania procedur współpracy z Prezesem UKE i obecnie są w trakcie procesu sporządzania planów działania. Pozostali otrzymali wyjaśnienia w tym zakresie.

3.10. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja

Współpraca z Europejskim Organem Regulatorów ds. Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Niezależną Grupą Regulatorów (IRG)

W 2022 r. UKE uczestniczył w pracach merytorycznych BEREC na wszystkich szczeblach organizacyjnych, od Rady Organów Regulacyjnych, Zarządu Urzędu BEREC i Grupy Kontaktowej, po prace eksperckie w grupach roboczych. Łącznie w BEREC prowadzono prace nad 50 projektami w 12 grupach roboczych (w tym w grupie ds. analiz rynkowych i ekonomicznych, ewolucji sieci stacjonarnych, ewolucji sieci ruchomych, roamingu, statystyk i wskaźników, użytkowników końcowych, otwartego internetu, ram regulacyjnych, środków zaradczych, planowania i przyszłych trendów, cyberbezpieczeństwa sieci 5G, zrównoważonego rozwoju).

W pracach merytoryczno-redakcyjnych nad dokumentami udział wzięło 48 ekspertów UKE, a dokumenty były wypracowane podczas łącznie 130 spotkań w formie fizycznej lub on-line. Pracownicy UKE, w ramach udziału w pracach BEREC, przekazywali dane dot. sytuacji rynkowej w Polsce, współtworzyli projekty przyjmowanych dokumentów, a dzięki pracy w zespołach redakcyjnych mieli bezpośredni wpływ na ich kształt. W 2022 r. UKE miał też jednego przedstawiciela na poziomie współprzewodniczącego grupy roboczej ds. środków zaradczych.

Prezes UKE albo/i jego Zastępcy uczestniczyli w pracach BEREC na poziomie szefów organów regulacyjnych, podczas których zapadały decyzje co do przyjmowanych przez BEREC wytycznych regulacyjnych, raportów i analiz dotyczących aktualnych ważnych zagadnień regulacyjnych. Prace BEREC skupiały się na trzech ważnych priorytetach: promowaniu pełnej łączności, rozwoju zrównoważonych rynków cyfrowych oraz wzmocnieniu praw konsumentów.

Podczas prac BEREC w 2022 roku wypracowano opinie BEREC dla KE, m.in. dotyczące art. 123 EKŁE (stosowania praw użytkowników końcowych), wniosku legislacyjnego KE w zakresie dyrektywy kosztowej, bazy danych łączności alarmowej i dostępu do służb ratunkowych 112, wprowadzenia zharmonizowanego numeru rozpoczynającego się na 116, przeglądu zaleceń w zakresie dostępu do sieci telekomunikacyjnej. BEREC przyjął też wiele ważnych dokumentów dotyczące połączeń. Były to m. in. raporty na temat stawek za zakańczanie połączeń w Europie, na temat transparentności i porównywalności stawek, wytyczne BEREC w sprawie roamingu hurtowego i detalicznego.

W obszarze sieci stacjonarnej i ruchomej ważne były prace nad spójnym podejściem do migracji i wyłączenia miedzi, nad aktualizacją wytycznych BEREC w sprawie sieci o bardzo wysokiej przepustowości (VHCN) oraz pomocy państwa dla sieci szerokopasmowych, nad łącznością satelitarną wykorzystywaną w świadczeniu usługi powszechnej i nad warunkami konkurencji między wieloma operatorami sieci NGA w tym samym regionie geograficznym.

BEREC kontynuował także prace nad wdrażaniem rozporządzenia o otwartym internecie i wprowadzeniu zmian do wcześniej przyjętych wytycznych biorąc pod uwagę zaistniałe zmiany prawne. Kontynuował także ważne raporty na temat podejścia regulacyjnego do usług biznesowych, tzw. ekosystemu internetowego 5G, analizy rynkowej i ekonomicznej platform cyfrowych i regulacji cyfrowych straźników dostępu. Prowadzono także pracę nad aktualizacją

metodologii oceny regulacyjnej neutralności sieci oraz przygotowaniem raportu na temat krajowej zdolności i bezpieczeństwa działania sieci łączności elektronicznej.

W kwestiach konsumenckich BEREC przy udziale przedstawicieli UKE przygotował raporty na temat najlepszych praktyk zapewniających równoważność dostępu oraz wyboru dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych, na temat narzędzi porównawczych i akredytacji dotyczących jakości usług dostępu do internetu. W BEREC omawiana była także kwestia tzw. *fair share*, czyli udziału platform internetowych (OTT) w kosztach infrastruktury, według tzw. modelu *Sending-Party-Infrastructure*, wpływ rozwiązań sztucznej inteligencji (AI) na regulacje w sektorze telekomunikacyjnym, obszar zarządzania danymi i ochrony prywatności, zrównoważony rozwój w sektorze ICT i kwestie związane z tzw. zieloną transformacją technologiczną.

Przedstawiciele UKE wspomagali prace BEREC podczas opiniowania projektów rozstrzygnięć innych krajowych organów regulacyjnych (NRA – *National Regulatory Authority*) w II fazie procesu harmonizacji (art. 32 i 33 EKŁE). Istotnym zadaniem BEREC, w którym uczestniczyli przedstawiciele UKE było także przygotowanie Planu Prac BEREC na rok 2023 oraz kontynuowanie współpracy BEREC w 2022 r. z innymi NRA i stowarzyszeniami NRA z innych regionów. Zorganizowano m.in. w formie hybrydowej szczyt BEREC z przedstawicielami regulatorów z Ameryki Łacińskiej (REGULATEL). BEREC podpisał także *Memorandum of Understanding* ze swoim odpowiednikiem z USA – Federalną Komisją ds. Komunikacji USA (*Federal Communications Commission, FCC*). Podtrzymano także zainteresowanie przedłużeniem analogicznego MoU z regulatorem z Kanady (*Canadian Radio-television and Telecommunications Commission, CRTC*) i z Indii (*Telecom Regulatory Authority of India, TRAI*).

UKE uczestniczył w wymianie informacji w ramach *Independent Regulatory Group (IRG)*, wysyłając zapytania ekspertów UKE do innych organów regulacyjnych oraz udzielając odpowiedzi na zapytania i kwestionariusze innych regulatorów. W 2022 r. UKE odpowiedział łącznie na 63 kwestionariusze i wysłał 8 zapytań.

Współpraca z Komisją Europejską oraz innymi instytucjami UE i organami UE

Współpraca z Komisją Europejską (KE) i Komitetem ds. Łączności (COCOM)

W 2022 r. UKE utrzymywał bieżące kontakty z KE w zakresie nowych propozycji legislacyjnych dyskutowanych na poziomie UE i przedstawianych regulatorom w celu uzyskania ich opinii. Współpracował także z KE przy przygotowaniu rozdziału dotyczącego Polski w ramach raportu *Digital Economy and Society Index Report 2022 (DESI)*, przekazując wkład do kwestionariusza KE zbierającego informacje do raportu DESI. UKE współpracował także z Komitetem ds. Łączności KE. W 2022 r. odbyły się dwa posiedzenia Komitetu ds. Łączności. Przedmiotem prac Komitetu w 2022 r. były dyskusje na temat rozporządzeń w sprawie wdrażania i monitorowania rozwoju bezprzewodowych punktów dostępowych o bliskim zasięgu, listy zablokowanych domen internetowych oraz wprowadzenia zharmonizowanego numeru w Europie 116 106.

Współpraca z Radą Unii Europejskiej (RUE)

Pracownicy UKE monitorowali prace grupy roboczej ds. Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego oraz grupy roboczej ds. Cyberbezpieczeństwa. Ponadto, współpracowali z KPRM w celu przygotowania stanowiska na prace tych grup w zakresie projektu rozporządzenia

w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej (e-privacy), aktu o usługach cyfrowych (*Digital Services Act, DSA*), aktu o rynkach cyfrowych (*Digital Markets Act, DMA*), aktu o danych (*Data Act, DA*), aktu o zarządzaniu danymi (*Data Governance Act, DGA*). W ramach swojej właściwości UKE formułował uwagi oraz odnosił się do wypracowanego przez inne właściwe organy stanowiska na posiedzenia Rady, a także śledził i analizował zapisy kolejnych tekstów kompromisowych ww. aktów prawnych. Pracownicy UKE monitorowali również, w zakresie właściwości Prezesa UKE, prace w grupie roboczej ds. Harmonizacji Technicznej, w szczególności dot. propozycji nowego tekstu dyrektywy RED w części poświęconej projektowi jednolitej tadowarki.

Opiniowanie spraw TSUE

W ramach procedur wewnętrznych dotyczących spraw prowadzonych przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) lub przed Sądem Unii Europejskiej (SUE) Prezes UKE uczestniczył w konsultacjach w sprawach dotyczących rynku pocztowego (pokrywanie kosztów operacyjnych ponoszonych przez organ regulacyjny sektora pocztowego) oraz rynku telekomunikacyjnego (ochrona danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej i procedury w zakresie przyznawania praw użytkowania częstotliwości).

Współpraca z Komitetem ds. Widma Radiowego (RSC)

W 2022 r. pracownicy UKE wzięli udział (w formie zdalnej) w czterech posiedzeniach Komitetu ds. Widma Radiowego (RSC) dotyczących:

- zakończenia procesu opracowania i uzgodnienia projektu Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2022/2324 z 23 listopada 2022 r. zmieniającej decyzję 2008/294/WE w celu uwzględnienia dodatkowych technologii dostępu i środków na potrzeby wykonywania usług łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usługi MCA) w Unii,
- zakończenia procesu opracowania i uzgodnienia projektu Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2022/179 z 8 lutego 2022 r. w sprawie zharmonizowanego wykorzystania widma radiowego w paśmie częstotliwości 5 GHz na potrzeby wdrożenia systemów dostępu bezprzewodowego, w tym lokalnych sieci radiowych, i uchylającej decyzję 2005/513/WE,
- zakończenia procesu opracowywania i uzgadniania Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2022/2307 z 23 listopada 2022 r. zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2022/179 w odniesieniu do wyznaczania i udostępniania zakresów częstotliwości 5150–5250 MHz, 5250–5350 MHz i 5470–5725 MHz,
- zakończenia procesu opracowywania i uzgadniania Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2022/180 z 8 lutego 2022 r. zmieniającej decyzję 2006/771/WE w odniesieniu do aktualizacji zharmonizowanych warunków technicznych w zakresie wykorzystywania widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu,
- zakończenia procesu opracowywania i uzgadniania Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2022/172 z 7 lutego 2022 r. zmieniającej decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1538 w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w zakresach częstotliwości 874–876 MHz i 915–921 MHz,
- zakończenia procesu opracowywania i uzgadniania Decyzji Wykonawczej Komisji (UE)

2022/173 z 7 lutego 2022 r. w sprawie harmonizacji pasm częstotliwości 900 MHz i 1800 MHz na potrzeby systemów naziemnych zapewniających usługi łączności elektronicznej w Unii oraz w sprawie uchylecia decyzji 2009/766/WE,

- dalszej realizacji prac w zakresie opracowania warunków technicznych współużytkowania zakresu częstotliwości 3800-4200 MHz dla naziemnych bezprzewodowych systemów szerokopasmowych sieci lokalnych,
- opracowania projektu decyzji KE w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 40,5–43,5 GHz na potrzeby systemów naziemnych zapewniających usługi bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej w krajach Unii.

Współpraca z Grupą ds. Polityki Widma radiowego (RSPG)

W 2022 r. pracownicy UKE uczestniczyli w trzech posiedzeniach Grupy ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG), które odbyły się w formie hybrydowej, dotyczących:

- kontynuacji działań i inicjatyw ułatwiających wdrażanie systemów 5G w Europie, w tym wymiany poglądów i doświadczeń związanych z ich wdrażaniem, szczególnie w pasmach priorytetowych, tj. 700 MHz, 3,6 GHz oraz 26 GHz,
- trudności związanych ze zwolnieniem pasma 700 MHz, w szczególności przez kraje spoza UE i uzyskania zapewnienia KE o wsparciu krajów UE w tym zakresie,
- postępu prac realizowanych w ramach grupy roboczej koordynującej organizację warsztatów m.in. dotyczących aukcji na pasma: 700 MHz, 3,6 GHz oraz 26 GHz, w tym oceny sprawozdania z konsultacji publicznych,
- postępu prac w zakresie możliwości współistnienia wspólnokanałowych technologii Inteligentnych Systemów Transportu (ITS), (standardy ITS-G5 i LTE-V2X) w zakresie częstotliwości 5855-5925 MHz,
- kontynuacji prac grupy roboczej ds. przygotowania do WRC-23, w tym w zakresie opracowania i uzgodnienia opinii pod tytułem *Radio Spectrum Policy Group Opinion on the ITU-R World Radiocommunication Conference 2023*,
- kontynuacji prac dotyczących przyszłości pasma UHF oraz ewolucji systemów służb ruchomych, w tym rozwoju systemów 6G.

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Współpraca z Międzynarodowym Związkiem Telekomunikacyjnym (ITU)

W 2022 r. UKE brał udział w najważniejszych wydarzeniach, organizowanych przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU), w tym w Radzie ITU, Forum Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego współorganizowanym z innymi agendami ONZ (WSIS Forum 2022) i Konferencji Pełnomocników PP-22, jak również w formie zdalnej w Światowym Zgromadzeniu Normalizacji Telekomunikacji (WTSA) oraz Światowej Konferencji Rozwoju Telekomunikacji (WTDC).

Zgromadzenie WTSA odbyło się w dniach 1-9 marca 2022 r. Podczas obrad ustalono procedury współpracy sektora ITU-T, zakres działania grup studyjnych ds. normalizacji ITU, zasady

współpracy z innymi sektorami ITU (ITU-R i ITU-D) oraz proces przygotowań do regionalnych zgrupowań normalizacyjnych. Zmieniono lub uchwalono nowe rezolucje dotyczące m. in. zasady przyznawania i zarządzania zasobami numeracyjnymi, równego i niedyskryminacyjnego dostępu do usług internetu, cyberbezpieczeństwa, przeciwdziałania zjawisku spamu oraz błędnego wykorzystania zasobów numeracji, przydzielania adresów IP i rozwoju protokołu IPv6, dostępności do usług telekomunikacyjnych/ICT osób z niepełnosprawnościami, rozwoju normalizacji w zakresie sieci nowych generacji, IoT, miast cyfrowych, usług opartych na e-aplikacjach.

Rada ITU odbyła się w dniach 21-31 marca 2022 r. Podczas posiedzenia Rady ITU najistotniejsze dyskusje z perspektywy Polski dotyczyły harmonogramu pracy Rady i jej grup roboczych, planu operacyjnego ITU na rok 2023, przygotowań do Konferencji WTDC, Konferencji PP-22, WSIS Forum, prac nad nową siedzibą ITU, raportów z prac Forum WTPF-21, ITU Digital World 2021, organizacji Światowego Dnia Telekomunikacji i Społeczeństwa Informacyjnego, raportów z realizacji planu strategicznego ITU z lat 2018-2022 oraz z działalności finansowej ITU.

WSIS Forum 2022 odbyło się w dniach od 29 maja do 1 czerwca 2022 r. i poświęcone było wymianie doświadczeń oraz dobrych praktyk przy wdrażaniu różnych inicjatyw na rzecz rozwoju globalnego społeczeństwa informacyjnego. Podczas WSIS Forum 2022 odbyło się wiele sesji wysokiego szczebla dotyczących m.in. niwelowania różnic cyfrowych, rozwoju aplikacji i usług, budowania zdolności i bezpieczeństwa sieci, budowania kompetencji cyfrowych, finansowania rozwoju ICT. Prezes UKE wziął udział w pierwszym panelu wysokiego szczebla nt. niwelowania różnic cyfrowych. Uczestnicy panelu przedstawili różne inicjatywy wspierające równy dostęp dla wszystkich do nowoczesnych usług cyfrowych. Prezes UKE przedstawił kampanie edukacyjne skierowane do pewnych grup społecznych zrealizowane przez UKE w celu promowania korzystania z usług cyfrowych oraz uświadamiania konsumentom zagrożeń związanych z bezpieczeństwem w sieci. Podczas WSIS Forum 2022 Sekretarz Generalny ITU wręczył certyfikat uznania za 100-letnią współpracę Administracji Polskiej z ITU.

Konferencja WTDC odbyła się w dniach od 6 do 16 czerwca 2022. Podczas Konferencji ustalono nowy Plan działania sektora ITU-D na lata 2023-2027 oraz zakres pracy grup studyjnych ITU-D. Uchwalono Deklarację WTDC, w której zobowiązano się do budowania zrównoważonej gospodarki i społeczeństw cyfrowych, budowania odporności cyfrowej, wprowadzania transformacji cyfrowej i wzmocnienia współpracy międzynarodowej. Przyjęto nowe rezolucje w sprawie transformacji cyfrowej dla zrównoważonego rozwoju, przedsiębiorczości i innowacji cyfrowej, podłączenia wszystkich szkół do Internetu, koalicji cyfrowej Partner2Partner. Wprowadzono także zmiany do rezolucji w sprawie zaufania i bezpieczeństwa ICT, rozwoju sieci i infrastruktury w tym rozwoju Open RAN, zbierania i dzielenia się informacjami co do wprowadzenia nowych technologii takich jak 5G, IoT, IPv6, Open RAN, wprowadzania programów budowania kwalifikacji w celu wsparcia wdrożenia nowych technologii i rozwiązań.

Prezes UKE wraz z pracownikami Urzędu wziął również udział w Konferencji Pełnomocników ITU PP-22, która odbyła się w dniach od 26 września do 14 października 2022 r. Hasłem zeszłorocznej Konferencji Pełnomocników było „Połączyć i zjednoczyć” i wokół tego tematu koncentrowały się dyskusje oraz wypracowywano propozycje zmian do rezolucji ITU. Bardzo dużo dokumentów zostało rozszerzonych o kwestie dotyczące integracji osób i obszarów wykluczonych oraz zmniejszania nierówności cyfrowych. Dyskusje toczyły się nie tylko wokół kwestii technicznych, ale także wokół zwiększania wysiłków na rzecz integracji osób obecnie wykluczonych – kobiet, seniorów, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, o specyficznych potrzebach, ludności rdzennej, jak również integracji w wymiarze geograficznym – poprzez zadbanie o rozwój

i wzmocnienie instytucjonalne w krajach rozwijających się, a szczególnie w krajach najłagodniej rozwiniętych. Ponadto dyskutowano i wypracowywano rezolucje dotyczące wdrażania technologii sztucznej inteligencji (AI), roli technologii jako narzędzia wsparcia w walce z globalnymi pandemiemi, przydziału częstotliwości dla służb obrony narodowej, budowania zaufania i zrównoważonego rozwoju w przestrzeni kosmicznej, nowych technologii i ich wpływu na ograniczanie kryzysu klimatycznego oraz Internetu rzeczy (IoT) dla inteligentnych i zrównoważonych miast oraz społeczności. W pracach nad uchwałami podczas PP-22 udział wzięło 159 państw członkowskich ITU. Dokonano modyfikacji 56 uchwał, modyfikacji 2 decyzji, uchwalono 6 nowych uchwał i wycofano 1 uchwałę.

Dzięki efektywnej współpracy Administracji Polskiej (KPRM, MSZ, UKE) a także dzięki wieloletniej aktywności tych instytucji w pracach ITU, Polska podczas Konferencji PP-22 została wybrana na kolejną kadencję do Rady ITU, co stanowi duży sukces na arenie międzynarodowej i pozwoli aktywnie wpływać na kierunki rozwoju światowej telekomunikacji w kolejnych 4 latach.

W trakcie Konferencji delegacja UKE odbyła kilkadziesiąt spotkań bilateralnych z przedstawicielami rządów, regulatorów, ośrodków nauki oraz sektora telekomunikacyjnego, których celem było prowadzenie kampanii w sprawie reelekcji Polski do Rady ITU na kolejną kadencję, a także prezentowanie kierunków działań UKE i pozyskiwanie wiedzy na temat innowacyjnych regulacji wprowadzanych w innych krajach. Zaowocowało to wzmocnieniem współpracy z kolejnymi krajami i kontynuacją w postaci współpracy bilateralnej.

Współpraca z Europejską Konferencją Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT)

W ramach CEPT działają m.in. komitety: Komitet Łączności Elektronicznej (*Electronic Communications Committee – ECC*), Komitet ds. Polityki ITU (*Committee for ITU Policy – Com-ITU*). Przedstawiciele UKE uczestniczyli w pracach komitetu Com-ITU i komitetu ECC oraz w pracach grup roboczych ECC.

Zadaniem Komitetu Com-ITU jest koordynacja państw członkowskich CEPT w zakresie współpracy z ITU, w przygotowaniach wspólnego stanowiska na światowe konferencje (PP, WTDC, WTSA, WCIT, WTPF) oraz posiedzenia Rady ITU i grup roboczych Rady ITU. W czasie spotkań Com-ITU w 2022 r. główną częścią posiedzeń były przygotowania do Konferencji Pełnomocników PP-22, która odbyła się w dniach 26 września – 14 października 2022 r. w Bukareszcie (Rumunia). Na forum Komitetu Com-ITU opracowano Europejskie Wspólne Propozycje (*European Common Proposal – ECP*), które zostały zaprezentowane podczas obrad i w dużej części zostały inkorporowane do uchwał przyjętych podczas PP-22.

Pracownicy UKE uczestniczyli w pracach grup Komitetu Łączności Elektronicznej (ECC), w tym w spotkaniach Grup: ECC, ECC PT1 oraz WG FM, analizując i uczestnicząc w opracowywaniu dokumentów przygotowywanych przez te grupy i uwzględniając ich konkluzje w pracach nad regulacjami krajowymi. Prace UKE obejmowały również konsultacje i uzgodnienia projektów decyzji, rekomendacji i raportów ECC, spośród których najważniejsze dotyczyły systemów satelitarnych, systemów dostępu radiowego, urządzeń krótkiego zasięgu wykorzystujących techniki szerokopasmowe oraz wykorzystania widma przez sieci służb ruchomych/stałych.

Dokumenty decyzyjne oraz rekomendacje i raporty ECC stanowiły podstawę do opracowywania planów zagospodarowywania częstotliwości i technicznych porozumień dwustronnych zawartych w 2022 r. Dokumenty ECC są także niezbędne przy opracowywaniu zmian do rozporządzenia Rady

Ministrów w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości oraz rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego.

Ponadto pracownicy UKE uczestniczyli w spotkaniach Europejskiej Grupy Przygotowawczej do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej WRC-23 (*Conference Preparatory Group – CPG23*) działającej w ramach Komitetu ECC. W ramach CPG pracuje pięć zespołów projektowo-zadaniowych (Project Team - PT A do PT D oraz PT1), z których każdy ma powierzona do opracowania grupę pokrewnych punktów określonych w agendzie przyszłej Konferencji. Bazując na pracach przedmiotowej Grupy, wybrano i na bieżąco uaktualniano najbardziej istotne z uwagi na działalność Prezesa UKE, punkty agendy WRC-23. Jednocześnie dokumenty uzgadniane w ramach prac CPG będą stanowiły podstawę do opracowania stanowiska Polski na Konferencję WRC-23, które jest przygotowywane w ramach prac, organizowanego przez KPRM, Zespołu ds. przygotowania stanowiska Polski na WRC-23. Znacząca część prac w tym zakresie należy do UKE.

Współpraca z Europejskim Instytutem Norm Telekomunikacyjnych – ETSI

W dniach 29-30 listopada 2022 r. pracownicy UKE uczestniczyli zdalnie w 80. Zgromadzeniu Ogólnym, które odbyło się w Genewie. Na spotkaniu potwierdzono aktualny status UKE w ETSI, wybrano nowy Zarząd na dwuletnią kadencję oraz zatwierdzono zmiany statutowe i proceduralne. Ponadto zatwierdzono Projekt Planu Finansowego oraz Strategię ETSI na rok 2023, która stanowi kontynuację dotychczasowej Strategii opartej o 5 kluczowych obszarów takich jak: technologia, polityka i regulacje, integracja, zasięg oraz metody i organizacja. Z końcem roku 2022 UKE uzyskał możliwość uczestniczenia w charakterze gościa w pracach tzw. Projektu Partnerskiego 3 Generacji – 3GPP, który łączy organizacje standaryzacyjne z całego świata, które koncentrują się w ramach tego projektu na pracach standaryzacyjnych sieci komórkowej 5G i przygotowaniach do zbudowania sieci 6G.

Współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej V4

W dniach 22-23 września 2022 r. odbyło się robocze spotkanie przedstawicieli regulatorów z Grupy Wyszehradzkiej. Podczas spotkania omówiono konieczność współpracy i wzajemnego wsparcia na innych forach międzynarodowych, takich jak BEREC i Konferencja Pełnomocników ITU PP-22 oraz omówiono kwestie związane z polityką transgraniczną w kontekście wojny w Ukrainie.

Współpraca z Międzynarodową Organizacją Łączności Kosmicznej Intersputnik (MOŁK Intersputnik)

Po 24 lutego 2022 r. współpraca z organizacją INTERSPUTNIK została zawieszona. Pracownicy UKE nie brali udziału w spotkaniach organizowanych w ramach MOŁK Intersputnik.

Współpraca z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Na przełomie marca i kwietnia 2022 r. w Polsce odbyła się misja strukturalna OECD, która zajmowała się badaniem założeń polityki społeczno-gospodarczej państwa niezbędnym do przygotowania raportu nt. sytuacji gospodarczej Polski. W ramach wizyty przedstawiciele OECD

spotkali się z pracownikami UKE w celu uzyskania informacji dotyczących obecnego stanu infrastruktury cyfrowej, możliwych szans i wyzwań związanych z jej rozwojem, wpływu decyzji regulatora na dostęp, rozbudowę, utrzymanie i koszty infrastruktury telekomunikacyjnej.

7 grudnia 2022 r. przedstawiciele UKE uczestniczyli zdalnie w 19. Sesji Regulatorów Ekonomicznych – NER, która funkcjonuje w ramach OECD. Podczas spotkania przedstawiono wskaźniki, które znajdują się w III wydaniu przeglądu parametrów opisujących zarządzanie sektorami przez regulatorów ekonomicznych. Wskaźniki te będą obejmować takie komponenty jak niezależność regulatorów, odpowiedzialność, zakres działania i po raz pierwszy wkład regulatorów w tzw. *governing green*, czyli w zrównoważony rozwój środowiska. Na spotkaniu zaprezentowano przykłady możliwości pozytywnego oddziaływania regulatorów na zrównoważony rozwój środowiska jak np. poprzez zachęcanie inwestorów do stosowania zielonych technologii, czy też monitorowanie przestrzegania standardów środowiskowych przez operatorów telekomunikacyjnych.

Współpraca regionalna

Współpraca na forum Partnerstwa Wschodniego

W 2022 r. UKE kontynuował swoje zaangażowanie w prace sieci regulatorów komunikacji elektronicznej Partnerstwa Wschodniego – EaPeReg (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina).

10 listopada 2022 r. w Rydze odbyło się spotkanie dwustronne BEREC-EaPeReg, podczas którego omówiono stan prac w zakresie podpisania Regionalnego Porozumienia Roamingowego (RRA) mającego przyczynić się do obniżenia opłat w roamingu między państwami EaPeReg, podpisania Regionalnego Porozumienia w sprawie Widma (RSA), które ma zharmonizować wykorzystanie określonych częstotliwości w państwach EaPeReg oraz omówiono działania w zakresie wspierania rozwoju internetu szerokopasmowego i realizację projektu EU4Digital. 11 listopada 2022 r. odbyły się warsztaty BEREC, na których zapoznano przedstawicieli EaPeReg z zakresem działania i zadaniami Urzędu BEREC, który wspiera funkcjonowanie BEREC.

Ponadto 7 grudnia 2022 r. w Pradze odbyło się 20. posiedzenie plenarne EaPeReg. Gospodarzem spotkania był Czeski Urząd Telekomunikacyjny (CTU), wiceprzewodniczący sieci EaPeReg na rok 2022. Podczas spotkania zostały przedstawione wszystkie informacje dotyczące zakończonych i planowanych działań w ramach EaPeReg, przedstawiono raporty z działań grup roboczych oraz zostały uzgodnione ramy współpracy EaPeReg z BEREC. Ponadto został dokonany wybór Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego EaPeReg, którymi zostali: Przewodniczącym ComCom – Gruzja oraz Wiceprzewodniczącym ComReg – Irlandia.

Współpraca w ramach Memorandum o współpracy w zakresie jakości usług i zarządzania częstotliwościami

UKE kontynuował współpracę w ramach Memorandum w sprawie jakości usług i zarządzania widmem. W 2022 r. w Zagrzebiu miało miejsce spotkanie regulatorów będących sygnatariuszami Memorandum, którego gospodarzem był chorwacki regulator (HAKOM). Podczas spotkania omówiono postęp w zakresie monitorowania jakości usług oraz zaprezentowano najlepsze praktyki regulatorów w tej dziedzinie.

Współpraca dwustronna

W 2022 r. UKE umacniał, nawiązane dotychczas, relacje dwustronne z organami regulacyjnymi z innych krajów.

Jednym z najważniejszych partnerów UKE jest regulator ukraiński, z którym współpraca jest prowadzona nieprzerwanie od 2005 r. 15 czerwca 2022 r. wizytę w UKE złożyli Przewodniczący i Komisarz Państwowej Komisji Regulacji Łączności Elektronicznej, Częstotliwości Radiowych i Usług Pocztowych Ukrainy (NCEC). Celem spotkania było omówienie ważnych kwestii dotyczących łączności elektronicznej oraz perspektyw dalszej współpracy. Poruszono też kwestię aspiracji Ukrainy do akcesji w Unii Europejskiej, współpracy w ramach BEREC, którego Ukraina została członkiem bez prawa głosu, na mocy decyzji Komisji Europejskiej z 7 czerwca 2022 r. oraz roaming i podpisane w kwietniu 2022 r. wspólne oświadczenie operatorów z UE i Ukrainy, a także kwestie dotyczące współpracy dwustronnej. Obie strony wyraziły gotowość kontynuacji dalszej współpracy, której nie przerwała nawet wojna w Ukrainie. Dając temu wyraz, 8 grudnia 2022 r., po pierwszym dniu Posiedzenia Plenarnego BEREC, w Pradze Prezes UKE i Przewodniczący NCEC podpisali Memorandum o partnerstwie i współpracy w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej, które zastąpiło Deklarację współpracy w obszarze regulacji łączności z 20 listopada 2012 r. Celem Memorandum jest wzmacnianie i pogłębianie współpracy dwustronnej między jego uczestnikami poprzez: wzajemne wspieranie możliwości instytucjonalnych w celu reagowania na wszelkie sytuacje kryzysowe mające wpływ na sektor komunikacji elektronicznej; rozwój, wykorzystywanie i udostępnianie dostępnych narzędzi do szybkiej odbudowy w przypadku uszkodzenia urządzeń i sieci komunikacji elektronicznej; współpracę z interesariuszami z sektorów publicznego i prywatnego w celu wdrażania wspólnych inicjatyw i projektów; stworzenie warunków do intensyfikacji współpracy pomiędzy sektorami komunikacji elektronicznej obu państw. Memorandum obejmuje współpracę w zakresie m.in. zarządzania ograniczonymi zasobami komunikacji elektronicznej, koordynacji transgranicznej częstotliwości, zapewnienia odpowiedniej jakości usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych oraz dostępu do fizycznej infrastruktury komunikacji elektronicznej, ochrony praw użytkowników końcowych usług komunikacji elektronicznej i usług pocztowych, wsparcia Ukrainy (NCEC) w integracji z UE i we wdrażaniu prawodawstwa UE w dziedzinie komunikacji elektronicznej.

Innym ważnym partnerem UKE jest regulator tajlandzki – Państwowa Komisja ds. Radiodifuzji i Telekomunikacji (NBTC), z którym Prezes UKE podpisał Memorandum o Porozumieniu (MoU) w 2013 r. Wizyta pod przewodnictwem Dr Thanapanta Raicharoen, Marszałka Sił Powietrznych, Komisarza NBTC, odbyła się w Warszawie 12-13 września 2022 r. Celem spotkania była wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie różnych obszarów regulacji rynku komunikacji elektronicznej. W pierwszym dniu delegacja NBTC odwiedziła stację łączności satelitarnej Teleport, należącą do Teleoff, znajdującą się w Mińsku Mazowieckim, gdzie zapoznała się z historią stacji, funkcjami w zakresie monitorowania, zapewnieniem niezawodności i nieprzerwanego działania, usługami przez nią świadczonymi, sposobami wykrywania i reagowania w przypadku szkodliwych zakłóceń i innymi kwestiami. Drugi dzień wizyty poświęcony był spotkaniom w siedzibie UKE i wymianie doświadczeń w obszarach szczególnie interesujących dla obu stron. Eksperti UKE przedstawili kwestie związane z zarządzaniem zasobami częstotliwości, w szczególności planowaniem ich przeznaczania, a także utrzymaniem warunków uczciwej konkurencji na rynku telekomunikacyjnym. Z kolei przedstawiciele NBTC przedstawili doświadczenia w zakresie technologii 5G, w szczególności dotyczące samego procesu wdrażania, ram czasowych, dostawców, wskaźników jakości usług.

Kolejnym ważnym wydarzeniem w ramach współpracy dwustronnej było podpisanie Memorandum o współpracy w dziedzinie komunikacji elektronicznej i usług pocztowych z Krajowym Urzędem do Spraw Zarządzania i Regulacji Łączności Rumunii, które odbyło się 28 września 2022 r. podczas Konferencji Pełnomocników Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (PP-22 ITU) w Bukareszcie. Uwieńczyło to długoletnią współpracę bilateralną oraz multilateralną z partnerem rumuńskim i będzie podstawą nowych wspólnych działań oraz zapoczątkuje serię regularnych wizyt oraz kontaktów pomiędzy UKE a ANCOM.

Projekty zrealizowane w ramach Programu Współpracy Rozwojowej

W 2022 r. UKE kontynuował realizację, rozpoczętych w grudniu 2021 r., projektów będących częścią Planu Współpracy Rozwojowej 2021, których beneficjentami były organy regulacyjne z Gruzji, Mołdawii i Ukrainy. Projekty były finansowane z rezerwy celowej budżetu państwa, a UKE w ramach współfinansowania zapewnił pracę ekspertów i zespołu projektowego.

W ramach projektu dla Gruzjińskiej Państwowej Komisji Łączności (GNCC/ComCom) zorganizowano:

- zdalną wizytę studyjną na temat praktycznych aspektów ochrony konsumentów dotyczących osób prawnych korzystających z usług telekomunikacyjnych (25 stycznia 2022 r.),
- zdalne warsztaty dotyczące regulacji ex ante od analizy rynku do nałożenia decyzji regulacyjnej (24 listopada 2022 r.) oraz rynku zakańczania połączeń, w tym międzynarodowych, lokalnych i tranzytu (25 listopada 2022 r.).

W projekcie dla mołdawskiej Krajowej Agencji Regulacyjnej do spraw Komunikacji Elektronicznej i Technologii Informacyjnych (ANRCETI) zrealizowano:

- zdalny, interaktywny warsztat dla pracowników ANRCETI, przeprowadzony przez ekspertów UKE, podczas którego przedstawione zostały polskie propozycje przepisów implementujących rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznego doręczania paczek do prawodawstwa mołdawskiego (26 stycznia 2022 r.),
- stacjonarny staż pracownika ANRCETI w UKE w Warszawie w dniach 25-29 kwietnia 2022 r. dotyczący współdzielenia infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym w zakresie dostępu operatorów MVNO do sieci MNO, który został poprzedzony zdalną sesją wprowadzającą (27 stycznia 2022 r.),
- stacjonarny staż pracownika ANRCETI w UKE w Warszawie w dniach 25-29 kwietnia 2022 r. dotyczący ram regulacyjnych telekomunikacyjnej usługi powszechnej, aktualnego zestawu usług, wyznaczania dostawców oraz procedury finansowania i rekompensat kosztów netto, który został poprzedzony zdalną sesją wprowadzającą (28 marca 2022 r.).

W projekcie dla Państwowej Komisji Regulacji Łączności Elektronicznej, Częstotliwości Radiowych i Usług Pocztowych Ukrainy (NCEC) 23 lutego 2022 r. UKE zorganizował zdalną, ostatnią sesję w ramach pierwszego interaktywnego warsztatu nt. wspierania rozwoju infrastruktury szerokopasmowej, dotyczącą rozwiązań wykorzystywanych przez UKE (m.in. Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji, narzędzia służące przetwarzaniu i wizualizacji danych).

Następnie w związku z agresją zbrojną Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r., działania projektowe zostały wstrzymane. Jednak ponieważ, zarówno NCEC, jak i UKE wyraziły zdecydowaną wolę ich kontynuacji, zorganizowano kolejne:

- zdalny warsztat dotyczący kryteriów wyboru miejscowości, w których zapewnienie dostępu do internetu szerokopasmowego powinno być priorytetem (8 listopada 2022 r.),
- zdalny warsztat dotyczący przeprowadzania kontroli projektów infrastrukturalnych w ramach POPC, studium algorytmu działań podejmowanych przez UKE na podstawie przepisów dotyczących dostępu do internetu szerokopasmowego i rekomendacji dla NCEC w tym zakresie oraz struktury organizacyjno-technicznej, wymagań technicznych oraz obliczenia kosztów wdrożenia odpowiedniej aplikacji jako podsystemu systemu monitorowania jakości usług w Ukrainie (10 listopada 2022 r.).

Na uwagę zasługuje fakt, że wszystkie działania projektowe miały charakter interaktywny, eksperci UKE i beneficjenta wspólnie starali się znaleźć najlepsze rozwiązania do zastosowania w danym kraju, omawiano konkretne przypadki i do nich dostosowywano przekazywane informacje. Dodatkowo, przekazano beneficjentom wiele dokumentów, część z nich została przetłumaczona na ich języki ojczyste.

Na zakończenie każdego z projektów została zorganizowana wideokonferencja podsumowująca, z udziałem przedstawicieli kierownictwa UKE i beneficjenta, koordynatora projektu, ekspertów UKE i uczestników ze strony beneficjenta (Ukraina – 17 listopada 2022 r., Mołdawia – 22 listopada 2022 r., Gruzja – 29 listopada 2022 r.). W trakcie wideokonferencji koordynator omówił zrealizowane działania, osiągnięte rezultaty i cele, a beneficjent poinformował, w jaki sposób zamierza wykorzystać uzyskaną wiedzę i doświadczenie w swojej pracy.

W wideokonferencji podsumowującej projekt dla ANRCETI wzięli udział przedstawiciele przedsiębiorców telekomunikacyjnych z Polski i Mołdawii. Osiągnięto w ten sposób jeden z celów projektu, jakim było zainicjowanie kontaktów pomiędzy nimi.

Wszyscy beneficjenci podkreślili wagę projektów pomocowych i wysoko ocenili ich realizację, przekazali podziękowania dla strony polskiej i wyrazili nadzieję na kolejne wspólne przedsięwzięcia.

Realizacja projektów była dużym wyzwaniem zarówno dla UKE, jak i beneficjentów ze względu na ograniczenia spowodowane pandemią COVID-19, a później wojną w Ukrainie, jednak mimo, że prawie wszystkie działania miały formę zdalną, to wszystkie zakończyły się sukcesem.

Projekt TAIEX dla Gruzji

W marcu i wrześniu 2022 r. przedstawiciele UKE (wraz z przedstawicielami regulatorów z Litwy i Włoch) wzięli udział w zdalnych misjach TAIEX dla regulatora gruzińskiego (GNCC/ComCom). Podczas misji przedstawiono praktyczne aspekty dotyczące regulacji ex ante poszczególnych rynków telekomunikacyjnych oraz doświadczenia europejskich krajowych organów regulacyjnych w tym zakresie, ze szczególnym naciskiem na metodologię analizy rynków właściwych oraz wsparcie w zakresie harmonogramu przeglądu poszczególnych rynków właściwych w Gruzji.

Międzynarodowa wymiana doświadczeń

W wielu krajach europejskich konieczność pracy i nauki zdalnej pokazała braki w dostępie do infrastruktury i niewystarczające umiejętności cyfrowe części obywateli. Bardzo ważna jest wymiana doświadczeń, by móc planować rozwój kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

UKE dzielił się swoimi doświadczeniami w ramach współpracy:

- polsko-ukraińskiej,
- polsko-rumuńskiej (ANACOM dot. *Smishing and Vishing with Spoofing*),
- WSIS Forum 2022 (Światowe Forum Społeczeństwa Informacyjnego).

W grudniu 2022 r. webinary z okazji Dnia Dziecka #keepCTRL – youth safe online! zostały nominowane do WSIS Prizes organizowanej przez ITU oraz otrzymały wyróżnienie Championa w swojej kategorii. Projekt UKE został zakwalifikowany do Kategorii *Category 9 – AL C7*.

ICT applications: benefits in all aspects of life – E-learning.

Efekty aktywności UKE na arenie międzynarodowej w dziedzinie telekomunikacji:

- wpływ na kształt wytycznych, raportów i innych dokumentów BEREC,
- wpływ na kształt propozycji legislacyjnych będących przedmiotem prac w Radzie UE czy w komitetach i innych forach współpracy KE,
- wpływ na przygotowanie stanowiska państw CEPT na konferencje międzynarodowe i inne spotkania ITU,
- wpływ na kształtowanie przepisów międzynarodowych na forum Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU),
- zrealizowanie 3 projektów z Planu Współpracy Rozwojowej 2021 dla organów regulacyjnych z Gruzji, Mołdawii i Ukrainy, a przez to wzmocnienie aktywności międzynarodowej w relacjach dwustronnych oraz utrwalenie opinii o UKE jako profesjonalnym i doświadczonym partnerze,
- podpisanie Memorandów o porozumieniu z organami regulacyjnymi z Rumunii i Ukrainy,
- aktywne działania w trakcie pandemii COVID-19 i dzielenie się wiedzą regulacyjną poprzez międzynarodowe spotkania zdalne, warsztaty i spotkania z innymi organami regulacyjnymi oraz wymianę doświadczeń w ramach współpracy z EaPeReg,
- dzielenie się doświadczeniami z zakresu rozwoju umiejętności cyfrowych oraz otrzymanie za projekt #keepCTRL – youth safe on-line! nominacji do nagrody WSIS Prizes 2023 i wyróżnienia Championa,
- podejmowanie aktywnych działań projektowych w zakresie wspierania na forum międzynarodowym oraz wzmocnienia instytucjonalnego na rzecz Ukrainy nieprzerwanie, pomimo zbrojnej agresji na ten kraj.

3.11. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta

Działalność międzynarodowa Prezesa UKE na rynku usług pocztowych koncentrowała się na ścisłej współpracy z najważniejszymi organizacjami dla tego sektora – KE, ERGP, UPU i CERP.

Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych (ERGP)

Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych jest międzynarodową organizacją, w skład której wchodzi niezależne organy regulacyjne państw członkowskich UE. Do jej zadań należy koordynacja i rozwijanie współpracy pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi i KE w celu konsolidacji wewnętrznego rynku usług pocztowych oraz spójnego wdrażania ram regulacyjnych sektora pocztowego w państwach członkowskich UE.

ERGP realizowała zadania ujęte w programie pracy na rok 2022, które podporządkowane były celom określonym w średnioterminowej strategii regulacyjnej ERGP na lata 2020-2022:

- rewizji sektora pocztowego,
- promowaniu konkurencyjnego jednolitego rynku pocztowego w UE,
- wzmocnieniu pozycji i ochronie użytkowników końcowych.

W pracach ERGP na poziomie szefów organów regulacyjnych uczestniczyli przedstawiciele kierownictwa UKE, a w spotkaniach grupy sterującej, kontaktowej, grup roboczych oraz spotkaniach warsztatowych wyznaczeni pracownicy UKE. W związku z pandemią COVID-19 spotkania odbywały się zarówno w formule on-line, jak i w formie fizycznej.

Działania ERGP koncentrowały się na rozwiązaniu problemów wynikających ze stosowania dyrektywy o usługach pocztowych. ERGP wniosła merytoryczny wkład dla KE w zakresie przeglądu regulacyjnych ram pocztowych UE, podjęła problematykę wpływu platform internetowych i nowych modeli biznesowych na konkurencję w sektorze pocztowym, wdrożenia rozporządzenia w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek, wpływu zmian podatku VAT/ceł, zrównoważonego rozwoju sektora pocztowego, funkcjonowania i dostępu do sieci międzynarodowych oraz ochrony konsumentów.

W tworzeniu dorobku eksperckiego ERGP zaangażowani byli przedstawiciele UKE – kierując pracami grup roboczych (Współprzewodniczący Grupy Roboczej ds. Transgranicznego Doręczania Paczek) oraz biorąc udział w pracach innych grup i zespołów nad projektami dotyczącymi:

- opinii ERGP w sprawie sprawozdania KE ze stosowania dyrektywy pocztowej,
- funkcjonowania platform i sklepów internetowych,
- przyszłych potrzeb USO (Obowiązku Świadczenia Usługi Powszechnej),
- wykonalności wskaźników QoS (jakości) dla rynku paczek w kontekście rozwoju e-commerce w sektorze pocztowym,
- jakości usług, procedur reklamacyjnych i ochrony konsumentów oraz trendów na europejskim rynku pocztowym,
- podstawowych wskaźników do monitorowania europejskiego rynku pocztowego,
- implementacji Artykułu 6 Rozporządzenia 2018/644 w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek,

- wpływu przepisów VAT i procedur celnych na międzynarodowe dostawy pocztowe,
- zrównoważenia środowiskowego w sektorze pocztowym.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania ERGP była kwestia stosowania i zmiany dyrektywy pocztowej oraz rozwój europejskiego jednolitego rynku doręczeń.

Realizowany, przy aktywnym udziale UKE, projekt dotyczący oceny opłat za transgraniczną dostawę paczek pozwolił na wnikliwą analizę implementacji art. 6 przedmiotowego Rozporządzenia KE. Sformułowano wniosek, że nie istnieje jeden optymalny filtr, który byłby bardziej skuteczny od innych w identyfikacji nieracjonalnie wysokich taryf transgranicznych, a w przypadku większości państw członkowskich wyniki zastosowanych w ciągu trzech ostatnich lat mechanizmów filtrowania i wstępnej oceny nie wykazują istotnych zmian w liczbie zakwalifikowanych taryf do dalszej oceny. Pomimo widocznego braku związku między mechanizmem filtrowania na etapie oceny wstępnej a weryfikacją ostateczną, większość regulatorów uważa, że mechanizm filtrowania podczas oceny wstępnej pozostaje użyteczny, ponieważ zapewnia szybki sposób identyfikacji nadmiernie wysokich taryf. Dokument ten będzie stanowić dla KE ważny wkład do spójnego stosowania rozporządzenia i usprawnienia rynku transgranicznych usług doręczania paczek.

W 2022 r. ERGP realizowała interesujący projekt dotyczący przyszłych potrzeb w zakresie usługi powszechnej. Analizie poddano zmieniające się potrzeby użytkowników usługi powszechnej pod kątem nowych ram regulacyjnych sektora pocztowego.

W konkluzji raportu, opracowanego z udziałem ekspertów UKE, wskazuje się m.in., że nowi gracze rynkowi, tacy jak platformy internetowe, mają przewagę nad konkurentami pod względem korzystniejszej struktury kosztów. Podkreślono, że niektóre organy regulacyjne opowiadają się za włączeniem platform oferujących usługi doręczania do pocztowych ram regulacyjnych.

W opracowanym przy współudziale UKE raporcie na temat platform internetowych poruszona została kwestia funkcjonowania nowych modeli biznesowych łączących popyt i podaż w e-commerce. Stwierdzono, że biorąc pod uwagę ekonomiczną siłę, jaką platformy internetowe wywierają zarówno po stronie popytowej, jak i podażowej, ich wejście na rynek pocztowy wywiera silny wpływ na warunki konkurencyjności. W związku z tym coraz więcej krajów uznaje zintegrowane pionowo platformy internetowe oferujące usługi doręczania za operatorów pocztowych.

W swoich pracach ERGP podjęła także problematykę ochrony środowiska w sektorze pocztowym oraz dostępu do sieci pocztowej i międzynarodowych dostaw pocztowych.

Eksperti UKE uczestniczyli w przygotowaniu raportów na temat zrównoważenia środowiskowego w sektorze pocztowym, dostępu do sieci pocztowej w kontekście dynamicznie rozwijającego się handlu elektronicznego oraz wpływu przepisów VAT i procedur celnych na międzynarodowe dostawy pocztowe.

W opinii krajowych organów regulacyjnych, dostęp do sieci pocztowej jest nadal niezbędny na kurczącym się rynku listów. Z drugiej strony nie ma konsensusu co do rynku paczek. Większość regulatorów uznaje za niezbędne zapewnienie dostępu na rynku paczek i w zależności od funkcjonowania obecnego systemu dostępu, należy rozważyć wprowadzenie w przyszłości dodatkowych narzędzi regulacyjnych.

W odniesieniu do monitorowania opłat celnych i podatku VAT zalecono rozważenie możliwości zwiększenia kompetencji organów regulacyjnych w przyszłych pocztowych ramach regulacyjnych.

Opcjonalnie, wskazana byłaby ścisła współpraca na poziomie krajowym z organami podatkowymi/celnymi, tak aby regulatorzy otrzymywali okresowe statystyki dotyczące skarg związanych z procedurami celnymi w zakresie poczty. Pomocna byłaby także okresowa wymiana informacji/opinii między ERGP a DG TAXUD ze względu na aktualność i złożoność tego zagadnienia, które dotyka użytkowników usług pocztowych.

Mimo że nie ma prawnej definicji zrównoważonego rozwoju w sektorze pocztowym, większość krajowych organów regulacyjnych wskazuje, że są świadome celów i strategii środowiskowych i dostrzega potrzebę wzięcia odpowiedzialności za zrównoważenie środowiskowe na rynku pocztowym w celu wsparcia Zielonego Ładu UE.

Krajowe organy regulacyjne dostrzegają rolę informacji i przejrzystości w podnoszeniu świadomości użytkowników, monitorowaniu i gromadzeniu danych od operatorów, nawet jeśli obecnie brakuje określenia ich jasnych kompetencji w dziedzinie zrównoważenia środowiskowego. Ramy z jasno sformułowanymi kompetencjami prawnymi w tym zakresie powinny zostać osadzone w europejskich pocztowych ramach legislacyjnych.

W czasie letniej (1 lipca 2022 r.) i jesiennej (25 listopada 2022 r.) sesji plenarnej z udziałem przedstawicieli UKE zatwierdzono szereg dokumentów wewnętrznych i uzgodniono program pracy ERGP na 2023 r., przyjęto średniookresową strategią ERGP (MTS) na lata 2023-2025. Dokonano także wyboru nowych władz – powołano przewodniczącego ERGP na kadencję w roku 2024.

W ramach Grupy Regulatorów ds. Usług Poczтовых delegaci UKE wzięli udział w dwóch spotkaniach Grupy Kontaktowej (CN ERGP), które poprzedzają posiedzenia plenarne i mają za zadanie przygotowanie sesji plenarnych z udziałem szefów krajowych organów regulacyjnych.

UKE uczestniczył w pracach Grupy Sterującej (SG), które zgodnie z obowiązującą formułą odbywają się dwa razy w roku. W posiedzeniu SG wzięli udział członkowie Trojki ERGP, DG GROW KE oraz współprzewodniczący poszczególnych grup roboczych ERGP wybrani na lata 2022-2023.

UKE był reprezentowany przez współprzewodniczącego Grupy Roboczej ds. Transgranicznego Doręczenia Paczek z Departamentu Rynku Poczтового UKE. Zadaniem Grupy Sterującej ERGP jest koordynacja i nadzór nad bieżącymi pracami ERGP w poszczególnych półroczach.

Na ubiegłorocznym posiedzeniu SG dokonane zostało podsumowanie dotychczasowych i planowanych działań grup roboczych. Przedstawiony został również stan prac nad programem pracy ERGP na rok 2023 oraz średniookresowej strategii ERGP (MTS) na lata 2023-2025.

Warsztaty ERGP

Podczas warsztatów ERGP we wrześniu 2022 r. oraz obrad plenarnych, w których brali udział przedstawiciele UKE, kontynuowana była dyskusja na temat Raportu KE ze stosowania dyrektywy pocztowej oraz wdrożenia Rozporządzenia w sprawie transgranicznych usług doręczenia paczek.

W opracowanym przez regulatorów dokumencie ERGP wyraziła opinię, że KE prezentuje w sprawozdaniu statyczne podejście, skupiając się na adekwatności obecnych przepisów i brakuje, zdaniem ERGP, istotnych elementów odnoszących się do przyszłości, które powinny zostać uwzględnione w przyszłych ramach regulacyjnych sektora.

ERGP widzi potrzebę podjęcia radykalnych działań od podstaw ze względu na ogromne zmiany, jakie zaszły w sektorze pocztowym od czasu ostatniej rewizji dyrektywy w 2008 r. W tym czasie

nasiliły się istotne zjawiska, takie jak spadek wolumenu przesyłek listowych oraz wzrost wolumenu paczek. Pandemia COVID-19 doprowadziła do przyspieszenia tych trendów, które wymagają szybkiej zmiany obecnych ram regulacyjnych dotyczących usług pocztowych.

Wewnętrzne warsztaty ERGP, które odbyły się w czerwcu 2022 r., poświęcone były wyzwaniom dotyczącym zrównoważonego rozwoju środowiska na europejskich rynkach pocztowych i logistycznych. W czasie debaty z udziałem UKE poruszone były szczegółowe aspekty tego zagadnienia dotyczące zrównoważonej ostatniej mili dzięki zautomatyzowanym PUDO oraz międzymodalnego modelu kalkulacji emisji CO₂ w sektorze, a także aspekty regulacyjne odnoszące się do ewentualnej interwencji w dziedzinie zrównoważonego rozwoju na poziomie krajowym oraz unijnym.

Forum dyskusyjne ERGP

Działając na rzecz zacieśnienia współpracy z interesariuszami rynku pocztowego i organizacjami międzynarodowymi, ERGP zorganizowała forum dyskusyjne z udziałem europejskich regulatorów, w tym UKE. Celem forum było zebranie opinii zainteresowanych stron na temat kierunku, w jakim powinny podążać regulacje pocztowe oraz wpływu handlu elektronicznego na kształt rynku pocztowego. Zasadnicze zmiany zachodzące w sektorze pocztowym, wraz z pojawieniem się nowych graczy e-commerce, dają szereg możliwości dla konsumentów. Jednocześnie wywołują debatę na temat rewizji obecnych przepisów pod kątem zapewnienia przyszłościowych rozwiązań, dostosowanych do nowych wyzwań rynkowych.

Forum Interesariuszy ERGP to miejsce regularnych spotkań regulatorów, przedstawicieli sektora pocztowego, cyfrowego i dostawców e-commerce.

Komisja Europejska

Komitet Dyrektywy Pocztovej

Komitet Dyrektywy Pocztovej jest organem KE ds. stosowania ustawodawstwa dotyczącego wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług. Jego głównym celem jest wsparcie przez KE państw członkowskich UE w procesie implementacji dyrektywy pocztowej poprzez wymianę doświadczeń i opinii oraz możliwość konsultowania na bieżąco najważniejszych zagadnień.

W czasie ubiegłorocznego posiedzenia Komitetu, w którym wzięli udział przedstawiciele właściwych ministerstw państw członkowskich UE oraz krajowych organów regulacyjnych, przedstawiciele UKE uczestniczyli w dyskusji na temat wyzwań stojących przed rynkiem usług pocztowych, takich jak zmiana dyrektywy pocztowej, standaryzacja usług, funkcjonowanie platform internetowych, wymiana poczty z Ukrainą, współpraca międzynarodowa z ERGP (Europejską Grupą Regulatorów ds. Usług Pocztovej) i UPU (Światowym Związkiem Pocztovej).

Debata koncentrowała się wokół zagadnień ewaluacji dyrektywy pocztowej pod kątem nowych ram regulacyjnych rynku pocztowego, ze szczególnym naciskiem na konsekwencje decyzji Rady UE, która przyjęła uchwałę wzywającą Komisję do przedłożenia analizy dotyczącej sytuacji na rynku wewnętrznym usług pocztowych Unii oraz do przedłożenia wniosku mającego na celu zmianę dyrektywy. Pomimo ponawianych wniosków państw członkowskich (także wspólnego wniosku w ramach CERP) prace KE nad analizą potrzeby zmian dyrektywy pocztowej nadal trwają.

Podczas obrad poruszono także kwestie dotyczące badania sektorowego przeprowadzonego na zlecenie KE przez Copenhagen Economics, omówiono przepisy aktu o rynkach cyfrowych (*Digital Markets Act, DMA*) – propozycji legislacyjnej, która ma na celu zwiększenie konkurencji na europejskich rynkach cyfrowych, poprzez uniemożliwienie dużym firmom nadużywania ich siły rynkowej i ułatwienie nowym graczom wejścia na rynek.

Ponadto, dyskusja dotyczyła spraw międzynarodowych – przede wszystkim sytuacji na rynku pocztowym UE w związku z wojną w Ukrainie. KE systematycznie monitoruje kwestie związane z międzynarodową wymianą poczty, gromadząc informacje i dane przekazywane przez krajowe organy regulacyjne, w tym UKE, na temat działań następczych podejmowanych przez państwa członkowskie UE.

Warsztaty Komisji Europejskiej

We wrześniu 2022 r. delegaci UKE wzięli udział w warsztatach KE, podczas których przedstawione zostały wyniki badania *Main Developments in the Postal Sector 2017-2021*, zrealizowanego przez firmę konsultingową Copenhagen Economics.

Badanie dotyczyło ewolucji rynków pocztowych, zmian regulacyjnych, dynamiki konkurencji, warunków zatrudnienia, praktyk zrównoważonego rozwoju środowiska i wpływu pandemii COVID-19. Uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań i zgłaszania uwag po prezentacji badania.

Współpraca dwustronna

UKE zacieśniał relacje dwustronne z organami regulacyjnymi z innych krajów w ramach ERGP, jak również poza tą formułą organizacyjną.

Eksperti UKE wzięli udział w projekcie współpracy rozwojowej w ramach Planu Współpracy Rozwojowej dla mołdawskiego regulatora (ANRCETI), wspierając partnera z Mołdawii swoją wiedzą i doświadczeniem w zakresie regulacji transgranicznych usług doręczania paczek.

W grudniu 2022 r. brytyjski organ regulacyjny Ofcom zorganizował specjalistyczne warsztaty pocztowe z udziałem ekspertów reprezentujących krajowe organy regulacyjne z Europy. Tematem spotkania były ostatnie zmiany w zakresie powszechnej usługi pocztowej i sposoby jej finansowania. Na zaproszenie Ofcom w warsztatach wzięli udział eksperci z UKE, dokonując prezentacji dotyczącej nowych rozwiązań legislacyjnych przyjętych w Polsce. Warsztaty miały na celu wywołanie szerszej dyskusji wśród ekspertów w kwestiach związanych z zakresem i funkcjonowaniem usługi powszechnej. Organizatorzy pragnęli stworzyć środowisko kreatywnego myślenia i wymiany opinii między ekspertami rynku pocztowego, którzy mają podobne cele i mierzą się z podobnymi wyzwaniami. Dyskusja była uzupełnieniem debaty toczącej się na ten temat na forum międzynarodowym.

Światowy Związek Pocztowy (UPU)

W pracach Światowego Związku Pocztowego (UPU) Polska była reprezentowana przez Ministerstwo Aktywów Państwowych, operatora wyznaczonego – Poczta Polska oraz UKE.

Działalność UPU stała pod znakiem pandemii COVID-19, która w znacznym stopniu wpłynęła na tryb i charakter prac prowadzonych przez Związek. Pomimo tych trudności działania Związku były kontynuowane, a spotkania komitetów wykonawczych i grup roboczych UPU odbywały się w formie hybrydowej (uczestnictwo zdalne lub osobisty udział w posiedzeniu). Ze względu na fakt,

że Polska w obecnej kadencji nie jest członkiem Rady Administracyjnej UPU, UKE uczestniczył w posiedzeniach w trybie zdalnym.

Wiodącym tematem była kwestia otwarcia UPU dla szerszego grona podmiotów sektora pocztowego. UPU prowadziła konsultacje w tej sprawie z zainteresowanymi stronami, w których uczestniczyli przedstawiciele UKE. Prace prowadzone nad otwarciem Związku z uwzględnieniem przyszłych zmian strukturalnych, metodologii i odpowiedniego modelu finansowego stanowiły punkt wyjścia do zwołania czwartego Nadzwyczajnego Kongresu UPU, który odbędzie się w Rijadzie, w Arabii Saudyjskiej, w dniach 1-5 października 2023 r. Jego zadaniem będzie podjęcie ostatecznej decyzji w tej sprawie. Jest to istotna kwestia ze względu na potrzebę sprostania gwałtownym zmianom w środowisku pocztowym oraz biorąc pod uwagę potencjalne możliwości rozwoju, jakie oferuje bardziej inkluzywny model funkcjonowania Związku.

Na wiosennej sesji Rady Administracyjnej przyjęta została rezolucja w sprawie pomocy i wsparcia dla Ukrainy i jej sektora pocztowego. Wśród sygnatariuszy tej uchwały była Polska.

Przed Światowym Związkiem Pocztowym, jako organizacją międzyrządową i wyspecjalizowaną agencją ONZ, stoi wyzwanie dostosowania swojej organizacji i sieci pocztowej do nowej rzeczywistości rynkowej, kształtowanej przez dynamicznie rozwijający się handel elektroniczny. W tym kontekście otwarcie UPU na inne podmioty sektora pocztowego, a zwłaszcza na operatorów pocztowych niebędących operatorami wyznaczonymi, jest jednym z najważniejszych problemów, z którymi musi się zmierzyć Związek.

Europejski Komitet Regulacji Pocztovej (CERP)

Współpraca UKE z Europejskim Komitetem Regulacji Pocztovej była realizowana na kilku poziomach i polegała na udziale w obradach plenarnych, pracach grup roboczych i na bieżących kontaktach z państwami członkowskimi CERP oraz Ministerstwem Aktywów Państwowych.

Działania CERP skupiały się na problematyce dotyczącej Światowego Związku Pocztowego (UPU).

Spotkania grup roboczych CERP odbywały się wyłącznie w trybie zdalnym. Przedstawiciele UKE uczestniczyli w konsultacjach i podjęciu ustaleń dotyczących, m.in.:

- otwarcia UPU dla szerokiego grona podmiotów sektora pocztowego,
- włączenia zewnętrznych Interesariuszy sektora pocztowego do procesu decyzyjnego UPU,
- procedury koordynacji CERP podczas sesji plenarnych Rady Administracyjnej UPU,
- zasilenia funduszu emerytalnego UPU i spraw bieżących związanych z *Provident Scheme*,
- funkcjonowania ETOEs (Ponadterytorialnych Urzędów Wymiany Poczty),
- stosowania IPP (Zintegrowanego Planu Produktów).

Odrębną, ważną kwestią była sytuacja związana z wojną w Ukrainie i wymianą poczty z/do Rosji i Białorusi. Bezpośrednią przyczyną była decyzja jednego z operatorów pocztowych o przerwaniu przepływu listów i paczek do i z Rosji/Białorusi, aby dostosować się do unijnych sankcji nałożonych po inwazji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. W trakcie dyskusji z udziałem UKE omówiono aspekty prawne zaistniałej sytuacji, zarówno z punktu widzenia regulacji UPU, jak i możliwych sankcji ze strony UE.

Na zwołanym w trybie pilnym spotkaniu CERP omówiono kwestię wykluczenia Rosji i Białorusi z CERP w związku z inwazją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Państwa członkowskie CERP wyraziły poparcie dla tej propozycji i podkreśliły solidarność z narodem ukraińskim. Sprawa ta będzie dyskutowana na szczeblu dyplomatycznym w trakcie rozmów w Genewie i decyzja zostanie przekazana do CEPT i CERP.

Na posiedzeniu plenarnym CERP, które odbyło się w formie fizycznej w dniach 28-29 czerwca 2022 r., przyjęte zostały raporty grup roboczych CERP i po dyskusji przyjęty został program pracy CERP na rok 2023.

Komitet Sterujący CERP zainicjował przygotowania do wyborów przewodniczącego i wiceprzewodniczących CERP, które są przewidziane na rok 2023, i w tym celu powołano członków Komitetu Wyborczego. Kolejnym punktem obrad były zmiany Regulaminu CERP. Proponowane zmiany będą przedmiotem analizy zespołu wyłonionego spośród uczestników posiedzenia.

Przedstawiciele UKE wzięli udział w debacie na temat roli regulacji pocztowej UPU i przyszłości Związku w sektorze pocztowym oraz wspólnej sesji plenarnej z udziałem UPU, CERP, PUASP i ERGP. Podczas obrad poruszone zostały zagadnienia dotyczące:

- technologii stosowanych w regulacji sektora pocztowego,
- powszechnej usługi pocztowej i jej przyszłości,
- zrównoważonego rozwoju USO w nowych uwarunkowaniach rynkowych,
- współpracy publiczno-prywatnej/partnerstwa na rzecz rozwoju sektora pocztowego.

Wymiana informacji, opinii i doświadczeń między właściwymi ministerstwami oraz regulatorami państw członkowskich CERP pozwoliła na identyfikację, z europejskiego punktu widzenia, najważniejszych zagadnień występujących w sektorze pocztowym o charakterze regulacyjnym oraz na przygotowanie i zaprezentowanie stanowiska Polski na forum międzynarodowym, we współpracy z krajowymi instytucjami.

Współpraca z najważniejszymi organizacjami międzynarodowymi sektora pocztowego dała UKE możliwość poszerzenia specjalistycznej wiedzy i jej wykorzystanie w bieżących działaniach oraz miała wpływ na tworzenie polityki regulacyjnej na poziomie europejskim i krajowym, szczególnie w zakresie poprawy efektywności funkcjonowania rynku usług transgranicznego doręczania paczek i jakości usług pocztowych. Dzięki tym działaniom została zwiększona przejrzystość cen transgranicznej dostawy paczek, co ma na celu wyeliminowanie nieuzasadnionych różnic taryfowych.

We współpracy UKE z innymi organami regulacyjnymi i organizacjami międzynarodowymi zostały określone priorytety w stosowaniu formalnych ram dla usług pocztowych, które odzwierciedlają potrzebę bardziej proaktywnego podejścia regulacyjnego we wszystkich państwach członkowskich UE.

Działania UKE nastawione były na rozwój sektora pocztowego i uwzględnienie potrzeb użytkowników w związku z cyfryzacją i handlem elektronicznym, a także globalną pandemią i wymianą poczty po rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Współpraca międzynarodowa dała impuls do zmiany ram regulacyjnych wewnętrznego rynku usług pocztowych Wspólnoty, które wymagają dostosowania do otoczenia konkurencyjnego wraz z pojawieniem się nowych modeli biznesowych.

UKE uczestniczył w ogólnoeuropejskiej debacie nad zakresem powszechnej usługi pocztowej i sposobami jej finansowania. UKE aktywnie wspierał organy regulacyjne innych krajów i dzielił się swoimi doświadczeniami oraz wiedzą ekspercką w ramach projektów pomocowych programu dwustronnej współpracy rozwojowej oraz poprzez bezpośrednie konsultacje.

4. Organizacja i funkcjonowanie UKE

4.1. Struktura organizacyjna

Zarządzeniem nr 33 Prezesa UKE z 31 grudnia 2019 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE z 2020 r. poz. 1, 9, 14 i 25, z 2021 r. poz. 3 i 12 oraz z 2022 r. poz. 3, 7, 9 i 14) wprowadzono regulamin organizacyjny UKE.

W 2022 r. zmiany w regulaminie organizacyjnym UKE zostały wprowadzone odpowiednio:

- Zarządzeniem Prezesa UKE z 22 lutego 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 3),
- Zarządzeniem Prezesa UKE z 10 maja 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 7),
- Zarządzeniem Prezesa UKE z 28 lipca 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 9),
- Zarządzeniem Prezesa UKE z 31 października 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. UKE poz. 14).

Zarządzeniem Prezesa UKE z 22 lutego 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UKE wprowadzono zmiany, które dotyczyły w szczególności: wzmocnienia obszaru stosowania w UKE podejścia procesowego, a także poszerzenia zakresu działania Departamentu Bezpieczeństwa w obszarze cyberbezpieczeństwa sieci i usług telekomunikacyjnych, jak również bezpieczeństwa i ciągłości działania UKE.

Zarządzeniem Prezesa UKE z 10 maja 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UKE wprowadzono zmiany, które dotyczyły w szczególności: uszczegółowienia sposobu przygotowywania opinii prawnych, przeniesienia koordynowania wdrażania i udostępniania przez UKE e-usług z zakresu działania Biura Dyrektora Generalnego do Biura Informatyki oraz rezygnacji z wzoru regulaminu organizacyjnego komórki organizacyjnej w celu umożliwienia dostosowania regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych do specyfiki danej komórki organizacyjnej.

Zarządzeniem Prezesa UKE z 28 lipca 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UKE wprowadzono zmiany, które dotyczyły w szczególności: przypisania do Departamentu Bezpieczeństwa zadań z obszaru prywatności w telekomunikacji oraz zapewnienia funkcjonowania Zespołu Operacyjnego Bezpieczeństwa, a także przeniesienia z zakresu jego działania zadań prowadzenia kontroli i nakładania kar pieniężnych odpowiednio do Departamentu Kontroli, Departamentu Rynku Poczтового oraz delegatur.

Zarządzeniem Prezesa UKE z 31 października 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UKE wprowadzono zmiany, które dotyczyły zdefiniowania czterech regionów, w ramach których działają głównie delegatury, określania sposobu ustanowienia koordynatorów regionów oraz wskazania ich zakresu zadań.

Zgodnie z postanowieniami statutu UKE, na dzień 31 grudnia 2022 r. w skład UKE wchodziły następujące komórki organizacyjne:

1. Biuro Prezesa,
2. Biuro Dyrektora Generalnego,
3. Departament Polityki Konsumenckiej,
4. Departament Regulacji,
5. Departament Strategii i Analiz,
6. Departament Rynku Poczтовогоego,
7. Departament Częstotliwości,
8. Departament Techniki,
9. Departament Kontroli,
10. Departament Bezpieczeństwa,
11. Departament Prawny,
12. Departament Spraw Zagranicznych,
13. Biuro Finansów,
14. Biuro Administracji,
15. Biuro Informatyki,

oraz zamiejscowe jednostki organizacyjne utworzone na podstawie Regulaminu Organizacyjnego UKE:

- 1) Delegatura we Wrocławiu – dla województwa dolnośląskiego,
- 2) Delegatura w Bydgoszczy – dla województwa kujawsko-pomorskiego,
- 3) Delegatura w Lublinie – dla województwa lubelskiego,
- 4) Delegatura w Zielonej Górze – dla województwa lubuskiego,
- 5) Delegatura w Łodzi – dla województwa łódzkiego,
- 6) Delegatura w Krakowie – dla województwa małopolskiego,
- 7) Delegatura w Opolu – dla województwa opolskiego,
- 8) Delegatura w Rzeszowie – dla województwa podkarpackiego,
- 9) Delegatura w Białymstoku – dla województwa podlaskiego,
- 10) Delegatura w Gdyni – dla województwa pomorskiego,
- 11) Delegatura w Siemianowicach Śląskich – dla województwa śląskiego,
- 12) Delegatura w Kielcach – dla województwa świętokrzyskiego,
- 13) Delegatura w Olsztynie – dla województwa warmińsko-mazurskiego,
- 14) Delegatura w Poznaniu – dla województwa wielkopolskiego,

15) Delegatura w Szczecinie – dla województwa zachodniopomorskiego.

4.2. Zatrudnienie

Stan zatrudnienia w UKE:

- na dzień 01 stycznia 2022 r.: 624 osoby/618,38 etatów, w tym 47,05 etatów z POPC,
- na dzień 31 grudnia 2022 r.: 645 osób/634,65 etatu, w tym 55,75 etatów z POPC.

Tabela 10

Status pracowników UKE wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

	Urzędnicy służby cywilnej		Wyższe stanowiska w służbie cywilnej		Pracownicy służby cywilnej		Pracownicy spoza korpusu służby cywilnej	
	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty
Białystok	0	0	0	0	10	10	0	0
Bydgoszcz	0	0	0	0	11	11	0	0
Gdynia	0	0	0	0	14	14	3	2,75
Kielce	0	0	0	0	7	7	1	1
Kraków	0	0	0	0	12	12	0	0
Łódź	2	2	0	0	9	9	1	1
Lublin	3	3	0	0	8	8	0	0
Olsztyn	1	1	0	0	11	11	0	0
Opole	2	2	0	0	6	6	1	1
Poznań	0	0	0	0	13	13	0	0
Rzeszów	1	1	0	0	13	13	0	0
Siemianowice Śląskie	1	1	0	0	17	16,625	1	1
Szczecin	0	0	0	0	14	14	0	0
Wrocław	3	3	0	0	11	11	1	1
Zielona Góra	0	0	0	0	10	10	0	0
Razem Delegatury	13	13	0	0	166	165,625	8	7,75

Centrala	44	44	26	26	283	281,375	105	96,9
Razem	57	57	26	26	449	447	113	104,65

Źródło: UKE

Fluktuacja kadr UKE w 2022 r.:

- liczba naborów³²: 120 (w tym 7 z POPC), z czego 39 naborów zakończyło się obsadzeniem stanowiska (w tym 2 z POPC)³³,
- liczba złożonych ofert³⁴: 552, w tym 27 ofert na stanowiska POPC,
- liczba zatrudnionych osób³⁵: 103 osoby, w tym 2 osoby (1,95 etatu) w POPC,
- liczba osób, z którymi rozwiązano stosunek pracy³⁶: 73 osoby, w tym 5 osób (4,45 etatu) z POPC.

W 2022 r. w UKE na 120 przeprowadzonych naborów 39 zostało zakończonych obsadzeniem stanowiska pracy. Większość naborów była prowadzona na stanowiska specjalistyczne, ściśle związane ze statutowymi zadaniami Prezesa UKE, część dotyczyła zatrudnienia w celu zastępstwa nieobecnego członka korpusu służby cywilnej (nabory te nie cieszą się popularnością wśród kandydatów).

Tabela 11

Dane dotyczące odejść pracowników UKE

	Liczba pracowników, którzy zakończyli pracę w UKE	Sposób rozwiązania stosunku pracy					
		umowa na czas określony	przeniesienie do innego urzędu	wypowiedzenie dokonane przez pracownika/pracodawcę	porozumienie stron	przejście na emeryturę	inne
Centrala	69	8	13	25/1	14	7	1
Delegatury	4	0	0	0	0	4	0

Źródło: UKE

Pracownicy odchodzący z Centrali UKE to osoby o różnorodnym stażu pracy:

- staż w UKE do 1 roku – 15 osób,
- staż w UKE do 3 lat – 18 osób,

³² Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

³³ Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z danymi przedstawionymi przez Szefa Służby Cywilnej w Sprawozdaniu za rok 2022 więcej, bo 53,2% naborów do służby cywilnej (w 2021 r. – 45,7%), zakończyło się nieobsadzeniem stanowiska. Najczęstszymi przyczynami zakończenia takich naborów były: brak ofert kandydatów – 42,5% (w 2021 r. – 33,7%) oraz niewyłonienie przez komisję rekrutacyjną najlepszych kandydatów – 29,1% (w 2021 r. – 32,4%).

³⁴ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

³⁵ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

³⁶ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

- staż w UKE do 5 lat – 11 osób,
- staż w UKE do 10 lat – 10 osób,
- staż w UKE powyżej 10 lat – 19 osób.

Natomiast pracownicy odchodzący z Delegatur UKE to osoby, które posiadały ponad 40-letni staż pracy, w tym w UKE pracowali ok. 30 lat i ich odejścia spowodowane były przejściem na emeryturę.

Duża dynamika rynku pracy oraz niedobór pracowników o poszukiwanych kompetencjach są problemem dla wielu pracodawców w Polsce. Dotyczy to również administracji publicznej i służby cywilnej. Z danych zawartych w Sprawozdaniu Szefa Służby Cywilnej za 2022 r. wynika, że w 2022 r. fluktuacja w służbie cywilnej wyniosła 8,1%, a w grupie urzędów centralnych osiągnęła poziom 11%. Mimo podejmowania aktywnych działań nakierowanych na obszar motywacji, odnoszący się zarówno do sfery finansowej, jak i pozafinansowej, z wyzwaniem tym mierzy się także UKE, gdzie fluktuacja kadr w 2022 r. wyniosła 11%. Odejścia pracowników dotyczą w zdecydowanej większości Centrali UKE w Warszawie, gdzie możliwości znalezienia innej pracy są największe. Z ankiet *exit interview* UKE wynika, że głównym bodźcem do zmiany pracy w UKE jest poziom wynagrodzenia; odchodzący pracownicy chwalą UKE m.in. za możliwość pracy zdalnej oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Niezależnie od przedstawionych powyżej tendencji UKE podejmuje działania mające na celu zwiększenie skuteczności przeprowadzanych naborów, np. poprzez zamieszczanie ogłoszeń na ogólnopolskich platformach (pracuj.pl) i nawiązywanie współpracy z uczelniami. Ponadto wprowadzane są nowe rozwiązania z zakresu WLB (Work Life Balance) oraz aktualizowane wewnętrzne rozwiązania dotyczące Polityki motywacyjnej, natomiast przy braku konkurencyjności wynagrodzeń działania te mają ograniczoną skuteczność.

4.3. Dochody i wydatki

Plan finansowy na rok 2022 dla części 76 – Urząd Komunikacji Elektronicznej został opracowany na podstawie ustawy budżetowej na rok 2022, uchwalonej w dniu 17 grudnia 2021 r. i ogłoszonej w Dz. U. pod poz. 270. Dochody i wydatki UKE ustalone zostały na następującym poziomie:

- a. dochody budżetowe: 4 823 721 000,00 PLN,
- b. wydatki budżetowe: 127 470 000,00 PLN.

Ustawa budżetowa na rok 2022 nie była nowelizowana. W wyniku zmian wprowadzonych w trakcie roku budżetowego na podstawie 6 decyzji Ministra Finansów przenoszących do części 76 środki z rezerwy ogólnej i z rezerw celowych, Plan wydatków UKE został zwiększony łącznie o kwotę 9 175 611,68 PLN³⁷. Ponadto, jedna z decyzji została skorygowana³⁸ poprzez zmniejszenie przyznanych środków o kwotę 935 536,09 PLN, jak również dysponent części 76 dokonał zablokowania środków w łącznej wysokości 2 405 718,45 PLN, stosownie do postanowień art. 177

³⁷ Decyzja nr MF/FG5.4143.3.2.2022.MF.16 na kwotę 13 914,62 PLN; decyzja nr MF/FG5.4143.3.35.2022.MF.1028 na kwotę 13 797,76 PLN; decyzja nr MF/FG5.4143.3.51.2022.MF.3024 na kwotę 8 970 000,00 PLN; decyzja nr MF/FG5.4143.3.80.2022.MF.4473 na kwotę 4 566,92 PLN; decyzja nr MF/IP11.4143.3.92.2022.MF.POPC.5120 na kwotę 65 737,38 PLN oraz decyzja nr MF/IP11.4143.3.93.2022.MF.POPC.5121 na kwotę 107 595,00 PLN.

³⁸ Decyzja nr MF/FG5.4143.3.51.2022.MF.3024 na kwotę 8 970 000,00 PLN, skorygowana decyzją nr MF/FG5.4143.3.51.2022.MF.3024.K01.

ust. 3 pkt 2 w związku z art. 177 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy finansach publicznych, co skutkowało zmniejszeniem Planu wydatków do kwoty **133 304 357,15 PLN**.

Dochody i wydatki UKE w 2021 r. zostały zrealizowane w następujących wysokościach:

- a. dochody budżetowe: **2 111 016 162,59 PLN, tj. 43,76% Planu,**
- b. wydatki budżetowe: **131 764 715,79 PLN, tj. 98,85% Planu po zmianach,**

w tym wydatki na:

- a. działalność bieżącą: 120 145 182,10 PLN;
 - dział 600 rozdział 60047: 120 059 611,00 PLN,
w tym 10 679 328,30 PLN w związku z realizacją projektów w ramach POPC;
 - dział 752 rozdział 75212: 85 571,10 PLN;
- b. działalność inwestycyjną (majątkową): 11 619 533,69 PLN;
 - dział 600 rozdział 60047: 11 619 533,69 PLN,
w tym 6 001 471,61 PLN w związku z realizacją projektów w ramach POPC;
 - dział 752 rozdział 75212: 0,00 PLN.

Ponadto, kwota 1 322 569,69 PLN została wydatkowana z budżetu środków europejskich w związku z realizacją przez UKE projektów w ramach POPC.

Tabela 12

Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na rok 2022

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0580 – wpływy z tytułu kar i grzywien	0	11 619 321,97	
0590 – wpływy z tytułu opłat za koncesje i licencje	421 290 000,00	452 891 400,00	107,50
0610 – wpływy z tytułu opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	427 000,00	440 450,56	103,15
0620 – opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości	4 382 399 000,00	1 625 914 516,11	37,10
0640 – wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	0	26 907,01	
0690 – wpływy z różnych opłat: dochody z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji i dochody z opłaty telekomunikacyjnej	19 605 000,00	19 593 454,85	99,94

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0880 – wpływy z opłaty prolongacyjnej	0	10 577,00	
0910 – wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków	0	- 172 673,56	-
0920 – wpływy z pozostałych odsetek	0	159 725,62	
0950 – wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0	284 162,87	
0970 – wpływy z różnych dochodów	0	286 675,19	
2980 – wpływy do wyjaśnienia	0	- 38 355,03	
Ogółem	4 823 721 000,00	2 111 016 162,59	43,76

Źródło: UKE

Powyższa tabela nie uwzględnia środków przekazanych w 2022 r. przez UKE do Funduszu Szerokopasmowego. Zgodnie z art. 186 ust. 2 ustawy Pt Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego środki pobrane z tytułu opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, środki pobrane z tytułu nałożonych kar oraz środki z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 megaustawy. W roku 2022 r. Prezes UKE pobrał i przekazał do Funduszu łącznie **127 589 823,15 PLN**.

Tabela 13

Środki pobrane i przekazane do Funduszu Szerokopasmowego w roku 2022

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan	Wykonanie Planu	Wykonanie [%]
0580 – wpływy z tytułu kar i grzywien	0	850 767,80	
0620 – opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości	45 484 000,00	40 869 816,14	89,86
0690 – wpływy z różnych opłat: dochody z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji i dochody z opłaty telekomunikacyjnej	84 701 000,00	85 869 239,21	101,38
Ogółem	130 185 000,00	127 589 823,15	98,01

Źródło: UKE

Wykonanie dochodów budżetu państwa na poziomie 43,76% spowodowane zostało przesunięciem na kolejny rok wpływów z dystrybucji częstotliwości 3480-3800 MHz (5G), które były szacowane na kwotę **1 914 000 tys. PLN**. W dniu 20 grudnia 2022 r. Prezes UKE ogłosił [konsultacje dotyczące aukcji](#)³⁹, tym samym zaplanowane na rok 2022 dochody z rozdysponowania ww. częstotliwości nie zostały zrealizowane, a wpływy z ich dystrybucji zasilą dochody budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym. Przesunięciu na rok 2023 uległy również wpływy z dystrybucji częstotliwości z pasma 800 MHz, szacowane w kwocie **914 000 tys. PLN**. Dystrybucja częstotliwości z pasma 800 MHz będzie przeprowadzona po rozdysponowaniu zasobów częstotliwości z pasma 3,6 MHz, co również nastąpi w 2023 r.

Tabela 14

Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na rok 2022

Wyszczególnienie wg rodzaju wydatków	Plan wg ustawy budżetowej [PLN]	Plan po zmianach [PLN]	Wykonanie [PLN]	Wykonanie [%] Planu po zmianach
Wynagrodzenia z pochodnymi ⁴⁰ (bez POPC)	68 806 000,00	67 471 319,12	67 469 388,53	100
Wydatki bieżące (bez POPC)	30 221 000,00	42 322 413,92	41 996 465,27	99,23
Wydatki majątkowe (bez POPC)	7 940 000,00	5 835 000,00	5 618 062,08	96,28
Współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	20 503 000,00	17 675 624,11	16 680 799,91	94,37
Ogółem wydatki	127 470 000,00	133 304 357,15	131 764 715,79	98,85

Źródło: UKE

Prezes UKE w 2022 roku prowadził intensywne działania windykacyjne w celu efektywnego dochodzenia należności Skarbu Państwa, w szczególności:

- w trybie art. 15 § 1 ustawy postępowaniu egzekucyjnym w administracji wystawił 2 092 upomnienia na łączną kwotę 5 057 970,89 PLN,
- w trybie art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wystawił 953 tytuły wykonawcze do urzędów skarbowych na łączną kwotę 2 475 458,12 PLN.

W wyniku podejmowanych przez UKE i urzędy skarbowe działań odnotowano następującą skuteczność w odzyskiwaniu należności:

- wykonanie upomnień (stosunek kwot odzyskanych do łącznej kwoty wystawionych upomnień): 3 621 489,26 PLN / 5 057 970,89 PLN = 71,6%,

³⁹ Więcej: <https://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/konsultacje-aukcji-na-cztery-rezerwacje-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,2377.html>.

⁴⁰ Dotyczy następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej: 4010, 4020, 4040, 4110, 4120, 4140 i 4710.

- wykonanie tytułów wykonawczych (stosunek kwot odzyskanych do łącznej kwoty wystawionych tytułów wykonawczych): 1 380 256,73 PLN / 2 475 458,12 PLN = 55,8%.

4.4. Kontrola zarządcza

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych Prezes UKE jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania w UKE adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem.

W UKE funkcjonował w 2022 r. system kontroli zarządczej uwzględniający aspekty wynikające ze standardów kontroli zarządczej określonych przez Ministra Finansów, zgodnie z zarządzeniem Prezesa UKE z dnia 15 stycznia 2021 r. w sprawie zapewnienia funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej (ze zm.).

System kontroli zarządczej w UKE stanowi zbiór procedur i wytycznych dotyczących ogółu działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań Prezesa UKE w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. System kontroli zarządczej obejmuje w szczególności:

- wyznaczanie celów i zadań do Planu działalności Prezesa UKE na dany rok kalendarzowy oraz do rocznych planów działalności komórek organizacyjnych, a także mierników określających stopień realizacji celów i zadań służących ich osiągnięciu,
- analizę i zarządzanie ryzykiem,
- monitorowanie realizacji celów i zadań służących ich osiągnięciu w Planie działalności Prezesa UKE oraz planach działalności komórek organizacyjnych,
- ocenę stanu kontroli zarządczej, w tym sporządzanie oświadczeń o stanie kontroli zarządczej,
- zapewnianie Prezesowi UKE i Dyrektorowi Generalnemu UKE informacji o stanie kontroli zarządczej w UKE.

W UKE na system kontroli zarządczej składa się całość działań podejmowanych przez:

- Komitet do spraw zapewnienia kontroli zarządczej,
- Koordynatora kontroli zarządczej,
- kierowników komórek organizacyjnych UKE.

Do zadań Komitetu do spraw zapewnienia kontroli zarządczej należy w szczególności:

- monitorowanie realizacji zadań związanych z zapewnieniem funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w UKE,
- opiniowanie wyników analizy i oceny ryzyk oraz stosowanych mechanizmów kontroli a także monitoringu ryzyk,
- analizowanie materiałów i informacji przekazanych przez Koordynatora kontroli, w szczególności:
 - sprawozdania z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok poprzedni,
 - poziomu wykonania mierników za rok poprzedni,
 - wyników samooceny kontroli zarządczej w UKE,
 - informacji o wynikach kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
 - informacji o skargach i wnioskach,
- wypracowywanie propozycji wzmacniających system kontroli zarządczej w UKE,
- przedstawianie Prezesowi UKE propozycji oświadczenia o stanie realizacji kontroli zarządczej w UKE za poprzedni rok.

Do obowiązków Koordynatora kontroli należy w szczególności:

- koordynacja polityki zarządzania ryzykiem w UKE,
- koordynacja przygotowania planu działalności Prezesa UKE na rok następny oraz sprawozdania z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok poprzedni,
- wspieranie komórek organizacyjnych UKE w prowadzeniu analizy ryzyka i samooceny kontroli zarządczej,
- przygotowywanie zbiorczego zestawienia ryzyk i przedstawianie Komitetu do spraw zapewnienia kontroli zarządczej,
- przedstawianie Komitetowi do spraw zapewnienia kontroli zarządczej materiałów i informacji niezbędnych do realizacji jego zadań.

Kierujący komórkami organizacyjnymi wykonywali w 2022 r. zadania związane z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej w UKE, w szczególności:

- przygotowali propozycje celów, zadań i wartości miernika do Planu działalności Prezesa UKE na rok 2023, zgodnie z kompetencjami kierowanej komórki organizacyjnej UKE,
- monitorowali realizację celów i zadań w Planie działalności Prezesa UKE na rok 2022, zgodnie z kompetencjami kierowanej komórki organizacyjnej UKE,
- identyfikowali, analizowali i oceniali ryzyka związane z realizacją zadań i działaniem kierowanej komórki organizacyjnej UKE,
- sporządzali ocenę funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w kierowanej komórce organizacyjnej za rok poprzedni.

W 2022 r. UKE przeprowadził samoocenę kontroli zarządczej z wykorzystaniem ankiety, opracowanej zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów oraz opublikował sprawozdanie z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok 2021 i oświadczenie o stanie kontroli

zarządczej. Prezes UKE przedstawił ocenę funkcjonowania kontroli zarządczej opartą o wyniki monitoringu realizacji zadań i celów, kontroli zewnętrznych, samooceny kontroli zarządczej i oceny z przeprowadzonych audytów, składając oświadczenie za rok 2021.

4.5. Kontrole zewnętrzne

W 2022 r. w UKE przeprowadzone zostały trzy kontrole zewnętrzne.

Tabela 15

Kontrole zewnętrzne w UKE w roku 2022

Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Ocena
1	Najwyższa Izba Kontroli	Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 76 – UKE	Nie stwierdzono nieprawidłowości, odstąpiono od formułowania uwag i wniosków pokontrolnych
2	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Kontrola płatnika składek w zakresie: 1. Prawdliwość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. 2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu. 3. Prawdliwość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. 4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.	Kontrola wykazała, że wszystkie świadczenie zostały rozliczone i wypłacone zgodnie z przepisami prawa, natomiast drobne błędy zauważone w trakcie kontroli wynikały z błędów systemu kadrowo-płacowego oraz braku informacji przekazanej przez zleceniobiorców o tytule ubezpieczenia społecznego
3	Archiwum Akt Nowych	Kontrola przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w UKE	W protokole kontroli sformułowano zalecenia dotyczące dostosowania informatycznego systemu obiegu dokumentów do warunków określonych w § 6 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi, jak również szczegółowe zalecenia dotyczące stosowania przepisów kancelaryjnych

Lp.	Jednostka kontrolująca	Przedmiot kontroli	Ocena
			i archiwalnych przez pracowników komórek organizacyjnych UKE

Źródło: UKE

4.6. Polityka informacyjna

W 2022 r. UKE kontynuował działania zorientowane na wielopłaszczyznowe informowanie o prowadzonych działaniach, obejmujące tworzenie i koordynowanie polityki informacyjnej i wizerunkowej UKE oraz dbanie o spójność przekazu, poprzez zarządzanie procesem komunikacji na stronie uke.gov.pl i bip.uke.gov.pl, w mediach społecznościowych oraz intranecie, opracowanie i realizację strategii działań komunikacyjnych i promocyjnych, tworzenie strategii informacyjnej realizowanych projektów, redagowanie i publikację informacji, współpracę merytoryczną z mediami.

Ponad to należy wskazać na udział w organizacji i pracach koncepcyjnych wydarzeń krajowych i międzynarodowych z udziałem przedstawicieli UKE oraz działania z zakresu wdrażanie strategii CSR, ESG, kampanii społecznych i edukacyjnych realizowanych przez UKE, a w szczególności:

- obsługę medialną wydarzeń/konferencji z udziałem Prezesa UKE (przygotowanie materiałów w tym prezentacji, realizację zdjęć i filmów, publikację na stronach internetowych UKE oraz w mediach społecznościowych),
- obsługę medialną wydarzeń/konferencji z udziałem Kierownictwa i ekspertów UKE (przygotowanie materiałów w tym prezentacji, realizację zdjęć i filmów, publikację na stronach internetowych UKE oraz w mediach społecznościowych),
- publikację blisko 49 artykułów podsumowujących działania UKE na stronie uke.gov.pl, w tym m.in. Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w 2021 r. i Raport o stanie rynku pocztowego w 2021 r., Raport przenoszenia numerów za 2022 rok oraz 4 Raporty przenoszenia numerów w poszczególnych kwartałach 2022 roku, wyniki Badania konsumenckiego klientów indywidualnych w 2021 roku, wyniki Badania konsumenckiego klientów instytucjonalnych w 2021 roku oraz Badania konsumenckiego dzieci i rodziców za 2021 rok, oraz prowadzenie strony uke.gov.pl w wersji angielskiej,
- publikację niemal 600 artykułów na stronie bip.uke.gov.pl, w tym m.in. 510 w ramach procesu konsultacji oraz wyników konsultacji, informacje dot. kontroli zarządczej (Sprawozdanie z wykonania planu działalności Prezesa UKE za rok 2021, Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w UKE za rok 2021, Plan działalności Prezesa UKE na rok 2022), 12 innych raportów, w tym m.in. raporty wykonania wskaźników KPI przez OPL, Raport z czasu przebiegu przesyłek pocztowych, Raport z badania społecznego zapotrzebowania na usługi powszechne,
- publikacje na stronie bip.uke.gov.pl (zostały wyświetlone 2 494 543 razy),
- publikacje na stronie uke.gov.pl (zostały wyświetlone 1 510 683 razy),
- publikację ponad 100 postów w serwisie Twitter, obserwujących 3 758 – odnotowano wzrost o 328 w porównaniu do roku 2021, średnia wyświetleń na post wyniosła 5 000,

- publikację około 350 postów na Facebooku, 4 500 obserwujących (średni zasięg postów – 850 wyświetleń/post, średni przyrost obserwujących – 146 w porównaniu do 2021 r., średni miesięczny zasięg posta (liczba osób, które wyświetliły posty przynajmniej raz) – 6 470, średnia miesięczna aktywność dotycząca posta (liczba reakcji, komentarzy, udostępnień i kliknięć) – 1 500,
- publikację ponad 100 postów na LinkedIn, 3 643 obserwujących – odnotowano wzrost o 1 116 w porównaniu do 2021 r., średnia wyświetleń na post – 878,
- przyznanie 33 patronatów honorowych Prezesa UKE,
- publikację 23 merytorycznych wpisów na oficjalnym blogu UKE,
- nakręcenie i opublikowanie około 55 filmów na kanale YouTube, które zebrały łącznie ponad 42,5 tys. wyświetleń i były oglądane łącznie przez 1 315 godzin (w tym czasie liczba subskrybentów wzrosła o ponad 100).

4.7. UKE on-line

Prezes UKE prowadził w 2022 r. działania służące rozwojowi usług elektronicznych dla klientów oraz zapewnianiu dostępności i użyteczności informacji z uwzględnieniem osób o szczególnych potrzebach.

Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji

W 2022 r. Prezes UKE przeprowadził kolejną kampanię inwentaryzacyjną w ramach systemu PIT. Dane o infrastrukturze do PIT przekazało 360 podmiotów, w tym największe firmy z branży telekomunikacyjnej (OPL, Netia, Multimedia Polska, T-Mobile Polska) oraz energetycznej (Tauron, Energa, ENEA, PGE).

2 794 jednostki samorządu terytorialnego wprowadziły stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, a 226 zarządców dróg przekazało dane o decyzjach, o których mowa w art. 39 ust. 3 lub art. 40 ust. 1 ustawy o drogach publicznych. Wg stanu na 1 stycznia 2023 r. Polska dzieli się na 16 województw, 314 powiatów i 2 477 gmin (302 miejskich, w tym 66 miast na prawach powiatu, 677 miejsko-wiejskich oraz 1 498 wiejskich) co daje łącznie 2 807 jednostek samorządu terytorialnego ([Baza JST](#))⁴¹. Część gmin (13) nie przekazała stawek ze względu na brak dróg gminnych lub brak podjęcia uchwały o pobieraniu opłat. Pozostałe gminy przekazały stawki, co oznacza kompletność danych (100%).

W 2022 r. UKE nie przeprowadzał szkoleń i webinarów w zakresie systemu PIT (organizowano je w momencie, gdy system został udostępniony do raportowania). W 2022 r. zakres raportowania, jak i grupa użytkowników nie uległy zmianie względem roku 2021, co zadecydowało o braku ponowienia szkoleń. Należy jednak zaznaczyć, że wszelkie materiały wspomagające proces przygotowania danych (w tym filmy instruktażowe) były stale dostępne w części pomoc PIT. Jednocześnie UKE dokonuje okresowej aktualizacji procedur publikowanych w PIT i dysponuje zestawem procedur aktualnych na koniec 2022 r.

⁴¹ Baza dostępna jest pod adresem: <https://www.gov.pl/web/mswia/baza-jst>.

Przyrost liczby podmiotów przekazujących dane do systemu PIT oznacza ułatwienia dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych przygotowujących proces inwestycyjny. Ideą systemu PIT jest stworzenie jednego okna informacyjnego o zasadach i warunkach inwestowania oraz o istniejących i planowanych zasobach, obniżenie kosztów inwestycji, a ponadto także docelowo udostępnianie informacji niezbędnych do wspólnego prowadzenia inwestycji przez podmioty z jednej lub różnych branż. Liczba danych zgromadzonych w systemie PIT nieustannie się zwiększa.

Tabela 16

Liczba danych zgromadzonych w systemie PIT

Lp.	Nazwa warstwy	Liczba obiektów
1	Istniejąca infrastruktura punktowa	9 090 919
	Słup	5 308 411
	Studnia kablowa	1 908 149
	Inne	1 874 359
2	Istniejąca infrastruktura liniowa	5 221 301
	Kanalizacja kablowa	3 140 419
	Inny element kanału technologicznego	613 396
	Inne	1 467 486
3	Istniejąca infrastruktura powierzchniowa	3 931
	Komora podziemna	2 906
	Inne	1 025
4	Planowana infrastruktura punktowa	5 136
	Słupek telekomunikacyjny	2 969
	Słup	1 522
	Studnia kablowa	606
	Inne	39
5	Planowana infrastruktura liniowa	20 873
	Kanalizacja kablowa	14 424
	Prefabrykowana wiązka mikrorur	3 518
	Inne	2 931
6	Planowana infrastruktura powierzchniowa	23
7	Stawki za zajęcie pasa drogowego	2 987
8	Dane o elementach infrastruktury technicznej z decyzji	7 772
9	Warunki dostępu do nieruchomości	816

Źródło: UKE

Łączna długość liniowych elementów istniejącej infrastruktury technicznej wynosi 350 899 161 m, a planowanej 2 012 354 m.

Prawidłowe przekazanie informacji o infrastrukturze wiąże się z określeniem aktualnego stanu elementu infrastruktury technicznej lub kanału technologicznego. Operatorzy sieci ustalają czy stan techniczny umożliwia wykorzystanie elementu infrastruktury technicznej lub kanału technologicznego w celu umieszczenia w nim lub na nim elementów infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej.

Tabela 17

Informacja o możliwości wykorzystania infrastruktury, zgromadzonej w systemie PIT

Rodzaj infrastruktury	Przykłady infrastruktury	Możliwa do wykorzystania	Uniemożliwiająca wykorzystanie
Punktowa	Słupy, kontenery telekomunikacyjne, maszty telekomunikacyjne, szafy, słupki telekomunikacyjne	96,10%	3,90%
Liniowa	Kanalizacja kablowa, rurociągi telekomunikacyjne, rury ochronne	89,45%	10,55%

Źródło: UKE

W 2022 r. logowano się do systemu PIT 6 308 razy. Z portalu mapowego skorzystało 3 680 unikalnych użytkowników.

Najczęściej wykorzystywanym formatem do importu danych jest .csv i stanowi prawie 70% wszystkich importów, następnie format .shp (28%).

Jednocześnie warto zaznaczyć, iż opublikowane zmiany dotyczące art. 29 megaustawy – inwentaryzacji sieci i usług telekomunikacyjnych, w tym fizycznych przebiegów sieci z uwzględnieniem zmian funkcjonalności służących gromadzeniu danych w PIT oraz funkcjonalności wynikających z art. 22 EKŁE, dotyczących w szczególności analiz geograficznych i planów inwestycyjnych oraz z uwagi na ustawowe terminy przekazywania danych do inwentaryzacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych spowodowały konieczność dokonania rozbudowy systemu PIT.

W związku z powyższym Prezes UKE podjął działania zmierzające do wprowadzenia zmian, które umożliwią wywiązanie się przez przedsiębiorców z ustawowego obowiązku poprzez przeprowadzenie w 2022 r. kolejnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na rozbudowę systemu PIT. Postępowanie zakończyło się podpisaniem umowy na realizację rozbudowy systemu PIT w marcu 2022 r.

Rozbudowa Platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej

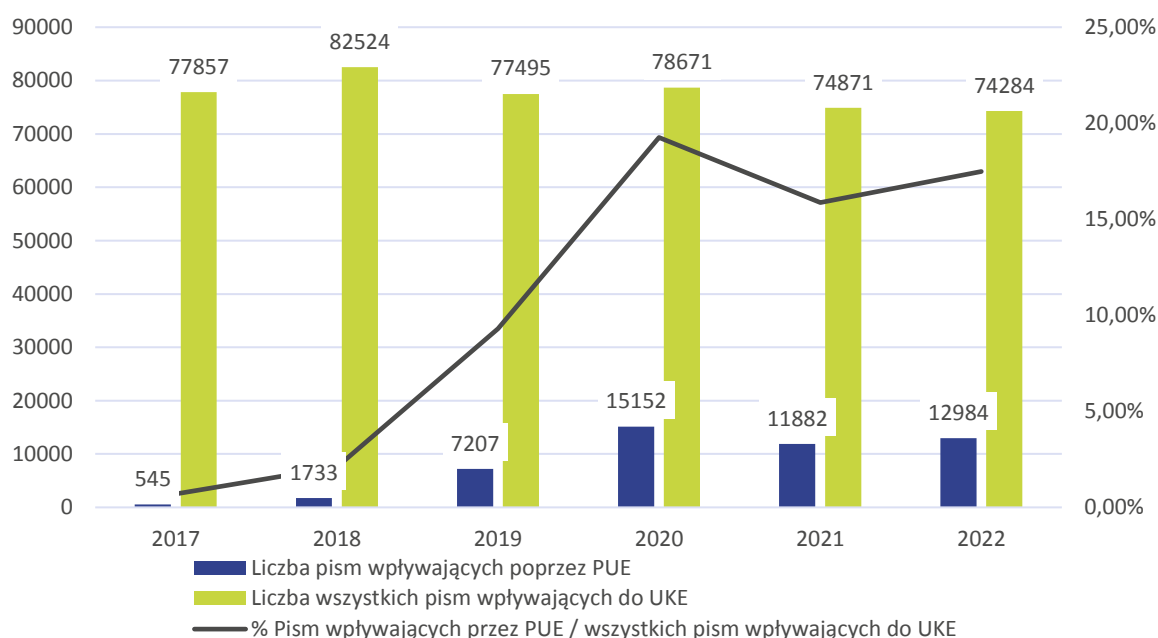
W 2022 r. UKE rozpoczął prace przygotowawcze do realizacji projektu pn. „[Rozbudowa platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej](#)”⁴². Celem przedsięwzięcia realizowanego w latach 2022-2023 jest poprawa funkcjonowania obszaru back-office UKE polegająca na rozbudowie Platformy Usług Elektronicznych UKE (PUE), co zapewni optymalizację i cyfryzację procesów

⁴² Więcej: <https://uke.gov.pl/pue-20>.

back-office. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez przebudowę architektury PUE, w której moduły zostaną zastąpione przez mikroserwisy, i w rezultacie możliwe będzie dołączenie do każdego z mikroserwisu API, co w znacznym stopniu zwiększy standard jej użyteczności, niezawodności, wydajności, a także podniesie poziom bezpieczeństwa. Korzystanie z PUE będzie prostsze i bardziej intuicyjne, co w efekcie przyniesie klientom UKE większą efektywność korzystania z tej platformy. Działania w projekcie będą koncentrowały się również na zwiększeniu wolumenu zdigitalizowanych dokumentów (umów), dodaniu nowych funkcjonalności do już istniejących oraz wprowadzeniu nowych usług. Zwiększy to zakres danych, do których mają dostęp pracownicy oraz liczbę spraw załatwianych elektronicznie. Ponadto w systemie zostaną wprowadzone nowe narzędzia umożliwiające stworzenie spójnego systemu identyfikacji i uwierzytelnienia użytkownika.

Wykres 21

Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE

Źródło: UKE

Z usługi e-sprawozdawczości za rok 2021 na PUE skorzystały 4 044 podmioty.

Utrzymywanie systemu PLI CBD na potrzeby państwa oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych

W 2022 r. Prezes UKE podejmował czynności związane z eksploatacją systemu Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD), obejmujące nadzór, planowanie i inne działania zgodnie z przepisami prawa, procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi w celu zapewnienia dostępności oferowanych usług (w ramach określonych wydajności) na poziomie 99,5%.

Powyższy cel został w 2022 r. zrealizowany, co przedstawiają poniższe statystyki:

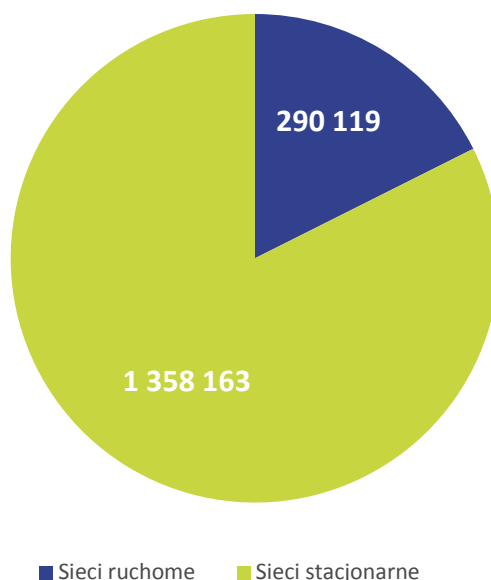
- dla funkcjonalności dotyczącej pozyskiwania od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i udostępniania na żądanie służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy danych

i informacji lokalizacyjnych osób wzywających pomocy:

- liczba odebranych przez PLI CBD informacji wskazujących lokalizację abonenta wzywającego pomocy korzystającego z telefonu komórkowego: 45 087 342,
- liczba zapytań służb o lokalizację abonenta wzywającego pomocy: 25 373 594,
- dla funkcjonalności dotyczącej wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru:
 - liczba przeniesionych numerów w sieciach stacjonarnych (FNP): 290 119,
 - liczba przeniesionych numerów w sieciach ruchomych (MNP): 1 358 163.

Wykres 22

Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD w roku 2022

Źródło: UKE

W ramach wdrażania nowych rozwiązań w systemie PLI CBD realizowano z KPRM, w ramach porozumienia o współpracy partnerskiej, projekt pod nazwą „Działania przygotowawcze do wdrożenia Advanced Mobile Location w Polsce” (metoda umożliwiająca pozyskiwanie informacji lokalizacyjnych osób dzwoniących na numery alarmowe w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego).

Inne aplikacje proklienckie

W 2022 r. pracownicy UKE utrzymywali również inne aplikacje i systemy teleinformatyczne oferujące usługi elektroniczne dla klientów, w tym m.in.:

- Portal „[Numeracja](https://numeracja.uke.gov.pl)”⁴³ – narzędzie, które dzięki pełnej integracji z systemem PLI CBD automatycznie pobiera dane z tego systemu i publikuje w postaci Tablic Zagospodarowania

⁴³ Portal dostępny pod adresem: <https://numeracja.uke.gov.pl>.

Numeracji wymaganych przepisami ustawy Pt.

Portal zapewnia m.in. pobieranie danych w postaci plików .csv oraz .xml, co jest wykorzystywane m.in. przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych do bieżącego aktualizowania swoich systemów służących do kierowania ruchu, a także umożliwia publikowanie tych danych w postaci usług na stronie www poświęconej otwartym danym publicznym.

- [Rejestr numerów Premium Rate](#)⁴⁴ – wyszukiwarka numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie (tzw. usługi premium, premium rate), zapewniająca klientom UKE dostęp do danych o numerach i usługach o podwyższonej opłacie w sposób automatyczny.
- [Wyszukiwarka dostawcy usług](#)⁴⁵ – narzędzie zapewniające, dzięki integracji z systemem PLI CBD, możliwość ustalenia aktualnego dostawcy usług dla danego numeru telefonu.
- [Egzaminy – aplikacja](#)⁴⁶ – program „UKE Egzaminy” umożliwiający klientom zapisanie się na egzamin na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie amatorskiej (RA) oraz morskiej i żeglugi śródlądowej (LRC, SRC, IWC, VHF).
- [Confirmation](#)⁴⁷ – aplikacja dzięki pełnej integracji z systemami teleinformatycznymi UKE pozwala zainteresowanym instytucjom (m.in. międzynarodowym armatorom) weryfikować autentyczność wydawanych przez UKE świadectw operatorów służby morskiej i żeglugi śródlądowej.
- [Mapbook](#)⁴⁸ – „Atlas szerokopasmowego dostępu do Internetu” prezentuje dane na poziomie gminnym. Atlas zawiera w formie graficznej i tabelarycznej zestawienie informacji o punktach adresowych, w których dostępny jest zasięg sieci NGA30.

Celem opracowania Atlasu jest zapewnienie władzom samorządowym i przedsiębiorcom dostępu do informacji o infrastrukturze szerokopasmowej już istniejącej, jak i tej, która powstanie w ramach POPC na lata 2014-2020.

- [Wyszukiwarka.uke.gov.pl](#)⁴⁹ – aplikacja udostępniająca informacje z inwentaryzacji infrastruktury i usług, zapewniająca funkcjonalność zgłaszania popytu na usługi, która cieszy się coraz większą popularnością (w 2019 r. – 4 813 zgłoszeń, w 2020 r. – 14 374 zgłoszenia, w 2021 r. – 49 656 zgłoszeń, w 2022 r. – 55 559 zgłoszeń).
- [Amator](#)⁵⁰ – usługa do prezentowania danych (m.in. na mapach) za pomocą strony internetowej o wydanych pozwoleniach w służbie radioamatorskiej.

⁴⁴ Rejestr dostępny pod adresem: <https://bip.uke.gov.pl/wyszukiwarka-rejestr-premium>.

⁴⁵ Wyszukiwarka dostępna pod adresem: <https://bip.uke.gov.pl/numeracja/dostawca-uslug>.

⁴⁶ Aplikacja dostępna pod adresem: <https://egzaminy.uke.gov.pl>.

⁴⁷ Aplikacja dostępna pod adresem: <https://confirmation.uke.gov.pl/>.

⁴⁸ Portal dostępny pod adresem: <https://mapbook.uke.gov.pl/>.

⁴⁹ Wyszukiwarka dostępna pod adresem: <https://wyszukiwarka.uke.gov.pl/>.

⁵⁰ Usługa dostępna pod adresem: <https://amator.uke.gov.pl/>.

Tabela 18

Liczba odwiedzin wybranych serwisów www UKE w roku 2022

Serwis www UKE	Liczba wejść (użytkowników) Wizyty	Średnia/miesiąc Wizyty/12	Liczba unikalnych wyświetleń strony
uke.gov.pl	377 896	31 491	660 764
bip.uke.gov.pl	746 117	62 176	1 086 025
pue.uke.gov.pl	60 583	5 049	123 108
pit.uke.gov.pl	75 602	6 300	100 005
amator.uke.gov.pl	12 439	1 037	26 236
confirmation.uke.gov.pl	990	83	1 445
egzaminy.uke.gov.pl	6 067	506	18 449
mapbook.uke.gov.pl	2 024	167	2 358
numeracja.uke.gov.pl	14 615	1 218	24 309

Źródło: UKE

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy

Miesiąc/pomiary	Down [Mb/s]	Up [Mb/s]	Ping [ms]
Kwiecień 2016	19,9	6,6	37
Kwiecień 2017	25,1	11,2	36
Kwiecień 2018	35,1	13,7	38
Kwiecień 2019	43,8	18,1	37
Kwiecień 2020	50,6	21,4	26
Kwiecień 2021	73,3	28,5	24
Kwiecień 2022	92,6	35,1	26

Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni

Miesiąc/pomiary	Down [Mb/s]	Up [Mb/s]	Ping [ms]
Kwiecień 2016	13,5	4,0	69
Kwiecień 2017	15,6	6,8	46
Kwiecień 2018	17,4	7,1	51
Kwiecień 2019	21,1	7,8	46
Kwiecień 2020	21,1	7,4	38
Kwiecień 2021	34,8	9,6	34
Kwiecień 2022	41,7	11,0	33

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy (%)

Download apl.web	0-3 Mb/s	3-10 Mb/s	10-30 Mb/s	30-100 Mb/s	>100 Mb/s]
Kwiecień 2016	20,5%	30,2%	30,2%	17,2%	1,8%
Kwiecień 2017	21,6%	27,1%	27,9%	19,8%	3,5%
Kwiecień 2018	17,4%	22,8%	29,1%	24,1%	6,5%
Kwiecień 2019	15,6%	20,7%	27,8%	25,9%	9,9%
Kwiecień 2020	17,8%	20,4%	25,5%	24,5%	11,8%
Kwiecień 2021	13,6%	16,6%	23,5%	27,7%	18,5%
Kwiecień 2022	11,8%	14,7%	22,1%	28,4%	23,0%

Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach
Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni (%)

Download apl.web	0-3 Mb/s	3-10 Mb/s	10-30 Mb/s	30-100 Mb/s	>100 Mb/s]
Kwiecień 2016	24,8%	30,4%	32,7%	11,9%	0,1%
Kwiecień 2017	27,4%	26,9%	29,1%	16,2%	0,4%
Kwiecień 2018	23,4%	27,7%	30,2%	17,3%	1,4%
Kwiecień 2019	20,8%	25,1%	30,7%	21,3%	2,2%
Kwiecień 2020	22,8%	25,4%	29,0%	20,3%	2,5%
Kwiecień 2021	15,2%	19,0%	27,9%	30,0%	7,9%
Kwiecień 2022	13,3%	16,4%	27,0%	32,1%	11,1%

Rozkład liczby pomiarów wykonanych z użyciem certyfikowanego mechanizmu monitorowania w roku 2022

Miesiąc	Liczba testów
Styczeń	70 895
Luty	54 172
Marzec	45 134
Kwiecień	43 285
Maj	53 208
Czerwiec	41 242
Lipiec	45 214
Sierpień	55 948
Wrzesień	45 499
Październik	62 310
Listopad	50 067
Grudzień	38 383
Razem	605 357

Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE

Rok	Wnioski organów celnych o opinię	Opinie negatywne wydane na podstawie wniosków
2009	112	95
2010	351	305
2011	537	462
2012	726	600
2013	807	684
2014	874	711
2015	608	518
2016	578	526
2017	2 646	2 384
2018	1 846	1 621
2019	2 106	1 779
2020	1 689	1 429
2021	2 099	1 680
2022	1 621	1 282

Nowe wnioski wszczynające postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości

Rok	Nowe wnioski wszczynające postępowania	Wydane decyzje o dostępie do nieruchomości
2013	115	4
2014	52	37
2015	104	104
2016	152	115
2017	322	138
2018	144	298
2019	147	232
2020	213	228
2021	237	176
2022	115	208

Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE

Rok	Liczba wszystkich wpływów do UKE	Liczba wpływów do UKE poprzez PUE	Relacja wpływów poprzez PUE do wszystkich wpływów [%]
2017	77 857	545	0,7
2018	82 524	1 733	2,1
2019	77 495	7 207	9,3
2020	78 671	15 152	19,26
2021	74 871	11 882	15,87
2022	74 284	12 984	17,48

6. Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków

6.1. Spis tabel

Tabela 1 Stan postępowań w sprawie przyznania OPL dopłaty	7
Tabela 2 Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu z decyzji Prezesa UKE w poszczególnych latach obowiązywania regulacji (netto)	27
Tabela 3 Maksymalne stawki opłat dodatkowych do usług roamingu u poszczególnych operatorów z decyzji Prezesa UKE wydanych w szóstym roku obowiązywania regulacji	27
Tabela 4 Porównanie skali działań konsumenckich UKE w latach 2021 i 2022.....	33
Tabela 5 Zestawienie testów 5G.....	68
Tabela 6 Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości	71
Tabela 7 Świadczenia uprawniające do obsługi urządzeń radiowych.....	72
Tabela 8 Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w roku 2022	94
Tabela 9 Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w roku 2022	102
Tabela 10 Status pracowników UKE wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.....	131
Tabela 11 Dane dotyczące odejść pracowników UKE	132
Tabela 12 Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na rok 2022	134
Tabela 13 Środki pobrane i przekazane do Funduszu Szerokopasmowego w roku 2022	135
Tabela 14 Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na rok 2022	136
Tabela 15 Kontrole zewnętrzne w UKE w roku 2022	139
Tabela 16 Liczba danych zgromadzonych w systemie PIT	142
Tabela 17 Informacja o możliwości wykorzystania infrastruktury, zgromadzonej w systemie PIT	143
Tabela 18 Liczba odwiedzin wybranych serwisów www UKE w roku 2022	147

6.2. Spis wykresów

Wykres 1 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji przeglądarkowej Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy	18
Wykres 2 Średnia prędkość w obu kierunkach i opóźnienie z aplikacji mobilnej Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni.....	19
Wykres 3 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy (%)	20
Wykres 4 Rozkład liczby pomiarów prędkości pobierania w przedziałach Aplikacja przeglądarkowa – wszyscy dostawcy mobilni (%).....	21
Wykres 5 Rozkład liczby pomiarów wykonanych z użyciem certyfikowanego mechanizmu monitorowania w roku 2022	24
Wykres 6 Efektywność interwencji.....	35
Wykres 7 Efektywność postępowań ADR.....	35
Wykres 8 Przedmiot spraw kierowanych do UKE	41
Wykres 9 Efektywność postępowań ADR.....	43

Wykres 10 Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE.....	51
Wykres 11 Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT	52
Wykres 12 Zagraniczni przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT.....	53
Wykres 13 Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST	54
Wykres 14 Nowe wnioski wszczynające postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości	58
Wykres 15 Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP.....	78
Wykres 16 Wysokość stawki MTR w latach 2020-2023	83
Wykres 17 Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej.....	89
Wykres 18 Placówki z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych	95
Wykres 19 Powody składania reklamacji poddanych kontroli.....	96
Wykres 20 Sposób rozpatrzenia reklamacji	96
Wykres 21 Skala wykorzystywania PUE przez klientów UKE.....	144
Wykres 22 Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD w roku 2022.....	145

6.3. Spis rysunków

Rysunek 1 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2022 r. w stosunku do 2021 r. [%] z aplikacji przeglądarkowej dla wszystkich dostawców stacjonarnych.....	22
Rysunek 2 Średnia prędkość pobierania [Mb/s] i zmiana w 2022 r. w stosunku do 2021 r. [%] z aplikacji mobilnej, wszystkie technologie, dla dostawców mobilnych	23
Rysunek 3 Podsumowanie działań konsumenckich UKE	34
Rysunek 4 Podsumowanie działań UKE w POPC.....	65

7. Słownik zastosowanych skrótów

A

ADR (Alternative Dispute Resolution) – Alternatywny System Rozstrzygania Sporów (pozasądowe rozwiązywanie sporów konsumenckich)

Advanced Mobile Location – Zaawansowana Mobilna Lokalizacja (metoda umożliwiająca pozyskiwanie informacji lokalizacyjnych osób dzwoniących na numery alarmowe w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego)

AVC (Advanced Video Coding) – zaawansowany standard kodowania wideo

B

BEREC (Body of European Regulators in Electronic Communications) – Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

BIP UKE – Biuletyn Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE

BOK – biuro obsługi klienta

BSA (Bitstream Access) – usługa dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej

BSS (Broadcasting-Satellite Service) – służba rozsiewcza satelitarna

C

CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) – Europejska Konferencja Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych

CIK – podstrona o nazwie Centrum Informacji Konsumenckiej dostępna na stronie internetowej UKE

CPG (Conference Preparatory Group) – Europejska Grupa Przygotowawcza do Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej

CPPC – Centrum Projektów Polska Cyfrowa

CSIRT (Computer Security Incident Response Team) – zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego

D

DVB-T (Digital Video Broadcasting – Terrestrial) – standard naziemnej telewizji cyfrowej

DVB-T2 (Digital Video Broadcasting – Second Generation Terrestrial) – standard naziemnej telewizji cyfrowej drugiej generacji

E

EAC – Europejska Agenda Cyfrowa

ECC (Electronic Communications Committee) – Komitet Łączności Elektronicznej

ECC PT1 (Electronic Communications Committee Project Team 1) – Zespół nr 1 Ekspertów Komitetu Łączności Elektronicznej

Eurocontrol (European Organisation for the Safety of Air Navigation) – Europejska Organizacja ds. Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej

EKŁE – Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L nr 321 poz. 36 z dnia 17 grudnia 2018 r.))

Emitel – Emitel S.A.

ENEA – ENEA Operator sp. z o.o.

Energa – Energa Operator S.A.

ENISA (European Network and Information Security Agency) – Europejska Agencja Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

ERGP (The European Regulators Group for Postal Services) – Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych

F

FDD (Frequency Division Duplex) – duplex z podziałem częstotliwościowym

FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

FTTH (Fiber to the Home) – światłowód do domu (abonenta)

FTR (Fixed Termination Rate) – stawka opłaty hurtowej za zakończenie połączenia telefonicznego w stacjonarnej sieci telefonicznej innego operatora

H

HD (high definition) – wysoka rozdzielczość

HEVC (High Efficiency Video Coding) – wysokoefektywny standard kodowania wideo

I

IAS – certyfikowany mechanizm monitorowania jakości

ICAO (International Civil Aviation Organization) – Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego

ICT (Information and Communication Technologies) – dział telekomunikacji i informatyki, zajmujący się technologią przesyłu informacji oraz narzędziami logicznymi do sterowania przepływem oraz transmisją danych

IMT (International Mobile Telecommunications) – Międzynarodowy System Łączności Ruchomej

Inea – Inea S.A.

innogy – innogy Stoen Operator sp. z o.o.

IoT (Internet of Things) – Internet rzeczy

IRG (Independent Regulators Group) – Niezależna Grupa Regulatorów

ISP (Internet Service Provider) – dostawcy usług dostępu do internetu

ITS (Intelligent Transport Systems) – Inteligentne systemy transportowe

ITS-G5 (Intelligent Transport Systems - 5.9GHz) – Inteligentne systemy transportowe w paśmie 5,9 GHz

ITU (International Telecommunication Union) – Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny

ITU-R (ITU Radiocommunication Sector) – Sektor Radiokomunikacji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

J

JST – jednostki samorządu terytorialnego

K

Komisja (KE) – Komisja Europejska

KIGEiT – Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

KIKE – Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej

KMC – krajowy menedżer częstotliwości lotniczych

KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

KPRM – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

KRRiT – Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

L

LL (Local Loop) – lokalna pętla abonencka

LLU (Local Loop Unbundling) – usługa dostępu do lokalnej pętli abonenckiej (uwolnienie pętli abonenckiej)

LRIC (Long-Run Average Incremental Cost) – długookresowe narastające koszty/długookresowe koszty przyrostowe

LTE (Long Term Evolution) – standard telefonii komórkowej czwartej generacji

LTE-V2X (Long Term Evolution based Vehicle to Everything) – standard telefonii komórkowej czwartej generacji dedykowany dla pojazdów

M

Margin Squeeze – zawężanie marży

MCA (Mobile Communication Services on Aircraft) – usługi łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych

Megaustawa – ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

Minister SWiA – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

MNO (Mobile Network Operator) – infrastrukturalny operator mobilny

MON – Ministerstwo Obrony Narodowej

MSISDN (Mobile Station International Subscriber Directory Number) – numer abonenta sieci komórkowej

MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Multimedia Polska – Multimedia Polska S.A.

MTR (Mobile Termination Rate) – stawki za zakańczanie połączeń w sieciach komórkowych

MUX1 – pierwszy multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX2 – drugi multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX3 – trzeci multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX5 – piąty multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MUX6 – szósty multipleks naziemnej telewizji cyfrowej

MVNO (Mobile Virtual Network Operator) – wirtualny operator mobilny

N

NASK – Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa Państwowego Instytut Badawczy

NCEC (National Commission for the State Regulation of Electronic Communications, Radiofrequency Spectrum and the Provision of Postal Services) – Państwowa Komisja Regulacji Łączności Elektronicznej, Częstotliwości Radiowych i Usług Pocztywch Ukrainy

NEDDIF (North-Eastern Digital Dividend Implementation Forum) – Północno-Wschodnie Forum ds. Implementacji Dywidendy Cyfrowej

Netia – Netia S.A.

NGA (Next Generation Access) – sieci dostępne nowej generacji

NGSO (Non Geostationary) – orbita niegeostacjonarna (orbita okołoziemska)

NKA – numery kierowania alarmowego

NRA (National Regulatory Authority) – krajowy organ regulacyjny

NSA – Naczelny Sąd Administracyjny

NTC – naziemna telewizja cyfrowa

O

OBN – Ogólnokrajowe Biuro Numerów

OPL – Orange Polska S.A.

OSA – Ogólnokrajowy Spis Abonentów

OTT (Over-the-Top) – dostarczanie treści, usług lub aplikacji przez internet bez bezpośredniego udziału operatora sieci lub dostawcy usług internetowych

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

P

Partnerstwo Wschodnie (PW) – część europejskiej polityki sąsiedztwa obejmująca wschodnich sąsiadów UE (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina)

PAS – publiczne aparaty samoinkasujące

PGE – PGE Dystrybucja S.A.

PIT – system informatyczny UKE pn. Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji

PJM – polski język migowy

Pke – Prawo komunikacji elektronicznej

PLI CBD – system informatyczny UKE pn. Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych

Poczta Polska – Poczta Polska S.A.

Polkomtel – Polkomtel sp. z o.o.

POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa

p.p. – punkt procentowy

PUASP (Postal Union of the Americas, Spain and Portugal) – Związek Poczty Ameryk, Hiszpanii i Portugalii

PUDO (Pick Up Drop Off) – punkty odbiorów i nadań paczek w wyznaczonych do tego punktach

PUH – publiczna usługa hybrydowa

PURDE – publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego

P4 – P4 sp. z o.o.

R

Refarming – zmiana przeznaczenia danego zakresu (pasma) częstotliwości powiązana ze zmianami rezerwacji częstotliwości oraz udzielaniem nowych rezerwacji

RJST – rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

RLAH (Roam Like at Home) – świadczenie usług roamingowych po cenach na poziomie opłat w sieci macierzystej (bez opłat roamingowych)

Rozporządzenie PURDE/PUH – rozporządzenie Ministra Aktywów Państwowych i Ministra Cyfryzacji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie metodologii ustalania opłat za przekazywanie korespondencji przy użyciu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz publicznej usługi hybrydowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1611)

Rozporządzenie w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu – rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2078)

Rozporządzenie w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie

planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. z 2020 r. poz. 1464)

Rozporządzenie w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej – rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 stycznia 2017 r. w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług pocztowych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 139).

Rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 464)

Rozporządzenie 531/2012 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE. L Nr 172, str. 10)

Rozporządzenie 2015/2120 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L Nr 310, str. 1, z późn. zm.)

Rozporządzenie 2016/2286 – rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (UE) 2016/2286 z dnia 15 grudnia 2016 r. ustanawiające szczegółowe przepisy dotyczące stosowania polityki uczciwego korzystania i metod oceny zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu oraz dotyczące wniosku, jaki ma obowiązek złożyć dostawca usług roamingu na potrzeby tej oceny (Dz. Urz. UE. L Nr 344, str. 46)

Rozporządzenie 2018/644 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Dz. Urz. UE. L Nr 112, str. 19)

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/1263 – rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej (UE) 2018/1263 z dnia 20 września 2018 r. określające formularz do celów przekazywania informacji przez operatorów świadczących usługi doręczania paczek na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 (Dz. Urz. UE. L Nr 238, str. 65)

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/654 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/654 z dnia 18 grudnia 2020 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 poprzez określenie jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitej maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej (Dz. Urz. UE. L Nr 137, str. 1)

Rozporządzenie 2022/612 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE. L Nr 115, str. 1)

ROP – rejestr operatorów pocztowych

RPT – rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych

RSC (Radio Spectrum Committee) – Komitet ds. Widma Radiowego

RSPG (Radio Spectrum Policy Group) – Grupa ds. Polityki Widma radiowego

RSS – Regionalne Sieci Szerokopasmowe

Rynek 3a/2014 – hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji

Rynek 3b/2014 – hurtowy rynek usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego

Rynek 4/2014 – hurtowy rynek usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji

Rynek 18/2003 – hurtowy rynek transmisji programów radiofonicznych oraz telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych oraz telewizyjnych użytkownikom końcowym

S

SD (standard definition) – standardowa rozdzielczość

SIIS – System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej

SJM – system językowo-migowy

SMJI – System Monitorowania Jakości Internetu

SMP (Significant Market Power) – znacząca siła rynkowa

SMS (Short Message Service) – usługa krótkiej wiadomości tekstowej

SOKiK – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

SOR (Oferta SOR) – Oferta ramowa w zakresie sieci stacjonarnej określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci, dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony oraz dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych

SRD (Short Range Devices) – urządzenia radiowe bliskiego zasięgu

Statut UKE – statut UKE, stanowiący załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Transportu z dnia 11 maja 2007 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. MT Nr 5, poz. 14, z późn. zm.)

Subsydiowanie skrośne (Cross Subsidization) – pokrywanie kosztów jednego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub kosztów dotyczących jednej grupy odbiorców przychodami pochodzącymi z innego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub od innej grupy odbiorców

T

Tauron – Tauron Dystrybucja S.A.

T-DAB+ (Terrestrial - Digital Audio Broadcasting) – standard naziemnej radiofonii cyfrowej

Test ERT – Test Ekonomicznej Odtwarzalności

Test MS (Test Margin Squeeze) – test zawężania marży

Test PC (Test Price Squeeze) – test zawężania ceny

T-Mobile Polska – T-Mobile Polska S.A.

TOYA – TOYA sp. z o.o.

U

UE – Unia Europejska

UHF (Ultra High Frequency) – fale decymetrowe

UPC – UPC sp. z o.o.

UPU (Universal Postal Union) – Światowy Związek Pocztowy

Ustawa o doręczeniach elektronicznych – ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 285)

Ustawa o drogach publicznych – ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 645)

Ustawa o finansach publicznych – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634)

Ustawa o gospodarce nieruchomościami – ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344)

Ustawa o kompatybilności elektromagnetycznej – ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2233)

Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (UKSC) – ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1863, z późn. zm.)

Ustawy o obronie Ojczyzny – ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 2305, z późn. zm.)

Ustawa o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich – ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1823)

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 479, z późn. zm.)

Ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku – ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1854)

Ustawa o systemie oceny zgodności – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 215)

Ustawa Pp – ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 896, z późn. zm.)

Ustawa Pt – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, z późn. zm.)

Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 884, z późn. zm.)

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

V

Vectra – Vectra Investments sp. z o.o. sp. j.

W

WACC (Weighted Average Cost of Capital) – wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału

WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) – wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w internecie

WG FM (Working Group Frequency Management) – Grupa Robocza ds. Zarządzania Częstotliwościami

WLR (Wholesale Line Rental) – usługa hurtowej sprzedaży abonamentu

WRC (World Radiocommunication Conference) – Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

WSIS (World Summit on the Information Society) – Światowy Szczyt Społeczeństwa Informacyjnego

X

xPON (xPassive Optical Network) – pasywna sieć optyczna

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Biuro Dyrektora Generalnego

tel.: +48 22 534 9270

fax: +48 22 534 9290

e-mail: sekretariat.bdg@uke.gov.pl